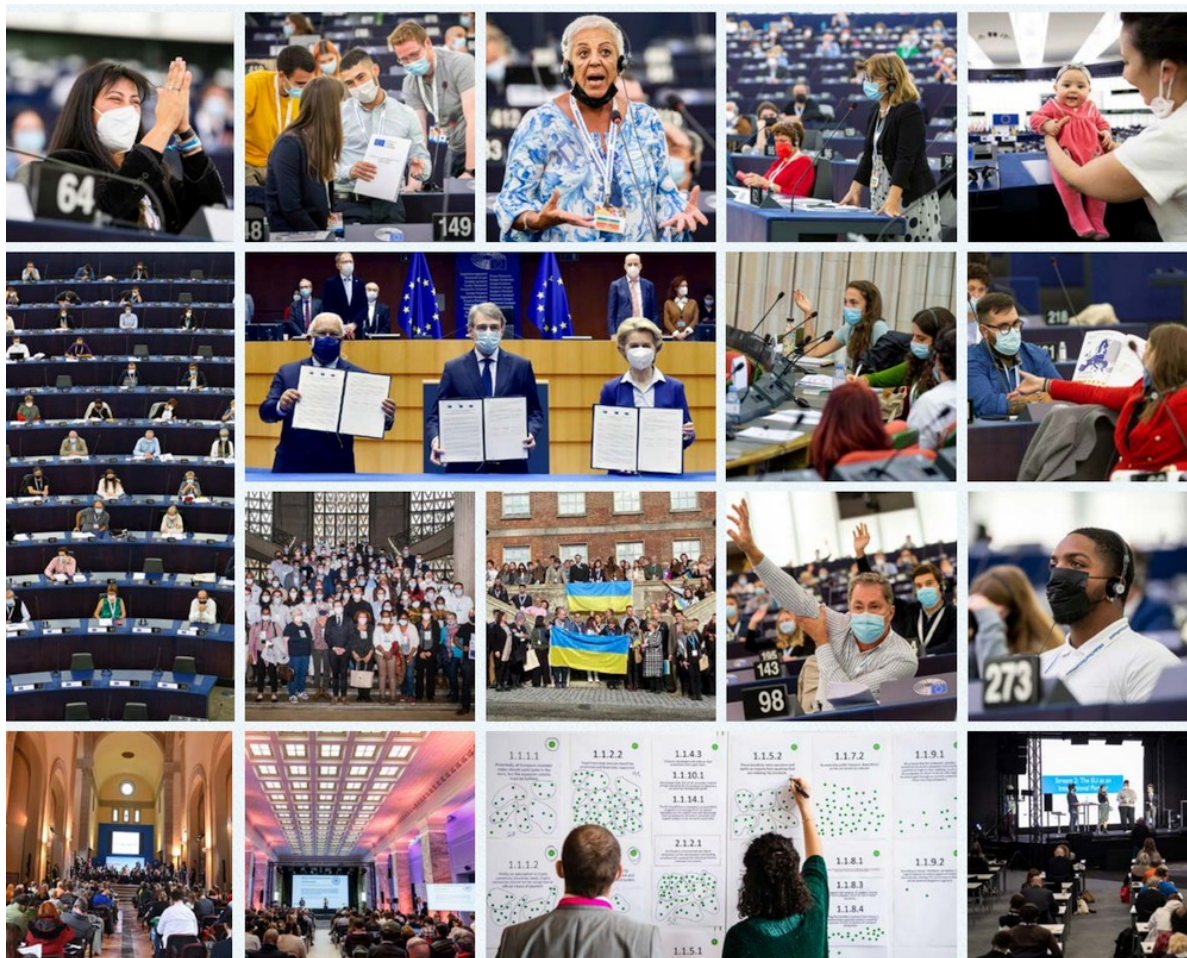

Cviide Euroopa ave nir kohta

Lõpptulemuste aruanne

2022. aasta mai

Tulevikon teie kätes

Cviide Euroopa
tulevikule

Pierre Dieumegardi koostatud dokument

Euroopa-Demokraatia-Esperanto

Selle „esialgse“ dokumendi eesmärk on võimaldada rohkematel inimestel Euroopa Liidus mõista Euroopa Liidu jaoks koostatud (ja nende panusest rahastatud) dokumente. [Prantsuskeelne originaaldokument](#) vormindati PDF-vormingus Libre Office'i tarkvara abil (see dokument on ametlikult veebisaidilt kadunud; 26. novembril 2025 [on alles ainult ingliskeelne dokument](#). [Euroopa Liidu ametlikud keeled tõlgitakse](#) eesti keeldeadressil <https://webgate.ec.europa.eu/etranslation> .

Oleme teinud seda tööd, sest Euroopa Liidus on vaja paremat mitmekeelsust: ilma tõlgeteta on suur osa elanikkonnast arutelust välja jäetud. **On soovitatav, et ELi administratsioon võtaks vastutuse oluliste dokumentide tõlkimise eest, et kõik eurooplased mõistaksid, milles see seisneb, ja arutaksid koos oma ühist tulevikku.**

Euroopa kodanike vahelise hea otsesuhtluse ja usaldusväärsete tõlgete jaoks oleks esperanto rahvusvaheline keel oma lihtsuse, regulaarsuse ja täpsuse tõttu väga kasulik.

Internetis:

Euroopa-Demokratio-Esperanto Föderatsioon: <https://e-d-e.org/> (või www.demokratio.eu)

Association Europe-Démocratie-Esperanto (Prantsusmaa): <https://e-d-e.fr/>

Euroopa dokumendid kõigis ametlikes keeltes: <http://www.europokune.eu/>

Võrreldes originaaldokumendiga on tehtud mõned muudatused (parandused?):

mõned kirjavead on parandatud.

- kujundus on ühtlustatud ja kõik leheküljed on nõuetekohaselt nummerdatud (algne dokument oli eraldi kirjutatud pdf-failide kõrvutiseis sõltumatu nummerdamisega).
- lõpumärkused on teisendatud lõpumärkusteks (lehekülgede allosas).
- algselt piltide kujul esitatud dokumendid on muudetud tabeliteks, et neid oleks lihtne tõlkida.
- dokument ise koostati prantsuskeelsest aruandest, mis oli kättesaadav 2022. aasta mai alguses. 2025. aasta novembris kättesaadav aruanne pärineb 2022. aasta juunist ja on ainult inglise keeles ning sisaldab vastutavate isikute tabelit lõpus. See tabel on lisatud dokumendi lõppu.

Sisukord

Sissejuhatus.....	6
I. Konverentsi ülesehitus.....	7
1. Ühisdeklaratsioon.....	8
2. Töökord.....	9
3. Konverentsiga seotud üritused.....	9
4. Mitmekeelse digiplatvormi rakendamine.....	9
5. Euroopa kodanike paneelarutelud.....	10
6. Riiklikud kodanike paneelarutelud.....	10
II. Kodanike panus konverentsi.....	11
A. Mitmekeelne digiplatvorm.....	12
B. Kodanike paneelarutelud.....	16
C. Konverentsi raames korraldatavad üritused.....	27
III. Konverentsi täiskogu.....	35
A. Täiskogu roll ja toimimine.....	36
B. Töörühmad.....	36
C. Kronoloogiline kokkuvõte.....	38
IV. Täiskogu ettepanekud.....	43
„Kliimamuutused ja keskkond”.....	44
„Tervishoid”.....	50
Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive.....	54
„EL maailmas”.....	63
Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus.....	70
„Digiüleminek”.....	75
„Euroopa demokraatia”.....	80
„Ränne”.....	87
Haridus, kultuur, noored ja sport.....	91
Juhatuse lõppjäreldused.....	96
I lisa. Nelja Euroopa kodanike paneelarutelu soovitused.....	99
Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive / haridus, kultuur, noored ja sport / digiüleminek.....	100
Euroopa kodanike teine paneelarutelu: „Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus”.....	117
Euroopa kodanike kolmas paneelarutelu: „Kliimamuutused ja keskkond / tervis”.....	131
Euroopa kodanike 4. paneelarutelu: „EL maailmas / ränne”.....	150
II A– Siseriiklikud paneelarutelud: Belgia.....	164

II B Riiklikud paneelarutelud: Prantsusmaa.....	178
Sissejuhatus.....	180
Peamiste tulemuste tutvustamine.....	183
Piirkondlike konverentside paneelarutelude tutvustus.....	185
Kohustused ja metoodika kallutatus.....	187
osa: Euroopatuleviku teemaliste piirkondlike konverentside tulemuste tutvustamine.....	192
Teine osa: Arutelu „Sõna noortele“ tulemuste tutvustamine.....	203
Järeldus.....	207
II C riiklikud paneelarutelud: Saksamaa.....	208
II D Riiklikud paneelarutelud: Itaalia.....	214
1. Paneelarutelu korraldusliku protsessi juhtpõhimõtted.....	216
2. Osalejate valimine ja osalemise viis.....	217
3. Toimkonna töökorraldus.....	220
4. Tööprogramm.....	220
5. Tehtud soovitused.....	222
6. Osalejate lõpphindamine.....	229
II E Siseriiklikud paneelarutelud: Leedu.....	231
II F Siseriiklikud paneelarutelud: Madalmaad.....	238
III – Viited riiklike ürituste tulemustele.....	292
IV – Viide mitmekeelse digiplatvormi aruandele.....	293
V – Euroopa tuleviku konverentsi kaasesimehed ja ühissekretariaadi liikmed.....	294

Sissejuhatus

10. märtsil 2021 allkirjastasid Euroopa Parlamendi president David Sassoli, Portugali peaminister António Costa Euroopa Liidu Nõukogu nimel ja Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen ühisavalduse Euroopa tuleviku konverentsi kohta. Nende pühendumus oli lihtne: kodanikekeskse algatuse kaudu, mis põhineb alt üles lähenemisviisil, tagades, et kõigil eurooplastel on sõnaõigus selles, mida nad Euroopa Liidult ootavad, ning et neil on suurem roll liidu tuleviku kujundamisel. Teisest küljest on nende ülesanne olnud äärmiselt raske: esimest korda oli kavas korraldada riikidevaheline, mitmekeelne ja institutsioonidevaheline aruteludemokraatia üritus, mis hõlmab tuhandeid Euroopa kodanikke, samuti poliitilisi osalejaid, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonna esindajaid ja peamisi sidusrühmi konverentsi kodukorra artikli 16 tähenduses.

Pärast kuid kestnud intensiivseid arutelusid viis konverents oma töö lõpule 9. mail 2022, esitades kolmele ELi institutsioonile aruande oma lõpptulemuste kohta, sealhulgas 49 ettepanekut. Need ettepanekud vastavad Euroopa kodanike ootustele üheksas valdkonnas: tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek; Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus; kliimamuutused ja keskkond; tervishoid; EL maailmas; ja ränne. Kõik need teemad on esitatud käesolevas lõpparuandes, mille eesmärk on ka anda ülevaade selle ainulaadse protsessi – Euroopa tuleviku

konverentsi – raames võetud erinevatest meetmetest.

Juhib kolm kaaspresidenti (Guy Verhofstadt Euroopa Parlamendi nimel; Ana Paula Zacarias, Gašper Dovžan ja Clément Beaune, järjestikku Euroopa Liidu Nõukogu nimel; ja Dubravka Šuica Euroopa Komisjoni nimel) ning mida juhtis juhatus (mis koosnes võrdsetel alustel kolme institutsiooni esindajatest ja peamiste sidusrühmade vaatlejatest), oli konverents riikidevahelise aruteludemokraatia enneolematu kogemus. Samuti on see näidanud oma ajaloolist tähtsust ja tähtsust COVID-19 pandeemia ja Venemaa Ukraina-vastase agressiooni kontekstis. Euroopa tuleviku konverentsi tulemusena loodi mitmekeelne digiplatvorm, et Euroopa kodanikud saaksid anda oma panuse kõigis 24 ELi keeles, ning korraldati neli Euroopa kodanike paneelarutelu, kuus riiklikku kodanike paneelarutelu, tuhandeid riiklikke ja kohalikke üritusi ning seitse konverentsi täiskogu istungjärku. See tuleneb ELi institutsioonide, liikmesriikide, aga eelkõige ka Euroopa kodanike enneolematust tahtest arutada Euroopa Liidu prioriteete ja tema ees seisvaid väljakutseid ning võtta vastu uus lähenemisviis Euroopa projektile.

Kuid see on alles algus. Kooskõlas konverentsi alustekstiga kaaluvad kolm institutsiooni nüüd kiiresti, kuidas võtta selle aruande suhtes tõhusaid järelmeetmeid, igaüks oma pädevuse piires ja kooskõlas aluslepingutega. Sellega seoses on äärmiselt oluline kolme institutsiooni otsustavus.

I. Konverentsi ülesehitus

Euroopa tuleviku konverents¹ oli uus ja uuenduslik protsess, mis avas kodanikega aruteluks uue ruumi, uurides Euroopa prioriteete ja väljakutseid, et toetada Euroopa projekti demokraatlikku legitiimsust ning edendada kodanike kinnipidamist meie ühistest väärtustest ja eesmärkidest. Konverents oli kodanikukeskne ettevõtmine, mis põhines alt üles lähenemisviisil ja mille eesmärk oli tagada, et eurooplastel oleks sõnaõigus selles, mida nad Euroopa Liidult ootavad. See oli Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühisalgatus, mis tegutses Euroopa Liidu liikmesriikidega võrdsetel alustel.

¹ <https://futureu.europa.eu/>

1. Ühisdeklaratsioon

10. märtsil 2021 kirjutasid Euroopa Parlamendi endine president David Sassoli, Portugali peaminister António Costa Euroopa Liidu Nõukogu nimel ja Euroopa Komisjoni president Ursula von der Leyen alla ühisdeklaratsioonile Euroopa tuleviku konverentsi kohta (edaspidi „ühisdeklaratsioon“), sillutades teed sellele enneolematule, avatud ja kaasavale Euroopa demokraatlikule ettevõtmisele, mille keskmes on kodanikud.

Konverents allus kolme institutsiooni esimeestele, kes tegutsesid ühise eesistujariigina. Ühist eestseisust abistas juhatus, mida juhatas ühiselt üks liige igast kolmest ELi institutsioonist.

Vastavalt ühisdeklaratsioonile on loodud järgmised struktuurid:

- juhatus, kes jälgis konverentsi korraldamist. See koosnes kolme ELi institutsiooni esindajatest (vastavalt kolm liiget ja neli vaatlejat) ning Euroopa Liidu liikmesriikide parlamentide ühenduse asjade organite konverentsi (COSAC) eesistujakolmiku vaatlejatest. Regioonide Komitee, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning sotsiaalpartnerite esindajad kutsuti osalema vaatlejatena;
- ühine sekretariaat, mis tagab juhatuse tööd toetanud kolme institutsiooni võrdse esindatuse. Eelkõige jälgis meeskond, mida juhtisid kolm kaasesimeest kolmest institutsioonist, juhatuse, konverentsi täiskogu istungite ja Euroopa kodanike paneelarutelude korraldamist ja ettevalmistamist. Koostöös teenuseosutajatega tehti talle ülesandeks hallata mitmekeelset digiplatvormi ja anda aru peamistest vahe-eesmärkidest kogu protsessi vältel. Selle meeskonna ainulaadne koosseis võimaldas töö pidevat kollegiaalsust ning tagas sünergia ja tõhususe suurenemise kõigis valdkondades;
- konverentsi täiskogu (lisateabe saamiseks vt III peatükk), mis võimaldas arutada riiklike ja Euroopa kodanike paneelarutelude soovitusi

teemade kaupa, austades täielikult ELi väärtusi ja konverentsi hartat ning ilma arutelude eelnevalt kindlaks määratud tulemusteta või piiramata nende ulatust eelnevalt kindlaks määratud poliitikavaldkondadega. Vajaduse korral arutati ka mitmekeelsel digiplatvormil kogutud seisukohti. Täiskogu arutelude ja ettepanekute ettevalmistamiseks loodi üheksa temaatilist töörühma.

II https://futureu.europa.eu/uploads/decidim/attachment/file/4595/Conference_Charter_fr.pdf

2. Töökord

Juhatus kiitis 9. mail 2021 heaks konverentsi kodukorra, mis on koostatud kooskõlas Euroopa tuleviku konverentsi käsitleva ühisdeklaratsiooniga, milles sätestatakse konverentsi alused ja põhimõtted.

Kodukorras on sätestatud konverentsi eri struktuuride töö ja nende koostoime raamistik.

3. Konverentsiga seotud üritused

Ühisdeklaratsiooni kohaselt võib iga ELi liikmesriik või institutsioon korraldada konverentsi egiidi all üritusi, sõltuvalt oma riiklikest või institutsioonilistest eripäradest, ning anda konverentsile muid panuseid (üksikasjalikum teave on esitatud II peatüki C osas).

Seepärast kutsuti ELi institutsioone ja organeid, liikmesriike, piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi, organiseeritud kodanikuühiskonda, sotsiaalpartnereid ja kodanikke üles korraldama koostöös kodanikuühiskonna ja sidusrühmadega Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil üritusi väga erinevates formaatides kogu Euroopas ning avaldama nende ürituste tulemused digiplatvormil. Toimus mitu tuhat sellist üritust, millest võttis osa ligikaudu 650 000 osalejat.

4. Mitmekeelse digiplatvormi rakendamine

Kooskõlas ühisdeklaratsiooniga loodi mitmekeelne digiplatvorm (lisateabe saamiseks vt II peatüki A osa), et kodanikud saaksid jagada oma ideid ja saata oma seisukohti veebis. See oli peamine keskus kodanike panuse ja teabe andmiseks konverentsi eri osade kohta ning interaktiivne vahend konverentsi raames korraldatud arvukate ürituste ideede ja panuste jagamiseks ja arutamiseks. Platvorm käivitati ametlikult 19. aprillil 2021. Platvormil on avaldatud üle 17 000 idee.

Kogu konverentsi jooksul koostati aruanded platvormil esitatud panuste kohta.

Platvormi kaudu kogutud teavet võeti arvesse Euroopa kodanike paneelaruteludel ning seda arutati ja arutati konverentsi täiskogu istungil.

5. Euroopa kodanike paneelarutelud

Kooskõlas ühisdeklaratsiooniga olid konverentsi põhiteemadel korraldatud Euroopa kodanike paneelarutelud konverentsi keskne ja eriti uuenduslik element (üksikasjalikum teave on esitatud II peatüki B osas).

Kokku 800 juhuslikult valitud kodanikku, kes esindavad ELi sotsioloogilist ja geograafilist mitmekesisust ning kes on rühmitatud nelja 200 kodanikust koosnevasse paneelarutellusse, kohtusid kolmel arutelusessioonil paneelarutelu kohta. Euroopa kodanike paneelaruteludel esitati soovitusi, mida võeti arvesse konverentsi üldistes aruteludes, eelkõige konverentsi täiskogu istungitel.

Juhatuse kaaseesistujad kehtestasid ühiselt Euroopa kodanike paneelarutelude korraldamise praktilise korra kooskõlas ühisdeklaratsiooni ja kodukorraga ning teavitasid sellest eelnevalt juhatusi.

Juhatusi teavitati korrapäraselt Euroopa kodanike paneelarutelude loomisel ja korraldamisel tehtud edusammudest.

6. Riiklikud kodanike paneelarutelud

Ühisdeklaratsiooni kohaselt võiksid liikmesriigid korraldada riiklikke paneelarutelusid. Selleks et toetada liikmesriike, kes kavatsevad korraldada riigisiseseid kodanike paneelarutelusid, kiitsid kaaseesistujad heaks suunised ja edastasid need 26. mail 2021 juhatusi, et tagada riigisiseste paneelarutelude korraldamine samade põhimõtete kohaselt nagu Euroopa kodanike paneelarutelude puhul. Suunised sisaldasid hea arutelu põhimõtteid, mis põhinevad OECD põhimõtetel.^{III} Iga liikmesriik

võib otsustada, kas korraldada riiklik kodanike paneelarutelu või mitte. Ühe korraldas kuus liikmesriiki (Belgia, Itaalia, Leedu, Madalmaad, Prantsusmaa ja Saksamaa).

Kooskõlas ühisdeklaratsiooniga tutvustati ja arutati riigisiseste kodanike paneelarutelude soovitusi konverentsi täiskogu istungitel koos Euroopa kodanike paneelarutelude soovitustega.

III OECD, „Innovative citizens participation and new democratic institutions“, 2020 – [https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-](https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf)

[highlights.pdf](https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf).

II. Kodanike panus konverentsi

A. Mitmekeelne digiplatvorm

Mitmekeelne digiplatvorm käivitati 19. aprillil 2021 ja see oli konverentsi keskne kontaktpunkt. Tema kaudu said kõik konverentsil osaleda: kõik kodanikud ELis ja mujal, kodanikuühiskond, sotsiaalpartnerid ja mitmesugused muud sidusrühmad.

Platvorm töötati välja spetsiaalselt konverentsi jaoks, kasutades Euroopa vaba tarkvara Decidim, mis on pühendatud kodanike osalemisele. Sellise interaktiivsuse ja mitmekeelsuse ulatuse ja taseme juures oli see saavutus esimene, mitte ainult Euroopa, vaid ka ülemaailmne saavutus. Kõik vastused olid masintõlke kaudu kättesaadavad kõigis 24 ELi ametlikus keeles. Arutelu keskendus kümnele teemale: „Kliimamuutused ja keskkond“, „Tervis“, „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“, „EL maailmas“, „Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus“, „Digiüleminek“, „Euroopa demokraatia“, „Ränne“, „Haridus, kultuur, noored ja sport“ ning „Muud ideed“.

Platvormil oli võimalik osaleda mitmel erineval viisil.

Igaüks, kes soovis jagada oma ideid ühel kümnest teemast. Samuti oli võimalik kommenteerida teiste ideid. Platvorm on seega võimaldanud tõelist üleeuroopalist arutelu kodanike vahel.

Osalejad võisid toetada ka ideid, märkides, et nad toetasid teise kasutaja panust.

Teine oluline viis konverentsile kaasa aidata oli korraldada üritusi (virtuaalüritused, silmast silma üritused või hübriidüritused), teatada neist platvormil, anda aru nende tulemustest ja siduda need ideedega. Platvormil [tehti korraldajatele kättesaadavaks juhendid](#) ja [teabematerjalid](#), et edendada ürituste kaasavat ja kaasavat olemust.

Platvormil on olnud oluline roll kogu konverentsiteabejuurdepääsu protsessi läbipaistvuse tagamisel kõigi jaoks. Sealt võisid kõik leida teavet konverentsi töömeetodite ja tegeliku korralduse kohta, näiteks konverentsi protsessi enda kohta (konverentsi täiskogu ja selle töörühmad, [Euroopa kodanike paneelarutelud](#), [riiklikud paneelarutelud](#) ja

[üritused](#) ning [juhatus](#)). Täiskogu ja selle töörühmade arutelud ning Euroopa kodanike paneelarutelude koosolekud kanti otse üle internetis. Kogu see teave jääb platvormil kättesaadavaks.

Kogu töö käigus täiustati platvormi alati, kui see oli võimalik, näiteks funktsioonide või visuaalse meedia lisamisega. Aja jooksul on platvorm muudetud kättesaadavamaks ka puuetega inimestele.

Kõik platvormil esitatud vastused olid avalikud: kõigil oli sellele ja digiplatvormiga seotud avatud andmefailidele juurdepääs, mis tagas täieliku läbipaistvuse. Panuste kogumise ja analüüsimise hõlbustamiseks töötas komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus välja automaatse tekstianalüüsi vahendi ja analüüsiplatvormi, mis võimaldas platvormi sisu mitmekeelset tõlgendamist ja põhjalikku analüüsi.

Analüüsiplatvorm on osutunud väga oluliseks vahendiks korrapäraste aruannete esitamisel ühtlasel kvaliteeditasemel kõigis keeltes. Lisaks julgustas Euroopa Komisjoni 2022. aasta märtsis korraldatud andmeüritus kasutama avaandmete kogumi analüüsimisel uusi lähenemisviise ja aitas kaasa andmeanalüüsi protsessi läbipaistvusele.

Platvormil tehtud postitustest ülevaate andmiseks koostas väline teenuseosutaja aruanded, mis avaldati platvormil endal.

Septembris [avaldati esimene vahearuanne](#): see puudutas sissemakseid

esitatud kuni 2. augustini 2021. 2021. aasta oktoobri keskel avaldati [teine vahearuanne](#), mis hõlmas kuni 7. septembrini 2021 esitatud seisukohti. Kolmas [vahearuanne](#) avaldati 2021. aasta detsembris ja see hõlmas kuni 3. novembrini 2021 esitatud seisukohti. Kuna konverentsiga seotud töö jõudis lõppetappi, avaldati viimane aruanne konverentsi täiskogu istungite töö inspireerimiseks 2022. aasta märtsi keskel, võttes arvesse kuni 20. veebruarini 2022 digiplatvormil esitatud seisukohti. See ajakava tehti platvormil ja mujal selgelt teatavaks, mis tõi 2022. aasta jaanuaris ja veebruaris kaasa osamaksete suurenemise. Kuni 9. maini saadud vastuseid käsitletakse

lisaaruandes. Koos 2021. aasta septembri ja detsembri ning 2022. aasta märtsi aruannetega tehti kättesaadavaks ka täiendavad aruanded platvormil esitatud panuste kohta liikmesriikide kaupa.

Nendes aruannetes keskenduti peamiselt platvormil avaldatud vastuste kvalitatiivsele analüüsile, et anda üldine ülevaade platvormil esitatud ja üritustel arutatud ideede ulatusest ja mitmekesisusest. Selleks tegi uurimisrühm käsitsi tekstianalüüsi ja koondas oma panused, kasutades komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse pakutavaid analüüsivahendeid. See võimaldas kindlaks teha ühised teemad ja

vabatahtlikkus piirab osalejate profiilile antavat teavet. Näiteks 26,9 % kõigist vastustest saadi osalejatelt, kes ei märkinud oma elukohariiki.

teemade alamkategoriad, mida kirjeldati üksikasjalikult iga teema all ja mis võeti kokku kontseptuaalsetel diagrammidel, mis võimaldasid neid kiiresti visualiseerida. Selleks et täiendada seda kvalitatiivset lähenemisviisi kvantitatiivsete elementidega, mainiti igas aruandes teemasid, alateemasid või ideid, mis sageli esile kerkisid või mida väga kommenteeriti või toetati. Eesmärk oli kajastada arutelude seisukorral konverentsi eri etappides, sealhulgas teatavatest ideedest tulenevat suurt huvi või arutelu. Aruannetes anti ka ülevaade osalejate sotsiaaldemograafilistest andmetest. Postitajatel paluti esitada teavet oma elukohariigi, haridustaseme, vanuse, soo ja tööalase staatuse kohta; kuid selle teabe

Alates platvormi käivitamisest on teema „Euroopa demokraatia“ olnud see, mille kohta on esitatud kõige rohkem arvamusi (ideed, märkused ja üritused). Teine teema oli „Kliimamuutused ja keskkond“. Rubriigis „Muud ideed“ esitatud panused olid kolmandal kohal, enne teemasid „Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus“ ning „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“.

Platvormil kogutud sisendaruanded, sealhulgas kontseptuaalsed kavad, on andnud väärtusliku panuse Euroopa kodanike paneelarutelude töösse. Paneelarutelude kõigi kolme istungjärgu alguses tutvustati paneelaruteludele aruande peamisi järeldusi ja kontseptuaalseid kavasid, mis sisaldasid linke täielikele aruannetele. Näiteks paljud platvormil esitatud ideed on esitatud Euroopa kodanike paneelarutelude soovitusel.

Aruandeid arutati ka konverentsi täiskogu istungitel juba 23. oktoobri 2021. aasta täiskogu istungil ja varasematel tööruhmade koosolekutel. Platvormi panus täiendas seega jätkuvalt konverentsi täiskogu istungil välja töötatud ettepanekuid.

20. aprilli 2022. aasta seisuga oli mitmekeelset digiplatvormi, kus osales üle 50 000 osaleja, arutati 17 000 ideed ja registreeriti üle 6000 ürituse, külastanud peaaegu viis miljonit üksiküllastajat. Nende arvude taga on tuhanded kaasatud kodanikud, kes jagavad ja arutavad paljusid ideid ning korraldavad eri liikmesriikides arvukalt originaalseid ja uuenduslikke üritusi.

[osalemiseeskirjadega](#). Moodustatud on modereerimisrühm, kes töötab kogu konverentsi vältel juhatuse nimel ühisekretariaadi järelevalve all, et tagada harta ja osalemiseeskirjade järgimine. Sisu eelnevat modereerimist ei toimunud. Kui vastus oli peidetud, sai kasutaja modereerimismeeskonnalt sõnumi, milles selgitati, miks. Üksikasjad modereerimise põhimõtete ja protsessi kohta on esitatud platvormi korduma[kippuvate küsimuste](#) jaotises.

Ajavahemikul 19. aprillist 2021 kuni 20. aprillini 2022 peideti 430 ideed (2,4 %), 312 kommentaari (1,4 %) ja 396 üritust (6,0 %). Umbes 71% ideedest olid peidetud, sest need ei sisaldanud ettepanekuid, olid rämpspost, kasutajate taotlused või sisaldasid isiklikku teavet või sobimatut seotud pilti. Umbes 17% peidetud ideedest olid duplikaadid. Ainult 11% peidetud ideedest olid peidetud nende solvava sisu tõttu. Enamik üritusi (76 %) olid peidetud, kuna need olid dubleeritud või kuna teave ürituse kohta oli puudulik, korraldajate taotlusel või seetõttu, et need ei olnud konverentsiga seotud.

Võimalus platvormi kaudu panustada jäi avatuks kuni 9. maini 2022. Pärast seda kuupäeva on kavas koostada lisaaruanne, et koostada kokkuvõtte kõigist konverentsi käigus saadud vastustest.

Platvormil osalemine suurenes kogu konverentsi vältel, kuid jäi liikmesriigiti ja osalejate sotsiaaldemograafiliste profiilide poolest ebaühtlaseks. Üldiselt pakkus platvorm

Mis toimub Euroopa tuleviku konverentsil?		
52 346	652 532	17671
Konverentsil osalejad	üritusel osalejad	ideed
21877	6465	72528
märkused	sündmused	tüübikinnitused
Osalemise seis 20. aprilli 2022. aasta seisuga (allikas: Euroopa tuleviku konverents (europa.eu))		

Tagamaks, et platvorm on ruum, kus kodanikud kõigist eluvaldkondadest ja kogu Euroopast tunnevad end mugavalt ja julgustatakse arutelu osalema, pidi iga platvormi kasutav isik nõustuma [konverentsi harta](#) ja

uuenduslikku aruteluruumi, mis võimaldas mitmel tuhandel kodanikul ja erinevatel osalejatel kogu Euroopast ja mujalt osaleda veebipõhises mitmekeelses arutelus Euroopa küsimuste üle kõigis liikmesriikides. See osutus

väärtuslikuks aruteludemokraatia vahendiks ELi tasandil.

B. Kodanike paneelarutelud

1. Euroopa kodanike paneelarutelud

Euroopa kodanike paneelarutelud koos riiklike paneelarutelude, mitmekeelse digiplatvormi ja konverentsi täiskoguga olid konverentsi üks peamisi tugisambaid. Nad on Euroopa tuleviku konverentsi keskmeks ning on toonud kokku ligikaudu 800 kodanikku kõigist eluvaldkondadest ja kõigist Euroopa Liidu piirkondadest. Kuigi paneelarutelude või kodanike kogude kontseptsiooni on omavalitsuste tasandil kasutatud aastakümneid ja see on riiklikul või piirkondlikul tasandil üha nähtavam, on üleeuroopaline mõõde selles valdkonnas suures osas uurimata. Euroopa kodanike paneelarutelud olid esimene sellise ulatuse ja ambitsioonikusega riikidevaheline ja mitmekeelne kogemus. Protsessiga kaasnenud tähelepanuväärne suulise tõlke süsteem võimaldas luua kõnelejate vahel kaasava, lugupidava ja tõhusa dialoogi, tagades seeläbi mitmekeelsuse austamise.

Kolm institutsiooni korraldasid Euroopa kodanike paneelarutelud ühisdeklaratsiooni, kodukorra ja kaaseesistujate kehtestatud korra alusel juhatuse järelevalve all. Neid toetas väliste teenuseosutajate konsortsium, mis koosnes erinevatest arutleva demokraatia valdkonna ekspertidest ja logistika tugirühmast. Juhatust teavitati paneelarutelude tööst, talle anti ajakohastatud praktiline kord ja ta kohandas vajaduse korral protsessi käigus Euroopa kodanike paneelarutelude esialgset ajakava.

Euroopa kodanike paneelaruteludel osalejad valiti välja 2021. aasta suvel. ELi kodanikud valiti juhuslikkuse alusel (neid võtsid peamiselt telefoni teel ühendust 27 riiklikku valimisinstituuti, mida koordineeris väline teenuseosutaja), et luua ELi mitmekesisust esindavad paneelid, mis põhinevad viiel kriteeriumil: sugu, vanus, geograafiline päritolu (nii kodakondsus kui ka linna- ja maapiirkondade taust), sotsiaal-majanduslik taust ja haridustase. Kodanike arv liikmesriigi kohta arvutati vastavalt Euroopa Parlamendi koosseisu suhtes kohaldatavale kahaneva

proportsionaalsuse põhimõttele, võttes arvesse, et igasse paneelarutelusse pidi kuuluma vähemalt üks kodanik ja üks kodanik liikmesriigi kohta. Kuna konverentsil pöörati erilist tähelepanu noortele, oli igast paneelarutelust osa võtnud kodanikest kolmandik 16–24-aastased. Iga 200 inimesest koosneva rühma kohta valiti reservi 50 täiendavat kodanikku.

Korraldati neli Euroopa kodanike paneelarutelu. Iga aruteluteema vastas mitmekeelsel digiplatvormil kindlaks määratud teemadele ja oli rühmitatud järgmiselt:

1. tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek;
2. Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus;
3. Kliimamuutused ja keskkond; tervishoid;
4. EL maailmas; ränne.

Iga paneel kogunes kolmeks nädalavahetuseks. Esimene sessioonide seeria toimus Strasbourgis, teine veebipõhine ja kolmas neljas linnas (Dublin, Firenze, Varssavi/Natolin ja Maastricht), riiklikes kõrgharidusasutustes ja kohalike omavalitsuste toel.

PANELSI ESIMENE SEISUKOHT

Iga paneelarutelu esimesel istungil kohtusid osalejad füüsiliselt Strasbourgis. Istungjärgu eesmärk oli määrata kindlaks arutelude päevakord. Paneelaruteludes osalevad kodanikud alustasid oma Euroopa-visiooni kajastamise ja arendamisega, alustades tühjalt lehelt ja määrates paneelarutelu põhiteemade raames kindlaks arutatavad küsimused. Seejärel seadsid nad prioriteediks teemad, millele nad soovisid põhjalikumalt keskenduda, et anda ELi institutsioonidele konkreetseid soovitusi järelmeetmete võtmiseks. Arutelud ja kollektiivne töö toimusid järgmises kahes formaadis:

- 12–14 kodanikust koosnevates alarühmades. Igas alarühmas räägiti nelja kuni viit keelt, kus kodanikud said end väljendada oma

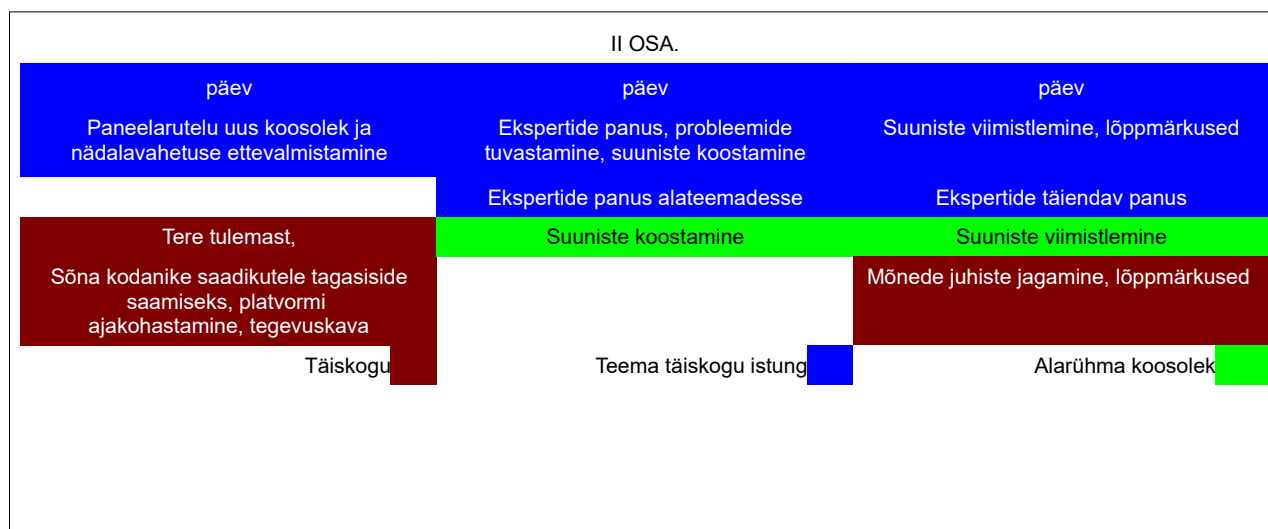
emakeeles. Alarühmade tööd juhtisid väliste teenuseosutajate konsortsiumi valitud professionaalsed juhendajad.

- täiskogu istungil koos kõigi osalejatega. Täiskogu istungeid juhtisid kaks peamist moderaatorit. Aruteludest tulenevad prioriteetsed teemad jagati „telgedeks” (vastab teemavaldkondadele) ja „alatelgedeks” ning need olid teise vooru aluseks. Selleks said osalejad mitmekeelse digiplatvormi esimesest vahearuandest ja kõrgetasemeliste välisekspertide ettekannetest teemade kohta taustteavet ning asjakohaseid sisendeid, sealhulgas analüüse ja kontseptuaalseid skeeme.

Esimestel istungjärgudel valiti vabatahtlike kodanike hulgast välja 20 inimest, kellel paluti

jaoks, mille nad olid esimesel voorul kindlaks määranud. Erilist tähelepanu on pööratud soolisele tasakaalule ja geograafilisele mitmekesisusele eksperdirühmas ning selle tagamisele, et iga ekspert teavitab oma panuse kaudu kodanikke põhjalikult, esitades neile fakte ja/või arutelu seisu ning hoidudes isiklike arvamuste esitamisest. Kodanikele esitati ka mitmekeelse digiplatvormi vahearuanded.

See võimaldas neil kindlaks teha ja arutada neile määratud teemadega seotud küsimusi, tuginedes ekspertide panusele käsitletavate teemade kohta ning nende enda teadmiste ja kogemuste teise vooru arutelude käigus. Probleemid on määratletud kui probleemid, mis nõuavad lahendusi, või olukorrad, mis nõuavad muutusi.

iga paneelarutelu täiskogul esindada; Seejuures tagati vanuseline ja sooline mitmekesisus.

Teine seeria PANELS SESSIONS

Euroopa kodanike paneelarutelud jätkasid oma tööd, kohtudes kogu novembri jooksul veebis. Selleks on loodud erimehhanism: Brüsselis asuvas stuudios toimusid peamised arutelud ja täiskogu istungid, samas kui osalevad kodanikud kogu ELis said sekkuda ühendus- ja suulise tõlke süsteemi kaudu.

Teises voorus tegid kodanikud ekspertide ja faktikontrollijate toel kindlaks ja arutasid mitmesuguseid konkreetseid küsimusi ning töötasid välja suunised iga temaatilise suuna

Seejärel käsitlesid kodanikud neid küsimusi, töötades välja suunised, mis on esimene samm soovitude esitamise suunas, mis oli kolmanda vooru eesmärk. Samuti paluti kodanikel neid suuniseid põhjendada.

Arutelud ja kollektiivne töö toimusid kolmes formaadis:

- alarühmades. Kõik viisteist alarühma koosnesid kaheteistkümnest kuni neljateistkümnest kodanikust. Igas alarühmas kasutati nelja kuni viit keelt, et kodanikud saaksid end väljendada oma emakeeles või keeles, milles nad end mugavalt tundsid. Igal alarühmal oli väliste teenuseosutajate konsortsiumi kutseline nõustaja.

Kolmas osa		
päev	päev	päev
Taasühendamine, prioriteetide seadmine ja töö alustamine	Suuniste muutmise lõplikes soovitus	Hääletus lõplike soovitude üle
Tervitus ja nädalavahetuse eesmärgid	Suuniste muutmise soovitusteks	Hääletus lõplike soovitude üle
avatud foorum, Suuniste lugemine ja prioriseerimine	Tagasiside teistele rühmadele, soovitude lõplik vormistamine	
Suuniste muutmise soovitusteks		
Täiskogu	Avatud foorum	Alarühma töö

- täiskogu istungjärgul, mis on pühendatud töösuunale. Igale töösuunale pühendatud täiskogu istungjärg tõi kokku sama teemasuunaga tegelevad alarühmad. Töösuunda käsitlevaid täiskogu istungeid modereerisid professionaalsed juhendajad ning suuline tõlge hõlmas kõiki osalejatele vajalikke keeli.
- täiskogu istungil koos kõigi osalevate kodanikega istungit esitleda ja see lõpetada. Täiskogu istungeid juhtisid konsortsiumi kaks peamist moderaatorit, kes pakkusid suulist tõlget ELi 24 ametlikku keelde.

Kolmandad PANELSI ISIKUANDMED

Paneelarutelude kolmas ja viimane voor toimus füüsiliselt nelja liikmesriigi haridusasutustes. COVID-19 pandeemia ning sellega seotud meetmete tõttu lirimaal ja Madalmaades toimus 1. paneelarutelu (Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek) ja 4 (EL maailmas; Ränne) tuli riiklike ametiasutuste ja assotsieerunud partneritega konsulteerides edasi lükata 2022. aasta veebruar.

Arutelud ja ühistöö toimusid järgmistes formaatides:

- täiskogu istungil koos kõigi osalejatega, istungjärgu alguses, et tutvustada programmi, ja istungjärgu lõpus, nagu on selgitatud allpool. Täiskogu istungjärke juhtisid arutelurühma kaks peamist arutelujuhti suulise tõlkega ELi 24 ametlikku keelde.
- Kõigepealt vaatasid kodanikud avatud foorumil läbi kõik suunised, mille paneelarutelu teises voorus välja töötas. Seejärel eelistas iga kodanik maksimaalselt kümmet suunist töösuuna kohta. Kui see prioriteetide seadmine paneelarutelu tasandil oli lõpule viidud, liitusid kodanikud alarühmaga, kus nad olid juba teisel sessioonil töötanud, ning võtsid ühiselt teadmiseks oma rühma suunad, mida ülejäänud paneelarutelu pidas esmatähtsaks, mis andis võimaluse võrrelda seda valikut oma hinnanguga. Soovituste ettevalmistamiseks esitati igale alarühmale soovituslik loetelu koostatavatest soovitustest: üks kuni kolm, maksimaalselt viis.
- Kõik 15 alarühma töötasid välja suunised soovitude andmiseks. Kodanikud arutasid, millised suunad said kõige rohkem toetust (nende tähtsuse järjekorras), ja alustasid soovitude koostamise protsessi.

Kolmandas voorus ei suheldud eksperditeadmiste ja teabega otseselt kodanikega, vaid spetsiaalselt selleks loodud süsteemi – ressursside ja teabepunkti – kaudu. See süsteem võimaldas koondada kõik teabenõuded ja kohapealsed faktikontrollid ning saata ekspertide ja faktikontrollijate lühikesed ja

faktilised vastused alarühmadele. See süsteem on kavandatud nii, et ekspertide ja faktikontrollijate panused oleksid ette valmistatud vastavalt kõrgeimatele kvaliteedistandarditele ja viisil, mis väldib lubamatut mõjutamist protsessi selles etapis. Kodanikele esitati ka mitmekeelse digiplatvormi vahearuanded.

Alarühmade töö käigus korraldati tagasisideüritusi, et aidata osalejatel mõista teistes alarühmades tehtud tööd ja tugevdada nende soovitusi.

Seejärel hääletas paneelarutelu istungjärgu viimasel päeval iga alarühma soovitude üle. Enne hääletust said kõik osalejad dokumendi, mis sisaldas kõiki eelmisel päeval koostatud soovitude projekte, et nad saaksid neid lugeda oma keeles (automaatne tõlge inglise keelest). Iga soovitus loeti täiskogu istungil ette inglise keeles, et kodanikud saaksid suulise tõlke korraga ära kuulata. Osalejad panid soovitud üksteise järel veebivormi kaudu hääletusele.

Lõpphääletuse tulemuste põhjal olid soovitud järjestatud järgmiselt:

Soovitusedkogusid 70 % või rohkem antud hääletest ja vaekogu võttis need vastu; soovitud, mis ei saavutanud seda künnist, loeti hindamiskomisjoni poolt kinnitamata jäetuks. Kokku võeti Euroopa kodanike paneelaruteludel vastu 178 soovitud.

Hääletusmenetlust jälgis hääletuskomisjon, mis koosnes kahest kodanikust, kes olid teinud ettepaneku seda rolli täita.

Euroopa kodanike esindused Euroopa Parlamendis

Seejärel tutvustasid ja arutasid Euroopa kodanike paneelarutelude 80 esindajat neljal Euroopa kodanike paneelarutelul vastu võetud soovitusi konverentsi täiskogul ja töörühmades 21. ja 22. jaanuaril 2022 (Pals 2 ja 3) ning 11. ja 12. märtsil 2022 (Pals 1 ja 4). Seejärel jätkasid 80 Euroopa kodanike paneelarutelude esindajat (keskmiselt 70 kohapeal ja 10 veebis) Euroopa kodanike paneelarutelude soovitude tutvustamist ja selgitamist kolmel järjestikusel täiskogu ja töörühmade koosolekul (25.–26. märts, 8.–9. aprill ja 29.–30. aprill).

Samuti vahetasid nad korrapäraselt arvamusi kodanike komponendi koosolekutel (veebipõhised ettevalmistavad koosolekud ja täiskogu istungid, kohapeal), omavahel ning riiklike ürituste ja/või paneelarutelude 27 esindajaga. 23. aprillil kohtusid Euroopa kodanike paneelarutelude esindajad veebis kõigi oma kolleegidega, et selgitada, kuidas soovitusi arutati ja seejärel täiskogu ettepanekutesse lisati, ning saada tagasisidet teistelt paneelaruteludel osalejatelt. Ühissekretariaadi ja konsortsiumi liikmetest koosnev rühm toetas täiskogu istungil kodanike komponenti.

Menetluse käik

Kogu protsess toimus täiesti läbipaistvalt. Euroopa kodanike paneelarutelude täiskogu istungid kanti otse üle ning nende arutelude ja mõttevahetuste tulemusel koostatud dokumendid tehti üldsusele kättesaadavaks mitmekeelsel digiplatvormil. Iga paneelarutelu lõpparuanne koos soovitustega on platvormil kättesaadav. Need aruanded sisaldavad ka teavet kõigi ekspertide kohta, kes toetasid paneelarutelude tööd.

Tõelise demokraatliku uuendusena on teadusringkonnad pööranud Euroopa kodanike paneelaruteludele suurt tähelepanu. Teadlastel oli võimalus osaleda Euroopa kodanike paneelarutelude koosolekutel ning jälgida vastavalt teatavatele eeskirjadele nende edusamme tehtud töös ja osalejate eraelu puutumatus.

paneelarutelu „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek

Paneelarutelu „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive: haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek“, mis toimus 17.–19. septembril 2021 Strasbourgis. Selles paneelarutelus käsitleti meie majanduse ja töökohtade tulevikku, eriti pärast pandeemiat, pöörates nõuetekohast tähelepanu sellega seotud sotsiaalse õigluse küsimustele. Ta käsitles ka digiülemineku võimalusi ja väljakutseid, mis on üks olulisemaid teemasid, mida tulevikus arutada.

Paneelarutelul arutati ka Euroopa tulevikku noorte, spordi, kultuuri ja hariduse valdkonnas. Paneelarutelul osalenud kodanikke tervitas kaasesimees Guy Verhofstadt. Esimesel istungil kiideti heaks viis töösuunda: „Töötamine Euroopas“, „Tuleviku majandus“, „Õiglane ühiskond“, „Õppimine Euroopas“ ning „Ohutu ja eetilise digiülemineku“.

5.–7. novembril 2021 kohtus esimene paneelarutelu teist korda, seekord virtuaalselt, ja jätkas esimese istungjärgu arutelusid. Teisel istungjärgul koostasid sõnavõtjad suunised, et töötada välja konkreetsed soovitused (kolmandal istungjärgul) kõigi viie tegevussuuna kohta, mille nad olid esimesel istungjärgul kindlaks määranud. Esimeses paneelarutelus osalenud kodanikud moodustasid kokku 142 poliitikarühma.

25.–27. veebruaril 2022 kohtusid 1. paneelarutelul osalenud kodanikud kolmandat korda, jätkates 1. ja 2. sessioonil toimunud

Foto: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu

paneelarutelu „Euroopa demokraatia“; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus

Paneelarutelu „Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus“, mis toimus 24.–26. septembril Strasbourgis. Paneelarutelul keskenduti demokraatiaga seotud teemadele, nagu valimised, osalemine väljaspool valimisperioode, tajutav kaugus kodanike ja nende valitud esindajate vahel, meediavabadus ja desinformatsioon. Samuti käsitleti põhiõiguste ja -väärtuste, õigusriigi põhimõtte ja diskrimineerimise kõigi vormide vastase võitlusega seotud küsimusi. Samal ajal keskendus ta ELi sisejulgeolekule, näiteks eurooplaste kaitsmisele terroriaktide ja muude kuritegude eest. Kaasesimees Gašper Dovžan tervitas paneelarutelul osalejaid.

Esimesel istungil kiideti heaks viis töösuunda: „Õiguste austamise ja mittediskrimineerimise tagamine“, „Demokraatia ja õigusriigi põhimõtte kaitsmine“, „ELi reformimine“, „Euroopa identiteedi loomine“ ja „Kodanike osaluse tugevdamine“.

12.–14. novembril 2021 kohtus teine paneelarutelu teist korda virtuaalses formaadis ja jätkas esimese istungjärgu arutelusid. Teisel istungil koostasid vahekohtunikud suunised, et töötada välja konkreetsed soovitused (kolmandal istungil) kõigi viie tegevussuuna kohta, mille nad olid esimesel istungil kindlaks määranud. Teises paneelarutelus osalenud kodanikud koostasid kokku 124 poliitikarühma.

10.–12. detsembril 2021 kogunesid 2. paneelarutelul osalenud kodanikud oma

Foto: Euroopa kodanike teine paneelarutelu

paneelarutelu „Kliimamuutused ja keskkond“; tervis

Paneelarutelu teemal „Kliimamuutused ja keskkond; Tervishoid“ esimene istung toimus 1.–3. oktoobril Strasbourgis. Paneelarutelul keskenduti kliimamuutuste mõjule, keskkonnaküsimustele ja uutele terviseprobleemidele Euroopa Liidus. Samuti käsitleti selles ELi eesmärgid ja strateegiaid, nagu põllumajandus, transport ja liikuvus, energeetika ja üleminek CO2-järgsele ühiskonnale, teadusuuringud, tervishoiusüsteemid, reageerimine tervisekriisidele, ennetamine ja tervislikud eluviisid. Esimesel istungil kiideti heaks viis töösuunda: „Paremad eluviisid“, „Keskkonna ja tervise kaitsmine“, „Majanduse ja tarbimise ümberorienteerimine“, „Säästva ühiskonna suunas“ ja „Hoolitse kõigi eest“. Istungi lõpparuanne on kättesaadav mitmekeelsel digiplatvormil.

19.–21. novembril 2021 kohtus kolmas paneelarutelu teist korda, seekord virtuaalselt, et jätkata esimese istungjärgu arutelusid. Teisel istungil koostasid vahekohtunikud suunised, et töötada välja konkreetsed soovitused (kolmandal istungil) kõigi viie tegevussuuna kohta, mille nad olid esimesel istungil kindlaks määranud. Kolmandas paneelarutelus osalenud kodanikud moodustasid kokku 130 poliitikarühma.

7.–9. jaanuaril 2022 kogunesid kolmanda paneelarutelu kodanikud Varssavi linna toetusel viimasele istungile, mille nad korraldasid Euroopa Kolledžis Natolinis ning kultuuri- ja teaduspalees. Osaleda oli võimalik ka internetis. Teisel istungil oma töö alusena välja töötatud suuniste põhjal töötasid kodanikud välja ja kiitsid heaks 51 lõplikku soovitusi.

paneelarutelu „EL maailmas“; ränne

Foto: Euroopa kodanike kolmas paneelarutelu

Neljaspaneelarutelu „EL maailmas: Ränne“ toimus esimest korda 15.–17. oktoobril Strasbourgis, kus osalejad arutasid muu hulgas ELi rolli rahvusvahelisel areenil.

Foto: Euroopa kodanike neljas paneelarutelu

Need hõlmasid ELi eesmärgid ja strateegiaid julgeoleku, kaitse, kaubanduspoliitika, humanitaarabi ja arengukoostöö, välispoliitika, ELi naabruspoliitika ja laienemise ning selle kohta, kuidas EL peaks rändega tegelema. Kaaspresident Dubravka Šuica tervitas kodanikke. Esimesel istungil kiideti heaks viis töösuunda: „Omavarustamine ja stabiilsus“, „EL kui rahvusvaheline partner“, „Tugev EL rahumeelses maailmas“, „Ränne inimlikust vaatenurgast“ ning „Vastutus ja solidaarsus kogu ELis“. Istungi lõpparuanne on kättesaadav mitmekeelsel digiplatvormil.

16.–28. novembril 2021 toimus neljanda paneelarutelu teine veebisessioon, mis põhines esimesel sessioonil tehtud töö. Teisel istungil koostasid vahekohtunikud suunised, et töötada

välja konkreetset soovitusi (kolmandal istungil) kõigi viie tegevussuuna kohta, mille nad olid esimesel istungil kindlaks määranud. Neljandas paneelarutelu osalenud kodanikud moodustasid kokku 95 poliitikarühma.

11.–13. veebruaril 2022 kogunesid 4. paneelarutelul osalenud kodanikud oma viimasele istungile, mille korraldas Maastrichti messi- ja konverentsikeskuses Studio Europa Maastricht koostöös Maastrichti ülikooli ja Euroopa Avaliku Halduse Instituudiga (EIPA). Osaleda oli võimalik ka internetis.

Teisel istungil oma töö alusena välja töötatud suuniste põhjal töötasid kodanikud välja ja kiitsid heaks 40 lõplikku soovitusi.

2. Riiklikud kodanike paneelarutelud

Kooskõlas ühisdeklaratsiooniga arutas konverentsi täiskogu riiklike ja Euroopa kodanike paneelarutelude soovitusi teemade kaupa. Selleks et toetada liikmesriike, kes kavatsesid korraldada riiklikke kodanike paneelarutelusid, leppisid kaaseesistujad kokku suunistes ja edastasid need juhatusele 26. mail 2021. Need järgisid samu põhimõtteid nagu Euroopa kodanike paneelarutelud ja sisaldasid OECD aruandel põhinevaid hea arutelu põhimõtteid.^{IV}

Kuus liikmesriiki – Belgia, Itaalia, Leedu, Madalmaad, Prantsusmaa ja Saksamaa – korraldasid kooskõlas käesolevates suunistes sätestatud põhimõtetega riigisisised kodanike paneelarutelud. Nende riiklike kodanike paneelarutelude soovitusi tutvustati ja arutati täiskogu jaanuari ja märtsi istungjärgudel ning täiskogu töörühmades paralleelselt Euroopa kodanike paneelarutelude soovitustega samadel teemadel.

1) BELGIA

Foto: Belgia kodanike paneelarutelu

2021. aasta oktoobris tõi kodanike paneelarutelu kolmel nädalavahetusel kokku 50 juhuslikult valitud kodanikku, kes esindavad kogu elanikkonda, et arutada Euroopa demokraatia teemasid ja seda, kuidas kodanikke saaks Euroopa asjadesse rohkem kaasata.

Paneelarutelu korraldati Belgia asepeaministri ning välis- ja Euroopa asjade ministri Sophie Wilmèsi egiidi all.

Kodanikud esitasid soovitusi viie teema kohta, mille nad olid valinud, nimelt:

- parandada teabevahetust Euroopa Liidu kohta,
- ELi käsitleva desinformatsiooni tuvastamine ja selle vastu võitlemine;
- kodanike paneelarutelud kui osalemisvahend;
- rahvahääletus Euroopa asjades,
- parandada olemasolevaid osalusvahendeid Euroopa Liidus.

Belgia kodanike paneelarutelu tulemusel koostati 115 soovitusi, mille koostasid, mille üle arutlesid ja mille üle hääletasid 50 juhuslikult valitud Belgia kodanikku.

2) Saksamaa

2022. aasta jaanuaris korraldas Saksamaa välisministeerium riikliku kodanike paneelarutelu. Veebipaneelis osales sada

IV OECD, „Innovative citizens participation and new democratic institutions“, 2020 – <https://www.oecd.org/gov/open-government/innovative-citizen-participation-new-democratic-institutions-catching-the-deliberative-wave-highlights.pdf>.

juhuslikult valitud kodanikku, kes esindavad elanikkonda.

ja 8. jaanuaril 2022 korraldati veebis viis avaseminari, millest igaühel oli 20 osalejat järgmistel teemadel:

Euroopa roll maailmas, kliimas ja keskkonnas;
õigusriik ja väärtused;
tugevam majandus ja sotsiaalne õiglus.

Foto: Saksamaa kodanike paneelarutelu

100 juhuslikult valitud kodanikku kohtusid 15.–16. jaanuaril 2022, et arutada nende küsimustega seotud probleeme ja võimalikke lahendusi, ning võtsid vastu oma soovitusel. Osalejad koostasid iga eespool nimetatud teema kohta kaks konkreetset ettepanekut.

Tulemusi tutvustati 16. jaanuaril toimunud viimasel veebikonverentsil, kus osalesid Saksamaa välisminister Annalena Baerbock ning Euroopa ja kliima aseminister Anna Lührmann.

3) Prantsusmaa

Prantsusmaal korraldas kodanike paneelarutelud Prantsusmaa Euroopa- ja välisministeerium parlamendiga suhtlemise ja kodanike osalemise ministeeriumi toetusel.

Foto: Prantsusmaa kodanike paneelarutelu

2021. aasta septembris ja oktoobri alguses korraldati kõigis Prantsusmaa, suurlinna- ja ülemerepiirkondades 18 kodanike paneelarutelu. Igas paneelarutelus osales 30–50 juhuslikult valitud kodanikku, kes esindasid piirkondade elanikkonna mitmekesisust. Kokku osales paneelaruteludel üle 700 kodaniku. Piirkondlike paneelarutelude töö tulemusena koostati loetelu 101 püüdlusest, mis sisaldas 515 muudatusettepanekut ja 1301 konkreetset ettepanekut.

Kokku 100 paneelarutelude esindajat kohtusid 16.–17. oktoobril 2021 Pariisis, et pidada riiklik kokkuvõttev konverents soovitude koostamiseks ja vastuvõtmiseks. Selle protsessi raames määrati kindlaks kokku 14 prioriteetset soovitud. Konverentsi üheksat teemat hõlmavad soovitud esitati Prantsuse valitsusele, sealhulgas riigisekretär Clément Beaune'ile, ning need kujutasid endast Prantsuse valitsuse panust konverentsi.

4) ITAALIA

2022. aasta märtsis korraldas sõltumatu kolmas isik ministrite nõukogu eesistujariigi Itaalia Euroopa poliitika osakonna järelevalve all kodanike paneelarutelu.

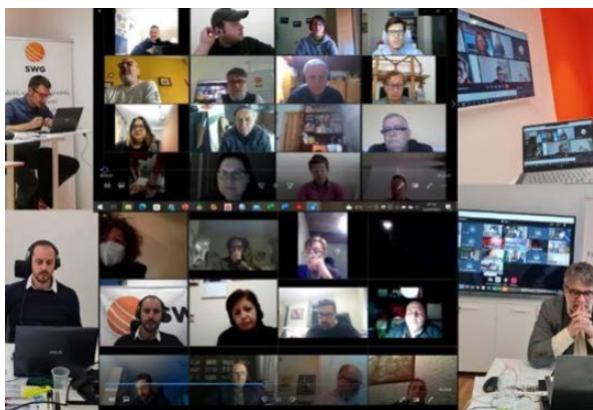

Foto: Itaalia kodanike paneelarutelu

Foto: Leedu kodanike paneelarutelu

Osales kokku 55 juhuslikult valitud kodanikku, kes esindasid Itaalia ühiskonda ja selle piirkondi. Osalejad valiti juhumeetodil, et tagada erineva soo, vanuse, sotsiaalse tausta, elukoha ja tööalase staatusega inimeste olemasolu.

Kodanikud kogunesid veebis 11.–12. märtsil 2022, et arutada konverentsi kahte teemat:

- „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“ ning
- „Euroopa maailmas“.

12. märtsil 2022 võttis eksperdirühm vastu kokku 58 soovitus, sealhulgas 33 soovitus teemal „Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive“ ning 25 soovitus teemal „Globaalne Euroopa“. Viimasel päeval kontrollisid osalejad töö esimeses etapis tehtud soovitude esimest kavandit ja kinnitasid selle.

5) LEEDU

2022. aasta jaanuaris korraldas sõltumatu kolmas isik välisministeeriumi nimel riikliku kodanike paneelarutelu.

See tõi kokku 25 juhuslikult valitud kodanikku vanuses 18–65 aastat, kes esindasid Leedu erinevaid sotsiaal-majanduslikke rühmi ja piirkondi.

4. jaanuaril 2022 korraldati veebipõhine avaistung ja kodanikud arutasid kahte teemat:

- ELi roll ja pädevus välispoliitikas;
- ELi majanduslik roll.

15. jaanuaril 2022 kohtusid osalejad isiklikult, et sõnastada oma arutelude peamised järeldused. 25. jaanuaril 2022 võtsid nad virtuaalsel istungil vastu 21 soovitus, millest 10 keskendusid ELi rollile ja pädevusele välispoliitikas ning 11 ELi majanduslikule rollile.

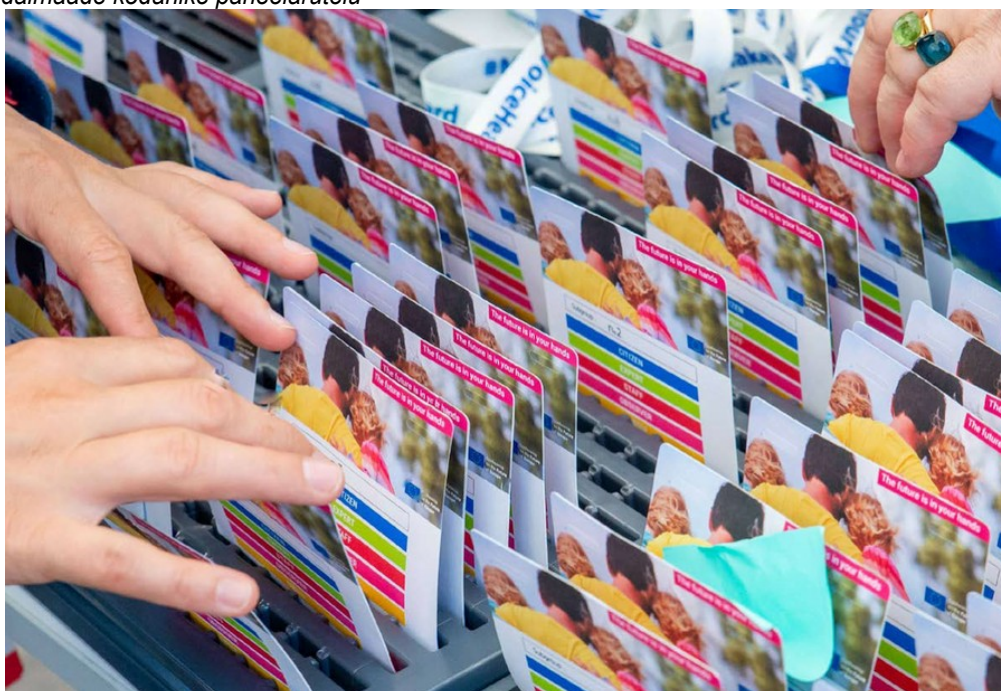
6) MADALMAAD

Kodanike paneelarutelu korraldas sõltumatu kolmas isik ja dialoogid teemal „Visioonid Euroopast“ algasid¹ septembril. Need jagati mitmeks osaks.

¹ septembril 2021 käivitatud veebipõhine osa sisaldas küsimustikku ja lihtsustatud valikuvahendit, mis võimaldas kodanikel väljendada oma eelistusi, soove ja soovitusi konverentsi üheksa teema kohta. Küsimustik jagati valitud esinduslikule ja kaasavale rühmale, kuhu kuulus 4000 kodanikku.

Madalmaade kodanike paneelarutelu

2021. aasta oktoobris ja novembris korraldati kodanikega põhjalikke arutelusid nii internetis kui ka väljaspool seda, eelkõige selleks, et jõuda noorte ja raskesti ligipääsetavate sihtrühmadeni.

Avaldati kaks aruannet pealkirjaga „Meie visioon Euroopast: arvamused, ideed ja soovitused“ („Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen“) ning kodanike 30 soovitus konverentsi üheksal teemal.

C. Konverentsi raames korraldatavad üritused

1. Riiklikud üritused

Liikmesriigid andsid konverentsile oma panuse mitmesuguste ürituste ja algatuste kaudu. Nendel üritustel osales mitu tuhat kodanikku kogu EList. Mitmekeelse digiplatvormi [eraldi osas](#) antakse ülevaade peamistest tegevustest, mida liikmesriikide ametiasutused on korraldanud või toetanud. Üritusi tutvustasid konverentsi täiskogu istungitel 23. oktoobril 2021 ja 25. märtsil 2022 riiklike ürituste esindajad ja/või riiklikud kodanike paneelarutelud, kuid nad andsid konverentsile oma panuse ka [platvormi aruannete kaudu](#), rikastades seeläbi arutelu Euroopa tasandil.

Nende ürituste ja algatuste peamine eesmärk oli kuulata kodanikke ja kaasata nad Euroopa Liidu teemalistesse aruteludesse. Prioriteediks oli ka kaasamine ja dialoog kodanikega, kusjuures tehti jõupingutusi nende inimeste kaasamiseks, kes tavaliselt ei osale ELiga seotud aruteludes.

Toimusid eri liiki üritused, mis ühendasid tsentraliseeritud ja detsentraliseeritud lähenemisviisid, sealhulgas mitmesugused alt üles suunatud algatuste toetamise vormid. Liikmesriikides korraldasid tegevusi ja üritusi eri institutsioonid ja osalejad, sealhulgas riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused, kodanikuühiskonna organisatsioonid, sotsiaalpartnerid, ühendused ja kodanikud. Mõnel juhul osalesid konverentsi ürituste korraldamises aktiivselt ka valitsusvälised organisatsioonid, kultuuriasutused, mõttekojad, ülikoolid ja uurimisinstituudid. Paljudes nendes tegevustes ja üritustes on erilist rõhku pandud noorema põlvkonna osalemisele.

Ülevaade peamistest sündmustest ja algatustest liikmesriikides:

1 Belgia

Föderaalsed ja piirkondlikud ametiasutused korraldasid mitmeid üritusi. Kodanikega toimus mitu arutelu, näiteks ELi üle maailmas ning kliimamuutuste ja keskkonna üle. Samuti peeti struktureeritud dialoog kodanikega teemal „Elamine piirialal“ ja häkaton teemal „Tervislike eluviiside ja kliimamuutuste mõju elukvaliteedile“ ning „Noorte tööhõivet takistavad tegurid“.

Lisaks korraldati digiteerimist ja kestlikku majandust käsitlev üritus ning noorte ja poliitikakujundajate vahel toimus rida arutelusid teemal „Euroopa kuulab teid“.

2 Bulgaaria

Bulgaaria õppus käivitati tseremoonial „Kuidas kuulata kodanike häält Euroopa tuleviku konverentsi kaudu?“, kuhu olid kaasatud avaliku sektori asutused ja kodanike esindajad. Korraldatud ürituste raames algatati demograafiat ja demokraatiat käsitlev dialoog.

Suurtes ülikoolide linnades toimus Europe Directi keskuste abiga mitu kohalikku üritust.

3 Tšehhi Vabariik

Tšehhi Vabariik korraldas keskseid arutelusid üldsusega ja teabeüritusi asjaomastele sidusrühmadele. Neid üritusi täiendasid noorteüritused ja rahvusvahelise osalusega üritused. Eelkõige korraldati Saksamaa ja Tšehhi kodanikega riikidevaheline üritus. Kogu riigis toimusid mitmed piirkondlikud arutelud, samuti piirkondlikud seminarid keskkooliõpilastele teemal „Otsusta Euroopa üle“.

4 Taani

Korraldati ulatuslik ja kaasav riiklik arutelu, milles kodanikuühiskonnal ja muudel valitsusvälistel osalejatel oli keskne roll. Sihtotstarbeline avaliku sektori vahendite kogum on eraldatud mitmesugustele organisatsioonidele, sealhulgas valitsusvälistele organisatsioonidele, meediale, noorteorganisatsioonidele, kultuuriasutustele,

mõttekodadele ja uurimisinstituutidele, et toetada valitsusväliste organisatsioonide loodud arutelusid ja algatusi. Toimus üle 180 arutelu, millest umbes pooled olid suunatud konkreetselt noortele. Lisaks korraldasid valitsus ja parlament mitmeid ametlikke üritusi, nagu kodanikega konsulteerimine ja arutelud.

5 Saksamaa

Saksamaal toimunud üritustel osalesid föderaalvalitsus, Bundestag, liidumaad ja kodanikuühiskond. Lisaks föderaalvalitsuse korraldatud üritustele korraldasid 16 Saksamaa liidumaad ja ligikaudu 300 kodanikuühiskonda üle 50 piirkondliku ürituse.

Piiriülesed üritused ning dialoogid üliõpilaste ja noortega on olnud paljude algatuste keskne element, seades noored Euroopa tulevikku kujundavates aruteludes esiplaanile.

6 Eesti

Riigikantselei korraldas koostöös Euroopa Komisjoni Eesti esinduse, välisministeeriumi ja teiste ministeeriumide, aga ka kodanikuühiskonna ja noorteorganisatsioonidega mitmesuguseid üritusi, seminare ja arutelusid. Eelkõige peeti keskkooliõpilastele arutelu kliimamuutuste, energiapoliitika ja konverentsiga üldiselt seotud põhiküsimuste üle. Algas ka arutelu teemal "Eesti diplomaatia kliimaeesmärkide saavutamiseks".

7 Iirimaa

Iirimaal korraldatud tegevuste keskne teema oli kaasamine ja dialoog kogu elanikkonnaga, eelkõige noortega.

Koostöös Iirimaa Euroopa Liikumisega (EMI) käivitati 2021. ja 2022. aastal piirkondlik ja valdkondlik kaasamisprogramm. Piirkondlike kohtumiste esimene etapp toimus juunis ja juulis virtuaalsete konsultatsioonide vormis. Piirkondlike ürituste teine etapp toimus 2022. aasta alguses silmast silma avalike kohtumiste vormis. Alates juulist on käimas valitsuse juhitud ürituste programm.

8 Kreeka

Siseriikliku dialoogi koordineerimise eest vastutas välisministeerium. Kesk- ja kohalike omavalitsuste asutusi ning kodanikuühiskonda

kutsuti tungivalt üles korraldama arutelusid ja muid üritusi. Näiteks on toimunud sündmused, mis käsitlevad Euroopa – Vahemere piirkonna koostööd, Lääne-Balkani riike, demograafilisi probleeme, rännet ja demokraatiat, kaasates kodanikke ja erinevaid sidusrühmi.

9 Hispaania

Hispaania raamistik hõlmas kuut üritust riiklikul tasandil (nt Hispaania kodanikega konsulteerimine Euroopa tuleviku teemal) ja ligikaudu 20 üritust piirkondlikul tasandil. Korraldati ka üritus Portugali ja Hispaania kodanikega, et arutada nende piirkondade ja ELi tuleviku seisukohast olulisi teemasid. Kohalikul ja piirkondlikul tasandil on ametiasutused korraldanud üritusi mitmel teemal, nagu piiriülene koostöö, demograafiliste muutuste mõju, säästev transport ja liikuvus, kliimamuutused, ränne ja äärepoolseimate piirkondade tulevik.

10 Prantsusmaa

Prantsusmaa valitsus korraldas 2021. aasta maist juulini noortele ulatusliku veebikonsultatsiooni. Oma seisukohti väljendas 50 000 noort prantslast, kes kiitsid heaks 16 peamist ideed Euroopa tuleviku kohta. Selle tegevuse tulemused koos Prantsusmaa kodanike paneelarutelu tulemustega koondati lõpparuandesse, mis kujutab endast Prantsusmaa panust konverentsi. Prantsusmaa valitsus julgustas ka kõiki Prantsusmaa sidusrühmi (ühendused, kohalikud omavalitsused, valitud ametnikud, kodanikuühiskonna esindajad) üritusi korraldama.

11 Horvaatia

Loodud on tegevuste koordineerimise töörühm, kuhu on kogutud ideid ja plaane tegevuste läbiviimiseks riiklikul tasandil. Ministeeriumid, riigi keskasutused, regionaalarengu asutused, ülikoolid, valitsusvälised organisatsioonid ja instituudid korraldasid üritusi konverentside, kodanikega peetavate dialoogide ja arutelude, avalike arutelude ja haridusseminaride vormis, pöörates erilist tähelepanu noortele.

Teemad hõlmavad rännet, demograafiat, kliimaneutraalsust ja ringmajandust. Mõned

üritused korraldati koos teiste liikmesriikide ja naabruses asuvate kolmandate riikidega.

12 Itaalia

Korraldatud on mitmeid üritusi, milles keskendutakse eelkõige noortele, et jõuda võimalikult paljude kodanikeni, sealhulgas kohalike omavalitsuste aktiivsel toetusel. Algatatud on meediakampaania, et neid üritusi võimalikult palju reklaamida. Nende tegevuste hulka kuuluvad ELi ja Balkani noortefoorum, mida korraldatakse koos Lääne-Balkani noortega, Vahemere piirkonna dialoogide noortefoorum, kuhu on kaasatud lõunanaabruse noored, ning keskkooliõpilastele ja üliõpilastele mõeldud konkursid „Euroopa on teie kätes“.

13 Küpros

Korraldati mitmeid noortele suunatud tegevusi, milles osales palju osalejaid. Toimus avaüritus, sealhulgas arutelu noorema põlvkonnaga nende ootuste, murede ja visiooni üle Euroopast ja Küprosest ELis. Samuti peeti avatud dialoogi noorte rolli üle Euroopat käsitlevas arutelus ning probleemide üle, millega nad riiklikul ja Euroopa tasandil kokku puutuvad. Samuti korraldati üritus, et arutada Euroopa julgeoleku ja kaitse tulevikku.

14 Läti

Korraldati mitu üritust, sealhulgas üleriigiline veebiarutelu õpilastega teemal „Tulevik on teie kätes“ majandus-, sotsiaal- ja julgeolekuküsimustes. Korraldati riiklik uuring ja teemarühmade arutelud, et koguda avaliku arvamuse andmeid kodanike seisukohtade kohta seoses Euroopa Liidu tulevaste prioriteetidega kõigil konverentsiteemadel. Korraldati piirkondlikud näost näkku arutelud, et suurendada 55-aastaste ja vanemate inimeste teadlikkust konverentsist, ning toimusid näost näkku arutelud keskkooliõpilastega.

15 Leedu

Üritused korraldati peamiselt detsentraliseeritult ning keskenduti Leedu eri piirkondadele ja noortele (nt Balti riikide noortearutelu kontekstis). Toimus rida kodanike dialooge (demokraatia, digitaliseerimine, kliimamuutused jne), riikidevahelisi dialooge (nt Prantsusmaa, Iirimaa ja Itaaliaga) ja kodanikuühiskonna

üritusi. Lisaks julgustati koole käsitlema Euroopa tulevikku.

16 Luksemburg

Riigi tasandil korraldati mitmeid üritusi, järgides avatud, kaasavat ja läbipaistvat lähenemisviisi. Näiteks korraldas parlament mitmeid üritusi uutes formaatides, näiteks bistrookõnelusi. Samuti korraldati häkaton üliõpilastele ja noortele ettevõtjatele, et arutada digikompassi ja ELi tööstusstrateegiat.

Lisaks toimus kolmepoolne vahetus Saksamaa, Prantsusmaa ja Luksemburgi keskkooliõpilaste vahel.

17 Ungari

Korraldati mitmesuguseid üritusi kogu ühiskonnas (üle 800). Institutsioonilised üritused hõlmavad mitme ministeeriumi korraldatud kõrgetasemelisi rahvusvahelisi konverentse (nt laienemise ja ELi digitaalse tegevuskava teemal) ning ümarlaudu üliõpilaste ja noorteorganisatsioonidega (nt Euroopa integratsiooni teemal). Mitmed organisatsioonid korraldasid paneelarutelusid, et arutada järgmisi teemasid: ELi institutsioonid; tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive, digiüleminek, haridus, kultuur, noored ja sport; väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek; valitsusvälised organisatsioonid; ränne; samuti demograafia, perekond, tervis, kliimamuutused ja keskkond.

18 Malta

Pärast avaüritust loodi riiklik koordineerimiskomitee, et tutvustada algatust eri teabevahetuskanalites ning suunata arutelu riiklike ja kohalike ürituste kaudu.

Füüsilises või hübriidvormis toimusid temaatilised avalikud dialoogid (nt tervishoiu, Euroopa väärtuste ja õiglase ühiskonna nimel tehtava töötuleviku teemal), pressikonverentsid, konsultatsioonid asjaomaste sidusrühmadega ning interaktiivsed kohtumised laste ja õpilastega.

19 Madalmaad

Madalmaades keskenduti riigisisese kodanike paneelarutelu „Visioonid Euroopast – Kijk op

Europa“ korraldamisele, mis toimus nii veebis kui ka kohapeal. See põhines kaheetapilisel lähenemisviisil: esimene oli koguda kodanike mõtteid ja arvamusi selle kohta, mida nad ootavad ja tahavad; Teise etapi eesmärk oli seejärel rühmadioloogide kaudu mõista nende aluseks olevaid seisukohti („miks“ ja „kuidas“).

20 Austria

Arutelud toimusid eri formaatides föderaalsel, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. „Tulevikulaborid“ ja „tulevikuteemalised dialoogid“ andsid võimaluse pidada põhjalikke mõttevahetusi kõrgetasemeliste ekspertidega eri teemadel ja otsida tulevikuks terviklikumaid lahendusi. Lisaks korraldasid Austria Euroopa asjade eest vastutavad volikoguliikmed mitmeid üritusi. Mitmed üritused olid suunatud otse noortele ja üliõpilastele.

21 Poola

Üritused korraldati peamiselt detsentraliseeritult. Piirkondlikul tasandil korraldasid rahvusvaheliste arutelude piirkondlikud keskused 16 Poola piirkonnas avalikke üritusi nii füüsilises kui ka virtuaalses vormis. Aruteluteemad hõlmasid konverentsi teemavaldkondi, nagu solidaarsus kriisi ajal, põllumajandus ja uued tehnoloogiad.

Korraldati ka riiklik arutelu kliima, digiülemineku, siseturu, tervishoiu, ELi kohta maailmas ja rände teemal.

22 Portugal

Pärast esimest kodanike üritust Lissabonis, mis käivitas kodanikeosalemise konverentsil, korraldati mitmeid üritusi koostöös muu hulgas kohalike omavalitsuste, ülikoolide, koolide, sotsiaalpartnerite, noorteorganisatsioonide ja kohalike kodanikuühiskonna organisatsioonidega. Näiteks korraldati koos Hispaaniaga riikidevaheline üritus, et arutada mõlema riigi ja ELi piirkondade tuleviku seisukohast huvipakkuvaid põhiteemasid. Lisaks toimusid detsentraliseeritud riiklikud üritused erinevatel teemadel, nagu ränne ja rahvusvahelised partnerlused, Euroopa demokraatia tulevik ja digiüleminek.

23 Rumeenia

Üritusi korraldasid või kaaskorraldasid peamiselt administratsioon ja eelkõige instituudid kodanikuühiskonna ja noorteorganisatsioonide aktiivsel osalusel.

Arutelud hõlmasid mitmesuguseid teemasid, nagu digipööre, haridus, tervishoid, keskkond, kestlik areng, majandus, põllumajandus ja ELi strateegilised partnerlused. Üritused toimusid pealinnas ja kohalikul tasandil, kus osalesid kõik vanuserühmad.

24 Sloveenia

Eesmärk oli soodustada laiaulatuslikku arutelu, milles kodanikuühiskonnal on keskne roll, ning eelkõige noorte osalemist.

Valitsus korraldas avaläruutuse, millele järgnes mitu algatust, näiteks Bledi strateegiline foorum, mille peamine teema oli Euroopa tulevik, pöörates erilist tähelepanu ELi laienemisele ja Lääne-Balkani riikidele. Muudel üritustel käsitleti selliseid teemasid

25

26 Soome

Valitsus korraldas mitu

Üritusi korraldas

valitsus koostöös Soome linnade, kohalike omavalitsuste, ülikoolide, valitsusväliste organisatsioonide ja noorteorganisatsioonidega, samuti Soome parlamendi, Euroopa

27 Rootsi

Üritused korraldati peamiselt detsentraliseeritud valitsuse, riigi parlamendi, erakondade, sotsiaalpartnerite, kohalike ja piirkondlike esindajate, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja muude asjaomaste ühiskondlike osalejate ühistegvusena.

Näiteks arutas Rootsi Euroopa asjade minister erinevate koolide õpilastega Euroopa tulevikku ning osales kohalike omavalitsuste kohtumistel, et arutada kodanikega Euroopa tulevikku ja demokraatiat. Digimeediat on kasutatud ka dialoogides kodanikega, näiteks küsimuste ja vastuste voorude kaudu.

Ülaltoodud kirjeldused ei ole ammendavad. Lisateavet riiklike ürituste kohta leiate mitmekeelse digiplatvormi vastavast jaotisest.

2. Noorte eurooplaste kohtumine

[Euroopa noorteüritus \(EYE 2021\)](#) toimus 8.–9. oktoobril 2021 ning tõi veebis ja Euroopa Parlamendis Strasbourgis kokku 10 000 noort, et kujundada ja vahetada mõtteid Euroopa tuleviku üle. Euroopa noorteüritus *andis 16–30aastastele noortele ainulaadse võimaluse suhelda isiklikult ja veebis, inspireerida üksteist ning vahetada arvamusi ekspertide, aktivistide, mõjutajate ja otsustajatega, kes on Euroopa demokraatia keskmes.*

Alates 2021. aasta maist on koostöös üleeuroopaliste noorteorganisatsioonidega kogutud veebis üle 2000 ettepaneku noortelt kodanikelt kogu Euroopa Liidus. Lisaks keskenduti mitmel istungil – nii enne üritust veebis kui ka Euroopa noorteürituse ajal Strasbourgis – Euroopa tuleviku konverentsile. Pärast üritust koguti osalejate tõstatatud 20 peamist ideed, st kaks ideed konverentsi teema kohta, aruandesse „Noorte [ideed Euroopa tuleviku konverentsiks](#)“, mis avaldati 23 keeles.

Noorte ideede aruannet tutvustasid konverentsi täiskogule 23. oktoobril Euroopa kodanike paneelaruteludel osalenud noored, kes osalesid

ka Euroopa noorteüritusel 2021. Kõik kogutud

ideed on kättesaadavad aadressil:
search.youthideas.eu.

3. Muud üritused

Lisaks eespool nimetatud üritustele töid paljud teised institutsioonid ja sidusrühmad kodanikke kokku, et arutada Euroopa tulevikku.^V

Kogu Euroopa tuleviku konverentsi vältel on Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee seda edendanud ja aidanud oma ulatuslikul liikmesriikide kodanikuühiskonna organisatsioonide võrgustikul korraldada riiklikke konsultatsioone. Kokku toetati 75 ürituse korraldamist, sealhulgas 33 riiklikul tasandil ja 42 kesktasandil. Nendest üritustest 60 % avaldas aruandeid konverentsiplatvormil ja ainuüksi nendel 45 üritusel osales üle 7300 inimese. Eelkõige käivitas komitee oma tegevuse 2021. aasta juunis suure konverentsiga „Toome [Euroopa projekti kodanikele tagasi](#)“ ning korraldas 2021. aasta novembris Lissabonis seminari „[ELi ühendamine](#)“ ja 2022. aasta veebruaris Brüsselis kõrgetasemelise ürituse „[Euroopa kujundamine üheskoos](#)“. Komitee edendas ka veebiplatvormi kasutamist, kuhu ta laadis üles 60 uut ideed, ning käivitas ulatusliku sotsiaalmeedia teavituskampaania, mille potentsiaalne sihtrühm on ainuüksi Twitteris 32 miljonit inimest, et edendada riiklikke üritusi inglise ja kohalikus keeles, ning andis teavet enne ja pärast iga täiskogu istungjärku ja konverentsiga seotud koosolekut.

Euroopa Regioonide Komitee korraldas oma komisjonides ja täiskogu istungjärgudel temaatilisi arutelusid ning 140 üritust kohalikul, piiriülesel ja piirkondadevahelisel tasandil, kus osales 10 000 kodanikku ja 200 kohalikku poliitikut. Lisaks avaldati 2021. aasta oktoobris esimene [uuring, milles osales 1,2 miljonit kohalikku poliitikut](#) 27-liikmelises ELis ja mis käsitles nende seisukohti Euroopa tuleviku kohta. Lisaks pakkus tegevjuht mitmekeelsel digiplatvormil välja [44 ideed](#). 2022. aasta alguses esitas [sõltumatu kõrgetasemeline Euroopa demokraatia töörühm](#) ideid selle kohta, kuidas parandada demokraatiat ELis. Komitee

VKülastage mitmekeelset digiplatvormi, et saada juurdepääs kogu nende üritustega seotud teabele.

võttis vastu resolutsiooni, mis sisaldab ettepanekuid konverentsi lõpparuande kohta, ning 2022. aasta märtsis toimunud [Euroopa piirkondade ja linnade tippkohtumisel](#) kiideti heaks ELi miljoni kohaliku ja piirkondliku poliitiku nimel [koostatud 12 punktist koosnev manifest](#). Aruandes „Kodanikud, [kohalikud poliitikud ja Euroopa tulevik](#)“ (märts 2022) võetakse kokku komitee kogu tegevus konverentsi raames.

Kolm ELi sotsiaalpartnerlusega seotud tööandjate organisatsiooni – [BusinessEurope](#), [SGI Europe](#) ja [UEAPME](#) – avaldasid digiplatvormil oma prioriteedid ja panused ning tutvustasid neid asjaomastele töörühmadele ja täiskogule. Lisaks edendasid kõik konverentsi nii komiteesiseselt kui ka väliste osalejatega ning korraldasid üritusi ja suhtlesid sidusrühmadega erinevatel foorumitel. Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon (ETUC) osales konverentsil ning täiskogu ja töörühmade koosolekul. ETUC määratles ametiühingute ettepanekud Euroopa õiglasema tuleviku kohta ja avaldas need veebiplatvormil (need ettepanekud olid ühed kõige enam toetatud). Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon (ETUC) ja selle tütarettevõtted korraldasid üritusi ja teabevahetustegevust, et esitada ja arutada ametiühingute ettepanekuid.

Kodanikuühiskonna esindajad – [Euroopa tuleviku konverentsi kodanikuühiskonna konventsioon](#) ja [Rahvusvaheline Euroopa Liikumine](#) – korraldasid kogu Euroopas [arvukalt üritusi](#) ja tegutsesid [aktiivselt täiskogu tasandil](#). Kodanikuühiskond on kaasanud sadu kodanikuühiskonna organisatsioone alt üles lähenemisviisi [temaatiliste rühmade](#) kaudu, et töötada välja ühised ja terviklikud [ettepanekud konverentsiga hõlmatud eri poliitikavaldkondades](#). Ideid kasutati konverentsil platvormi, töörühmade ja täiskogu istungite kaudu ning otseses kontaktis juhatuse, kaaseesistujate ja ühissekretariaadiga.

Euroopa Komisjoni esindused liikmesriikides, Europe Direct keskused, Euroopa dokumendikeskused ja Euroopa Parlamendi bürood teavitasid kodanikke aktiivselt Euroopa tuleviku konverentsist. Euroopa Komisjoni esindused andsid aru 1400 tegevusest, mis

aitasid kogu Euroopas konverentsist teavitada ja seda ellu viia. Nad korraldasid või osalesid aktiivselt enam kui 850 üritusel, millest ligikaudu 65 % olid suunatud noortele ja naistele, et julgustada neid üldiselt konverentsil osalema. Euroopa Parlamendi bürood korraldasid liikmesriikides üle 1300 edendustegevuse.

Konverentsi põhiteemasid käsitlevad temaatilised seminarid korraldati ka Euroopa Parlamendi liikmete, kodanike, sidusrühmade, riiklike ja piirkondlike ametiasutuste ning meedia osavõtul.

kohalikul tasandil, et suurendada konverentsi ulatust. Euroopa dokumendikeskused teatasid rohkem kui 120 tegevusest, mis olid seotud konverentsist teavitamisega.

Europe Directi keskused teatasid konverentsi kohta rohkem kui 1000 temaatilisest üritusest ja rohkem kui 600 edendustegevusest, sealhulgas paljudest noorterühmadest ja -organisatsioonidest. Euroopa dokumendikeskused teatasid rohkem kui 120 tegevusest, mis olid seotud konverentsist teavitamisega.

III. Konverentsi täiskogu

A. Täiskogu roll ja toimimine

Riiklike ja Euroopa kodanike paneelarutelude soovitude arutamiseks loodi konverentsi täiskogu, mis rühmitati teemade kaupa, ilma et arutelude tulemusi oleks eelnevalt kindlaks määratud või et nende ulatus oleks piiratud eelnevalt kindlaks määratud poliitikavaldkondadega.

Vajaduse korral arutati ka mitmekeelse platvormi kaudu kogutud seisukohti. Täiskogul oli üks koosseis: see hõlmas esimest korda kodanikke, kes esindasid Euroopa ja riiklike kodanike üritusi ja paneelarutelusid, ELi institutsioonide ja selle nõuandvate organite esindajaid, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil valitud esindajaid ning kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite esindajaid.

Kodanikud esitasid soovitusel ja arutasid neid; seejärel pidi täiskogu esitama oma ettepanekud konsensuse alusel juhatusele.^{VI} Konverentsi täiskogu kohtus 2021. aasta juunist 2022. aasta aprillini seitse korda.

Konverentsi täiskogusse kuulus 108 Euroopa Parlamendi esindajat, 54 nõukogu esindajat ja kolm Euroopa Komisjoni esindajat,^{VII} samuti 108

VI Euroopa Parlamendi, nõukogu, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide parlamentide esindajate vahel tuli saavutada vähemalt võrdsetel alustel konsensus. Kui kodanike esindajate seisukohad riiklikel üritustel ja/või Euroopa või riiklikel kodanike paneelaruteludel olid selgelt erinevad, tuleks see seisukoht lisada käesolevasse aruandesse.

VII Täiskogu istungile kutsuti ka teisi Euroopa Komisjoni liikmeid, eriti kui arutati nende vastutusalasse kuuluvaid küsimusi.

B. Töörühmad

Kooskõlas konverentsi kodukorraga tegid kaaspresidendid konverentsi täiskogule ettepaneku luua üheksa temaatilist töörühma, mis põhinevad mitmekeelse digiplatvormi teemadel, et anda panus konverentsi täiskogu arutelude ja ettepanekute ettevalmistamisse kooskõlas ühisdeklaratsiooni parameetritega. 2021. aasta oktoobris leppisid kaaseesistujad kokku töörühmade volitustes. Töörühmad

kõigi riikide parlamentide esindajat võrdsetel alustel ja kodanikud.

Osalesid ka kaheksakümmend Euroopa kodanike paneelarutelude esindajat, kellest vähemalt kolmandik olid alla 25-aastased, Euroopa Noortefoorumi president ning 27^{VIII} riiklike ürituste ja/või riiklike kodanike paneelarutelude esindajat.

Osalesid ka 18 Regioonide Komitee esindajat ning 18 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esindajat, kuus piirkondlike omavalitsuste valitud esindajat ja kuus kohalike omavalitsuste valitud esindajat, kaksteist sotsiaalpartnerite esindajat ja kaheksa kodanikuühiskonna esindajat. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal paluti käsitleda ELi rahvusvahelist rolli.

Kutsuti ka peamiste sidusrühmade esindajaid, nagu Lääne-Balkani partnerite, Ukraina ning usuliste, filosoofiliste ja mitteusuliste rühmade esindajad.

Täiskogu istungeid juhatasid ühiselt konverentsi kaaspresidendid. Konverentsi täiskogu istungid toimusid Euroopa Parlamendi hoonetes Strasbourgis. Kohaldatavate tervishoiu- ja ohutuseeskirjade tõttu toimusid konverentsi täiskogu viis esimest koosolekut hübriidvormis ja kaks viimast isiklikult. Konverentsi täiskogu istungid kanti otse üle ja kõik koosolekudokumendid tehti üldsusele kättesaadavaks mitmekeelsel digiplatvormil.

VIII Üks iga liikmesriigi kohta.

Euroopa kodanike paneelarutelude soovitusi ning mitmekeelsel digiplatvormil avaldatud seisukohti konverentsi raames kogutud üheksa teema kohta. Konverentsi täiskogu liikmed jagunesid üheksa töörühma vahel järgmiselt: 12 liiget igast Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide töörühmast, kuus nõukogu töörühmast, kolm riiklike kodanike paneelarutelude või riiklike ürituste esindajatest, kaks Regioonide Komiteest ning kaks Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteest, üks või kaks sotsiaalpartneritest, üks kodanikuühiskonnast ning üks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste valitud liikmetest, samuti Euroopa kodanike paneelarutelude esindajad. Euroopa kodanike paneelarutelude esindajad osalesid oma paneelarutelu asjaomase töörühma töös. Lisaks on kehtestatud erikord, mis võimaldab volinike kolleegiumi liikmetel osaleda töörühmades vastavalt oma vastutusalale.

Töörühmad pidasid elavaid arutelusid ja töötasid ettepanekute eelnõudega, mis valmistati ette esimehe ja pressiesindaja

juhtimisel, kes valiti töörühma Euroopa kodanike paneelarutelude esindajate hulgast ühissekretariaadi abiga. Töörühmad pidid töötama konverentsi kodukorra artiklis 17 sätestatud konsensuse alusel. Seejärel tutvustasid esimees ja pressiesindaja täiskogule töörühma tulemusi. Töörühma eesistujat abistas ühissekretariaat. Konverentsi ühissekretariaat koostas esimehe juhtimisel ja töörühma liikmetega konsulteerides iga töörühma koosoleku kokkuvõtvad aruanded.

Töörühmad kohtusid konverentsi täiskogu istungite raames 2021. aasta oktoobrist kuni 8. aprillini 2022 ning veebis 2021. aasta detsembris. Mõned töörühmad pidasid täiendavaid koosolekuid. Töörühmade koosolekud kanti veebis üle alates 20. jaanuarist 2022. Nende kokkuvõtvad aruanded avaldati nõuetekohaselt konverentsi täiskogu istungil mitmekeelsel digiplatvormil.

C. Kronoloogiline kokkuvõte

Konverentsi erakorraline täiskogu, 19. juuni 2021

Konverentsi täiskogu avaistung toimus 19. juunil 2021 hübriidvormis.^{IX} See võimaldas täiskogu liikmetel kuulata ettekannet ja pidada üldise arutelu konverentsi eesmärgi ja selle ootuste üle. Kaaspresidendid rõhutasid aruteludemokraatia enneolematut olemust ELi tasandil, mis on tugevdanud esindusdemokraatiat, asetades kodanikud Euroopa Liidu poliitikakujundamise keskmesse. Kaaspresidendid andsid ülevaate ka konverentsi kolme samba toimimisest: mitmekeelne digiplatvorm, Euroopa ja riiklikud kodanike paneelarutelud ning täiskogu.

Lisaks teavitati täiskogu liikmeid kavatsusest luua üheksa temaatilist töörühma ja konverentsi ajakavast. Järgnenud arutelu, kus võttis sõna üle 150 osaleja, arutati väga erinevaid teemasid. Kuna Euroopa kodanike paneelaruteludel osalejate valimine ei ole veel lõpule viidud, osalesid kodanike komponendi esindamisel Euroopa Noortefoorumi president ning 27 riiklike ürituste ja/või riiklike kodanike paneelarutelude esindajat.

Konverents, teine täiskogu istung, 22.–23. oktoober 2021

Konverentsi teine täiskogu istung toimus 22.–23. oktoobril 2021 hübriidvormis, kus esimest korda osalesid Euroopa kodanike paneelarutelude esindajad. Täiskogu liikmetel oli võimalus kuulata ettekannet nelja Euroopa kodanike paneelarutelu töö seisu kohta ja pidada arutelu. Lisaks said riiklike ürituste ja paneelarutelude esindajad tutvustada riiklikul tasandil korraldatud üritusi. Konverentsi täiskogule esitati aruanne Euroopa noorteürituse (EYE) kohta; See sisaldas ülevaadet 20 konkreetsest ideest, mille valisid välja sellel kohtumisel osalenud noored kodanikud.

Järgnenud arutelu keskenduti mitmekeelse digiplatvormi uuenduslikule olemusele, mis andis kodanikele hääle ja koha aruteluks kõigis

IX Esimene Euroopa kodanikele pühendatud üritus toimus 17. juunil 2021 Lissabonis hübriidformaadis enne 19. juunil toimunud täiskogu avaistungjärku, et käivitada kodanike osalemine konverentsil.

ELi ametlikes keeltes. Arutelu põhines platvormi teisel vahearuandel. Sellel täiskogu istungil kutsuti peamiste sidusrühmadena osalema Lääne-Balkani partnereid.

Konverentsi kolmas täiskogu, 21.–22. jaanuar 2022

Konverentsi kolmas täiskogu istungjärk, mis toimus 21.–22. jaanuaril 2022, oli esimene, mis oli pühendatud Euroopa kodanike paneelarutelude ja nendega seotud riiklike kodanike paneelarutelude soovitude ametlikule tutvustamisele. Täiskogu istung oli esimene, mis toimus pärast teatavate Euroopa kodanike paneelarutelude soovitude lõplikku vormistamist, nimelt: paneelarutelud (Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus) ja 3 (kliimamuutused ja keskkond; tervis). Täiskogu istungjärk toimus hübriidvormis, kus osales rohkem kui 400 konverentsi täiskogu liiget kas kohapeal või kaugosaluse teel.

Täiskogu istungit iseloomustas ka Euroopa Parlamendi presidendi David Maria Sassoli surm veidi varem. Kaaseesistujad mälestasid teda koosoleku avamisel. Täiskogu istungjärgu arutelud korraldati teemade kaupa Euroopa kodanike 2. ja 3. paneelarutelul käsitletud teemadel.

Arutelud toimusid uuenduslikus interaktiivses formaadis, mis hõlmas hetki, mis olid pühendatud kodanike tagasisidele, ning spetsiaalset sinise kaardi küsimuste süsteemi, mis võimaldas spontaanset ja elavat teabevahetust kodanike soovitude teemal.

Konverentsi neljas täiskogu, 11.–12. märts 2022

Konverentsi neljandal täiskogu istungjärgul tutvustati ka Euroopa kodanike paneelarutelude ja nendega seotud riiklike kodanike paneelarutelude soovitusi. Täiskogu istung toimus pärast kahe ülejäänud Euroopa kodanike paneelarutelu soovitude valmimist. Need paneelarutelud olid järgmised: paneelarutelu (Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek) ja 4 (EL maailmas; ränne).

Nagu täiskogu jaanuari istungjärgul, korraldati ka sellel täiskogu istungjärgul arutelud teemade kaupa. Seekord käsitleti Euroopa kodanike esimese ja neljanda paneelarutelu teemasid. Arutelud kodanike soovitude üle on taas toonud kaasa elava ja põhjaliku teabevahetuse, mida toetab uuenduslik interaktiivne formaat.

Konverentsi viies täiskogu, 25.–26. märts 2022

Viies täiskogu tähistas konverentsi jõudmist järgmisse etappi, käivitades protsessi täiskogu ettepanekute määratlemiseks kodanike soovitude põhjal. Sellest tulenevalt pidasid täiskogu liikmed, olles end ette valmistanud töörühmade kitsamas temaatilises raamistikus, esimest korda arutelusid konverentsi üheksal teemal: tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; haridus, kultuur, noored ja sport; digiüleminek; Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus; kliimamuutused ja keskkond; tervishoid; EL maailmas; ränne. Täiskogu andis ka 27 ELi liikmesriigi riiklike ürituste esindajatele võimaluse tutvustada oma algatuste tulemusi.

Konverentsi kuues täiskogu, 8.–9. aprill 2022

Konverentsi kuuendal täiskogu istungjärgul viidi lõpule täiskogu ettepanekute eelnõude viimistlemine.

Pärast temaatiliste töörühmade viimaste koosolekute lõppu väljendasid kõik täiskogu liikmed üheksa sisulise arutelu käigus viimast

korda oma seisukohti ja märkusi ettepanekute eelnõude kohta, mille nad olid viimastel kuudel ette valmistanud. Arvamuste vahetus andis neile ka võimaluse mõtiskleda täiskogu ettepanekute koostamise ainulaadse protsessi üle, mis põhineb kodanike soovitudel, ja pärast nende koostamist tehtud töö üle. Kodanikud rõhutasid eelkõige selle aruteluprotsessi ainulaadset inimkogemust ja lisaväärtust, mis ühendas neid selle ühisprojekti ümber. Seda arutelu võeti arvesse konverentsi viimasele täiskogule esitatavate ettepanekute lõplikus eelnõus.

Konverentsi teine täiskogu, 29.–30. aprill 2022

Euroopa tuleviku konverentsi seitsmes ja viimane täiskogu istung oli oluline verstapost, mis lõpetas mitu kuud kestnud intensiivsete arutelude protsessi 49 ettepaneku koostamisega. Täiskogu esitas 49 ettepanekut ja sõnastas need juhatusele konsensuse alusel. Selle konsensuse saavutasid Euroopa Parlamendi, nõukogu, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide parlamentide esindajad.

Regionide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esindajad, piirkondlikul ja kohalikul tasandil valitud esindajad ning sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna esindajad väljendasid samuti oma toetust protsessile ja toetasid ettepanekuid.

Kodanike komponent esitas oma lõpliku seisukoha ettepanekute kohta (vt põhisõnumeid allpool).

Lõppistungil (29.–30. aprill 2022) esitasid kodanike komponendi 108 kodanikku oma lõpliku seisukoha täiskogu ettepanekute kohta. Nende ettekanne kavandati kollektiivselt ja 17 neist tutvustasid seda narratiivse kõne vormis lõpliku arutelu käigus. Alljärgnev tekst on kokkuvõte nende sõnavõttude põhisõnumitest.

**

Kõigepealt täname Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni selle eest, et nad andsid meile võimaluse aidata kujundada Euroopa tulevikku. Kohtusime Euroopa kolleegidega kogu ELis, erinevatest paneelaruteludest ja üritustest, poliitiliste esindajate ja sotsiaalsete osalejatega ning avardasime oma silmaringi. Me kasvasime üles eurooplastena. Selleks oleme kõik ohverdanud: meid on võetud meie igapäevaelust välja, võetud vabad päevad ja veetnud Euroopa kodanike paneelarutelude liikmetele üheksa nädalavahetust eemal oma peredest. Aga meil oli uskumatu ja ainulaadne kogemus. Meie jaoks ei olnud see ajaraiskamine.

Teel olid tõusud ja mõõnad. Me ei saanud alati oma küsimustele vastust. Me teame, et ettepanekute rakendamine võtab aega. Kuid me oleme kindlad, et te teete seda, mida on vaja selle saavutamiseks, austusest meie ühise töö vastu. Kui meie, kodanikud, oleme suutnud ületada oma erimeelsused, keelebarjäärid, teha koostööd ja tõsta end oma tasemele, saate seda teha ka teie.

**

Oleme kõik jõudnud kaugele ja nüüd, kui meie töö täiskogul on lõppenud, võime selle üle uhked olla. Näeme kaheksat valdkonnaülest teemat, mis annavad selge ja tugeva mandaadi Euroopa tuleviku jaoks.

Esiteks solidaarsusel, sotsiaalsel õiglusel ja võrdsusel põhinev Euroopa Liit. Kodanike peamine mure on tööpoolest võrdsete tingimuste ja õiguste leidmine eri valdkondades: tervishoid, sotsiaalteenused, haridus ja elukestev õpe, võrdsed võimalused maa- ja linnapiirkondades elavatele inimestele, võttes arvesse demograafilisi kaalutlusi. Tulevikus ei tohiks eurooplasi kõigis liikmesriikides ja piirkondades enam diskrimineerida nende vanuse, elukoha, kodakondsuse, soo, usutunnistuse või poliitiliste eelistuste alusel. Neile tuleks pakkuda inimväärset elatustaset, palka ja töötingimusi. EL peab olema midagi enam kui majandusliit. Liikmesriigid peavad olema üksteisega solidaarsemad. Me oleme perekond ja peame kriisilukordades sellisena käituma.

Teiseks peab EL julgema ja tegutsema kiiresti, et saada keskkonna- ja kliimavaldkonna liidriks, kiirendades üleminekut rohelisele energiale, parandades oma raudteevõrku, edendades säästvat transporti ja tõelist ringmajandust. Ei ole aega raisata. EL peab juhtima muutusi paljudes poliitikavaldkondades: põllumajandus, elurikkus, majandus, energeetika, transport, haridus, tervishoid, digiüleminek ja kliimadiplomaatia. Selleks on meil olemas teadussuutlikkus, majanduslik tugevus ja geopoliitiline võimendus. Kui me seame kliima prioriteediks, võime loota jõukale tulevikule.

Kolmandaks vajab Euroopa demokraatlikumat liitu. Euroopa kodanikud armastavad ELi, kuid olgem ausad: see ei ole alati lihtne. Te kutsusite meid üles teid aitama ja küsisite meilt: milline peaks olema Euroopa demokraatia tulevikus? Ja me vastasime: meie, kodanikud, tahame Euroopat, kus otsused tehakse läbipaistvalt ja õigeaegselt, kus ühehäälsuse põhimõte vaadatakse uuesti läbi ning kus meie, kodanikud, oleme korrapäraselt ja tõsiselt kaasatud.

Neljandaks vajab EL mõnes valdkonnas suuremat ühtlustamist ja liiduna lähenemist. Sõda koputab meie uksele idas, kutsudes meid üles olema ühtsemad kui kunagi varem ja andma ELile rohkem pädevust välisasjades. See konverents võib olla aluseks ühtsema ja poliitiliselt sidusama Euroopa loomisele. Kõik taandub sellele sõnale: liit. Me ei saa end sellisena kirjeldada, kui meil ei õnnestu koostöö, mida see konverents on illustreerinud.

Viiendaks peab EL muutuma autonoomsemaks ja tagama oma ülemaailmse konkurentsivõime. Kogu selle protsessi vältel rääkisime selle eesmärgi saavutamisest peamistes strateegilistes sektorites: põllumajandus, energeetika, tööstus, tervishoid. Peame paljude tundlike toodete puhul vältima sõltuvust kolmandatest riikidest. Peame tuginema oma tööjõu andekusele, vältima ajude äravoolu ja pakkuma kodanikele piisavat oskuste koolitust kõigis nende eluetappides, olenemata sellest, kus nad ELis elavad. Meil ei saa olla suuri erinevusi ELi sees ja ühes riigis ilma perspektiivita noori, kes on sunnitud minema teise riiki.

Kuuendaks, ELi tulevik põhineb tema väärtustel. Need on meie tööd suunanud. Kui me alustasime, ei osanud keegi ette kujutada, et meie kontinendil puhkeb sõda. See võitlus vabaduse eest teeb meid teadlikuks võimalusest elada rahumeelses liidus. Kõigi meie ettepanekute taga on need väärtused: rändajate inimlik ja väärikas vastuvõtmine, võrdne juurdepääs tervishoiule, korruptsioonivastane võitlus, üleskutse kaitsta loodust ja bioloogilist mitmekesisust ning demokraatlikum liit.

Seitsmendaks peaksid kodanikud tulevikus end rohkem eurooplasena tundma ja ELi paremini tundma. See on valdkondadevaheline küsimus, mis toetas kõigi paneelarutelude tööd. Digiüleminek, haridus, liikuvus ja vahetus võivad anda sisu sellele Euroopa identiteedile, mis täiendab, kuid ei sea kahtluse alla meie rahvuslikku identiteeti. Paljud meist ei tundnud end enne seda konverentsi eurooplasena: see tekkis siin aeglaselt, vahetades üksteisega teavet. Meil vedas, et meil see võimalus oli, aga paljudel mitte. Seepärast on teavitamine, teabevahetus ja teadlikkuse suurendamine nii olulised.

Kaheksas valdkonnaülene teema, mis on meie jaoks äärmiselt oluline, on haridus ja kodanike mõjuvõimu suurendamine üldiselt. Konverentsile otsustasite kutsuda kodanikke alates 16. eluaastast. Oleme selle eest tänulikud, sest rohkem kui kunagi varem on vaja noori võimestada. Noorte suur erapooletuks jäämise määr näitab meile, et noorte ja poliitika vaheline seos tuleb taastada. Samuti tuleb nad muuta majanduslikult ja sotsiaalselt vastutustundlikuks: ikka veel on liiga raske siseneda tööturule, et kaitsta oma sotsiaalseid õigusi. COVID-19 pandeemia ajal tundsid nad end hüljatuna ja paljud kannatavad endiselt tagajärgede all oma vaimsele tervisele. Kuid võimestada tuleb kõiki eurooplasi, mitte ainult noori: liikuvusprogrammide ja elukestva õppe kaudu peame avardama kõigi eurooplaste silmaringi. Samuti peame koolitama kodanikke demokraatia, kodanikuosaluse ja meediapädevuse valdkonnas. Meil on vaja tõeliselt terviklikku lähenemisviisi.

**

Keegi ei teadnud, milline on tulemus. 27 riiki, 24 keelt, eri vanuses. Ja siiski, kui me koos töötasime, tundsim end ühendatuna: meie ajud, meie mõtted, meie kogemused. Me ei ole ELi ega ühegi konverentsi teema eksperdid, kuid me oleme tegelikud eksperdid ja meil on oma lood. Me läheme tööle, me elame maal ja äärelinnas, me töötame öösel, me õpime, meil on lapsed, me võtame ühistranspordi. Me saame tugineda oma mitmekesisusele. Ettepanekute osas saavutati konsensus nelja eri komponendi vahel ja kodanike komponendi sees. Nõustume ja toetame kõiki ettepanekuid, mis on nüüd teie kätes. Me väljendame lahknevat seisukohta meetme 38.4 kolmanda punkti suhtes, kuna see ei tulene Euroopa ega riiklikest paneelaruteludest ning seda ei ole kogu töörühmas piisavalt arutatud. Seetõttu ei kommenteeri me selle meetme sisu ega asjakohasust. Seda silmas pidades kutsume teid üles kaaluma neid ettepanekuid tervikuna, neid rakendama, mitte ainult neid, mis teile kõige rohkem sobivad ja mis on kergesti kohaldatavad. Tehke seda läbipaistvalt. Oleme nende ettepanekute kallal töötanud pühendunult ja kirglikult, oleme oma töö üle uhked: austame seda.

Euroopa tuleviku konverents läbis pandeemia ja oli tunnistajaks sõjale Euroopas, näidates üles täielikku solidaarsust Ukraina rahvaga. Aasta oli sündmusrikas nii osalejatele kui ka kõigile eurooplastele. Kuid konverents jätkas oma tööd tuule ja loodete vastu. Lõpetuseks saatkem konverentsi kodanike nimel teile lihtne sõnum: me tunneme end eurooplasena, tunneme, et meid kaasatakse ja kuulatakse demokratiseerimisprotsessi, me usume ELi ja me tahame sellesse jätkuvalt uskuda. Seega lugege ettepanekud põhjalikult läbi ja rakendage neid Euroopa tuleviku nimel.

Täiskogu istungi nõukogu koosseisu esindajad hoidusid ettepanekute sisu kommenteerimast, kuid toetasid ja julgustasid selle asemel kodanike tegevust ning võtsid nende soovitusel teadmiseks. Pärast 9. maid 2022 otsustab nõukogu oma pädevuse piires ja kooskõlas aluslepingutega, kuidas võtta konverentsi tulemuste suhtes järelmeetmeid.

Euroopa tuleviku konverentsi juhatus võtab täiskogu ettepanekud teadmiseks ja esitab need konverentsi lõpptulemusena. Suuniste andmisega Euroopa tuleviku kohta saadi need ettepanekud pärast peaaegu aasta kestnud arutelusid konverentsi ühisdeklaratsioonis ja kodukorras sätestatud raamistikus.

IV. Täiskogu ettepanekud

„Kliimamuutused ja keskkond”

1. Ettepanek: Põllumajandus, toiduainete tootmine, bioloogiline mitmekesisus ja ökosüsteemid, reostus

Eesmärk: Ohutu, kestlik, õiglane, kliimateadlik ja taskukohane toidutootmine, mis järgib kestlikkuse põhimõtteid ja keskkonda ning kaitseb elurikkust ja ökosüsteeme, tagades samal ajal toiduga kindlustatuse.

Meetmed:

1. Rohelise ja sinise majanduse kontseptsioonide esiletoomine, edendades tõhusat ning keskkonna- ja kliimasõbralikku põllumajandust ja kalandust ELis ja kogu maailmas, sealhulgas mahepõllumajandust ning muid uuenduslikke ja kestlikke põllumajandusvorme, nagu vertikaalne põllumajandus, mis võimaldavad toota rohkem vähemate sisenditega, vähendades samal ajal heitkoguseid ja keskkonnamõju, kuid jätkates tootlikkuse ja toiduga kindlustatuse tagamist (paneelarutelu 3 – soovitus 1, 2 ja 10; paneelarutelu – 4. soovitus).
2. Suunata toetused ümber ja tugevdada stiimuleid mahepõllumajanduslikule ja kestlikule põllumajandusele, mis järgib konkreetseid keskkonnastandardeid ja aitab kaasa ülemaailmsete kliimaeesmärkide saavutamisele (paneelarutelu 3 – soovitus 1 ja 12).
3. Kohaldada ringmajanduse põhimõtteid põllumajanduses ja soodustada meetmeid toidu raiskamise vastu võitlemiseks (arutelu töörühmas, mitmekeelne digiplatvorm).
4. Vähendada märkimisväärselt pestitsiidide ja keemiliste väetiste kasutamist kooskõlas olemasolevate eesmärkidega, jätkates samal ajal toiduga kindlustatuse tagamist, ning toetada teadusuuringuid kestlikumate ja looduspõhiste alternatiivide väljatöötamiseks (paneelarutelu 3 – soovitus 10, töörühma arutelu).
5. Võtta kasutusele süsiniku sidumise sertifitseerimine, mis põhineb kindlal, töökindlal ja läbipaistval süsinikuarvestusel (täiskogu arutelu).
6. Suurendada teadusuuringuid ja innovatsiooni, sealhulgas säästva tootmise, kahjurikindluse ja täppispõllumajandusega seotud tehnoloogiliste lahenduste valdkonnas, samuti teabevahetust, nõustamissüsteeme ning põllumajandustootjate ja põllumajandustootjate koolitamist (paneelarutelu 3 – soovitus 10, töörühma arutelu, täiskogu arutelu).
7. Kõrvaldada sotsiaalne dumping ja edendada õiglast rohepööret parematele töökohtadele põllumajandussektoris, tagades kvaliteetsed ohutus-, tervishoiu- ja töötingimused (arutelu töörühmas).
8. Arutleda selliste aspektide üle nagu plasti kasutamine põllumajanduskilledes ja võimalused veetarbimise vähendamiseks põllumajanduses (PNM).
9. Liha põhjendatud kasvatamine ja tootmine keskendus loomade heaolule ja kestlikkusele selliste meetmete kaudu nagu selge märgistamine, loomakasvatuse ja transpordi kõrge kvaliteet ja ühised standardid, loomakasvatuse ja toidu vahelise seose tugevdamine (paneelarutelu 3 – soovitus 16 ja 30).

2. Ettepanek: Põllumajandus, toiduainete tootmine, bioloogiline mitmekesisus ja ökosüsteemid, reostus

Eesmärk: Kaitsta ja taastada elurikkust, maastikku ja ookeane ning kõrvaldada reostus.

Meetmed:

1. luua, taastada, paremini hallata ja laiendada kaitsealasid elurikkuse säilitamiseks (FRi soovitus, 3. paneelarutelu – 11. soovitus).
2. Luua saastuse vastu võitlemiseks sunni- ja tasustamissüsteem, milles kohaldatakse põhimõtet „saastaja maksab“, mis tuleks samuti integreerida maksumeetmetesse ning millega peaksid kaasnema parem teadlikkuse suurendamine ja stiimulid (paneelarutelu 3 – soovitus 32, soovitus FR, arutelu täiskogu istungil).
3. Kohalike omavalitsuste rolli laiendamine linnaplaneerimisel ning sinist ja rohelist taristut soodustavate uute hoonete ehitamisel, vältides edasist maa katmist ja lõpetades selle, kohustuslikud haljasalad uute ehitiste jaoks, et edendada elurikkust ja linnametsi (paneelarutelu 3 – soovitus 5, paneelarutelu 1 – soovitus 18, soovitus FR).
4. Putukate, eelkõige pärismaiste ja tolmeldavate liikide kaitsmine, sealhulgas invasiivsete liikide eest kaitsmise ja kehtivate eeskirjade parema täitmise tagamise kaudu (paneelarutelu 1 – soovitus 18).
5. Toetada metsastamist ja taasmetsastamist, sealhulgas tulekahjus hävinud metsi, rakendada vastutustundlikku metsamajandamist ja soodustada puidu paremat kasutamist muude materjalide asendamiseks. Kehtestada kõigis ELi liikmesriikides siduvad riiklikud eesmärgid kohalike puude ja kohaliku taimestiku taasmetsastamiseks, võttes arvesse riikide erinevat olukorda ja eripära (paneelarutelu 3 – soovitus 14, paneelarutelu 1 – soovitus 18).
6. Jõustada ja laiendada ühekordselt kasutatavate plasttoodete keeldu.
7. Veeallikate kaitsmine ning jõe- ja ookeanireostuse vastu võitlemine, sealhulgas teadusuuringute ja mikroplastireostuse vastu võitlemise kaudu, ning keskkonnasõbraliku transpordi edendamine, kasutades parimaid olemasolevaid tehnoloogiaid, ning alternatiivsete laevakütuste ja -tehnoloogiate alaste ELi teadusuuringute ja rahastamise arendamine (riiklik merenduspoliitika, tööühma arutelu).
8. Valgusreostuse piiramine (arutelu tööühmas).

3. Ettepanek: Kliimamuutused, energeetika, transport

Eesmärk: Euroopa energiajulgeoleku suurendamine ja liidu energiasõltumatuse saavutamine, tagades samal ajal õiglase ülemineku ning varustades eurooplasi piisava kestliku ja taskukohase energiaga. Võitlus kliimamuutuste vastu, andes ELile ülemaailmse juhtrolli säästva energia poliitikas ja järgides ülemaailmseid kliimakaitse eesmärke.

Meetmed:

1. Saavutada ja võimaluse korral kiirendada rohepööret, sealhulgas investeerides rohkem taastuvenergiasse, et vähendada sõltuvust välisest energiast, tunnistades ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli rohepöördes (arutelu töörühmas).
2. Urida energiapoliitika raames kõigi kolmandatest riikidest pärit energiatarnijate geopoliitilist ja julgeolekualast mõju, eelkõige seoses inimõiguste, ökoloogia, hea valitsemistava ja õigusriigi põhimõttega (arutelu töörühmas).
3. Nafta- ja gaasiimpordist sõltuvuse vähendamine energiatõhususe projektide kaudu, taskukohase ühistranspordi ja kiirraudtee-kaubaveovõrgu toetamine ning puhta ja taastuvenergia pakkumise laiendamine (paneelarutelu 4 – soovitus 2, paneelarutelu 1 – soovitus 10, FR ja DE soovitus).
4. Parandada kvaliteeti ja omavahelist ühendatust, säilitada ja muuta elektritaristut ja -võrke, et suurendada turvalisust ja võimaldada üleminekut taastuvatele energiaallikatele (paneelarutelu 1 – soovitus 10, töörühma arutelu).
5. Investeerimine taastuvenergia tehnoloogiatesse, näiteks saastevaba vesiniku tohusasse tootmisse, eelkõige sektorites, kus elektrifitseerimine on keeruline (paneelarutelu 3 – soovitus 31, töörühma arutelu).
6. Investeerida uute energiaallikate ja keskkonnasõbralike salvestusmeetodite uurimisse ning kuni käegakatsutava lahenduse leidmiseni teha lisainvesteeringuid olemasolevatesse energia tootmise ja salvestamise optimaalsetesse lahendustesse (paneelarutelu 3 – soovitus 9 ja 31).
7. muuta CO2 filtrid fossiilkütustel töötavates elektrijaamades kohustuslikuks ja anda rahalist toetust liikmesriikidele, kellel ei ole rahalisi vahendeid CO2 filtrite rakendamiseks (paneelarutelu 3 – soovitus 29).
8. Õiglase ülemineku tagamine, töötajate ja töökohtade kaitsmine ülemineku ja edasiste teadusuuringute piisava rahastamise kaudu, maksusüsteemi reformimine õiglasema maksustamise ja maksupettuste vastu võitlemise meetmete kaudu ning kaasava lähenemisviisi tagamine juhtimisele poliitikakujundamise kõigil tasanditel (nt ambitsioonikad ümber- ja täiendusõppe meetmed, tugev sotsiaalkaitse, avalike teenuste hoidmine riigi kätes, töötervishoiu ja tööohutuse eeskirjade säilitamine) (täiskogu arutelu, töörühma arutelu, riiklik tööturuasutus).
9. Võtta kasutusele kliimasõbralike tehnoloogiate ja uuenduste investeerimispakett, mida tuleks rahastada kliimaga seotud imporditollimaksudest ja kliimaga seotud süsinikdioksiidi kohandusmaksudest (DE soovitus).
10. Pärast üleminekuperioodi ei tohiks fossiilkütused enam saada subsidiume ega rahastada traditsioonilist gaasitaristut (arutelu töörühmas).
11. Suurendada ELi juhtrolli, rolli ja vastutust ambitsioonikate kliimameetmete ja õiglase ülemineku edendamisel ning aidata kaasa kahju ja kahjustustega tegelemisele rahvusvahelisel areenil, kus ÜRO peab olema tegevuse keskmeks (Madalmaade soovitus, töörühma arutelu).

4. Ettepanek: Kliimamuutused, energeetika, transport

Eesmärk: Tagada kaasaegne, ohutu, keskkonnahoidlik ja kvaliteetne taristu, mis tagab ühenduvuse, sealhulgas maa- ja saarepiirkondades, sealhulgas taskukohase ühistranspordi kaudu.

Meetmed:

1. Toetada ühistransporti ning arendada välja tõhus, usaldusväärne ja taskukohane Euroopa ühistranspordivõrk, eelkõige maa- ja saarepiirkondades, pakkudes lisastiimuleid ühistranspordi kasutamiseks (paneelarutelu 3 – soovitus 36, paneelarutelu 4 – soovitus 2).
2. Investeeringud öistes kiirrongidesse ja keskkonnasõbraliku raudteetehnoloogia ühtse standardi määratlemine Euroopas, et pakkuda usaldusväärset alternatiivi ning hõlbustada lühilendude asendamist ja pärssimist (arutelu töörühmas, NMP).
3. soodustama ostmist, võttes arvesse nende taskukohasust kodumajapidamiste jaoks, ja hea aku kasutusajaga elektrisõidukite (jagatud) kasutamist, samuti investeeringuid vajalikku laadimistaristusse ja investeeringuid muude keskkonnasõbralike tehnoloogiate arendamisse sõidukite jaoks, mida on raske elektrifitseerida (paneelarutelu 3 – soovitus 38);
4. Kiire internetiühenduse ja mobiilse ühenduvuse arendamine maa- ja saarepiirkondades (paneelarutelu 3 – soovitus 36).
5. Olemasoleva transporditaristu parandamine ökoloogilisest seisukohast (paneelarutelu 3 – soovitus 37).
6. Nõuda linnaarendusprogramme keskkonnahoidlikumate linnade jaoks, kus heitkogused on väiksemad ja linnades on spetsiaalsed autovabad alad, kahjustamata seejuures äripiirkondi (paneelarutelu 3 – soovitus 6).
7. Parandada jalgrattataristut ning anda jalgratturitele ja jalakäijatele rohkem õigusi ja parem õiguskaitse, eelkõige mootorsõidukiga toimunud õnnetuse korral, tagades liiklusohutuse ja pakkudes liikluseeskirjade alast koolitust (paneelarutelu 3 – soovitus 4).
8. Reguleerida kaevandamise cryptocurrencies, mis kasutavad märkimisväärses koguses energiat (PNM).

5. Ettepanek: Säästev tarbimine, pakendamine ja tootmine

Eesmärk: Parandada materjalide kasutamist ja haldamist ELis, et edendada ringmajandust, muutuda autonoomsemaks ja vähem sõltuvaks. Ringmajanduse ülesehitamine kestliku tootmise ja toodete edendamise kaudu ELis. Tagada, et kõik ELi turule lastavad tooted vastavad ELi ühistele keskkonnastandarditele.

Meetmed:

1. Rangemad ja ühtlustatud tootmisstandardid liidus ning läbipaistev märgistussüsteem kõigi liidu turul müüdavate toodete vastupidavuse/keskkonnajalajälje ja pikaajalisuse kohta ruutkoodi ja ökoskoori või digitaalse tootepassi abil (3. paneelarutelu – soovitus 8, 13, 20 ja 21, 1. paneelarutelu – soovitus 16, 4. paneelarutelu – soovitus 13).
2. Üleilmsete tarneahelate läbivaatamine, sealhulgas põllumajandustootmises, et vähendada ELi sõltuvust ja lühendada tarneahelaid.
3. Jätkata jäätmetekke vältimist, kehtestades jäätmetekke vältimise ja korduskasutamise eesmärgid ning jäätmete sortimise süsteemide kvaliteedistandardid (arutelu töörühmas, soovitus FR).
4. Mittekestlike pakendivormide järkjärguline kaotamine, keskkonnasõbralike pakendite reguleerimine ja pakendites sisalduvate materjalide raiskamise vältimine rahaliste stiimulite ja karistuste abil ning investeerimine alternatiivide leidmisse (paneelarutelu 3 – soovitus 15 ja 25, paneelarutelu 1 – soovitus 12, paneelarutelu 4 – soovitus 16).
5. Võtta kasutusele Euroopa pakendite tagatistrahva süsteem ja konteinerite täiustatud standardid (paneelarutelu 3 – soovitus 22 ja 23, PNM).
6. Käivitada ELi teadmusplatvorm selle kohta, kuidas tagada toodete kestlik ja pikaajaline kasutamine ning kuidas neid parandada, sealhulgas tarbijaühendustelt saadud teave (paneelarutelu 3 – soovitus 20).
7. Võtta meetmeid, et võidelda enneaegse vananemise vastu, sealhulgas kavandatud vananemise vastu, tagada pikemad garantiid, edendada parandamisõigust ning tagada ühilduvate varuosade kättesaadavus ja juurdepääsetavus (paneelarutelu 3 – soovitus 20, soovitus FR, soovitus DE, paneelarutelu 1 – soovitus 14).
8. Luua teisese toorme turg, võttes arvesse ringlussevõetud materjali kohustuslikke määrasid, soodustades toorme väiksemat kasutamist (arutelu töörühmas).
9. Ambitsioonika tekstiilistrateegia kiire rakendamine ja sellise mehhanismi määratlemine, mis võimaldab tarbijatel teada, et toode vastab säästlikkuse kriteeriumidele (paneelarutelu 3 – soovitus 28, töörühma arutelu).
10. ELi meetmed, mis võimaldavad tarbijatel tooteid kauem kasutada ja julgustavad neid seda tegema (paneelarutelu 3 – soovitus 20).
11. Tugevdada keskkonnastandardeid ja jõustada määrusi, mis käsitlevad jäätmete ekspordi ELi ja kolmandatesse riikidesse (paneelarutelu 4 – soovitus 15, MNP).
12. Kehtestada meetmed keskkonnakahjulike toodete reklaami piiramiseks, kehtestades keskkonnale eriti kahjulike toodete puhul kohustusliku vastutuse välistamise klausli (paneelarutelu 3 – soovitus 22).
13. Rakendada rangemaid tootmisstandardeid ja õiglasi töötingimusi kogu tootmis- ja väärtusahelas (paneelarutelu 3 – soovitus 21).

6. Ettepanek: Teave, teadlikkus, dialoog ja elustiil

Eesmärk: Keskkonna, kliimamuutuste, energiakasutuse ja kestlikkuse alaste teadmiste, teadlikkuse suurendamise, hariduse ja dialoogi soodustamine.

Meetmed:

1. Luua faktikontrolli läbinud interaktiivne platvorm, et pakkuda mitmekesisist ja korrapäraselt ajakohastatavat teaduslikku teavet keskkonna valdkonnas (paneelarutelu 3 – soovitus 33).
2. Toetada keskkonnateadlikkuse kampaaniaid, sealhulgas säästva tarbimise ja elustiili pikaajalist Euroopa kampaaniat (DE, NL ja FR soovitusel, 3. paneelarutelu – 7. soovitus).
3. Julgustada ja hõlbustada dialoogi ja konsultatsioone kõigi otsustustasandite vahel, eelkõige noortega, ja kohalikul tasandil (soovitused DE, NL ja FR, paneelarutelu 3 – soovitusel 27 ja 35, arutelu täiskogul).
4. EL määrab liikmesriikide toetusel kindlaks ühise Euroopa harta, mis on suunatud keskkonnaküsimustele ja keskkonnateadlikkuse edendamisele kõigi kodanike seas (paneelarutelu 3 – soovitus 7).
5. Pakkuda kõigile koolituskursusi ja õppematerjale, et parandada teadmisi kliima ja kestlikkuse kohta ning võimaldada elukestvat õpet keskkonnaküsimustes (paneelarutelu 1 – soovitusel 15 ja 35, paneelarutelu 3 – soovitus 24, töörühma arutelu).
6. Integreerida haridussüsteemi toidutootmine ja bioloogilise mitmekesisuse kaitse, sealhulgas töötlemata toidu eelis töödeldud toidu ees, ning soodustada kooliaedade loomist ning toetusi linnaaiandusprojektidele ja vertikaalsele põllumajandusele (paneelarutelu 3 – soovitus 5, paneelarutelu 1 – soovitus 18). Kaaluda bioloogilise mitmekesisuse kohustuslikuks muutmist koolides ja suurendada üldsuse teadlikkust bioloogilisest mitmekesisusest kogu ELis edendatavate meediakampaaniate ja „võistluste“ kaudu (kohalike omavalitsuste konkursid) (paneelarutelu 3 – soovitus 5, paneelarutelu 1 – soovitus 18).
7. Tugevdada liidu rolli ja tegevust keskkonna ja hariduse valdkonnas, laiendades liidu pädevust kliimamuutuste ja keskkonnahariduse valdkonnas ning laiendades kvalifitseeritud häälteenamusega otsustamist teemadele, mis on määratletud Euroopa huvides olevatena, nagu keskkond (Madalmaade ja Prantsusmaa soovitusel).
8. edendada kliimakaitse ja keskkonna säilitamise eesmärgil taimset toitumist.

„Tervishoid”

7. Ettepanek: Tervislik toitumine ja tervislik eluviis

Eesmärk: Tagada, et kõigil eurooplastel on juurdepääs tervisliku toitumise alasele haridusele ning tervislikule ja taskukohasele toidule, mis on tervisliku eluviisi alus, sealhulgas järgmiste meetmete abil:

Meetmed:¹

1. Kehtestada toidu kvaliteedi ja jälgitavuse miinimumstandardid, eelkõige piirates antibiootikumide ja muude veterinaaravimite kasutamist sellega, mis on rangelt vajalik loomade tervise ja heaolu kaitsmiseks, selle asemel et neid ennetavalt kasutada, ning tagada sellega seoses kontrollide tugevdamine. [#23, #17]
2. harida kodanikke tervislike harjumuste osas juba varases eas ning julgustada neid tegema ohutuid ja tervislikke valikuid, maksustades töötlemata töödeldud toitu ja muutes toidualase tervise teabe kergesti kättesaadavaks; Selleks luua kogu ELi hõlmav töödeldud toidu hindamise süsteem, mis põhineb teaduslikel ja sõltumatutel eksperditeadmistel, ning märgis hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide kasutamise kohta toidu tootmisel. Sellega seoses tugevdada kehtivate eeskirjade järelevalvet ja

jõustamist ning kaaluda nende tugevdamist. [#18, #19, GT]

3. Soodustada dialoogi toiduahelas osalejatega tootmisest müügini ettevõtja sotsiaalse vastutuse raames tervisliku toidu eest. [#19, GT]
4. Toetada liidu tasandil tervisliku, mitmekesise ja taskukohase toidu pakkumist avalikes teenindusasutustes, näiteks koolisööklates, haiglates või hooldusasutustes, sealhulgas sihtotstarbelise rahastamise kaudu. [#3, täiskogu istung, tööühm]
5. Investeerida teadusuuringutesse, mis käsitlevad antibiootikumide kasutamise tagajärgi ning hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide mõju inimeste tervisele. [#17, #18]²

1 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: #3, #17, #18, #19

2 # = Euroopa kodanike paneelarutelude soovitus.

8. Ettepanek: Tervishoiusüsteemi tugevdamine

Eesmärk: Meie tervishoiusüsteemide vastupanuvõime ja kvaliteedi tugevdamine, sealhulgas järgmise kaudu:

Meetmed:³

1. ühtse Euroopa terviseandmeruumi loomine, mis hõlbustaks terviseandmete vahetamist; Individuaalsed tervisekaardid võiks teha kättesaadavaks vabatahtlikkuse alusel, kasutades individuaalset ELi elektroonilist tervisepassi kooskõlas andmekaitse-eeskirjadega. [#41, GT]
2. nõuetekohased töötingimused, eelkõige tugeva sotsiaaldialoogi kaudu, sealhulgas palkade ja töökorralduse üle, ning tervishoiutöötajate koolitus- ja sertifitseerimisstandardite ühtlustamine; Tuleks välja töötada võrgustike loomise ja vahetusprogrammid, näiteks Erasmus meditsiinkoolidele, mis aitaksid märkimisväärselt kaasa oskuste arendamisele. Selleks et hoida talente Euroopas ning võimaldada noortel spetsialistidel laiendada oma teadmisi ja saada töökogemusi, tuleks kehtestada ELi vahetusprogrammid tagamaks, et meie parimad bioteaduste valdkonna teadlased ei oleks huvitatud kolmandatest riikidest. [#39, GT]
3. strateegilise autonoomia tagamine liidu tasandil, et vältida sõltuvust kolmandatest riikidest [NL2] ravimite (eelkõige toimeainete) ja meditsiiniseadmete (sealhulgas toorainete)⁴ puhul; eelkõige tuleks ELi tasandil koostada loetelu olulistest ja prioriteetsetest ravimitest ja raviviisidest, aga ka uuenduslikest ravimitest ja raviviisidest (nt biotehnoloogilised lahendused), tuginedes olemasolevatele ELi ametitele ja HERA-le, et tagada nende kättesaadavus kodanikele. Kaaluda koordineeritud strateegilise ladustamise korraldamist kogu ELis. Selleks et saavutada vajalik kooskõlastatud ja pikaajaline tegevus liidu tasandil, lisada tervishoid liidu ja selle liikmesriikide jagatud pädevuste hulka, muutes ELi toimimise lepingu artiklit 4. [#40, #49, täiskogu istung, töörühm]
4. Jätkata olemasolevate tervisealaste teadus- ja innovatsiooniprogrammide arendamist, koordineerimist ja rahastamist, seadmata ohtu muid tervisega seotud programme, eelkõige Euroopa tugivõrgustike puhul, kuna need on aluseks meditsiinilise abi võrgustike arendamisele väga spetsialiseeritud ja keerukate raviviiside jaoks. [#42, #43, GT]
5. investeerima tervishoiusüsteemidesse, eelkõige avalikus ja mittetulunduslikus valdkonnas, taristusse ja digitaalsesse tervishoidu, ning tagama, et tervishoiuteenuste osutajad järgivad teenuste täieliku kättesaadavuse, taskukohasuse ja kvaliteedi põhimõtteid, tagades seeläbi, et tervishoiutöötajad ei raiska ressursse avalikku huvi vähe või üldse mitte arvesse võttes; [#51, GT]
6. Anda liikmesriikidele tugevaid soovitusi investeerida tõhusatesse, kättesaadavatesse, taskukohastesse, kvaliteetsetesse ja vastupidavatesse tervishoiusüsteemidesse, sealhulgas Euroopa poolaasta raames. Ukraina sõja mõju rahvatervisele näitab vajadust arendada edasi vastupidavaid tervishoiusüsteeme ja solidaarsusmehhanisme. [#51, GT]

3 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: #39, #40, #41, #42, #43, NL1, NL2, #51

4 Riigisisese kodanike paneelarutelu soovitus

9. Ettepanek: Laiem nägemus tervisest

Eesmärk: Võtta vastu terviklik lähenemisviis tervishoiule, käsitledes lisaks haigustele ja ravile ka tervishoiukultuuri ja ennetamist ning edendades ühist arusaamist haigete ja puuetega inimeste probleemidest kooskõlas terviseühatsuse põhimõttega, mida tuleks rõhutada valdkonnaülese ja aluspõhimõttena, mis hõlmab kõiki liidu poliitikavaldkondi.

Meetmed:⁵

1. Parandada arusaamist vaimse tervise probleemidest ja nende lahendamise viisidest, sealhulgas alates varasest lapsepõlvest ja varajase diagnoosimise kaudu, tuginedes kogu liidus kehtestatud parimatele tavadele, mis peaksid olema hõlpsasti kättesaadavad rahvatervise parimate tavade portaali kaudu. Üldsuse teadlikkuse suurendamiseks peaksid ELi institutsioonid ja asjaomased sidusrühmad korraldama üritusi parimate tavade vahetamiseks ja aitama oma liikmetel neid oma valimisringkonnas levitada. Välja tuleks töötada ELi vaimse tervise tegevuskava, milles esitatakse pikaajaline vaimse tervise strateegia, sealhulgas teadusuuringud, ning milles käsitletakse ka spetsialistide, sealhulgas alaealiste kättesaadavust, ning loodaks lähitulevikus Euroopa vaimse tervise aasta.
 2. Töötada ELi tasandil välja tervislikke eluviise käsitlev standardne õppekava, mis hõlmab ka seksuaalharidust. See programm peaks hõlmama ka meetmeid, mis on suunatud nii tervislikule eluviisile kui ka keskkonnakaitsele, ning näitama, kuidas need võivad aidata ära hoida paljusid haigusi, näiteks jalgrattasõitu kui tervislikku igapäevast reisimisviisi. See oleks tasuta kättesaadav liikmesriikidele ja koolidele, kes võiksid seda vajaduse korral oma õppekavades kasutada. Sellise programmiga võideldakse haigeid või puudega inimesi puudutavate stereotüüpide vastu. [#46, GT]
 3. Töötada välja praktilise komponendiga esmaabikoolitus, mida pakutakse kõigile kodanikele tasuta, ning kaaluda võimalust korraldada korrapäraseid kursusi nii õpilaste kui ka töökoha tavapraktikana. Kõikide liikmesriikide avalikes kohtades peaks olema kättesaadav ka minimaalne arv defibrillaatoreid. [#50]
 4. Laiendada tervisenädala algatust, mis toimuks kogu ELis samal nädalal ning mille käigus tuleks käsitleda ja arutada kõiki terviseküsimusi. Kaaluge ka terviseaasta algatust, alustades vaimse tervise aastast. [#44, GT]
 5. Tunnustada maksustamise eesmärgil regulaarse ravina hormonaalseid rasestumisvastaseid vahendeid, mida kasutatakse meditsiinilistel põhjustel, näiteks fibromüalgia ja endometrioosi korral, samuti naiste hügieenitooteid. Tagada kõigile viljakusprobleemidega inimestele juurdepääs reproduktiivravile. [#45, GT]
-
- 5 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: #44, #45, #46, #47, #50

10. Ettepanek: Kõigi võrdne juurdepääs tervishoiule

Eesmärk: Kehtestada õigus tervisele, tagades kõigile eurooplastele võrdse ja üldise juurdepääsu taskukohastele, ennetavatele, ravivatele ja kvaliteetsetele tervishoiuteenustele.

Meetmed:⁶

1. Kehtestada liidu tasandil ühised tervishoiu miinimumstandardid, milles käsitletakse ka ravi ennetamist ja kättesaadavust ning ravi lähedust, ning toetada selliste standardite kehtestamist. [#39, GT]
 2. Tunnistada vajadust võtta täielikult arvesse subsidiaarsuse põhimõtet ning kohalike, piirkondlike ja riiklike tervishoiuvaldkonna osalejate keskset rolli [NL3], tagada, et liidu tasandil saaks võtta meetmeid, milles käsitletakse paremini õigust tervisele. Võimaldada kiiremat ja kindlamat otsuste tegemist põhiteemadel ning parandada Euroopa juhtimise tõhusust Euroopa tervise liidu arendamisel (nt pandeemia või haruldaste haiguste korral). [#49, FRsoudait11, digiplatvorm]
 3. Tugevdada Euroopa tervise liitu, kasutades täielikult ära praeguse raamistiku potentsiaali, ning lisada tervis ja tervishoid liidu ja selle liikmesriikide jagatud pädevuste hulka, muutes ELi toimimise lepingu artiklit 4. [#49, FRsoudait11, digiplatvorm, GT]⁷.
 4. tagada, et igaühel oleks juurdepääs olemasolevatele raviteenustele esimeses ELi riigis, kus need on kättesaadavad; parandada sel eesmärgil piiriülest koostööd, eelkõige haruldaste haiguste, vähktõve, südame-veresoonkonna haiguste ja väga spetsialiseeritud ravi, näiteks elundite siirdamise ja raskete põletuste ravi valdkonnas. Kõigi siirdamist vajavate Euroopa patsientide jaoks tuleks luua Euroopa siirdamis- ja elundidoonorlusvõrgustik. [täiskogu ja töörühm]
 5. Tagada ravi taskukohasus, suurendades investeeringuid tervishoidu, eelkõige hambaravisse, sealhulgas profülaktikasse, ning tagada, et taskukohane hambaravi on kõigile kättesaadav 15–20 aasta jooksul. [#48, GT]
 6. Tagada ravi ja ravimite võrdne kvaliteet ja õiglased kohalikud kulud kogu ELis, sealhulgas võideldes siseturuga praeguse killustatuse vastu. [#40, NL3, töörühm, täiskogu]
 7. Tegeleda tervisealase ebakindlusega, edendades laste, väikese sissetulekuga rühmade ja muude haavatavate rühmade, näiteks puuetega inimeste tasuta hambaravi. Kaaluge ka halva kvaliteediga eluaseme mõju tervisele. [#48, GT]
 8. Võtta arvesse tervishoiu rahvusvahelist mõõdet ja tunnistada, et ravimid peaksid olema üldiselt kättesaadavad, sealhulgas kõige vaesemates riikides. [NL2]
-
- 6 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: #39, #40, #45, #48, #50, FRchange8, FRsoudait11, #51
 - 7 Madalmaade kodanike paneelarutelu soovitusel erinevad Euroopa kodanike paneelarutelu soovitusel: selles on sätestatud, et tervishoid ja tervishoid peaksid kuuluma esmajoonelise liikmesriikide vastutusalasse [NL3].

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive

Sissejuhatus

Me elame erandlikes tingimustes ja Euroopa Liitu hinnatakse tema jõupingutuste põhjal väljuda praegustest kriisidest tugevamana, kasutades kestlikumat, kaasavat, konkurentsivõimelisemat ja vastupidavat majanduskasvu mudelit. Venemaa sissetung Ukrainasse ja COVID-19 pandeemia on muutnud ELi nägu. Konverentsil tuleb käsitleda ka selle sõja sotsiaalseid ja majanduslikke tagajärgi juba niigi väga keerulises pandeemiajärgses kontekstis. Samal ajal ohustavad kliimamuutused jätkuvalt inimkonda ning avaldavad majandusele ja meie ühiskonnale ränka mõju. Saadud soovitustest nähtub selgelt, et kodanikud nõuavad tugevamaid ELi meetmeid. Lahendamata riikidevahelised probleemid, nagu ebavõrdsus, konkurentsivõime, tervishoid, kliimamuutused, ränne, digiüleminek või õiglane maksustamine, nõuavad asjakohaseid Euroopa lahendusi. Samuti on soovitustest ja aruteludest selge, et vajame terviklikku strateegiat, et tagada Euroopa kodanike suurem heaolu nende elu eri aspektides. Mõned selle strateegia elemendid sisalduvad olemasolevates poliitikameetmetes ja neid on võimalik saavutada, kasutades täielikult ära olemasolevat institutsioonilist raamistikku Euroopa ja riiklikul tasandil; teised nõuavad uut poliitikat ja mõnel juhul aluslepingu muutmist. Uusi poliitikameetmeid ja aluslepingu muudatusi tuleks siiski vaadelda kui heaolu parandamise vahendeid, mitte kui eesmärgi omaette. Uuendatud sotsiaalse lepingu alusel on võimalik ja vajalik liit uuesti määratleda nii, et oleks tagatud selle strateegiline autonoomia, kestlik majanduskasv, paremad elu- ja töötingimused ning inimareng, ilma et see ammendaks või hävitaks meie planeedi ressursse. Käesolevate soovitude eesmärk on need eesmärgid saavutada. Allpool esitatud ettepanekuid tuleks lugeda, võttes arvesse asjaolu, et kodanikud kogu Euroopas on esitanud erinevaid seisukohti ja soovitusi. Just see vaadete mitmekesisus on Euroopa üks enneolematuid tugevaid külgi.

11. Ettepanek: Jätkusuutlik majanduskasv ja innovatsioon

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL toetaks üleminekut kestlikule ja vastupidavale majanduskasvu mudelile, võttes Euroopa poolaasta raames arvesse tugeva sotsiaalse mõõtmega rohe- ja digipööret ning suurendades kodanike, ametiühingute ja ettevõtjate mõjuvõimu. Tavapäraseid makromajanduslikke näitajaid ja SKPd võiks täiendada uute näitajatega, et reageerida uutele Euroopa prioriteetidele, nagu Euroopa roheline kokkulepe või Euroopa sotsiaalõiguste sammas, ning kajastada paremini rohe- ja digipööret ning inimeste heaolu. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed:⁸

1. Edendada ettevõtetes keskkonnahoidlikumaid tootmisprotsesse, aidata ettevõtetel leida parimaid lahendusi ning pakkuda positiivseid ja negatiivseid stiimuleid. (ECP 11 ja 12) ning suurendada kohalikku tootmist ja tarbimist (arutelud).
2. Teha tööd kestlikuma ringmajanduse suunas, tegeledes kavandatud aegumise probleemiga ja tagades parandamisõiguse (ECP 14).
3. Uurida ELi majanduse juhtimist ja Euroopa poolaastat, tagamaks, et rohe- ja digipööre, sotsiaalne õiglus ja sotsiaalne progress käivad käsikäes majandusliku konkurentsivõimega, jätmata tähelepanuta Euroopa poolaasta majanduslikku ja eelarvelist olemust. Lisaks on vaja sotsiaalpartnereid ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi paremini kaasata Euroopa poolaasta rakendamisse, et parandada selle kohaldamist ja vastutust (veebiplatvorm, arutelud).
4. Võidelda ühekordselt kasutatavate plastpakendite/-mahutite kasutamise vastu (PCE 12).
5. Euroopa tehnoloogia kasutamise laiendamine ja selle muutmine elujõuliseks alternatiiviks välismaisele tehnoloogiale (arutelud).
6. Edendada uute materjalide ja tehnoloogiate uurimist ning olemasolevate materjalide uuenduslikku kasutamist, vältides samal ajal teadusuuringute dubleerimist (ECP 9, NL 1).
7. Tegeleda energia säästvuse, taskukohasuse ja kättesaadavuse küsimusega, võttes arvesse energiaostuvõimetust ja sõltuvust kolmandatest riikidest, suurendades säästvalt toodetud energia osakaalu (ECP 10, LT 3, IT 1.1).
8. Suurendada ettevõtjate ja kodanike teadlikkust, et nad käituksid kestlikumalt ja tagaksid õiglase ülemineku, tuginedes sotsiaaldialoogile ja kvaliteetsetele töökohtadele (ECP 12 ja veebiplatvorm).
9. Lisada uutesse ELi kaubanduslepingutesse ambitsioonikad sotsiaal-, töö- ja tervishoiustandardid, sealhulgas töötervishoid ja tööohutus. (LT8)

8 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: 9, 10, 11, 12, 14; Madalmaad: 1; Itaalia: 1.1; Leedu: 3, 8.

12. Ettepanek: ELi konkurentsivõime tugevdamine ja ühtse turu edasine süvendamine

Eesmärk: Teeme ettepaneku tugevdada ELi majanduse, ühtse turu ja tööstuse konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet ning tegeleda strateegiliste sõltuvustega. Peame edendama ELis ettevõtluskultuuri, kus julgustatakse igas suuruses innovaatilisi ettevõtteid, eelkõige mikro-, väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ning idufirmasid, kes saavad jõudsalt areneda, et aidata kaasa vastupanuvõimelisemale ja sidusamale ühiskonnale. Sotsiaalsema Euroopa visiooni edendamiseks on vaja tugevat ja toimivat turumajandust. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed:⁹

1. Töötada välja selge nägemus Euroopa majandusest ning kasutada ära Euroopa tugevaid külgi, kvaliteeti ja mitmekesisust, võttes samal ajal arvesse majanduslikke ja muid erinevusi liikmesriikide vahel, ning edendada koostööd ja konkurentsi ettevõtete vahel. (NL 1 & 2)
2. Konsolideerida ühisraha ning maksesüsteemide ja telekommunikatsiooni omavahelise ühendamise valdkonnas tehtud tööd. (IT 4.a.2)
3. Vähendada toodete standardimist ning tunnustada kohalikke ja piirkondlikke eripärasid seoses kultuuri ja tootmisega (tootmistraditsioonide austamine). (IT 2.2)
4. Tugevdada ülespoole suunatud sotsiaalset ja majanduslikku lähenemist ühtsel turul, viies lõpule olemasolevad algatused, nagu pangandusliit ja kapitaliturgude liit, ning viies ellu meie majandus- ja rahaliidu tulevikku suunatud reformi (arutelud).
5. Edendada tugeva tööstusbaasi poliitikat ja innovatsiooni peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate valdkonnas, samuti tulevikku suunatud kliimapoliitikat koos tugeva sotsiaalse mõõtmega tööstuse konkurentsivõimega, mis põhineb sotsiaaldialoogil ja hästi toimivatel töösuhetel (arutelud).
6. Pöörake kõigis uutes algatustes erilist tähelepanu VKEdele, mis on meie majanduse selgroog. Kõigis ELi seadusandlikes ettepanekutes tuleb järgida põhimõtet „kõigepealt mõtle väikestele“ ning komisjoni mõjuhinnangutes tuleks tugevdada VKE-testi kooskõlas selgete põhimõtetega, austades samal ajal täielikult sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid ning tarbijate õigusi (arutelud).
7. Tagada VKEde osalemine rahastamisaotlustes, hangetes ja võrgustikes võimalikult väikese halduskoormusega. Suure riskiga innovatsiooniprojektidega VKEde juurdepääsu rahastamisele peaksid edasi arendama sellised üksused nagu Euroopa Innovatsiooninõukogu ja Euroopa Investeerimispank (arutelud).
8. luua parem raamistik teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks tehtavatele investeeringutele, et töötada välja kestlikumad ja bioloogiliselt mitmekesisemad ärimudelid (energiapoliitika kavad 10, 11 ja 14); keskenduda tehnoloogiale ja innovatsioonile kui majanduskasvu tõukejõule. (IT 1.3)
9. Edendada kollektiivseid majandustulemusi autonoomse ja konkurentsivõimelise tööstuse kaudu. (FR3)
10. Teha kindlaks strateegilised sektorid, sealhulgas kosmos, robotika ja tehisintellekt, ja neid arendada. (FR 3 & 9)
11. Investeerimine turismi- ja kultuurimajandusse, väärtustades ka paljusid väikeseid sihtkohti Euroopas. (IT 1.2)
12. Tagada varustuskindlus, mitmekesisistades sisendite/toorainete allikaid ja suurendades selliste oluliste kaupade tootmist Euroopas nagu tervishoid, toit, energia, kaitse ja transport. (FR 9, LT 1, IT 1.4)
13. Edendada Euroopa ettevõtete digitaliseerimist, näiteks spetsiaalse tulemustabeli abil, mis võimaldab ettevõtetel võrrelda oma digitaliseerimise taset üldise

eesmärgiga suurendada oma konkurentsivõimet. (DE 2.1)

14. Digitaalse ühtekuuluvuse edendamine, et aidata kaasa majanduslikule, sotsiaalsele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele, nagu on määratletud Euroopa Liidu toimimise lepingus (arutelud).
15. Tugevdada piiriülest koostööd, et tugevdada ühtekuuluvust ja vastupanuvõimet piirkondades ja neist väljaspool, edendades Euroopa piiriülest mehhanismi ja sarnaseid vahendeid (arutelud).
16. Tugevdada ja edendada piiriüleseid koolitusvõimalusi, et ajakohastada Euroopa tööjõu oskusi ja suurendada konkurentsivõimet, tugevdades samal ajal kodanike oskusi majandusvaldkonnas. (DE 2.2, LT7). edendada töötajate vahetust Euroopas Euroopa tööhõivekeskuse kaudu; (IT 6.1) julgustada noori õppima teaduslikke aineid. (IT 1.5)
17. Vähendada bürokraatiat (load, sertifikaadid), kui see ei ole hädavajalik. (IT 2.1)
18. Võitlus võltsimise ja kõlvatu konkurentsi vastu. (IT 2.4)
19. Tagada idufirmade ja VKEde suurem osalemine innovatsiooniprojektides, kuna see tugevdab nende innovatsioonijõudu, konkurentsivõimet ja võrgustike loomist (veebiplatvorm, arutelud).
20. Prioriteediks peaks jääma ühtse turu konsolideerimine ja kaitse; riigi ja liidu

tasandil võetud meetmed ja tehtud algatused ei tohiks piirata ühtset turgu ning peaksid aitama kaasa isikute, kaupade, teenuste ja kapitali vabale liikumisele (arutelud).

21. ELi uute poliitiliste algatuste suhtes tuleks kohaldada konkurentsivõime kontrolli, et analüüsida nende mõju ettevõtjatele ja ettevõtluskeskkonnale (majandustegevuse kulud, innovatsioonisuutlikkus, rahvusvaheline konkurentsivõime, võrdsed tingimused jne). Selline järelevalve peab olema kooskõlas Pariisi kokkuleppe ja kestliku arengu eesmärkidega, sealhulgas soolise võrdõiguslikkusega, ning ei tohi piirata inim-, sotsiaalsete ja töötajate õiguste kaitset ega keskkonna- ja tarbijakaitsestandardeid. Selleks teeme ka ettepaneku luua Euroopa konkurentsivõime nõuandev organ, et jälgida, kuidas konkurentsivõime järelevalvet tehakse, ja eelkõige hinnata õigusaktide kumulatiivset mõju, ning esitada ettepanekud ELi ettevõtete konkurentsivõime jaoks asjakohaste raamtingimuste parandamiseks. See organ peaks oma juhtimisse kaasama organiseeritud kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerid; (arutelud)

-
- 9 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: 10, 11 & 14; Saksamaa: punktid 2.1 ja 2.2; Madalmaad: 1, 2; Prantsusmaa: 3, 9; Itaalia: 1, 2, 1, 3, 1, 4, 1, 5, 2, 1, 2, 2, 2, 4, 4.a.2, 6, 1; Leedu: 1, 7.

13. Ettepanek: Kaasavad tööturud

Eesmärk: Teeme ettepaneku parandada tööturgude toimimist, et tagada õiglasemad töötingimused ning edendada soolist võrdõiguslikkust ja tööhõivet, eelkõige noorte ja haavatavate rühmade jaoks. EL, liikmesriigid ja sotsiaalpartnerid peavad töötama selle nimel, et kaotada palgavaesus, tugevdada platvormitöötajate õigusi, keelata tasustamata praktika ja tagada tööjõu õiglane liikuvus ELis. Peame edendama sotsiaaldialoogi ja kollektiivläbirääkimisi. Peame tagama Euroopa sotsiaalõiguste samba, sealhulgas selle asjakohaste 2030. aasta peamiste eesmärkide täieliku rakendamise Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil võrdsete võimaluste ja tööturule juurdepääsu ning õiglaste töötingimuste valdkonnas, austades samal ajal pädevusi ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid, ning lisama aluslepingutesse protokolli sotsiaalse arengu kohta. Seejuures tuleks austada riiklikke traditsioone ja sotsiaalpartnerite autonoomiat ning tagada koostöö kodanikuühiskonnaga. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed:¹⁰

1. Tagada, et seadusjärgne miinimumpalk tagaks kõigile töötajatele inimväärse ja sarnase elukvaliteedi kõigis liikmesriikides. Miinimumpalga taseme kehtestamisel tuleks määratleda selged kriteeriumid (nt elukallidus, inflatsioon, vaesuspiirist kõrgem tase, keskmine ja mediaanpalk riiklikul tasandil). Seadusjärgsed miinimumpalga tasemed tuleks nende kriteeriumide alusel korrapäraselt läbi vaadata, et tagada nende piisavus. Erilist tähelepanu tuleks pöörata nende eeskirjade tõhusale rakendamisele ning elatusaseme parandamise järelevalvele ja järeelmeetmetele. Samal ajal tuleks tugevdada ja julgustada kollektiivläbirääkimisi kogu ELis (ECP 1 ja 30; DE 4.2; veebiplatvorm).
2. Teha kokkuvõtte tööaja direktiivist (direktiiv 2003/88/EÜ) ja muudest asjakohastest õigusaktidest, millega tagatakse tervislik töö- ja eraelu tasakaal, ning neid veelgi tugevdada, kaaludes samal ajal uusi riiklikke poliitikameetmeid selles valdkonnas (ECP 2).
3. Võtta vastu või tugevdada arukat tööd käsitlevaid kehtivaid õigusakte ning julgustada ettevõtteid seda uut tööviisi edendada. (ECP 7) EL peaks tagama õiguse olla mittekättesaadav, tegema rohkem, et vähendada digitaalset lõhet töökohal ning hinnata kaugtöö mõju tervisele, tööajale ja tulemustele. Vaja on tagada õiglane digiüleminek, mis põhineb inimõigustel, parematel töötingimustel ja kollektiivläbirääkimistel (arutelud).
4. Integreerida tööhõivepoliitika ELi tasandil, kus aktiivne tööturupoliitika on jätkuvalt kesksel kohal ja seda koordineeritakse üha enam (IT 6.2), samal ajal kui liikmesriigid keskenduvad oma reformipüüdlustele, et luua soodsad tingimused kvaliteetsete töökohtade loomiseks (arutelud).
5. Võtta meetmeid, et tagada sotsiaalsete õiguste täielik kaitse ja ülimuslikkus majanduslike vabaduste suhtes konflikti korral, sealhulgas lisades aluslepingutesse protokolli sotsiaalse arengu kohta (veebiplatvorm, arutelud).
6. Soolise võrdõiguslikkuse tagamine kooskõlas ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegiaga 2020–2025. EL peaks jätkama soolise võrdõiguslikkuse mõõtmist soolise võrdõiguslikkuse indeksi abil (hoiakud, palgalõhe, tööhõive, juhtimine jne), tagama strateegia iga-aastase järelevalve, olema saavutatud tulemuste osas läbipaistev, soodustama eksperditeadmiste ja parimate tavade jagamist ning looma võimaliku kodanikelt (nt ombudsmanilt) otsese tagasiside saamise mehhanismi (ECP 28; IT 5.a.1 kohta. Vaja on tegeleda soolise palgalõhega ja kehtestada kvoodid kõrgema juhtkonna ametikohtadele. Naisettevõtjad peaksid saama ettevõtluskeskkonnas rohkem toetust, nagu ka naised teaduses, tehnoloogias, inseneriteadustes ja matemaatikas (arutelud).
7. Edendada noorte tööhõivet, muu hulgas ettevõtete rahalise toetamise kaudu, aga ka tööandjatele ja töötajatele täiendava toetuse

pakkumise kaudu (NL 4) ning noorte ettevõtjate ja noorte füüsilisest isikust ettevõtjate toetamise kaudu, näiteks haridusvahendite ja kursuste (arutelude) kaudu.

8. Ebasoodsas olukorras olevate rühmade tööhõive edendamine (NL 4), eelkõige puuetega inimeste jaoks (veebiplatvorm).
9. Edendada tööhõivet ja sotsiaalset liikuvust, et inimestel oleks kõik võimalused eneseteostuseks ja enesemääramiseks. (IT 5.a.4 ja IT 6.1) Võiks olla pikaajaline strateegia tagamaks, et kõigil meie ühiskonnas on õiged oskused töö leidmiseks ja oma annete kasvatamiseks,

eriti nooremal põlvkonnal (arutelud). Oluline on investeerida tööturu muutuvatele vajadustele kohandatud oskustesse ja edendada elukestvat õpet muu hulgas vahetusprogrammi kaudu kõigis eluetappides ning tagada õigus elukestvale õppele ja koolitusele. (FR 6; DE 4.1) Selleks on vaja tugevdada koostööd ettevõtete, ametiühingute ning kutseharidus- ja -koolitusteenuste osutajate vahel (arutelud).

-
- 10 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: 1, 2, 7, 28, 30; Saksamaa: punktid 4.1 ja 4.2; Madalmaad: 4; Prantsusmaa: 6; Itaalia: 5.a.1, 5.a.4, 6.1, 6.2.

14. Ettepanek: Tugevam sotsiaalpoliitika

Eesmärk: Teeme ettepaneku vähendada ebavõrdsust ning võidelda sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu. Peame kehtestama tervikliku vaesusevastase strateegia, mis võiks muu hulgas hõlmata lastegarantii ja noortegarantii tugevdamist, miinimumpalga kehtestamist, miinimumsissetuleku kavade ühist Euroopa raamistikku ja inimväärsed sotsiaaleluruumid. Peame tagama Euroopa sotsiaalõiguste samba, sealhulgas selle asjakohaste 2030. aasta peamiste eesmärkide täieliku rakendamise Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas, austades samal ajal vastavaid pädevusi ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid, ning lisama aluslepingutesse protokolli sotsiaalse arengu kohta. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed:¹¹

1. Tugevdada liidu pädevust sotsiaalpoliitika valdkonnas ja teha ettepanekuid kogu liitu hõlmavate ühtlustatud õigusaktide kohta, et edendada sotsiaalpoliitikat ja tagada võrdsed õigused, sealhulgas tervis, võttes arvesse kogu territooriumil vastu võetud määrusi ja miinimumnõudeid. (ECP 19 & 21) EL võiks toetada ja täiendada liikmesriikide poliitikat, tehes muu hulgas ettepaneku ühise raamistiku kohta, et tagada miinimumsissetulek nii, et kedagi ei jäetaks kõrvale. Need meetmed tuleks ellu viia osana Euroopa sotsiaalõiguste samba ja selle tegevuskava (arutelud) täielikust rakendamisest.
2. Ärge tehke järeleandmisi sotsiaalsete õiguste osas (rahvatervis, riiklik haridus, tööpoliitika). (IT 4.a.1)
3. Edendada sotsiaal- ja tervishoiualaseid teadusuuringuid ELis, järgides prioriteetseid valdkondi, mida peetakse avalikku huvi pakkuvateks ja milles liikmesriigid on kokku leppinud, ning näha ette asjakohane rahastamine. Seda on osaliselt võimalik saavutada koostöö tugevdamisega ekspertvaldkondade, riikide ja uurimiskeskuste (ülikoolid jne) vahel (ECP 20).
4. Tagada kõigile alla 16-aastastele inimestele kogu ELis juurdepääs meditsiiniteenustele, kui need teenused ei ole riigisiseses kontekstis kättesaadavad (arutelud).
5. tagada, et EL toetab koos sotsiaalpartnerite ja riikide valitsustega kodanike sihipärast juurdepääsu inimväärsed sotsiaaleluruumidele vastavalt nende konkreetsetele vajadustele; rahalised jõupingutused tuleks jagada erasektori rahastajate, koduomanike, eluasemetoetuse saajate, liikmesriikide keskvalitsuse ja kohaliku tasandi valitsuste ning Euroopa Liidu vahel (ECP 25).

¹¹ Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: 19, 20, 21, 25; Itaalia: 4.a.1.

15. Ettepanek: Demograafiline üleminek

Eesmärk: teeme ettepaneku tegeleda probleemidega, mis tulenevad demograafilisest üleminekust, mis on Euroopa üldise vastupanuvõime oluline osa, eelkõige madal sündimus ja elanikkonna pidev vananemine, tagades inimestele toetuse kogu nende elu jooksul. See peaks olema kõikehõlmav meede kõigi põlvkondade jaoks, alates lastest ja noortest kuni perede, tööealise elanikkonna, veel tööks valmis olevate eakate ning pensionil olevate või hooldust vajavate inimesteni. Seda on võimalik saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed:¹²

1. Tagada kogu ELis kvaliteetne, taskukohane ja kättesaadav lastehoid, et emad ja isad saaksid kindlalt ühitada oma töö- ja pereelu. Vajaduse korral võib see hõlmata lapsehoiuvõimalusi töökohal või selle läheduses. Mõnes liikmesriigis on olemas ka öine lapsehoid, mis peaks olema eeskujuks. Lisaks võivad nende meetmetega kaasneda toetusmeetmed, näiteks vähendatud käibemaksumäärad lastele vajalikele seadmetele. Väga oluline on ennetada laste vaesust ja sotsiaalset tõrjutust. (ECP 22 ja 26) Lastegarantii tugevdamine, tagades abivajavatele lastele juurdepääsu sellistele teenustele nagu haridus ja lastehoid, tervishoid, toitumine ja eluase, võiks olla vahend selle saavutamiseks (veebiplatvorm, arutelud).
2. Luua noortele eritoetus ja töökaitse. Tööealisele elanikkonnale suunatud meetmed peaksid hõlmama emade ja isade juurdepääsu teadmistele pärast tööle naasmist (ECP 22). Noortegarantii tugevdamine võiks olla vahend, millega parandada alla 30-aastaste noorte juurdepääsu kvaliteetsele töö-, täiendõppe-, õpipoisiõppe- või praktikapakkumisele. (arutelud)
3. Edendada hariduse vaba liikumise õigust liidus, sealhulgas diplomite, kraadide, pädevuste ja kvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise kaudu. (arutelud)
4. Parandada õigusakte ja nende rakendamist, et toetada peresid kõigis liikmesriikides, näiteks seoses vanemapuhkuse ning sünnitus- ja lapsehooldustoetustega. (ECP 26 ja IT 5.a.1) Eluasemel on oluline roll perekondade toetamisel ja sellega tuleks tegeleda (veebiplatvorm, arutelud).
5. Võtta meetmeid tagamaks, et kõigil perekondadel on kõigis liikmesriikides ühesugused perekonnaõigused. See peaks hõlmama õigust abielluda ja lapsendada. (ECP 27)
6. Edendada paindlikku pensioniiga, võttes arvesse eakate konkreetset olukorda. Pensioniea kindlaksmääramisel on vaja teha vahet vastavalt kutsealale ja seega võtta arvesse eriti rasket tööd, nii vaimset kui ka füüsilist. (ECP 21 ja IT 5.a.1)
7. Vanadusvaesuse ennetamine miinimumpensionide kehtestamise kaudu. Nende miinimumtasemete puhul tuleks arvesse võtta asjaomase liikmesriigi elatustaset, vaesuspiiri ja ostujõudu. (ECP 21)
8. Tagada eakatele asjakohane sotsiaalabi ja tervishoid. Seejuures on oluline käsitleda nii kogukonnapõhiseid hooldusteenuseid kui ka hoolekandetasutustes pakutavat hooldust. Samuti tuleb meetmetes arvesse võtta nii hooldatavaid kui ka hooldajaid. (ECP 23)
9. Tagada mahajäänud piirkondade kestlik areng ja demograafiline vastupanuvõime, et muuta need dünaamilisemaks ja atraktiivsemaks, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika kaudu. (veebiplatvorm ja arutelud)
10. Võtta Euroopa tasandil kooskõlastatud meetmeid, et koguda andmeid, mis on liigitatud selliste tegurite alusel nagu sugu, ja analüüsida demograafilisi suundumusi, jagada parimaid tavasid ja teadmisi ning toetada liikmesriike asjakohase poliitika väljatöötamisel ja rakendamisel, sealhulgas luues sellele valdkonnale spetsialiseerunud ELi asutuse. (veebiplatvorm ja arutelud).

¹² Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: 21, 22, 23, 26, 27; Itaalia: 5.a.1.

16. Ettepanek: Eelarve- ja eelarvepoliitika

Eesmärk: teeme ettepaneku, et EL soodustaks tulevikku suunatud investeeringuid, mis keskenduvad tugeva sotsiaalse ja soolise mõõtmega rohe- ja digipöördele, võttes arvesse taasterahastu „NextGenerationEU“ ja eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA) näiteid. EL peab võtma arvesse Ukraina-vastase sõja sotsiaalset ja majanduslikku mõju ning seost oma majanduse juhtimise ja uue geopoliitilise konteksti vahel, tugevdades oma eelarvet uute omavahenditega. Kodanikud soovivad, et maksustamine eemalduks kodanikest ja VKEdest ning oleks suunatud maksudest kõrvalehoidjatele, suurtele saastajatele ja digihiiglastele, soovides samal ajal, et EL toetaks liikmesriikide ja kohalike omavalitsuste suutlikkust end rahastada ja kasutada ELi vahendeid. See tuleks saavutada järgmiste meetmete abil:

Meetmed:¹³

1. Ühtlustada ja koordineerida maksupoliitikat ELi liikmesriikides, et hoida ära maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist, vältida maksuparadiiside teket ELis ja võtta sihikule ümberpaigutamine Euroopas, sealhulgas tagades, et maksuotsuseid saab teha ELi nõukogus kvalifitseeritud häälteenamusega. Teisest küljest on kodanike paneelaruteludel esitatud soovitusi, et maksustamine kuulub eri riikide pädevusse, kellel on oma eesmärgid ja asjaolud. (ECP 13 ja 31, IT 4.b.3, NL 2.3)
 2. edendada koostööd ELi liikmesriikide vahel, tagamaks, et kõik ELi ettevõtjad maksavad oma õiglase osa maksudest; kehtestada äriühingu tulumaksu ühtne maksubaas või minimaalne tegelik maksumäär. (NL 3)
 3. Tagada, et ettevõtted maksavad makse seal, kus teenitakse kasumit. (ECP 13)
 4. Tagada, et maksupoliitika toetab Euroopa tööstust ja hoiab ära töökohtade kadumise Euroopas. (ECP 13 ja 31)
 5. Uurida üksikasjalikumalt võimalust võtta ELi tasandil ühiselt laenu, et luua soodsamad laenutingimused, säilitades samal ajal liikmesriikide tasandil vastutustundliku eelarvepoliitika. (LT 9)
 6. Tugevdada järelevalvet liidu vahendite kasutamise ja kasutamise üle, sealhulgas kohalikul ja munitsipaaltasandil. (LT 10)
-
- 13 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: 13, 31; Madalmaad: 2.3; Itaalia: 4.b.3, 4.b.6; Leedu: 9, 10.

„EL maailmas”

17. Ettepanek: ELi sõltuvuse vähendamine välisosalejatest strateegilistes sektorites majanduslikust seisukohast

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL võtaks meetmeid, et tugevdada oma autonoomiat peamistes strateegilistes sektorites, nagu põllumajandustooted, strateegilised majanduskaubad, pooljuhid, meditsiinitooted, uuenduslikud digi- ja keskkonnatehnoloogiad ning energia, järgmiste meetmete abil:

Meetmed:

1. Teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevuse ning avaliku ja erasektori partnerite vahelise koostöö edendamine selles valdkonnas.
2. Säilitada kaubanduslääbirääkimiste ambitsioonikas tegevuskava, mis võib aidata tugevdada tarneahelate vastupanuvõimet ja mitmekesistamist, eelkõige toorainete puhul, jagades samal ajal kaubandusest saadavat kasu õiglasemalt ja rohkemate partneritega, piirates seeläbi meie kokkupuudet ja sõltuvust väikesest arvust tarnijatest, kes võivad endast ohtu kujutada.¹⁴
3. ELi tarneahelate suurem vastupanuvõime, edendades investeringuid ELi strateegilistesse sektoritesse, säilitades kriitilise tähtsusega tooteid ja seadmeid ning mitmekesistades kriitilise tähtsusega toorainete tarneallikaid.
4. Uued investeringud siseturu väljakujundamisse ja võrdsete võimaluste loomine, et muuta nende toodete tootmine ja ostmine Euroopa Liidus atraktiivsemaks.
5. Toetus, mis muudab need tooted Euroopa tarbijatele kättesaadavaks ja taskukohaseks ning aitab vähendada välist sõltuvust, näiteks struktuuri- ja regionaalpoliitika, maksusoodustuste, toetuste, taristusse ja

teadusuuringutesse tehtavate investeeringute, VKEdes konkurentsivõime suurendamise ning haridusprogrammide kaudu, et säilitada Euroopas asjakohased oskused ja töökohad, mis on olulised põhivajaduste tagamiseks.¹⁵

6. Euroopa programm strateegiliste sektorite kohalike väiketootjate toetamiseks kõigis liikmesriikides,¹⁶ kasutades rohkem ELi programme ja rahastamisvahendeid, nagu InvestEU.
7. Parem koostöö liikmesriikide vahel tarneahela riskijuhtimise juhtimiseks.¹⁷

¹⁴ Tuginedes töörühmas ja täiskogu istungjärgul toimunud aruteludele.

¹⁵ Vt ECP4 soovitus 1, Saksamaa riikliku kontaktpunkti soovitus 2, 1. paneelarutelu „EL maailmas“ ja Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus 2, 2. rühma soovitus 1, mille töötas välja töörühm.

¹⁶ Vt ECP4 soovitus 4 ning Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma soovitused 5 ja 6, mis töötati välja töörühmas.

¹⁷ Vt digiplatvormi ja Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma 2. ja 3. soovitus, mille töötas välja töörühm, <https://futureu.europa.eu/processes/EUInTheWorld/f/16/proposals/197870?local=en>.

18. Ettepanek: ELi sõltuvuse vähendamine välismaistest energiavaldkonnas tegutsejatest

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL saavutaks käimasoleva rohepöörde kontekstis energia tootmises ja tarnimises suurema autonoomia järgmiste meetmete abil:

Meetmed:

1. Strateegia vastuvõtmine, et muuta see energiatootmises autonoomsemaks. Euroopa asutus peaks integreerima olemasolevad Euroopa energiaagentuurid, koordineerima taastuvenergia arendamist ja edendama teadmiste jagamist.¹⁸
2. Aktiivne toetus ühistranspordi ja energiatõhususe projektidele, kaubaveoks kasutatavale Euroopa kiirraudteevõrgule, puhta ja taastuvenergia (sealhulgas päikese- ja tuuleenergia) pakkumise laiendamisele, alternatiivsetele tehnoloogiatele (nt vesinik või jäätmetest energia tootmine) ning linnapiirkondades eraautode kultuurilt ühistranspordi, elektriautode ühiskasutuse ja jalgrattasõidu kultuurile üleminekule.¹⁹
3. Õiglase ja õiglase ülemineku tagamine, toetades eelkõige haavatavaid kodanikke, kes seisavad kliimaneutraalsusele üleminekul silmitsi suurimate probleemidega ning kes juba kannatavad energiasõltuvuse ja energiahindade hiljutise kolmekordistumise tõttu kõrgemate energiahindade all.
4. Tihedam koostöö tuumaenergia kasutamise hindamisel osana käimasolevast rohepöördest taastuvenergiALE Euroopas, käsitledes ühiseid küsimusi, mida see võiks lahendada või luua, kuna paljud liikmesriigid kasutavad seda endiselt.²⁰
5. Koostöö rahvusvaheliste partneritega, et panna neid seadma ambitsioonikamaid kliimamuutustega seotud eesmärges erinevatel rahvusvahelistel foorumitel, sealhulgas G7 ja G20 raames.
6. Väliskaubanduse sidumine kliimamuutuste poliitikameetmetega (nt kliimasõbralike tehnoloogiate ja uuenduste investeerimispaketi, sealhulgas rahastamisprogrammide käivitamine).²¹
7. Imporditud energia ühisostud ja säästva energia partnerlused, et vähendada Euroopa sõltuvust energiainpordist, eelkõige gaasi ja nafta valdkonnas, ning arendada ELi sisemisi energiaallikaid.

18 Vt ECP4 soovitus 14, mille töötas välja töörühm.

19 Vt ECP4 2. soovitus ja Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma 4. soovitus, mis töötati välja töörühmas.

20 Vt ECP4 soovitus 17 ja töörühmas välja töötatud Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma soovitus 4.

21 Vt Saksamaa riikliku kontaktpunkti töörühmas välja töötatud 1. paneelarutelu „EL maailmas“ 1. soovitus.

19. Ettepanek: Kaubandus- ja investeerimissuhete standardite kehtestamine ELis ja väljaspool seda

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL tugevdaks oma kaubandus- ja investeerimissuhete eetilist mõõdet järgmiselt:

Meetmed:

1. säilitada ja reformida meie reeglitel põhinevat mitmepoolset rahvusvahelist kaubandusstruktuuri ning teha koostööd sarnaselt meelestatud demokraatlike riikidega.
2. Tõhusad ja proportsionaalsed ELi õigusaktid, millega tagatakse, et inimväärse töö standardeid kohaldatakse täielikult kogu ülemaailmsetes väärtusahelates, sealhulgas ELi tootmis- ja tarneprotsessides, ning et imporditud kaubad vastavad eetilistele kvaliteedistandarditele, kestliku arengu ja inimõiguste standarditele, sealhulgas töö- ja ametiühinguõigustele, pakkudes sertifitseerimist toodetele, mis vastavad kõnealustele ELi õigusaktidele,²² ning osaledes kogu ELi hõlmavas dialoogiprotsessis, mille eesmärk on teavitada ja harida rahvusvahelises kaubanduses toimuvate strateegiliste muutuste keskkonna- ja eetiliste mõjude teemal.
3. Piirangud toodete impordile ja müügile riikidest, kus on lubatud sunniviisiline töö ja lapstööjõu kasutamine, korrapäraselt ajakohastatav ettevõtete must nimekiri ning tarbijate teadlikkuse suurendamine lapstööjõu kasutamisest ametlike ELi kanalite kaudu avaldatava teabe kaudu.²³
4. ELi vabakaubanduslepingute jõustatavate kaubanduse ja kestliku arengu peatükkide järelevalve ja jõustamine, sealhulgas võimalus kasutada viimase abinõuna sanktsioonidel põhinevat mehhanismi.
5. ELi üldise soodustuste süsteemi (GSP) reform, et lisada sellesse ranged tingimuslikkuse sätted ning tõhusad ja piisavad järelevalve-, aruandlus- ja dialoogiprotsessid, et parandada mõju, mida GSP võib avaldada kaubandusele, inimõigustele ja arengule partnerriikides, koos võimalusega tühistada kaubandussoodustused nõuete täitmata jätmise korral.

²² Vt ECP4 soovitus 3, mille töötas välja töörühm.

²³ Vt ECP4 soovitus 11, mille töötas välja töörühm.

20. Ettepanek: Keskkonnapoliitika standardite kehtestamine ELis ja väljaspool seda

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL tugevdaks oma kaubandussuhete keskkonnamõõdet järgmiselt:

Meetmed:

1. Ökomärgise ühtlustamine ja tugevdamine ning Euroopa keskkonnamõju näitaja (ökoskoori) kohustuslik esitamine kõigil tarbekaupadel. Ökoskoor arvutatakse tootmisest ja transpordist tulenevate heitkoguste alusel ning sisalduse kahjulikkuse alusel ohtlike toodete loetelu alusel. Ökopunkti peaks haldama ja kontrollima Euroopa asutus.²⁴
2. Jäätmete ekspordi rangemad keskkonnastandardid ning rangemad kontrollid ja sanktsioonid ebaseadusliku ekspordi peatamiseks. EL peaks julgustama liikmesriike oma jäätmeid ringlusse võtma ja kasutama neid energia tootmiseks.²⁵
3. Saastavate pakendite kõrvaldamise eesmärgi seadmine, edendades vähem saastavaid pakendeid või keskkonnasõbralikumaid pakendeid²⁶ ning

luues partnerlusi arenguriikidega, toetades nende taristut ja kaaludes vastastikku kasulike kaubanduslepingute sõlmimist, et aidata neil üle minna rohelistele energiaallikatele.²⁷

4. Võimalus premeerida kõrgete kestlikkusstandarditega riike, pakkudes neile oma kestlike kaupade ja teenuste jaoks täiendavat juurdepääsu ELi turule kas ühepoolset GSP+ üldise soodustuste süsteemi kaudu, kahepoolset läbiräägitud kaubanduslepingute kaudu või mitmepoolset Maailma Kaubandusorganisatsiooni algatuste kaudu.

24 Vt ECP4 soovitus 13, mille töötas välja töörühm.

25 Vt ECP4 soovitus 15, mille töötas välja töörühm.

26 Vt ECP4 soovitus 16, mille töötas välja töörühm.

27 Vt ECP4 soovitus 12, mille töötas välja töörühm.

21. Ettepanek: Otsuste tegemine ja ühtekuuluvus ELis

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL parandaks oma võimet teha ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames kiireid ja tõhusaid otsuseid, rääkides ühel häälel ja tegutsedes tõeliselt ülemaailmse osalejana, et näidata maailmas positiivset rolli ja muuta reageerimist mis tahes kriisidele, sealhulgas:

Meetmed:

1. Tagada, et eelkõige ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas võetakse praegu ühehäälselt vastu otsused tavaliselt kvalifitseeritud häälteenamusega.²⁸
2. Tuginedes julgeoleku- ja kaitsepoliitika alasele koostööle hiljuti heaks kiidetud strateegilise kompassi alusel ja kasutades Euroopa rahutagamisrahastut.²⁹
3. Kõrge esindaja rolli tugevdamine tagamaks, et EL kõneleb ühel häälel.³⁰

4. Leppida kokku tugevas visioonis ja ühises strateegias, et tugevdada ELi ühtsust ja otsustusvõimet, et valmistada liitu ette edasisteks laienemisteks.³¹
5. Kiirendades hiljuti sõlmitud kaubanduslepingute ratifitseerimist, loobumata nõuetekohasest kontrollist ja arutelust.

28 Vt ECP4 soovitus 21, mille töötas välja töörühm.

29 Vt töörühmas välja töötatud digiplatvorm.

30 Vt töörühmas välja töötatud digiplatvorm.

31 Vt ECP4 soovitus 26, mille töötas välja töörühm.

22. Ettepanek: ELi läbipaistvus ja suhted kodanikega

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL parandaks eelkõige oma rahvusvahelise tasandi meetmete, sealhulgas kaubanduslääbirääkimiste kaudu oma tegevuse kättesaadavust kodanike jaoks, parandades teavitamist, haridust, kodanike osalemist ja läbipaistvust, eelkõige:

Meetmed:

1. Tugevdada sidemeid kodanike ja kohalike institutsioonidega, et parandada läbipaistvust, jõuda kodanikeni ning suhelda nendega paremini konkreetsete ELi algatuste teemal rahvusvahelisel tasandil.³²
2. Kodanike suurem osalemine ELi rahvusvahelises poliitikas ja kodanike otsese osalemise üritused, nagu Euroopa tuleviku konverents, mis korraldatakse riiklikul, kohalikul ja Euroopa tasandil³³ ning organiseeritud kodanikuühiskonna aktiivsel osalusel.³⁴
3. Kõigi asjaomaste sidusrühmade täielik toetus kodanikele, kes otsustavad osaleda organiseeritud kodanikuühiskonna organisatsioonides, nagu see oli COVID-19 ja Ukraina puhul.
4. Eraldi eelarve eraldamine ELi toimimist ja selle väärtusi käsitlevate

haridusprogrammide väljatöötamiseks, mille komisjon võiks esitada liikmesriikidele, kes seda soovivad, et nad saaksid need oma õppekavadesse (alg-, kesk- ja ülikooliõppesse) integreerida. Lisaks võiks Erasmuse programmi kaudu pakkuda üliõpilastele, kes soovivad õppida mõnes teises Euroopa riigis, erikursust ELi ja selle toimimise kohta. Üliõpilased, kes valivad selle kursuse, saavad neist Erasmuse programmist eelisjärjekorras kasu.

5. parandada ELi meediastrateegiat, suurendades nähtavust sotsiaalmeedias ja reklaamides aktiivselt selle sisu; innovatsiooni edendamine, parandades juurdepääsu ELi esindatusele sotsiaalmeedias.³⁵

³² Vt ECP4 soovitus 18, mille töötas välja töörühm.

³³ Vt ECP4 soovitus 19, mille töötas välja töörühm.

³⁴ Vt ECP4 soovitus 19, mille töötas välja töörühm.

³⁵ Vt ECP4 soovitus 25.

23. Ettepanek: EL kui ülemaailmne liider rahu ja julgeoleku valdkonnas

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL jätkaks dialoogi edendamist ning rahu ja reeglitel põhineva rahvusvahelise korra tagamist, tugevdades mitmepoolsust ja tuginedes ELi pikaajalistele rahualgatustele, mis aitasid 2012. aastal kaasa Nobeli auhinna andmisele, tugevdades samal ajal oma ühist julgeolekut järgmiste meetmete abil:

Meetmed:^{36 37}

1. Ühised relvajõud, mida kasutatakse enesekaitseks ja mis on ette nähtud mis tahes agressiivse sõjalise tegevuse ennetamiseks ning mis on võimelised andma abi kriisi ajal, sealhulgas loodusõnnetuste korral. Väljaspool Euroopa piire võib neid lähetada erakorralistel asjaoludel, eelistatavalt ÜRO Julgeolekunõukogu õiguslike volituste alusel ja seega kooskõlas rahvusvahelise õigusega,³⁸ ilma NATOga konkureerimata või seda dubleerimata ning austades erinevaid riiklikke suhteid NATOga; sellega seoses tuleks ELi strateegilise autonoomia üle peetava arutelu raames hinnata ELi suhteid NATOga.
2. Juhtrull ülemaailmse julgeolekukorra kehtestamisel pärast sõda Ukrainas, tuginedes hiljuti vastu võetud ELi strateegilisele kompassile.
3. kaitsta oma strateegilisi teadusuuringuid ja suutlikkust sellistes prioriteetsetes sektorites nagu kosmosesektor, küberturvalisus, meditsiinisektor ja keskkond.³⁹
4. Operatiivsuutlikkuse tugevdamine, mis on vajalik, et tagada Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõikes 7 sätestatud vastastikuse abi klausli tõhusus, mis tagab ELi piisava kaitse igale liikmesriigile, keda kolmas riik ründab.
5. Arutelu selle üle, kuidas võidelda desinformatsiooni ja propaganda vastu objektiivsel ja faktilisel viisil.

36 Tuginedes töörühmas ja täiskogu istungjärgul toimunud aruteludele.

37 Vt Prantsusmaa riikliku paneelarutelu/ürituste 2. muudatust.

38 Vt ECP4 soovitus 20 ja töörühmas välja töötatud Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma soovitus 7.

39 Vt Prantsusmaa kodanike paneelarutelu muudatust 2.

24. Ettepanek: EL kui ülemaailmne liider suhete loomisel

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL oma suhetes kolmandate riikidega:

Meetmed:

1. kasutama paremini ära oma kollektiivset poliitilist ja majanduslikku kaalu, rääkides ühel häälel ja tegutsedes ühtselt, ilma et mõned liikmesriigid jagaksid liitu ebasobivate kahepoolsete sekkumistega;⁴⁰
2. Tugevdab oma suutlikkust karistada riike, valitsusi, üksusi, rühmitusi või organisatsioone, samuti üksikisikuid, kes ei austa selle aluspõhimõtteid, kokkuleppeid ja seadusi, ning tagab olemasolevate sanktsioonide kiire rakendamise ja jõustamise. Kolmandatele riikidele kehtestatud karistused peaksid olema proportsionaalsed neid tinginud tegevusega, tõhusad ja neid tuleks kohaldada õigeaegselt.⁴¹
3. Edendab kestlikku ja reeglitel põhinevat kaubandust, avades samal ajal Euroopa ettevõtjatele uusi kaubandus- ja investeerimisvõimalusi. Kuigi kahepoolsed kaubandus- ja investeerimislepingud on olulised Euroopa konkurentsivõime edendamiseks, on võrdsete võimaluste tagamiseks vaja standardeid ja eeskirju. EL peab jääma aktiivseks ja usaldusväärseks partneriks selliste kaubanduslepingute üle peetavatel läbirääkimistel, nende sõlmimisel ja rakendamisel, millega kehtestatakse ka kõrged kestlikkusstandardid.
4. Sõlmitakse peamised rahvusvahelised koostöölepingud, esindades pigem ELi kui üksikuid riike.⁴²

5. Reformida ELi kaubandus- ja investeerimispoliitikat, et taaskäivitada ülemaailmne mitmepoolsus, eesmärgiga luua inimväärsed töökohti ja kaitsta põhilisi inimõigusi, sealhulgas töötajate ja ametiühingute õigusi, säilitada keskkond ja elurikkus ning järgida Pariisi kliimakokkulepet, tagada kvaliteetsed avalikud teenused ja tugevdada Euroopa tööstusbaasi. EL peaks aitama kaasa ülemaailmse mitmepoolsuse taaskäivitamisele põhjaliku reformi kaudu, mis põhineb demokraatial ja rahul, solidaarsusel ning inim-, sotsiaalsete ja keskkonnaalaste õiguste austamisel, samuti ILO suuremal rollil.
 6. Hõlmab inimkaubanduse ja ebaseadusliku sissereände vastast võitlust ning võimalike tagasisaatmisoperatsioonide alast koostööd kolmandate riikidega sõlmivates koostöö- ja investeerimislepingutes.
 7. Luua partnerlussuhted arenguriikidega, et toetada nende taristut ja kaaluda vastastikku kasulike kaubanduslepingute sõlmimist, et aidata neil üle minna rohelistele energiaallikatele.⁴³
 8. Töötab välja tõhusama ja ühtsema poliitika autokraatlike ja hübriidrežiimide suhtes ning arendab partnerlusi nende riikide kodanikuühiskonna organisatsioonidega.
 9. Suurendatakse ELi valimisvaatlusmissioonide vahendeid.
 10. Pakub kandidaatriikidele ja potentsiaalsetele kandidaatriikidele usaldusväärset ühinemisväljavaadet, et edendada rahu ja stabiilsust Euroopas ning tuua heaolu miljonitele eurooplastele.⁴⁴
- 40 Vt ECP4 soovitus 24 ja töörühmas välja töötatud Itaalia riikliku kontaktpunkti 2. rühma soovitus 7.
- 41 Vt ECP4 soovitus 22, mille töötas välja töörühm.
- 42 Vt töörühmas välja töötatud Madalmaade riigisisese kodanike paneelarutelu 1. soovitus „EL maailmas“.
- 43 Vt töörühmas välja töötatud digiplatvorm ja täiskogu arutelud.
- 44 Vt töörühmas välja töötatud digiplatvorm.

MÄRKUS: Mitu töörühma liiget on seisukohal, et eelkõige ettepanekud „ELi sõltuvuse vähendamine välismaistest energiavaldkonnas tegutsejatest“ ning „ELi läbipaistvus ja suhted kodanikega“ kuuluvad teiste töörühmade pädevusse. Mõned liikmed soovisid lisaks kvalifitseeritud häälteenamusega hääletamisele viidata nõukogu ühehäälsuse alternatiividele, nagu muutuv geomeetria, loobumisklauslid ja tõhustatud koostöö. Mõned töörühma liikmed pooldasid mõiste „kestlik“ kasutamist mõiste „eetika“ asemel ettepanekus „Kaubandus- ja investeerimissuhete standardite kindlaksmääramine ELis ja väljaspool seda“. Arvamused lahknevad küsimuses, kas uute liikmesriikide ühinemine peaks jätkuvalt eeldama kõigi praeguste liikmesriikide ühehäälselt nõusolekut. Ühiste relvajõudude loomise soovitava taseme suhtes on esile kerkinud erinevaid seisukohti. Kaks liiget viitasid lirimaa ühtsuse väljavaatele juhul, kui Põhja-lirimaa hääletab selle poolt kooskõlas suure reede kokkuleppe sätetega, ning vajadusele, et EL oleks selliseks võimaluseks valmis.

Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus

25. Ettepanek: Õigusriik, demokraatlikud väärtused ja Euroopa identiteet

Eesmärk: Toetada süstemaatiliselt õigusriigi põhimõtet kõigis liikmesriikides, sealhulgas:

Meetmed:⁴⁵

1. Tagada, et ELi aluslepingutes ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud väärtused ja põhimõtted ei ole läbiräägitavad ja pöördumatud ning on liidu liikmeks saamise ja liiduga ühinemise vältimatud eeltingimused. ELi väärtusi tuleb täielikult austada kõigis liikmesriikides; samuti peaksid nad olema diplomaatia ja dialoogi kaudu rahvusvaheliseks standardiks ja külgetõmbekeskuseks. Liidu laienemine ei tohiks kahjustada liidu õigustikku seoses põhiväärtuste ja kodanike õigustega.⁴⁶
2. Muutes Euroopa väärtused ELi kodanike jaoks käegakatsutavaks reaalsuseks, eelkõige interaktiivsema ja otsesema osalemise kaudu. Selleks tuleks tugevdada Euroopa kodakondsust, näiteks liidu kodaniku staatusega, millel on kodanike konkreetsed õigused ja vabadused, ning Euroopa piiriüleste ühenduste ja mittetulunduslike organisatsioonide staatusega. Samamoodi tuleks Euroopa väärtusi edendada integratsioonivahendite komplekti kaudu, mis sisaldab kodanikele mõeldud õppe- ja teabematerjale. Audiovisuaal- ja veebimeediat ühendav Euroopa avalik sfäär tuleks luua uute ELi investeeringute, olemasolevate meediaplatvormide täiustamise ja rohkem kui 500 kohaliku Euroopa kontaktasutuse suurema toetamise kaudu.⁴⁷
3. On oluline, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta oleks üldkohaldatav. Lisaks tuleks korraldada iga-aastaseid õigusriigi konverentse (pärast komisjoni õigusriigi olukorda käsitlevat aruannet), mis toovad kokku kõigi liikmesriikide delegatsioonid, mis koosnevad juhuslikult ja mitmekesiselt valitud kodanikest, ametnikest, parlamendiliikmetest, kohalikest omavalitsustest, sotsiaalpartneritest ja kodanikuühiskonnast. Samuti on vaja rohkem toetada organisatsioone, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioone, kes edendavad õigusriigi põhimõtet kohapeal.⁴⁸
4. Rakendades tõhusalt tingimuslikkuse määrust, hinnates tingimuslikkuse määruse ja muude õigusriigi vahendite kohaldamisala ning kaaludes nende kohaldamisala laiendamist uutele valdkondadele, olenemata nende olulisusest ELi eelarve jaoks. Õigusriigi põhimõtte rikkumise eest karistamiseks tuleks kaaluda kõiki vajalikke õiguslikke võimalusi, sealhulgas aluslepingu muudatusi.⁴⁹
5. Selliste haridus- ja meediaprogrammide edendamine, mis seavad ELi väärtused rändajate integratsiooniprotsessi keskmesse ning soodustavad ELi kodanike ja rändajate vahelist suhtlust, et võimaldada nende edukat integreerimist ELi ühiskonda ja suurendada ELi kodanike teadlikkust rändega seotud küsimustest.⁵⁰

⁴⁵ Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike teine paneelarutelu (ECP 2) 10, 11, 14, 30; Belgia riiklik kodanike paneelarutelu: 1.3.1, 1.4.2, 1.4.3; Saksamaa riiklik kontaktpunkt: 5.1, 5.2; Madalmaade riiklik kontaktpunkt: 1.2.

⁴⁶ ECP2 soovitus 14. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitusel 1.3.1, 1.4.2 ja 1.4.3 ning Madalmaade riikliku kontaktpunkti soovitus 1.2.

47 ECP2 soovitus 11. Saksamaa riikliku kontaktpunkti soovitus 5.1 ja 5.2. Arutelu töörühmas.

26. Ettepanek: Andmekaitse

Eesmärk: Tagada kaitsvam ja kodanikusõbralikum andmetöötluspoliitika, eelkõige:

Meetmed:⁵¹

1. Rakendada täielikult ja vaadata läbi kehtivad andmekaitsealased õigusaktid, et hinnata vajadust tõhusamate jõustamismehhanismide järele isikuandmeid töötlevate üksuste jaoks, mis kuuluvad praegu sõltumatute riiklike andmekaitseasutuste pädevusse, järgides subsidiaarsuse põhimõtet. Neid üksusi tuleks karistada rangemalt kui eeskirjade praeguse kohaldamise korral proportsionaalselt nende aastakäibega (kuni 4 %) või isegi nende tegevuse keelamisega ning nende suhtes tuleks kohaldada sõltumatut iga-aastast auditit.^{52 53}
2. Tugevdades lõimitud või vaikumisi eraelu puutumatuse põhimõtet, näiteks hinnates ja töötades välja andmete nõusoleku vorme, mis on kergesti mõistetavad, kokkuvõtlikud ja intuiitiivsed ning näitavad selgelt, mis on vajalik ja mis mitte. Kasutajatel peab olema võimalik anda või tagasi võtta oma nõusolek andmete töötlemiseks lihtsal, kiirel ja püsival viisil.^{54 55}
3. Hinnata ja kehtestada selgemad ja kaitsvamad eeskirjad alaealistega seotud andmete töötlemise kohta, võimaluse korral ELi isikuandmete kaitse üldmääruses, sealhulgas luues alaealiste tundlike andmete erikategooria ja ühtlustades

48 ECP2 soovitus 11. Arutelu töörühmas. Arutelu täiskogu istungil.

49 ECP2 soovitus 10.

50 ECP2 soovitus 30.

nõusoleku vanuse alampiiri liikmesriikides. Kuigi suurem osa eraelu puutumatust ja teadlikkuse suurendamist käsitlevate eeskirjade rakendamisest peaks jääma liikmesriikide pädevusse, sealhulgas suuremate investeeringute ja ressursside kaudu riiklikul tasandil, peaks ka liidul olema olulisem roll, näiteks luues Euroopa pädevusi andmekaitsealases kodanikuhariduses.⁵⁶

4. Euroopa ja riiklike andmekaitseasutuste sobivuskriteeriumide täitmise parandamine kvalifikatsiooni ja sobivuse osas, et tagada nende liikmete maksimaalne sõltumatus.^{57 58}

51 Kodanike soovitus, millel ettepanek peamiselt põhineb: ECP2: 7, 8, 9; Madalmaade riiklik kontaktpunkt: 1.3, 4.3.

52 ECP2 soovitus 7. Arutelu töörühmas.

53 Seda küsimust arutati ka digiülemineku töörühmas.

54 ECP2 soovitus 9.

55 Seda küsimust arutati ka digiülemineku töörühmas.

56 ECP2 soovitus 8. Madalmaade riikliku kontaktpunkti soovitus 1.3 ja 4.3.

57 ECP2 soovitus 7 ja 8.

58 Seda küsimust arutati ka digiülemineku töörühmas.

27. Ettepanek: Meedia, vaeuudised, desinformatsioon, faktikontroll, küberturvalisus

Eesmärk: Väärinfo vastu võitlemine meedia sõltumatuse ja mitmekesisuse ning meediapädevuse suurema edendamise kaudu, eelkõige:

Meetmed:⁵⁹

1. Kehtestades õigusaktid, et tegeleda meedia sõltumatust ähvardavate ohtudega kogu liidus kohaldatavate miinimumstandardite kaudu, sealhulgas vaadates läbi meedia ärimudeli, et tagada Euroopa meediaturu terviklikkus ja sõltumatus.⁶⁰
2. Kohaldades rangelt ELi konkurentsieeskirju meediasektoris, et vältida suurte meediamonopolide teket ning tagada meedia pluralism ja sõltumatus poliitika-, äri- ja/või välissfääri soovimatust sekkumisest. Soodustada tuleks ka tunnustatud ja kõrgete eetika- ja eneseregulatsioonistandarditega kvaliteetset ajakirjandust.⁶¹
3. ELi organi loomine, et võidelda sihipärase desinformatsiooni ja sekkumise vastu, parandada olukorrateadlikkust ning tugevdada faktikontrolli organisatsioone ja sõltumatut meediat. Aktiivsemalt tuleks toetada ja edendada ka hädaabinumbreid ja veebisaite, nagu Europe Direct, mis võimaldavad kodanikel ja riiklikel meediakanalitel taotleda ja saada kontrollitud teavet ELi strateegiate ja poliitika kohta.^{62 63}
4. Meediapädevuse edendamine ning kodanike teadlikkuse suurendamine desinformatsioonist ja infox tahtmatust levikust, sealhulgas kohustusliku koolihariduse kaudu. Liikmesriike tuleks ka

julgustada eraldama selleks piisavalt inimressursse ja rahalisi vahendeid.⁶⁴

5. Tuginedes olemasolevatele algatustele, nagu desinformatsiooni käsitlev tegevusjuhend ja Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskus (EDMO), kohustama veebiplatvorme avaldama selget teavet nende kasutatavate algoritmide kohta (kasutaja nõusolekul või ilma) ja desinformatsiooni riskide kohta, millega kasutajad kokku puutuvad, kaitstes samal ajal õigust sõnavabadusele ja õigust eraelu puutumatusse.^{65 66}

59 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: ECP2: 5, 12, 13, 17, 28; Belgia riiklik kontaktpunkt: 1.5.1, 2.1.1–2.4.3; Madalmaade riiklik kontaktpunkt: 3.1.

60 ECP2 soovitus 5. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 2.1.1. Madalmaade riikliku kontaktpunkti soovitus 3.1.

61 ECP2 soovitus 12. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 2.1.4.

62 ECP2 soovitusel 17 ja 28. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitusel 1.5.1, 2.1.3, 2.2.1 ja 2.2.2.

63 Seda küsimust arutati ka digiülemineku töörühmas.

64 ECP2 soovitusel 5 ja 28. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitusel 2.3.2 ja 2.3.3.

65 ECP2 soovitus 28. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitusel 2.3.1, 2.4.1 ja 2.4.2.

66 Seda küsimust arutati ka digiülemineku töörühmas.

28. Ettepanek: Meedia, vaeuudised, desinformatsioon, faktikontroll, küberturvalisus (bis)

Eesmärk: ELi rolli tugevdamine küberohtudega võitlemisel, eelkõige:

Meetmed:

1. Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti (ENISA) tugevdamine, et paremini kaitsta üksikisikuid, organisatsioone ja institutsioone küberturvalisuse rikkumiste ja tehisintellekti kuritegelikel eesmärkidel kasutamise eest. Samal ajal tuleks säilitada isikuandmete konfidentsiaalsus ja kaitse.⁶⁷
68
2. Parandada riiklike küberturvalisuse asutuste tegevuse koordineerimist ja teha

täiendavaid jõupingutusi, et tagada liidu eeskirjade tulemuslik rakendamine riiklikul tasandil.^{69 70}

67 ECP2 soovitus 13.

68 Seda küsimust arutati ka digiülemineku töörühmas.

69 ECP2 soovitus 13.

70 Seda küsimust arutati ka digiülemineku töörühmas.

29. Ettepanek: Võitlus diskrimineerimise, võrdsuse ja elukvaliteedi vastu

Eesmärk: Võtta meetmeid elutingimuste ühtlustamiseks kogu liidus ja oma kodanike sotsiaal-majandusliku elukvaliteedi parandamiseks, eelkõige:

Meetmed:⁷¹

1. Töötada ekspertide ja sotsiaalpartneritega konsulteerides välja läbipaistvad elukvaliteedi näitajad, sealhulgas majanduslikud, sotsiaalsed ja õigusriigi kriteeriumid, et kehtestada selge ja realistlik ajakava sotsiaalsete standardite tõstmiseks ja liidu ühise sotsiaal-majandusliku struktuuri loomiseks, sealhulgas Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise kaudu. Need meetmed tuleks integreerida majanduse juhtimise raamistikku ja Euroopa poolaasta protsessi.^{72 73}
2. Suurendada ja hõlbustada avaliku sektori otseinvesteeringuid tervishoidu, haridusse, füüsilisse taristusse ning eakate ja puuetega inimeste hooldamisse. Täiendavate investeeringute eesmärk peaks olema ka tagada kodanikele rahuldav töö- ja eraelu tasakaal. Sellised investeeringud tuleks teha täiesti läbipaistval viisil, mis võimaldab jälgida kogu protsessi.⁷⁴
3. Soodustades suurettevõtete maksustamist, võideldes juurdepääsuga maksuparadiisidele ja kaotades nende olemasolu ELis, et suurendada avaliku

sektori investeeringuid sellistes prioriteetsetes valdkondades nagu haridus (stipendiumid, Erasmus) ja teadusuuringud. Maksustamise vältimise vastane võitlus ELi tasandil peaks olema ka vahend rahaliste vahendite kogumiseks riiklikult rahastatavate algatuste jaoks.^{75 76}

4. Kehtestada kogu ELi hõlmavad kriteeriumid diskrimineerimise vastu võitlemiseks tööturul ning julgustada eraettevõtteid palkama inimesi, keda diskrimineerimine üldiselt kõige rohkem mõjutab (sealhulgas noored, eakad, naised ja vähemuste hulka kuuluvad inimesed), sealhulgas toetuste ja teise sammuna ajutiste kvootide kaudu. Nendesse jõupingutustesse tuleks tihedalt kaasata sotsiaalpartnerid. Diskrimineerimine väljaspool tööturгу peaks samuti olema seadusega keelatud ja võrdõiguslikkust tuleks soodustada.⁷⁷
5. Tagada taskukohaste avalike ja eralasteaedade loomine ja hõlbustamine ning tasuta lastehoid abivajajatele.⁷⁸

71 Kodanike soovitused, millel ettepanek peamiselt

põhineb: ECP2: 1, 2, 21, 22, 23; Madalmaade riiklik kontaktpunkt: 1.1.

72 ECP2 soovitus 22. Arutelu töörühmas.

73 Teemat arutas ka tugevama majanduse, sotsiaalse õigluse ja tööhõive töörühm.

74 ECP2 soovitus 21. Madalmaade riikliku kontaktpunkti soovitus 1.1.

75 ECP2 soovitus 23.

76 Teemat arutas ka tugevama majanduse, sotsiaalse õigluse ja tööhõive töörühm.

77 ECP2 soovitus 1. Arutelu töörühmas.

78 ECP2 soovitus 2. Arutelu töörühmas.

30. Ettepanek: Loomade õigused, põllumajandus

Eesmärk: Võtta otsustavaid meetmeid keskkonnahoidlikuma ja kliimasõbralikuma põllumajanduse edendamiseks ja tagamiseks, eelkõige:

Meetmed:⁷⁹

1. Kehtestades põllumajandusloomade kaitseks üksikasjalikud, mõõdetavad ja tähtajalised miinimumkriteeriumid, et tagada kõrgemad loomade heaolu standardid kooskõlas kestlikkuse eesmärkide kehtestamisega ja tuginedes toidusüsteemi integreeritud lähenemisviisile.^{80 81}

2. Kehtestades rahalised karistused põllumajandustegevusest tuleneva negatiivse mõju eest (nt kasvuhoonegaaside heide, pestitsiidide kasutamine, liigne veetarbimine, pikamaatransport jne) vastavalt nende mõjule keskkonnale. Selle alusel tuleks hinnata ka liitu imporditud põllumajandustooteid, sealhulgas tollimaksude kaudu, et kõrvaldada madalamatest keskkonnastandarditest tulenev konkurentsieelis.⁸²

3. Vähendades toetusi põllumajanduslikule masstootmisele, kui see eiaita kaasaestlikule üleminekule, ja suunates need ressursid ümber keskkonnasäästliku põllumajanduse toetamiseks, tagades samal ajal toiduainete taskukohasuse.^{83 84}

79 Kodanike soovitusel, millel ettepanek peamiselt põhineb: ECP2: 3, 4, 6.

80 ECP2 soovitus 3.

81 Küsimust on arutanud ka kliimamuutuste ja keskkonna töörühm.

82 ECP2 soovitus 4.

83 ECP2 soovitus 6.

84 Küsimust on arutanud ka kliimamuutuste ja keskkonna töörühm.

„Digiüleminek“

Euroopa peab olema maailmas esirinnas ja kehtestama digiülemineku standardid ning kavandama Euroopa tee eetilise, inimkeskse, läbipaistva ja turvalise ühiskonna suunas. Euroopa peab võtma ambitsioonika lähenemisviisi ja kasutama täielikult ära digiteerimise pakutavaid võimalusi, ohjates samal ajal sellega kaasnevaid riske ja probleeme. Digiüleminek puudutab kõiki meie ühiskonna valdkondi ja seda tuleb süstemaatiliselt arvesse võtta. Sellega seoses viidati Euroopa deklaratsioonile digiõiguste ja -põhimõtete kohta digikümneks ning tehti ettepanek kaaluda digiõiguste deklaratsiooni võimalikku edasist väljatöötamist.

Venemaa agressioon Ukrainas üksnes kinnitab paljusid ettepanekutes käsitletud elemente, nagu vajadus digitaalse suveräänsuse järele, suurem tähelepanu küberkaitsele ja kaitse desinformatsiooni eest. Samuti tõestab see, et tänapäevastel konfliktidel on tagajärjed digitaalvaldkonnas, ning tõstatab uusi küsimusi, nagu isikuandmete väärkasutamise pikaajalised tagajärjed ja nende andmete ebaseaduslik kasutamine tulevikus.

31. Ettepanek: Juurdepääs digitaristule

Eesmärk: Võrdne juurdepääs internetile on iga Euroopa kodaniku põhiõigus. Teeme ettepaneku, et kõigil Euroopas peaks olema tõhus juurdepääs internetile ja digiteenustele ning et ELi digitaristu suveräänsust tuleks tugevdada, kohaldades järgmisi meetmeid:

Meetmed:⁸⁵

1. Investeerimine kvaliteetsetesse ja uuenduslikesse Euroopa digitaristutesse (sealhulgas 5G ja 6G arendamine Euroopas) (Madalmaade riikliku kontaktpunkti ECP 1 ja 1 soovitus 40 ja 47).
2. Tagada kogu liidus kiire, taskukohane, turvaline ja stabiilne internetiühendus, sealhulgas rändlus, seades prioriteediks internetiühenduse loomise nn valgetes/surnud piirkondades, maapiirkondades ning äärealadel ja äärealadel, et vähendada digilõhet liikmesriikide vahel ja sees ning tagada, et kedagi ei jäeta kõrvale (Madalmaade riikliku kontaktpunkti esimese ECP ja esimese ECP soovitus 17 ja 47).
3. elektrisõidukite ja autonoomsete sõidukite kasutamist võimaldava digi- ja elektritaristu kasutuselevõtu edendamine avalikus ja eraruumis (arutelu töörühmas).⁸⁶
4. Võtta meetmeid, et tagada aus ja avatud konkurents ning vältida monopole, sõltuvust tarnijatest, andmete kontsentreerumist ning taristu ja teenuste sõltuvust kolmandatest riikidest. Turgude parandamine tarbija seisukohast (ECP 1 soovitus 17).
5. Seada lapsed, perekonnad, eakad ja haavatavad rühmad prioriteediks seoses juurdepääsuga internetile ja IT-seadmetele, sealhulgas haridusele, avalikele teenustele ja tervishoiule (ECP1 soovitus 17 ja töörühma arutelu).
6. Parandada kodanike ja ettevõtjate täielikku digitaalset juurdepääsu olulistele avalikele ja erateenustele, nt haldusmenetlustele, ning tagada juurdepääs kõigile sellistele teenustele ja nende toetamine, nt tugiteenuste kaudu (arutelu töörühmas, mitmekeelne digiplatvorm).
7. Ühtlustada kvaliteetsed digistandardid ja parandada andmete turvalist liikuvust, et hõlbustada piiriülest koostalitlusvõimet

(arutelu töörühmas, mitmekeelne digiplatvorm).

8. Mõttevahetus digitaristu ja digiülemineku keskkonnamõju üle, et muuta digiüleminekuks kestlikuks ja liikuda rohelise digiühiskonna suunas (arutelu töörühmas, mitmekeelne digiplatvorm).

85 Kodanike soovitus, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: 17, 40, 47; Madalmaade riiklik kodanike paneelarutelu nr 1.

86 Elektrisõidukite taristu kohta vt link ECP3 soovitus 38.

32. Ettepanek: Inimeste võimestamiseks vajalikud digiteadmised ja -oskused

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL tagaks, et digitaliseerimisest saavad kasu kõik Euroopa kodanikud, andes neile võimaluse omandada vajalikud digioskused ja -võimalused, rakendades järgmisi meetmeid:

Meetmed:⁸⁷

1. Tagada juurdepääs koolitusele ja haridusele, sealhulgas kooli, formaalsel ja mitteformaalsel tasandil, digioskustele ja -teadmistele kogu elu jooksul, tuginedes olemasolevatele Euroopa tasandi algatustele, pöörates erilist tähelepanu haavatavatesse rühmadesse kuuluvate inimeste ja eakate kaasamisele, samuti laste digioskuste tugevdamisele viisil, mis on kooskõlas nende hea arenguga, ning digitaalse ebavõrdsuse, sealhulgas soolise digilõhe vastu võitlemisele (Euroopa sotsiaalõiguste komitee soovitus 8 1, Itaalia riiklike kontaktpunktide soovitus 5.2 ja töörühma arutelu).
2. Tagada interneti arukas kasutamine, julgustades liikmesriike pakkuma kõigile vanuserühmadele digioskuste koolitust koos ühtlustatud programmide ja sisuga Euroopa tasandil, näiteks interneti ohtude ja võimaluste, kasutajate internetiõiguste ja netiketi kohta (ECP 1 soovitus 47 ja töörühma arutelu).
3. Võtta kõik vajalikud meetmed tagamaks, et ühiskonna digiteerimine ei välista eakaid ja et tehnoloogia on neile kättesaadav, soodustades selle valdkonna programme ja algatusi, näiteks nende vajadustele kohandatud kursusi. Samal ajal tuleks

tagada, et esmatähtsad teenused oleksid kättesaadavad ka isiklikult ja mittedigitaalselt (ECP 1 soovitus 34 ja 47).

4. Võtta koolides kasutusele Euroopa digioskuste sertifitseerimine, mis valmistab noori ette tulevaseks tööturuks (ECP 1 soovitus 8).
 5. Rakendada ELi tasandil koordineeritud koolitusalgatusi töötajate ümber- ja täiendusõppeks, et säilitada nende konkurentsivõime tööturul, võttes eelkõige arvesse väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes vajalikke oskusi ja kvalifikatsioone, ning digispetsialistide koolitamiseks (ECP 1 soovitus 8 ja töörühma arutelu).
 6. Edendada olemasolevaid digiplatvorme, mis ühendavad kodanikke tööandjatega ja aitavad neil leida ELis tööd, näiteks EURES (ECP 1 soovitus 8).
 7. Suurendada investeringuid ja jõupingutusi hariduse, sealhulgas kõrghariduse digitaliseerimise edendamiseks (arutelu töörühmas / mitmekeelsel digiplatvormil).
-
- 87 Kodanike soovitus, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: 8, 34 ja 47; Itaalia riigisisene kodanike paneelarutelu 5.2.

33. Ettepanek: Turvaline ja usaldusväärne digiühiskond – küberturvalisus ja desinformatsioon

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et turvalise, vastupidava ja usaldusväärse digiühiskonna loomiseks peaks EL tagama kehtivate õigusaktide tõhusa ja kiire rakendamise ning tal peaksid olema suuremad volitused küberturvalisuse tugevdamiseks, ebaseadusliku sisu ja küberkuritegevuse vastu võitlemiseks, valitsusväliste osalejate ja autoritaarsete riikide küberohtude vastu võitlemiseks ja nende tagajärgedega tegelemiseks ning desinformatsiooni vastu võitlemiseks, kohaldades järgmisi meetmeid:

Meetmed:⁸⁸

1. Tugevdada Europoli / küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse suutlikkust rahaliste vahendite ja inimressursside osas, et võimaldada ennetavat lähenemisviisi küberkuritegevuse vastasele võitlusele ja tugevdada Euroopa ühist küberkaitsevõimet ulatuslike rünnakute vastu, sealhulgas parema koostöö kaudu (Euroopa küberturvalisuse programmi soovitus 39 1, Leedu riiklike kontaktpunktide soovitus 2.6 ja Madalmaade riiklike kontaktpunktide soovitus 1 ning tööühma arutelu).
2. Võtta vajalikud meetmed, et olla valmis ulatuslikeks rünnakuteks ja teenusehäireteks ning olla võimeline neist kiiresti üle saama, näiteks tagades vastupidava taristu ja alternatiivsed sidekanalid (arutelu tööühmas).
3. Tagada sarnased karistused ning nende kiire ja tõhus jõustamine liikmesriikides küberkuritegevuse korral, parandades koordineerimist kohalike, piirkondlike ja riiklike küberturvalisuse keskuste ja ametiasutuste vahel (ECP 1 soovitus 39).
4. Digiteadmiste ja kriitilise mõtlemise parandamine desinformatsiooni, veebiohtude ja vaenukõne, samuti võltsliidest ja soodushindade vastu võitlemise vahendina (arutelu tööühmas).
5. Väärinfo vastu võitlemiseks võetakse vastu õigusaktid ja suunised, millega tagatakse, et veebiplatvormid ja sotsiaalmeediaettevõtted tegelevad oma desinformatsiooniga seotud nõrkustega ja kohaldavad läbipaistvusmeetmeid, sealhulgas näiteks tehisintellektil põhinevaid algoritme, mis võivad rõhutada sotsiaalmeedias ja uues meedias oleva teabe usaldusväärsust, pakkudes kasutajale kontrollitud teabeallikaid. Kui kasutatakse algoritme, peaks lõplik kontroll otsustusprotsessi üle kuuluma inimestele (ECP1 soovitus 46 ja tööühma arutelu).
6. Toetada digiplatvorme, mis aitavad kaasa meedia mitmekesisusele ning pakuvad ressursse ja algatusi, et hinnata traditsioonilisest meediast (tele-, trüki-, raadio-) ja muust meediast pärit teabe usaldusväärsust ja erapooletust, järgides täielikult meediavabaduse põhimõtet, ning anda kodanikele teavet teabe kvaliteedi kohta (ECP 1 soovitus 46).

⁸⁸ Kodanike soovitused, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike esimese paneelarutelu soovitused nr 39 ja 46 ning Leedu riikliku kodanike paneelarutelu ja Madalmaade riikliku kodanike paneelarutelu soovitused nr 2.6.

34. Ettepanek: Turvaline ja usaldusväärne digiühiskond – andmekaitse

Eesmärk: Toetame inimeste andmesuveräänsust, paremat teadlikkust ning kehtivate andmekaitse-eeskirjade tõhusamat rakendamist ja jõustamist, et tugevdada inimeste kontrolli oma andmete üle ja piirata andmete väärkasutust, kohaldades järgmisi meetmeid:

Meetmed:⁸⁹

1. Selgitada paremini andmekaitse-eeskirju, suurendada läbipaistvust ja parandada teavevahetust, töötades välja juhtpõhimõtted teadliku nõusoleku tekstide jaoks, milles kasutatakse kõigi jaoks lihtsat,

selget ja arusaadavat keelt, sealhulgas visuaalsemat esitust andmete kasutamiseks nõusoleku andmiseks, millega kaasneb teavituskampaania, ning tagada, et vastutavatel töötajatel on vajalikud oskused ja nad nõustavad abivajajaid (Madalmaade riikliku kontaktpunkti esimese ja teise kontaktpunkti soovitus 42 ja 45).

2. Tagada andmete taaskasutamiseks või edasimüügiks vaikimisi nõusoleku andmise praeguse keelu jõustamine (ECP 1 soovitus 42).
3. Tagada, et kasutajate taotlused andmete lõplikuks kustutamiseks täidetakse kindlaksmääratud aja jooksul (ECP 1 soovitus 42).
4. Anda kasutajatele selget ja kokkuvõtlikku teavet selle kohta, kuidas ja kes andmeid kasutab (ECP 1 soovitus 42)
5. Tagada, et ELi-välised ettevõtjad järgivad ELi andmekaitse-eeskirju (ECP 1 soovitus 42 ja 43).
6. Julgustada liidu tasandil sellise sertifitseerimissüsteemi loomist, millega tõendatakse isikuandmete kaitse üldmääruse järgimist juurdepääsetaval, selgel ja lihtsal viisil, mis on nähtav veebisaitidel ja platvormidel ning mille

peaks välja andma sõltumatu sertifitseerija Euroopa tasandil. See ei tohiks olla väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ebaproportsionaalne koormus (ECP1 soovitus 44 ja töörühma arutelu).

7. Tagada tõhus ja õigeaegne abi kodanikele, kellel on raskusi oma andmete töötlemisele vastuseismisel või oma nõusoleku tagasivõtmisel. Selleks on vaja Euroopa tasandil paremini määratleda sekkuv käitumine ning töötada välja juhtpõhimõtted ja mehhanismid, mis võimaldavad kodanikel esitada vastuväiteid oma andmete töötlemisele ja taotleda nende kustutamist ning tuvastada pettureid ja määrata nende eest karistusi (ECP 1 soovitus 43 ja töörühma arutelu).
 8. Näha ette karistused, sealhulgas trahv, mis on proportsionaalne ettevõtjate käibega ja nende tegevuse piirangutega, nt soovimatu andmetöötluse ajutine või alaline keeld, ning aidata Euroopa Andmekaitseinspektoril ja riiklikel büroodel tagada nende rakendamine (ECP 1 soovitus 42 ja 43 ning töörühma arutelu).
-
- 89 Kodanike soovitus, mille ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu soovitus 42, 43, 44 ja 45 ning Madalmaade riigisisese kodanike paneelarutelu 2. soovitus.

35. Ettepanek: Digitaalne innovatsioon sotsiaalse ja kestliku majanduse tugevdamiseks

Eesmärk: Teeme ettepaneku, et EL edendaks digiülemineku meetmeid, mis tugevdavad majandust ja ühtset turgu õiglasel ja kestlikul viisil, muudavad Euroopa tehnoloogia ja innovatsiooni valdkonnas konkurentsivõimelisemaks, parandavad digitaalset ühtset turgu igas suuruses ettevõtjate jaoks ning asetavad Euroopa digiülemineku ja inimkeskse digiülemineku valdkonnas maailmas esirinda, kohaldades järgmisi meetmeid:

Meetmed:⁹⁰

1. Kehtestada või tugevdada olemasolevaid õigusakte liikuva (inimkeskse) töö kohta, võttes arvesse selle mõju töötajate füüsilisele ja vaimsele tervisele, näiteks tagades õiguse olla mittekättesaadav. Inimkeskne lähenemisviis eeldab inimkontrolli põhimõtet (ECP 1 soovitus 7 ja töörühma arutelu).⁹¹
2. Õigusaktide vastuvõtmine ELi tasandil, et motiveerida ettevõtteid olema sotsiaalselt

vastutustundlikud ja säilitama Euroopas kvaliteetseid liikuvaid töökohti, vältides seeläbi nende töökohtade ümberpaigutamist madalamate kuludega riikidesse. Stiimulid võivad olla rahalised ja/või mõjutada äriühingu mainet ning nende puhul tuleks arvesse võtta rahvusvaheliselt tunnustatud keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimiskriteeriume. Selleks peaks EL moodustama töörühma, mis koosneb kõigi huvitatud isikute ekspertidest, et need

õigusaktid läbi vaadata ja neid tugevdada (ECP 1 7. soovitus).

3. Tagada inimeste kontroll töökohal tehisintellekti kasutavate otsustusprotsesside üle ja kasutatavate algoritmide läbipaistvus. võtma arvesse töökohas toimuva piiramatut digitaalset jälgimise kahjulikku mõju; töötajate teavitamine ja nendega konsulteerimine enne töötingimusi mõjutava digitehnoloogia kasutuselevõttu; tagada, et uued tööhõivevormid, nagu platvormitöö, oleksid kooskõlas töötajate õigustega ja pakuksid nõuetekohaseid töötingimusi (arutelu töörühmas).
4. Teha algatusi kaugtöö toetamiseks, näiteks luues kontoriruumid, kus on juurdepääs kiirele ja usaldusväärsele internetiühendusele, korraldades digikoolitusi ja pakkudes vahendeid kodus töötamiseks vajalike ergonoomiliste seadmete jaoks (ECP 1 soovitus 17 ja töörühma arutelu).
5. Luua üldsusele kättesaadav digitaalne tulemustabel, millega luuakse paremusjärjestussüsteem, mis näitab ja võrdleb ELi ettevõtjate digiülemineku praegust taset (Saksamaa riiklik kontaktpunkt).
6. Tugeva ja konkurentsivõimelise digimajanduse ülesehitamine ning digiüleminekust saadava kasu õiglane jagamine kogu Euroopas, keskendudes tehnoloogiale ja innovatsioonile kui majanduskasvu hoogustajatele, edendades tipptasemel üleminekule suunatud teadusuuringuid ning pakkudes ruumi innovatsiooni ökosüsteemidele kõigis piirkondades, parandades VKEd ja idufirmade tegevuskeskkonda ja õiglast juurdepääsu rahastamisele ning kõrvaldades piiriülest tegevust takistavad õiguslikud või muud koormused (Itaalia riiklike kontaktpunktide soovitus 1.3,

töörühma arutelu ja mitmekeelne digiplatvorm). Euroopa väärtustel põhineva andmetaristu loomine; kohaldama põhimõtteid „kõigepealt digitaalne“ ja „teabe ühtne edastamine“ ning hõlbustama innovatsiooni ja ettevõtjate digitaalset ja turvalist juurdepääsu andmetele; avalike teenuste digitaliseerimise soodustamine (arutelu töörühmas ja mitmekeelne digiplatvorm). Kasutada täielikult ära tehisintellekti usaldusväärse ja vastutustundliku kasutamise potentsiaali ning kasutada ära plokiahela tehnoloogia ja pilveteenuste potentsiaali, määra kindlaks kaitsemeetmed ja standardid, mis tagavad läbipaistvuse ja koostalitlusvõime, loovad usaldust, hõlbustavad kasutamist ja välistavad diskrimineerivad või kallutatud algoritmid (arutelu töörühmas ja mitmekeelsel digiplatvormil).

9. Edendada FOSSi, selle kasutamist hariduses ja koolituses ning vaba juurdepääsu riiklikult rahastatud teadusuuringutele ja tarkvarale (töörühma arutelu ja mitmekeelne digiplatvorm).
 10. Võtta kasutusele ühine Euroopa digiidentiteet, et hõlbustada piiriüleseid digitehinguid ja -teenuseid Euroopa standardite ja juhtpõhimõtete raamistiku kaudu, millega nähakse ette vajalikud kaitsemeetmed (arutelu töörühmas ja mitmekeelne digiplatvorm).
 11. Hinnata, kas tarbekaupu ja toiduaineid käsitlevat teavet oleks võimalik digiteerida standardse Euroopa rakenduse kaudu, mis võimaldaks teabele kasutajasõbralikumalt juurdepääsu ning annaks lisateavet toodete ja tootmisahela kohta (ECP 1 soovitus 16).
-
- 90 Kodanike soovitused, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike 1. paneelarutelu (ECP 1) nr 7, 16 ja 17 ning Saksamaa ja Itaalia riigisisest kodanike paneelarutelud nr 1.3.
 - 91 Arutatakse seoses tugevama majanduse töörühma ettepanekutega.

„Euroopa demokraatia”

36. Ettepanek: Teave kodanikele, osalusele ja noortele

Eesmärk: kodanike osaluse ja noorte demokraatiasse kaasamise suurendamine ELi tasandil, et luua eurooplastele täielik kodanikukogemus; tagama, et nende seisukohti võetakse arvesse, sealhulgas väljaspool valimisperioode, ja et nende osalemine on tõeline. Seetõttu on vaja kindlaks määrata, milline osalemise vorm on iga teema puhul kõige sobivam, näiteks:

1. Töötades välja uued kodanike osalemise mehhanismid ja tõhustades olemasolevaid kooskõlas Euroopa õigustikuga, parandades samal ajal teabevahetust kõigi nende mehhanismide kohta. Ideaaljuhul tuleks kogu teave osalusruumide⁹² kohta kokku võtta terviklikul ametlikul veebisaidil, millel on erinevad funktsioonid.⁹³ Tuleks välja töötada mehhanism osalusdemokraatia protsessidest tulenevate poliitiliste ja seadusandlike algatuste jälgimiseks.⁹⁴ Kõik osalusmehhanismid peaksid jõudma kogu elanikkonnani, et jõuda eri sihtrühmadeni. Tähelepanu tuleks pöörata moderaatorite sisule, teemadele ja oskustele. Sellised mehhanismid peaksid põhinema kõnealuste meetmete mõju analüüsil, eelkõige naiste ja haavatavate isikute jaoks.⁹⁵
2. ELi institutsioonide ja kodanike vahelise veebipõhise ja -välise suhtluse sageduse suurendamine eri vahendite abil, et tagada kodanikele võimalus osaleda ELi poliitikakujundamise protsessis, väljendada oma seisukohti ja saada tagasisidet, ning ELi ametnikele kodanike osalemise harta koostamine.⁹⁶
3. Teha ettepanek luua kasutajasõbralik digiplatvorm, kus kodanikud – ja eelkõige noored – saaksid jagada oma ideid, esitada küsimusi Euroopa institutsioonide esindajatele ning väljendada oma seisukohti olulistest Euroopa küsimustest ja seadusandlike ettepanekute kohta. Samuti tuleks ette näha võimalus korraldada sellel platvormil veebipõhiseid uuringuid.⁹⁷
4. Olemasolevate mehhanismide täiustamine ja ühtlustamine Euroopa, riiklikul ja kohalikul tasandil, et muuta need ohutumaks, kättesaadavamaks, nähtavamaks ja kaasavamaks.⁹⁸
5. Kaasates kodanikuühiskonna organisatsioone, piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi ning olemasolevaid organeid, nagu Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee, kodanike osalusprotsessidesse.⁹⁹¹⁰⁰
6. Luues ELi kohalike volikogude liikmete süsteemi, et tuua Euroopa institutsioonid Euroopa kodanikele lähemale.¹⁰¹
7. kodanike kogude perioodiline kokkukutsumine ELi õiguse õiguslikult siduval alusel. Osalejad loositakse loosi teel vastavalt esindavuskriteeriumidele ja osalemist soovitatakse tungivalt. Vajaduse korral annavad spetsialistid assamblee liikmetele nõupidamiseks vajalikku teavet. Kui institutsioonid ei võta nende assambleede järeldusi arvesse, peavad nad oma otsust põhjendama.¹⁰² On oluline, et valitud esindajad konsulteeriksid enne poliitiliste otsuste tegemist kodanike ja kodanikuühiskonnaga ning võtaksid arvesse nende panust. Euroopa Liit on rajatud esindusdemokraatiale: Euroopa Parlamendi valimistel saavad kodanikud oma esindajatele selge sõnumi ja räägivad kaudselt ELi poliitikast.¹⁰³

8. pakkuda kodanikuühiskonnale, eelkõige noortele, ja kohalikele omavalitsustele suuremat rahalist või muud struktuurset toetust kohalike noortenõukogude loomiseks;¹⁰⁴ kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite kaasamine võiks olla Euroopa demokraatia tegevuskava täieõiguslik samm ning kodanikuühiskonnale võiks pühendada konkreetse strateegia.¹⁰⁵
 9. Kehtestada õigusaktide nn noortekontroll, mis hõlmaks mõjuhinnaangut ja noorte esindajatega konsulteerimise mehhanismi, kui õigusaktid mõjutavad tõenäoliselt noori.¹⁰⁶
 10. Tugevdades koostööd ELi seadusandjate ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel, et kasutada ära nende sidemeid otsustajate ja kodanike vahel.¹⁰⁷
 11. Kokkuvõtte kodanike osalemist käsitlevatest punktidest Euroopa hartas kodanike panuse kohta Euroopa asjadesse.
-
- 92 Töörühma muudatusettepanekud 3A ja 3B.
- 93 Euroopa kodanike teise paneelarutelu (ECP 2) soovitus 32 ja 37; Siseriiklikud paneelarutelud BE, FR ja NL.
- 94 Riigisisene paneelarutelu FR.
- 95 Töörühma muudatusettepanek nr 8, täpsem sõnastus.
- 96 ECP soovitus 29 2.
- 97 ECP2 soovitus 19 ja 32; Belgia ja Prantsusmaa riiklikud paneelarutelud ning Taani riiklike ürituste esindaja.
- 98 Siseriiklik paneelarutelu BE.
- 99 Töörühma muudatusettepanek nr 7B.
- 100 Siseriiklik paneelarutelu BE.
- 101 Kantari lõpparuanne, lk 85.
- 102 ECP2 soovitus 39; Belgia riigisisese paneelarutelu nr 3.
- 103 Töörühma muudatusettepanek nr 10A, täpsem sõnastus.
- 104 DK riiklike ürituste esindaja.
- 105 Töörühma muudatus nr 54C.
- 106 DK riiklike ürituste esindaja.
- 107 DK riiklike ürituste esindaja.

37. Ettepanek: Teave kodanikele, osalemisele ja noortele (a)

Eesmärk: muuta Euroopa Liit arusaadavamaks ja kättesaadavamaks; tugevdada ühist Euroopa identiteeti, eelkõige:

1. ¹⁰⁸Tagada minimaalne õppemaht Euroopa Liidu, eelkõige selle demokraatlike protsesside kohta, jätmata tähelepanuta Euroopa integratsiooni ja Euroopa kodakondsuse ajalugu. Igas vanuses inimestel peaks olema võimalik saada kasu sellistest programmist, mis tuleks kavandada atraktiivsel ja eakohasel viisil, näiteks töötades välja spetsiaalsed õppekavad ja õppematerjalid mitteformaalses hariduses osalevatele lastele, koolidele¹⁰⁹ ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele.¹¹⁰

2. Tagades kaasaval viisil, et kõigil kodanikel on lihtne juurdepääs usaldusväärsele teabele liidu kohta. Euroopa institutsioonid peaksid kasutama arusaadavat keelt ja vältima oma teabevahetuses bürokraatliku žargooni kasutamist, säilitades samal ajal esitatud teabe kvaliteedi ja tehnilise taseme, ning kohandama teavet erinevate sidekanalite ja vastuvõtjate profiilidega.¹¹¹ Nad peaksid kaaluma näiteks sellise mobiilirakenduse loomist, milles esitatakse selges keeles teavet liidu poliitika kohta.¹¹² Erilisi jõupingutusi tuleks teha selleks, et jõuda noorteni sotsiaalmeedias, aga ka noorteliikumiste ja mitmesuguste¹¹³ Euroopa projekti selgitavate saadikute (organisatsioonid ja üksikisikud) kaudu.¹¹⁴
3. Suurendada tehisintellekti ja masintõlketehnoloogiate kasutamist, et ületada¹¹⁵ keelebarjäär,¹¹⁶ tagades, et kõik digivahendid on puuetega inimestele kättesaadavad¹¹⁷ ja hõlpsasti kasutatavad.
4. Kaitsta ja toetada meediavabadust, mitmekesisust ja sõltumatust ning julgustada meediat, sealhulgas avalik-õiguslikke ringhäälinguorganisatsioone, avalikke uudisteagentuure ja Euroopa meediat kajastama Euroopa küsimusi korrapärasemalt, austades samal ajal nende vabadust ja sõltumatust, nii et selline kajastamine oleks korrapärane ja terviklik kõigis ELi liikmesriikides,¹¹⁸ suurendades jõupingutusi desinformatsiooni ja välissekkumise vastu võitlemiseks ning kaitstes ajakirjanikke.¹¹⁹
5. tuua Euroopa kodanikele lähemale, tugevdades kohalikke¹²⁰ kontaktpunkte ja spetsialiseerunud keskusi (Euroopa Majad), mis pakuvad kodanikele ressursse, teavet ja nõu Euroopa küsimustes, kuulaksid nende muresid ja arutaksid ühendustega, et aidata tuua kodanike seisukohad tagasi Euroopa tasandile.¹²¹
6. Võtta täiendavaid meetmeid eurooplaste ühise identiteedi tugevdamiseks, näiteks ELi fondi kaudu, mis soodustaks erineva pikkusega veebipõhist ja -välist suhtlust (nt vahetusprogrammid, paneelarutelud või kohtumised) ELi kodanike vahel, korraldades Euroopa spordiüritusi, luues ühiseid meeskondi või muutes 9. mai (Euroopa päev) kõigi Euroopa kodanike¹²² jaoks täiendavaks riigipühaks.¹²³

108Töörühma muudatusettepanek nr 15A, kompromiss sõnastus.

109ECP2 soovitus 24, 36 ja 38; BE riigisisene paneelarutelu.

110Töörühma muudatus nr 16C.

111 ECP2 soovitus 33; Siseriiklikud paneelarutelud BE, FR ja NL.

112ECP soovitus 26 2.

113Töörühma muudatusettepanek nr 17.

114 Siseriiklik paneelarutelu BE.

115Töörühma muudatusettepanek nr 18A.

116ECP2 soovitus 25.

117Töörühma muudatusettepanek nr 18B.

118ECP2 soovitus 31; Siseriiklikud paneelarutelud BE ja NL.

119Töörühma muudatusettepanekud nr 19A, ümbersõnastamine asjakohasema teksti koostamiseks.

120Töörühma muudatusettepanek nr 21, kompromiss.

121Belgia ja Prantsusmaa riigisisese paneelarutelud.

122Töörühma muudatusettepanek nr 23B.

123ECP2 soovitus 27; BE riigisisene paneelarutelu.

38. Ettepanek: Demokraatia ja valimised

Eesmärk: Euroopa demokraatia tugevdamine, tugevdades selle aluseid, julgustades kodanikke osalema Euroopa Parlamendi valimistel, edendades riikidevahelisi arutelusid Euroopa küsimustes ning tagades tugeva sideme kodanike ja nende valitud esindajate vahel, eelkõige:

1. Tagada aluslepingutes sätestatud Euroopa väärtuste, sealhulgas õigusriigi põhimõtte ja tugeva sotsiaalse mudeli kaitsmine,¹²⁴ mis moodustavad Euroopa demokraatia tuumiku. Suhtes ülejäänud maailmaga peaks EL seadma piiririkides esikohale ühised demokraatlikud väärtused. Alles pärast selle eesmärgi saavutamist saab temast diplomaatia ja dialoogi kaudu meie demokraatliku mudeli saadik riikides, millel on suutlikkus ja tahe seda saavutada.¹²⁵
2. Luues võimaluse korraldada Euroopa Parlamendi algatusel erandkorras kogu liidus rahvahääletus, kui mõni teema osutub kõigi Euroopa kodanike jaoks eriti oluliseks.¹²⁶
3. Muutes Euroopa Liidu valimisseadust, et ühtlustada Euroopa Parlamendi valimiste korraldust (valimishäälteenamuse vanus, valimiste kuupäev, nõuded valimisringkondadele, kandidaatidele, erakondadele ja nende rahastamisele) ning liikudes üle-euroopaliste või riikidevaheliste nimekirjade suunas,^x mis sisaldavad eri liikmesriikide kandidaate, võttes arvesse liikmesriikide kodanike väljendatud¹²⁷ seisukohti selles küsimuses.¹²⁸
 - Mõned Euroopa Parlamendi liikmed tuleks valida üleeuroopalistest nimekirjadest, samas kui teised valitakse liikmesriigi tasandil.¹²⁹
 - Reformi eesmärk peaks olema ka hõlbustada digitaalset hääletamist¹³⁰ ja tagada puuetega inimeste tegelik õigus hääletada.¹³¹
4. Tugevdades sidemeid kodanike ja nende valitud esindajate vahel, võttes arvesse riiklike eripärasid: kodanikud soovivad tunda, et Euroopa Parlamendi liikmed ja liikmesriikide parlamendiliikmed on neile lähedal, ning käsitleda nende muresid konkreetsete meetmetega.¹³² See on universaalne probleem ja sellesse peaksid sekkuma igas vanuses inimesed.¹³³
 - Euroopa kodanikel peaks olema komisjoni presidendi valimisel suurem kaal. Seda on võimalik saavutada komisjoni presidendi

otsevalimiste¹³⁴ või esikandidaatide süsteemi kaudu.^{XI}

- Euroopa Parlamendil peaks olema õigus teha seadusandlikke algatusi,¹³⁵ et esitada aruteluteemasid ja seejärel võtta vastu tekste, mis on vajalikud aruteludest tulenevate soovitude järgimiseks.¹³⁶
- Euroopa Parlament peaks otsustama ELi eelarve üle, nagu seda teevad parlamendid riiklikul tasandil.^{XII137}
- Erakonnad, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja ametiühingud peaksid olema dünaamilisemad ja kättesaadavamad, et kodanikud osaleksid rohkem Euroopa demokraatias ja investeeriks sellesse.¹³⁸ Samuti edendaks see Euroopa küsimuste kaasamist avalikesse aruteludesse, mida korraldavad erakonnad, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja sotsiaalpartnerid kas

XI Parlamendi seisukoht: Euroopa Komisjoni presidendiks tuleks valida Euroopa tasandi erakonna juht, kellel on Euroopa Parlamendi valimistel kõige rohkem hääli, ja Euroopa Parlamendi liikmete enamuse toetus. Juhul, kui koalitsioonil põhinevat enamust ei teki, peaks positsioon naasma nimekirja järgmisse tippu. Selleks võiksid Euroopa tasandi erakonnad esitada kandidaate komisjoni presidendi kohale. Paulo Rangel: esikandidaatide protsessi tugevdamiseks tuleks Euroopa Parlamendi ja Euroopa Ülemkogu rollid ümber pöörata, mis tähendab aluslepingu muutmist: Euroopa Parlament esitab komisjoni presidendi ettepaneku ja Euroopa Ülemkogu kiidab selle heaks. MNP (Kantari lõpparuanne: „vastuste rühm käsitleb komisjoni presidendi valimist ja volinike ametisse nimetamist, sealhulgas esikandidaatide süsteemi.“) EYE, lk 23: Komisjoni presidendi kandidaate ei tohiks valida võitjate vahelistel kulissidetagustel läbirääkimistel. Peaksime kohaldama esikandidaatide süsteemi, kus iga erakond teatab enne valimiskampaaniat kandidaadi, kes saab komisjoni presidendiks, kui see erakond võidab enamuse. Kampaanias aktiivselt osaledes ja Euroopa kodanikega otse suheldes võiks tulevane president olla neile lähemal“; arutelu töörühmas.

XII Nõukogu leiab, et käesolev ettepanek ei põhine kodanike soovitusel. Seetõttu ei ole see kooskõlas kokkulepitud meetodikaga. Vt ka kodaniku komponendi seisukohta, mis on esitatud leheküljel 42.

X Euroopa Komisjoni esindajad selgitasid, et liiga järsu arengu vältimiseks on vaja üleminekuperioodi.

enne Euroopa Parlamendi valimisi või seoses riiklike, piirkondlike või kohalike valimistega.¹³⁹

5. Demokraatia väljendub institutsioonides ja ühiskonnas üldiselt, sealhulgas sotsiaalpartnerite kaudu töökohal.¹⁴⁰

124Töörühma muudatus nr 25C.

125ECP soovitus 14.

126ECP soovitus 18. NB! Kodanike esindajad selgitasid, et seda mehhanismi tuleks kavandada ja kasutada ettevaatlikult.

127Töörühma muudatused nr 28E, 28G ja 28H.

128ECP2 soovitus 16; NL riigisisene paneelarutelu nr 20, mis on jagatud riikidevahelisteks nimekirjadeks.

129Põhineb ECP2 soovitusel nr 16; arutelu töörühmas.

130ECP2 soovitus 19 ja mitmekeelne digiplatvorm.

131Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee.

132Töörühma muudatusettepanek nr 32B.

133ECP2 soovitus 36; Belgia ja Prantsusmaa riigisisese paneelarutelu.

134riigisisene paneelarutelu FR („Euroopa Komisjoni presidendi valimine üldistel valimistel“); MNP (Kantari lõpparuanne: rühm postitusi käsitleb komisjoni presidendi otsest valimist kodanike poolt).

135Töörühma muudatusettepanek nr 34C.

136BE riigisisene paneelarutelu (3.2), FR riigisisene paneelarutelu (11) MNP (Kantari lõpparuanne: „Mis puutub Euroopa Parlamendi, siis paluvad postitajad kõige sagedamini, et parlamendile antaks tegelik seadusandlik algatusõigus“).

137MNP (Kantari lõpparuanne: „Seoses Euroopa Parlamendiga (...) on esitatud ka taotlusi talle eelarvepädevuse andmiseks“).

138MNP (Kantari lõpparuanne: „Teise panuse kohaselt peaksid erakonnad muutuma kättesaadavamaks erineva kultuurilise või sotsiaal-majandusliku taustaga inimestele“).

139RK töörühmas.

140Töörühma muudatusettepanek nr 38, kompromissõnastus.

39. Ettepanek: ELi otsustusprotsess

Eesmärk: Parandada liidu otsustusprotsessi, et tagada liidu tegutsemisvõime, võttes samal ajal arvesse iga liikmesriigi huve ning tagades kodanikele läbipaistva ja arusaadava protsessi, eelkõige:

1. Euroopa institutsioonides otsuste tegemist ja hääletamist käsitlevate eeskirjade läbivaatamine. Ühehäälsuse küsimus väärrib erilist tähelepanu, kuna see muudab kokkuleppele jõudmise väga raskeks. Väikeste riikide huvide kaitsmiseks tuleks tagada häälte õiglane arvestamine.¹⁴¹
 - Kõik praegu ühehäälsed otsused tuleks tulevikus vastu võtta kvalifitseeritud häälteenamusega. Ainsad erandid peaksid olema uute liikmesriikide vastuvõtmine Euroopa Liitu ning Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud liidu aluspõhimõtete muutmine.¹⁴²
2. Tagades otsustusprotsessi läbipaistvuse, võimaldades sõltumatutel kodanikel vaatlajatel seda protsessi tähelepanelikult jälgida, kohaldades laiemat dokumentidele juurdepääsu õigust¹⁴³ ning luues selle alusel tihedamad sidemed ja tõhustatud dialoogi

kodanike ja Euroopa institutsioonide vahel.¹⁴⁴

- EL peab parandama oma otsustusprotsessi ja institutsioonide läbipaistvust. Näiteks tuleks nõukogu ja Euroopa Parlamendi istungeid, sealhulgas hääletusi, levitada veebis samal viisil. See võimaldaks huvitatud kodanikel jälgida ELi poliitika kujundamist ja võtta poliitikakujundajad vastutusele.¹⁴⁵ Samuti tuleks tugevdada Euroopa Parlamendi uurimisõigust.¹⁴⁶ Töörühma muudatusettepanek nr 44A.
- ELi otsustusprotsessi tuleks edasi arendada, et kaasata rohkem riiklike, piirkondlike ja kohalike esindajaid, sotsiaalpartnereid ja kodanikuühiskonna organisatsioone.¹⁴⁷ Tugevdada tuleks parlamentidevahelist koostööd ja dialoogi. Euroopa Parlament peaks samuti kaasama liikmesriikide parlamente tihedamalt Euroopa

seadusandlikku menetlusse, näiteks kutsudes neid kuulamistele.¹⁴⁸ Lisaks oleks kasulik kaasata rohkem kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning komiteed, et võtta paremini arvesse nende kogemusi ELi õigusaktide rakendamisel.¹⁴⁹

3. Kaaludes Euroopa institutsioonide nime muutmist, et selgitada kodanike silmis igaühe funktsiooni ja rolli ELi otsustusprotsessis.¹⁵⁰

- Liidu otsustusprotsess peaks põhinema selgemal ja arusaadavamal struktuuril, mis sarnaneb riiklike süsteemidega¹⁵¹ ja näitab selgelt pädevuste jaotust Euroopa institutsioonide ja liikmesriikide vahel.¹⁵²
- Näiteks võiks Euroopa Liidu Nõukogu ümber nimetada „Liidu Senatiks“ ja Euroopa Komisjoni „Liidu täitevkomisjoniks“. ¹⁵³

4. Tugevdades liidu suutlikkust saavutada tulemusi peamistes valdkondades.¹⁵⁴

5. Tagada sotsiaaldialoogi ja kodanikega konsulteerimise mehhanismide olemasolu ELi otsustusprotsessi kõigis etappides alates mõju hindamisest kuni meetmete kavandamise ja rakendamiseni.¹⁵⁵

6. Euroopa Liidu toimimise reformimine, sealhulgas kaasates tihedamalt sotsiaalpartnereid ja kodanikuühiskonna organisatsioone. Olemasolevaid struktuure tuleb tugevdada, et otsustusprotsess kajastaks paremini Euroopa demokraatia keskmes olevate Euroopa kodanike vajadusi ja ootusi. Sellega seoses tuleb komiteele anda vahendid, et täita olulisemat institutsioonilist rolli osalusdemokraatia tegevuste, näiteks kodanikuühiskonna organisatsioonidega peetava struktureeritud dialoogi ja kodanike paneelarutelude tagaja ja hõlbustajana. Elujõuline kodanikuühiskond on liidu demokraatliku elu jaoks hädavajalik.¹⁵⁶

7. Avades vajaduse korral uuesti arutelu põhiseaduse üle, et määratleda selgelt meie väärtused. Põhiseadus võiks tuua rohkem selgust, mobiliseerida kodanikke ja leppida kokku otsustamisprotsessi reeglites.¹⁵⁷

¹⁴¹ECP soovitus 20 2.

¹⁴²ECP soovitus nr 21 4.

¹⁴³Töörühma muudatusettepanek nr 43.

¹⁴⁴ECP2 soovitus 34; NL riigisisene paneelarutelu.

¹⁴⁵töörühma arutelu ECP2 soovitus 34 alusel; Madalmaade riigisisene paneelarutelu; MNP (Kantari lõpparuanne: „Samuti toetatakse suuremat läbipaistvust ja kodanike osalemist ELi otsustusprotsessis“.

¹⁴⁶Töörühma muudatusettepanek nr 44A.

¹⁴⁷Töörühma arutelu (riikide parlamentide ja Regioonide Komitee ettekanne).

¹⁴⁸Töörühma muudatus nr 45C.

¹⁴⁹Töörühma muudatusettepanek nr 46B.

150ECP2 soovitus 15.

151töörühma arutelu, mis põhineb ECP2 soovitusel 15 väljendatud vajadusel „selgitada Euroopa institutsioonide ülesandeid“; MNP (Kantari lõpparuanne: „Samuti on [...] ettepanekuid kahekojalise seadusandliku võimu süvendamiseks ELis.“)

152Töörühma muudatus nr 48B.

153ECP2 soovitus 15.

154Arutelud töörühmas.

155Töörühma muudatusettepanek nr 52A.

156Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, kompromissõnastus.

157ECP soovitus 35, Prantsusmaa riigisisene paneelarutelu ja töörühma kombineeritud muudatused 51C ja 51D.

40. Ettepanek: Subsidiaarsus

1. Aktiivne subsidiaarsus ja mitmetasandiline valitsemine on olulised põhimõtted, et Euroopa Liit saaks toimida demokraatlikult ja vastutustundlikult;¹⁵⁸

2. EL peab läbi vaatama mehhanismi, mille abil liikmesriikide parlamendid uurivad, kas Euroopa seadusandlikud ettepanekud mõjutavad liikmesriikide pädevusi või mitte; liikmesriikide parlamentidel peaks olema võimalik esitada Euroopa institutsioonidele seadusandlikke algatusi. Neid mehhanisme tuleks laiendada kõigile seadusandlike volitustega piirkondlikele parlamentidele.¹⁵⁹

3. Komiteed tuleks reformida, et avada asjakohased dialoogikanalid piirkondade, linnade ja omavalitsustega. Territoriaalsete tagajärgedega¹⁶⁰ teemade puhul peaks sellel olema institutsionaalses struktuuris olulisem roll.¹⁶¹

4. Subsidiaarsuse ühise määratluse süstemaatiline kasutamine, mida toetavad kõik Euroopa institutsioonid, võiks selgemalt määratleda, millisel tasandil (Euroopa, riiklikul või piirkondlikul) tuleks otsuseid teha.¹⁶²

5. Sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid, kes on Euroopa demokraatias kesksel kohal, tuleks otsustusprotsessi paremini kaasata. Elujõuline ühiskond on liidu demokraatliku elu jaoks hädavajalik.¹⁶³

6. Kutsume ELi institutsioone üles rakendama selle töörühma järeldusi ja muutma need tõhusaks. Seda saaks teha Lissaboni lepingu kehtivate sätete kaudu ja vajaduse korral kutsudes üles looma Euroopa konvendi.¹⁶⁴

158Töörühma muudatusettepanek nr 53D.

159arutelu töörühmas; riikide parlamendid.

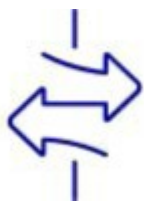
160arutelu töörühmas; Euroopa Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee; Kantari lõpparuanne, lk 85.

161Töörühma muudatusettepanek nr 58B.

162Töörühma muudatusettepanek nr 59B.

163arutelu töörühmas; sotsiaalpartnerid ja teised liikmed.

164Töörühma muudatusettepanek nr 63A, kompromissõnastus.

„Ränne“

41. Ettepanek: Seaduslik ränne

Eesmärk: ELi rolli tugevdamine seadusliku rände valdkonnas

Meetmed:¹⁶⁵

1. Käivitada Euroopa tasandil teavituskampaania, et muuta EURES (Euroopa tööturuasutuste võrgustik), ELi sisserändeportaal ja kolmandate riikide kodanikele mõeldud Euroopa oskuste profileerimise vahend Euroopa kodanikele paremini tuntuks ja ELi ettevõtted kasutaksid neid värbamisel sagedamini (6. soovitus).
2. Luua Euroopa üksus rändajate juurdepääsuks ELi tööturule või, kui see ei ole võimalik, laiendada Euroopa tööturuasutuste võrgustiku (EURES) pädevusi, nt parandada talendipartnerluse projekte (7. soovitus ja tööühma arutelu) koos võimalusega rahuldada veebis oskuste pakkumist ja nõudlust lähteriigis, tuginedes hindamiskriteeriumidele (9. soovitus ja tööühma arutelu). EL peaks julgustama liikmesriike lihtsustama seaduslike rändajate vastuvõtmise ja integreerimise protsessi ning nende juurdepääsu ELi tööturule, parandades asjaomaste haldusasutuste koostalitlusvõimet (arutelu tööühmas).
3. Parandada sinise kaardi direktiivi toimimist ja rakendamist, et meelitada ligi oskusi, mida ELi majandus vajab (soovitus 7 ja arutelu tööühmas), võttes nõuetekohaselt arvesse ajude äravoolu ohtu (vastavalt ettepaneku 42 meetmele 1).
4. Edendada kogu liidus harmooniliselt töötingimuste ülespoole suunatud lähenemist, et võidelda töötingimuste ebavõrdsuse vastu, tagada tõhus Euroopa töörandepoliitika ja kaitsta töötajate õigusi. Sellega seoses tugevdada ametiühingute rolli riiklikul ja riikidevahelisel tasandil (soovitus 28 ja tööühma arutelu) koostöös tööandjate organisatsioonidega (täiskogu arutelu).
5. Suurendada jõupingutusi liikmesriikide kodanike teavitamiseks ja harimiseks rände- ja integratsiooniküsimustes (soovitus 30, LT paneelarutelu soovitus 9 ja arutelu tööühmas).

¹⁶⁵Kodanike soovitused, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (ECP 4) nr⁶: 7, 9, 28 ja 30, Leedu nr 9.

42. Ettepanek: Ebaseaduslik ränne

Eesmärk: ELi rolli tugevdamine võitluses ebaseadusliku rände kõigi vormide vastu ja ELi välispiiride kaitse tugevdamine, austades samal ajal inimõigusi

Meetmed:¹⁶⁶

1. Osaleda aktiivselt, näiteks partnerluslepingute kaudu, nende väljaspool Euroopa Liitu asuvate riikide majanduslikus ja sotsiaalses arengus, kust toimub märkimisväärne rändajate sissevool, et tegeleda rände algpõhjustega, sealhulgas kliimamuutustega. Need meetmed peaksid olema läbipaistvad ja andma mõõdetava mõjuga käegakatsutavaid tulemusi, millest tuleks ELi kodanikke selgelt teavitada (soovitus 27, Madalmaade soovitus 3 ja töörühma arutelu).

2. Tagada kõigi välispiiride kaitse, parandades Frontexi läbipaistvust ja aruandekohustust ning tugevdades selle rolli (soovitus 8 ja töörühma arutelu), ning kohandada ELi õigusakte, et tegeleda paremini praeguste ebaseadusliku rände probleemidega, nagu inimkaubandus, inimkaubandus, seksuaalne ärakasutamine, rändajaid ärakasutavate riikide poolt toime pandud hübriidrännakud ja inimõiguste rikkumised (LT soovitus 10 ja töörühma arutelu).

¹⁶⁶Kodanike soovitus, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (ECP 4) nr⁸ ja 27, Leedu nr 10, Madalmaad nr 3.

43. Ettepanek: Ebaseaduslik ränne (a)

Eesmärk: Rändajate esmase vastuvõtu suhtes kohaldatakse kõigis liikmesriikides ühtseid eeskirju

Meetmed:¹⁶⁷

1. Töötada välja kogu ELi hõlmavad meetmed, et tagada kõigi rändajate, eelkõige rasedate naiste, laste, saatjata alaealiste ja kõigi haavatavate isikute ohutus ja tervis (soovitused 10 ja 38 ning arutelu töörühmas).

omavalitsustele, piirkondlikele otsustajatele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele, esmase vastuvõtu haldamiseks, mis võib viia pagulaste või seaduslike rändajate integreerimiseni ELis ja ebaseaduslike rändajate repatrieerimiseni (soovitus 35 ja arutelu töörühmas).

2. Suurendada ELi rahalist, logistilist ja operatiivtuge, sealhulgas kohalikele

¹⁶⁷Kodanike soovitus, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (ECP 4) nr¹⁰, 35 ja 38.

44. Ettepanek: Varjupaik, integratsioon

Eesmärk: Liidu rolli tugevdamine ja Euroopa varjupaigasüsteemi reformimine solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtete alusel

Meetmed:¹⁶⁸

1. Võtta vastu ühised liidu eeskirjad rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise menetluste kohta liikmesriikides, mida kohaldatakse ühetaoliselt kõigi varjupaigataotlejate suhtes. Need menetlused peaksid austama inimväärikust ja rahvusvahelist õigust (soovitus 29, IT soovitus 3.8 ja 4.4, lk 15 ja arutelu töörühmas). Kuna varjupaigataotlejate vastuvõtmine hõlmab erinevaid osalejaid riiklikul tasandil, peaks EL julgustama liikmesriike seda protsessi lihtsustama ja kiirendama, parandades asjaomaste eri haldusasutuste koostalitlusvõimet, ning looma varjupaigataotlejate jaoks ühtse asutuse (ühtne kontaktpunkt või ühtne sisenemispunkt), et ühtlustada riiklike haldusmenetlusi (soovitus 37 ja arutelu töörühmas).
2. vaatama läbi Dublini süsteemi, et tagada solidaarsus ja vastutuse õiglane jagamine, sealhulgas rändajate jaotamine liikmesriikide vahel; kaaluda võiks ka muid toetusvorme (soovitus 33, 36, 37, 40; LT soovitus 2; soovitus 3.8 (lk 15) ja NL 2, arutelu töörühmas ja arutelu täiskogul).
3. Tugevdada direktiivis 2013/33/EL sätestatud varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõudeid rangemate seadusandlike meetmete abil, et parandada vastuvõtutingimusi ja majutust (Euroopa Komisjoni soovitus nr 31, IT-alane soovitus nr 5.6, lk 11 ja arutelu töörühmas).
4. Erilist tähelepanu tuleks pöörata rasedatele naistele ja lastele, sealhulgas saatjata alaealistele (soovitus 38 ja arutelu töörühmas).
5. Tugevdada ja suurendada Euroopa Liidu Varjupaigaameti rahalisi ja inimressursse ning haldussuutlikkust, et koordineerida ja hallata varjupaigataotlejate ümberpaigutamist ELi liikmesriikides eesmärgiga saavutada õiglane jaotus (soovitus 36 ja 37, Leedu soovitus 3 ja töörühma arutelu).

¹⁶⁸Kodanike soovitus, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (ECP 4) nr²⁹: 31, 33, 36, 37, 38, 39 ja 40, Itaalia nr^{3.8}: 4.4 (lk 15) ja 5.6 (lk 11), Leedu nr² ja 3, Madalmaad nr 1 ja 2.

45. Ettepanek: Varjupaik, integratsioon(bis)

Eesmärk: Integratsioonipoliitika parandamine kõigis liikmesriikides

Meetmed:¹⁶⁹

1. EL tagab ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalusel ning kodanikuühiskonna organisatsioonide panusel, et kõik varjupaigataotlejad ja pagulased osalevad elukohataotluse läbivaatamise ajal keele- ja integratsioonikursustel ja -tegevustes ning kutseõppes (soovitus 32, soovitus FR nr 13,

arutelu töörühmas ja arutelu täiskogu istungil).

2. Õige kvalifikatsiooniga varjupaigataotlejatel peaks olema juurdepääs tööturule, võimaluse korral eesmärgiga tugevdada nende autonoomiat kogu ELis (7. soovitus ja arutelu töörühmas).

¹⁶⁹Kodanike soovitused, millel ettepanek peamiselt põhineb: Euroopa kodanike paneelarutelu nr 4 (ECP 4) nr⁷ ja 32, Prantsusmaa nr 13.

Haridus, kultuur, noored ja sport

46. Ettepanek: Haridus

Eesmärk: EL ja selle liikmesriigid peaksid 2025. aastaks püüdlema kaasava Euroopa haridusruumi poole, kus kõigil kodanikel, sealhulgas maa- ja äärepoolsetes piirkondades elavatel inimestel, on võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele ja elukestvale õppele. Selleks peaksid Euroopa Liit ja selle liikmesriigid eelkõige:

Meetmed:

1. Koordineerida kõigi erinevate haridusprogrammide taset Euroopa Liidus, aktsepteerides riiklikku, piirkondlikku ja kohalikku sisu, ning luua tihedamad sidemed haridussüsteemide vahel, sealhulgas diplomite samaväärsuse kaudu.¹⁷⁰ Esmatähtsate ainete sertifitseeritud hariduse miinimumstandard tuleks vastu võtta juba algkoolis¹⁷¹171. Hariduse valdkonnas tuleks kehtestada jagatud pädevused, vähemalt seoses kodanikuharidusega, ning selle pädevuse teostamine liidu poolt ei saa takistada liikmesriikidel oma pädevuste teostamist. Diplomid ja kutseõpe tuleks valideerida ja neid tuleks vastastikku tunnustada kõigis ELi liikmesriikides.¹⁷² EL peaks samuti ära kasutama mitteformaalse ja informaaalse õppe¹⁷³ ning seda pakkuvate noorteorganisatsioonide tunnustamist, samuti välismaal veedetud õppeperioode.
2. Arendada Euroopas tulevikukindlat haridust ja elukestvat õpet kooskõlas kõigi õigusega koolitusele töökohal, keskendudes järgmistele aspektidele:
 - kodanikuharidus demokraatlike protsesside ning ELi väärtuste ja Euroopa ajaloo kohta.¹⁷⁴ See peaks olema ühine moodul, mida õpetatakse kõigis liikmesriikides. Samuti tuleks parandada teadmisi majandusest, et võimaldada paremat arusaamist Euroopa integratsiooniprotsessist.¹⁷⁵
 - Digitaaloskused.¹⁷⁶
 - STIAM¹⁷⁷

- Ettevõtlus ja teadusuuringud.
 - Kriitilise mõtlemise arendamine.
- Meediapädevust tuleks parandada, et tagada interneti turvalisus ja võimaldada kõigi liikmesriikide kodanikel sõltumatult hinnata, kas teave on usaldusväärne või mitte, ning tuvastada valeuudiseid, kasutades samal ajal ära interneti pakutavaid võimalusi. Selline haridus peaks hõlmama erikursuste korraldamist põhihariduse tasandil ja seda tuleks pakkuda muus avalikus ruumis igas vanuses kodanikele liidu tasandi spetsialiseeritud asutuse egiidi all, kasutades ära kõigis liikmesriikides kehtivaid häid tavaid. EL peaks tagama, et spetsiaalselt nendele tegevustele eraldatud vahendeid kasutatakse sihtotstarbeliselt.¹⁷⁸
- Pehme oskuste integreerimine kõikidesse kursustesse koolide õppekavadesse. „Mittetehnilised oskused“ – vastastikune kuulamine, dialoog, vastupanuvõime, teiste mõistmine, austamine ja väärtustamine, kriitiline mõtlemine, iseõppimine ning uudishimu ja tulemustele orienteeritus;¹⁷⁹ – Anda kõigile võimalus rohkem teada saada keskkonnasäästlikkusest ja selle seostest tervisega. Bioloogiline mitmekesisus peaks olema koolis kohustuslik teema. See peaks algama koolis konkreetsete teemadega, mis käsitlevad kõiki keskkonnaküsimusi, ja sisaldama ekskursioone, et tutvustada rahastamisprogrammi abil asjakohaseid tegelikke näiteid.¹⁸⁰

Koolikiusamise ja rassismi vastu võitlemine.

3. Toetada õpetajate koolitust,¹⁸¹ et õppida parimatest tavadest ning kasutada ajakohaseid uuenduslikke ja loomingulisi õpetamismeetodeid, mis kajastavad õpetamismeetodite, sealhulgas praktilise tegevuse arengut, tuginedes ka COVID-19 pandeemiast ja muud liiki kriisidest saadud õppetundidele, ning edendada liikuvusvõimalusi.¹⁸²

4. Kõigi laste ja perede haridusvajaduste rahuldamiseks seada prioriteediks juurdepääs seadmetele ja tõhus lairibaühendus.¹⁸³

5. Luua teabeplatvorm teadmiste ja kogemuste vahetamiseks liidu tasandil, jagades teavet riikidevaheliste haridus- ja koolituskursuste kohta liidus, esitades heade tavade näiteid ja pakkudes kodanikele võimalust esitada uusi ideid piiriüleseks teabevahetuseks. See peaks pakkuma õppematerjale kliimamuutuste, keskkonnaküsimuste ja digiülemineku kohta ning andma teavet põhiteemasid käsitlevate olemasolevate spetsiaalsete foorumite¹⁸⁴ kohta. - Sellega võiks kaasneda rahastamisprogramm platvormiteabe kasutamise toetamiseks.

170Prantsusmaa riiklik kontaktasutus, muudatus 6.

171ECP soovitus 37 1.

172ECP soovitus 3. Prantsusmaa riiklik kontaktasutus, muudatus 6.

173ECP soovitus 41 1.

174Aspekt, mida arutati üksikasjalikumalt Euroopa demokraatia töörühmas. Vt ECP2 soovitus 24, Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 1.1, 1.2 ja 2.12 ning Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus kaasamispoliitika kohta.

175Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus kaasamispoliitika kohta.

176Digipöörde töörühmas arutati seda aspekti üksikasjalikumalt. Vt ECP 1 soovitus 8 ja 34.

177Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus „Julgustada noori õppima teadusteemasid“.

178ECP soovitus nr 33 ja 48 1. Seda aspekti käsitles ka digiülemineku töörühm. Vt ECP1 soovitus 47 interneti tervisliku kasutamise kohta.

179ECP soovitus 5 1.

180ECP soovitus 15 ja 18 1.

181Itaalia riiklike kontaktpunktide soovitus „Globaalne Euroopa“

182ECP1 soovitus¹⁸ ja 41 ning Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus koolitajate koolitusse investeerimise kohta.

183ECP1 soovitus nr 17, mis on täielikult adresseeritud digitaalvaldkonna töörühmale.

184ECP soovitus 15 1. Saksamaa riikliku kontaktpunkti soovitus teabeplatvormi kohta teadmiste ja kogemuste vahetamiseks kogu ELis.

47. Ettepanek: Küsimused Euroopa noorte kohta

Eesmärk: EL ja selle liikmesriigid peavad keskenduma noorte konkreetsetele vajadustele kõigis asjakohastes poliitikavaldkondades, sealhulgas ELi regionaalpoliitikas, et pakkuda neile parimaid võimalikke tingimusi õppimiseks ja töötamiseks ning iseseisva elu alustamiseks, kaasates nad samal ajal demokraatlikku ellu ja otsustusprotsessidesse, sealhulgas Euroopa tasandil. Noorteorganisatsioonidel on oluline roll. Selle eesmärgi saavutamiseks teeme järgmised ettepanekud:

Meetmed:

1. Pakkuda noortele rohkem võimalusi osaleda ja olla esindatud demokraatlikes ja otsustusprotsessides kõigil tasanditel ning toetada olemasolevaid programme selles valdkonnas, sealhulgas korraldades koolides kodanike paneelarutelusid lastega (nt 10–16aastased). Euroopa esindajad võiksid kohtuda koolilastega nende

koolides, et tugevdada kodanike lähedust ja arusaamist Euroopast juba varases eas.¹⁸⁵ Selleks et kõiki ELi poliitilisi otsuseid saaks analüüsida noorte vaatepunktist, tuleks Euroopa tasandil välja töötada noortetest, tagamaks, et iga uue poliitika- ja seadusandliku ettepaneku puhul tehakse noortele suunatud mõjuhindang, mis hõlmab ka noortega konsulteerimist.

2. Tuleks arutada ja kaaluda Euroopa Parlamendi valimistel hääleõiguse andmist alates 16. eluaastast ning kodakondsuse ja ELi hariduse tugevdamist. Liikmesriikide erakonnad peaksid samuti tagama, et nooremad kandidaadid kantakse nende Euroopa Parlamendi valimiste nimekirjadesse.¹⁸⁶
3. Valmistada noori paremini ette tööeluks, anda keskkooliõpilastele (alates 12. eluaastast) võimalus osaleda kvaliteetsetel vaatluskülastustel tulunduslikesse ja mittetulunduslikesse organisatsioonidesse tihedas koostöös koolide, kohalike omavalitsuste ning asjaomaste organisatsioonide ja ettevõtetega.¹⁸⁷ Neid külastusi tuleks vaadelda osana laiemast karjäärinõustamisprotsessist formaalhariduses, et võimaldada noortel esimest korda kokku puutuda töömaailmaga, et nad saaksid suunata oma karjäärivalikuid ja/või kaaluda ettevõtjaks hakkamist.
4. Taasterahastu „NextGenerationEU“ raames tuleks rohkem ELi rahalisi vahendeid eraldada ka tugevdatud Euroopa noortegarantii rakendamiseks, sealhulgas suuremaks kaasamiseks, teadlikkuse suurendamiseks, kõigi liikmesriikide ja asjaomaste ametiasutuste asjaomaste tasandite pakkumise, rahastamise ja tegevuse kvaliteedi parandamiseks. Kuna noorteorganisatsioonid suudavad paremini kindlaks teha noorte vajadusi, peaksid riikide valitsused tegema nende organisatsioonidega tihedat dialoogi, et tagada noortegarantii kõige tõhusam rakendamine.
5. Tagada, et noorte praktika- ja töökohad vastaksid kvaliteedistandarditele, eelkõige seoses tasustamisega, kaotades noorte miinimumpalga ja kõik muud noortele eriomased diskrimineerivad tööõiguse sätted ning keelates õigusaktiga tasustamata praktika tööturul ja väljaspool formaalharidust.¹⁸⁸
6. Tagada noortele mõistlik elatustase, sealhulgas juurdepääs sotsiaalkaitsele ja eluasemele. Noortel peaks olema juurdepääs sotsiaalkaitse tasemele, mis on samaväärne teiste vanuserühmade omaga. Samuti tuleks hõlbustada noorte juurdepääsu taskukohasele eluasemele, sealhulgas ELi rahastamise kaudu.¹⁸⁹
7. On vaja erimeetmeid, et vältida ajude äravoolu teatavatest liidu piirkondadest ja riikidest noorte ebapiisavate võimaluste tõttu, muutes samal ajal Euroopa atraktiivsemaks, et vältida Euroopa talentide ja tööjõu põgenemist kolmandatesse riikidesse, et vältida territoriaalse ühtekuuluvuse kahjustamist, eelkõige piirkondades, kus on märkimisväärne noorte talentide kadu, sealhulgas ELi rahastamise kaudu.¹⁹⁰
8. Tõsise kriisi korral (nt tervisekriis, sõda) tuleks koostada hästi läbimõeldud kavad koos üksikasjalike stsenaariumidega, mida saaks paindlikult rakendada, et minimeerida mõju haridusele, kutseõppele, tööturule üleminekule ja noorte vaimsele heaolule.¹⁹¹

¹⁸⁵Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 6.1.
Prantsusmaa riiklik kontaktasutus, muudatus 7.

¹⁸⁶Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 7.2.

¹⁸⁷ECP soovitus 4 1.

¹⁸⁸Ettepanek täiendada ECP1 soovitusi 1 ja 30, mida käsitleb tugevama majanduse, sotsiaalse õigluse ja tööhõive töörühm.

¹⁸⁹Ettepanek täiendada ECP1 soovitus 25, mida käsitleb tugevama majanduse, sotsiaalse õigluse ja tööhõive töörühm.

¹⁹⁰ECP soovitus 28 4. Madalmaade riiklik kontaktpunkt („Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist“), 1. soovitus. Prantsusmaa riiklik kontaktasutus, muudatus 6.

48. Ettepanek: Kultuur ja vahetused

Eesmärk: Vahetuskultuuri edendamiseks ning Euroopa identiteedi ja mitmekesisuse edendamiseks eri valdkondades peaksid liikmesriigid Euroopa Liidu toetusel:

Meetmed:¹⁹²

1. Edendada Euroopa vahetusi eri valdkondades nii füüsiliselt kui ka digitaalselt, sealhulgas haridusvahetusi, mestimist, reisimist ja ametialast liikuvust (eelkõige õpetajate ja kohalikul tasandil valitud esindajate jaoks). Sellised vahetused tuleks teha kättesaadavaks kõigile kõigis liikmesriikides, olenemata vanusest, haridustasemest, päritolust ja rahalistest vahenditest.¹⁹³ Selleks peaks liit eelkõige tugevdama olemasolevaid vahetus- ja liikuvusprogramme liidu tasandil, nagu Euroopa solidaarsuskorpus, programm „Erasmus+“ ja algatus „DiscoverEU“, tagama laiema ja mitmekesisema osalemise nendes programmides ning kaaluma uute elementide lisamist, nagu täiendav kodanikuteenistuse eesmärk, mida soodustab vabatahtlik tegevus (Euroopa solidaarsuskorpuse puhul), ja kultuuri sissepääsuload (DiscoverEU puhul). Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad Regioonide Komitee egiidi all etendama selles valdkonnas juhtivat rolli.
2. Edendada mitmekeelsust kui väravat teistesse kultuuridesse juba varasest east alates. Piirkondlikud ja vähemuskeeled vajavad täiendavat kaitset, võttes arvesse Euroopa Nõukogu vähemuskeelte konventsiooni ja rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni. EL peaks kaaluma institutsiooni loomist keelilise mitmekesisuse edendamiseks Euroopa tasandil. Lapsi tuleks kohustada alates algkoolist omandama võimalikult kõrgel tasemel muus aktiivses ELi keeles kui nende emakeel. Selleks et hõlbustada Euroopa kodanike võimet suhelda teiste eurooplaste laiemate rühmadega ja Euroopa ühtekuuluvuse tegurina, peaksid liikmesriigid julgustama piirialadega vahetult piirnevate ELi liikmesriikide keele õppimist

ja inglise keele sertifitseeritud taseme omandamist.¹⁹⁴

3. Luua võimalusi Euroopa kultuuride jagamiseks, inimeste kokkuviiamiseks ja ühise Euroopa identiteedi edendamiseks, näiteks ürituste ja kogunemiste kaudu, mis hõlmavad kõiki sihtrühmi ja toimuvad eri kohtades. Näiteks võib tuua ülemaailmsed kunstipäevad,¹⁹⁵ Euroopa näituse koos haridusüritustega või Euroopa päeva (9. mai) muutmise ametlikuks Euroopa vabaks päevaks kõigi ELi kodanike jaoks.¹⁹⁶
4. Kaitsta Euroopa kultuuripärandit ja Euroopa kultuuri,¹⁹⁷ sealhulgas tunnustades kohalikke ja piirkondlikke kultuurilisi ja tootmise eripärasid,¹⁹⁸ tehes uusi algatusi selle säilitamiseks ja tähistamiseks, edendades liikuvust, et soodustada kultuuripärandi vahetamist, ning edendades olemasolevaid meetmeid, nagu programm „Loov Euroopa“, algatus „Uus Euroopa Bauhaus“, sõpruslinnade programmid ja Euroopa kultuuripealinnad, kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega.
5. Võtta meetmeid, et tagada kultuuritöötajate piisav kaitse ELi tasandil, eelkõige tulevaste kriiside korral, võttes Euroopa tasandil vastu õigusliku staatuse.

¹⁹²Madalmaade riiklik kontaktpunkt („Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist“), 2. soovitus.

¹⁹³ECP soovitus 36 1. Prantsusmaa riiklik kontaktasutus, muudatus 6. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus 2.10 ja 2.11. Saksamaa riiklik kontaktpunkt, „Creating more exchange opportunities for students in Europe“ (Rohkem vahetusvõimalusi üliõpilastele Euroopas). Madalmaade riiklik kontaktpunkt (Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist), soovitus 1 ja 3. Itaalia riiklik kontaktpunkt, soovitus „Tegutseda ida ja lääne ühinemisena, edendades kultuurivahetust ja ühiseid kultuurialgatusi“.

194ECP soovitus 32 ja 38 1. Madalmaade riiklik kontaktpunkt („Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist“), 3. soovitus.

195Itaalia riiklike kontaktpunktide soovitus „Globaalne Euroopa“

196Prantsusmaa riiklik kontaktasutus, muudatus 7. Belgia riikliku kontaktpunkti soovitus^{2,5}, 6.1 ja

8.7. Itaalia riiklik kontaktpunkt, soovitus „Euroopa kultuuriväärtuste ja -tunnuste ning piirkondlike eripärade tugevdamine“.

197Madalmaade riiklik kontaktpunkt („Meie visioon kultuurist, noortest ja spordist“), 2. soovitus.

198Itaalia riikliku kontaktpunkti soovitus „Möödunud sajandi tootmismudeli ületamine“

49. Ettepanek: Sport

Eesmärk: Sport on meie ühiskonna jaoks väga oluline – kaitsta meie väärtusi, järgida tervislikke eluviise ja vanust, edendada vahetuskultuuri ja tähistada Euroopa pärandi mitmekesisust. Seetõttu peaksid liikmesriigid Euroopa Liidu toetusel püüdma:

Meetmed:

1. Rõhutada väärtusi, eelkõige soolist võrdõiguslikkust, võrdsust ja kaasatust, mida saab konkreetsetelt kajastada spordiga tegelemisel kogu haridustee jooksul.
2. Suurendada teadlikkust spordi ja kehalise aktiivsuse kasulikkusest tervisele.¹⁹⁹
3. Integreerida sporditegevus vahetus- ja liikuvusprogrammidesse ELi tasandil²⁰⁰200.
4. Parandada keskendumist mitte ainult professionaalsele ja kommertsspordile, vaid ka kohalikule ja traditsioonilisele spordile, mis on Euroopa kultuurilise mitmekesisuse tunnustajad, et edendada kultuuripärandit ja

toetada spordimehi mitteprofessionaalses keskkonnas.

5. Julgustada samal ajal Euroopa identiteedi edendamist, korraldades rohkem Euroopa-siseseid spordiüritusi, luues ELi spordimeeskondi või esitledes Euroopa spordiüritustel Euroopa lippe või sümbboleid.
6. Investeeri rohkem teabevahetusse, näiteks Euroopa spordinädalasse, et kodanikud kogu ELis saaksid ühiselt kasu tipptasemel võimalustest.

199ECP soovitus 29 1.

200ECP soovitus 36 1.

Juhatuse lõppjäreldused

Euroopa tuleviku konverentsi peamine eesmärk oli tagada, et Euroopa Liit on valmis tulema toime praeguste ja tulevaste probleemidega, andes kodanikele võimaluse väljendada oma muresid ja püüdlusi ning anda koos kolme institutsiooni, riikide parlamentide ja muude sidusrühmade esindajatega suuniseid tulevikuks. Selle eesmärgi saavutamiseks pidi konverents olema kodanikukeskne ettevõtmine, mis põhineb alt üles lähenemisviisil ja suudab luua uue ruumi Euroopa prioriteetide arutamiseks ja ülevaate koostamiseks sellest, mida kodanikud Euroopa Liidult ootavad.

Konverents suutis seda rolli täita. Konverentsil osalesid Euroopa kodanikud kõigist eluvaldkondadest ja kogu EList ning sõnastasid kodanike paneelarutelude soovitusel ja ettepanekud Euroopa tuleviku kohta koostöös järgmise täiskoguga, mis koosneb Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni liikmetest ning kõigi riikide parlamentide, Regioonide Komitee, piirkondlike ja kohalike valitud esindajate, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna ning muude peamiste sidusrühmade esindajatest. Selle protsessi jaoks välja töötatud vahendid ja metoodika moodustavad ainulaadse vahendite kogumi, mis võiks olla aluseks tulevastele kodanike osalemise ja aruteludemokraatia õppustele ELi tasandil.

Tänu arvukatele üritustele ja aruteludele kogu ELis, interaktiivsele mitmekeelsele digiplatvormile, Euroopa ja riiklikele kodanike paneelaruteludele ning konverentsi täiskogule

on konverents nüüd esitanud lõpparuande, mis sisaldab ülevaadet sel aastal püsivalt tehtud tööst ning täiskogu poolt Euroopa tuleviku kohta esitatud ettepanekutest. Nendest ettepanekutest on väga selge, et EL peab tegutsema, et olla edukas rohe- ja digipöördes, tugevdada Euroopa vastupanuvõimet ja sotsiaalset lepet, parandades samal ajal ebavõrdsust ja tagades, et Euroopa Liit on õiglane, kestlik, innovatiivne ja konkurentsivõimeline majandus, mis ei jäta kedagi kõrvale.

Konverentsi ajal toimunud geopoliitilised arengud ja eelkõige Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu näitasid samuti, et EL peab muutuma enesekindlamaks ning etendama ülemaailmsel areenil juhtivat rolli oma väärtuste ja standardite edendamisel üha rahutumas maailmas.

Konverents andis nendes valdkondades selgeid suuniseid ning kolm ELi institutsiooni peavad nüüd kaaluma, kuidas käsitleda väljendatud muresid, püüdlusi ja ideid. Järgmine samm selles protsessis on töötada välja konkreetset ELi meetmed, mis põhinevad konverentsi tulemustel, mis on esitatud käesolevas lõpparuandes. Seepärast vaatavad ELi institutsioonid nüüd käesoleva aruande ja selle järelmeetmed läbi, igaüks oma pädevuse piires ja kooskõlas aluslepingutega. 2022. aasta sügisel toimub järelüritus, et teavitada kodanikke sellest, kuidas institutsioonid täidavad oma kohustust tagada, et neid kuulatakse ja Euroopa tulevik on nende kätes.

I lisa. Nelja Euroopa kodanike paneelarutelu soovitus

Konverents teemal Euroopa tulevik

Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive / haridus, kultuur, noored ja sport / digiüleminek

Soovitused

Fotod © Euroopa Liit, 2021 – EP/Kenton Thatcher

Euroopa kodanike 1. paneelarutelu: Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive / haridus, kultuur, noored ja sport / digiüleminek

PANELI VASTU VÕTNUD SOOVITUSED (esitatakse PLENARILE)

telg: Töötamine Euroopas

Alatelg 1.1 Tööturg

1. Soovitame kehtestada miinimumpalka, et tagada sarnane elukvaliteet kõigis liikmesriikides. Oleme teadlikud ELi direktiivi COM(2020) 682 alusel tehtavatest jõupingutustest eluviisi ühtlustamiseks. Miinimumpalk peab tagama minimaalse netosissetuleku, et saavutada oluline eesmärk: Kõigil abivajajatel peaks olema suurem sissetulek. Miinimumpalka puhul tuleks arvesse võtta järgmisi aspekte:

- **EL peaks tagama selle tõhusa rakendamise, kuna kõik liikmesriigid ei kohalda praegu töötajate kaitset nõuetekohaselt;**
- **erilist tähelepanu tuleks pöörata elatustaseme paranemise jälgimisele;**
- **Miinimumpalk peab võtma arvesse ostujõudu eri riikides. Selle kohandamiseks elukalliduse muutumisega (nt inflatsiooni arvessevõtmiseks) on vaja perioodilist läbivaatamismenetlust.**

Esitame selle soovitusel, sest miinimumpalk tugevdab sotsiaalset õiglust tööturul ja parandab töötajate konkreetseid elutingimusi kõigis liikmesriikides, mis on eriti oluline kiiresti muutuva töökeskkonna kontekstis, näiteks digiülemineku tõttu.

2. ELi õigusakt (ELi tööaja direktiiv 2003/88/EÜ) on juba olemas, kuid sellest ei piisa töö- ja eraelu tervisliku tasakaalu tagamiseks. Esimese sammuna soovitame olemasoleva raamistiku läbi vaadata, et tagada selle kohandamine praegustele oludele. Teiseks peaks EL kehtestama rangema järelevalvemehhanismi, et tagada selle rakendamine kõigis liikmesriikides. Erilist tähelepanu tuleks pöörata erinevatele sektoritele, kus stressi ja koormuse tase on nii psühholoogiliselt kui ka füüsiliselt erinev. Samal ajal sõltuvad aga teised sektorid oma töötajate suuremast paindlikkusest, et kohaneda ettevõtete konkreetsete vajadustega.

Esitame selle soovitusel töö- ja eraelu parema tasakaalu tähtsuse tõttu. Parem töö- ja eraelu tasakaal tugevdab sotsiaalset ühtekuuluvust ja aitab luua töötajatele võrdsed tingimused. Lisaks on sellel positiivne mõju töötajate isiklikule heaolule.

Alatelg 1.2 Noored ja tööhõive

3. Soovitame ühtlustada kõigi erinevate haridusprogrammide taset ELis, aktsepteerides riiklikku sisu. Seepärast soovitame, et kõik kutsekraadid valideeritaks ja neid tunnustataks vastastikku kõigis ELi liikmesriikides.

Esitame selle soovitusel, sest soovime hõlbustada Euroopa tööjõu liikuvust ja vähendada halduskoormust.

4. Soovitame anda gümnaasiumiõpilastele (alates 12. eluaastast) ülevaate oma tulevases tööturust, andes neile võimaluse osaleda mitmesugustel kvaliteedivaatluskäikudel tulunduslikesse ja mittetulunduslikesse organisatsioonidesse. Teeme ettepaneku julgustada ettevõtteid võtma üliõpilasi vastu vaatluspraktikale, andes neile toetusi. Vähemate võimalustega kõrvalistes piirkondades peavad kohalikud koolid, avaliku sektori asutused, organisatsioonid ja ettevõtjad tegema tihedat koostööd, et tagada ka nende vaatluskülastuste kättesaadavus.

Teeme selle soovitusel, sest soovime, et noored saaksid aimu tööturu pakutavatest erinevatest võimalustest, et nad saaksid paremini valida oma hariduse ja tööalase tuleviku ning mõistaksid õige hariduse valimise tähtsust. Samuti õpetaks see neile vastutustunnet ja austust tööturu vastu ning aitaks neil tööturule integreeruda, mis tooks kasu kõigile.

5. Soovitame lisada pehmete oskuste praktika kõikidesse õppekavadesse. Mittetehnilised oskused hõlmavad järgmist: vastastikune kuulamine, dialoog, vastupanuvõime, mõistmine, teiste austamine ja hindamine, kriitiline mõtlemine, eneseõpe ning uudishimulik ja tulemustele orienteeritud olemine. Õpetajaid tuleks koolitada neid oskusi edasi andma, tehes tihedat koostööd sotsiaaltöötajate ja/või psühholoogidega. Muud soovitused rakendamiseks: õpilaste vahetusprogrammide korraldamine koolide vahel, osalemine koolidevahelistel spordi- ja kultuuriüritustel jne.

Teeme selle soovitusel, sest pehmed oskused on vajalikud põhioskused, mis digiajastul kaovad ja mida meie noored oma tulevases elus kindlasti vajavad. Seepärast nõuame nende oskuste integreerimist koolide õppekavadesse, et aidata noortel olla vastupanuvõimelised ja vältida või ületada vaimseid probleeme, mida nad võivad oma tulevases elus kogeda. Sotsiaalsed oskused tugevdavad inimsuhteid ja aitavad seega inimestel leida oma koht ühiskonnas.

6. Soovitame tõsise kriisi korral (tervisekriis, sõda jne) koostada hästi läbimõeldud plaanid koos üksikasjalike stsenaariumidega, mida saaks paindlikult rakendada, et minimeerida mõju meie noorte haridusele, kutseõppele ja vaimsele heaolule jne. Mõju all peame silmas järgmist: haridus- või koolituskulude suurenemine, õpingute kohustuslik pikendamine, praktika võimatus, vaimse tervise probleemide sagenemine. Neid kavasid tuleb rakendada nii, et mõju noortele ja nende tööturule üleminekule oleks võimalikult väike.

Esitame selle soovitusel, sest noored on kriisi ajal väga haavatavas olukorras.

Alamtelg 1.3 „Digiüleminek töökohal“

7. Soovitame ELil kehtestada või tugevdada kehtivaid õigusakte, mis käsitlevad arukat töötamist, st töötamist internetis ja kaugtööna, näiteks kodus või mõnes muus võrguühendusega kohas. Samuti soovitame ELil võtta vastu õigusakte, et julgustada

ettevõtjaid olema sotsiaalselt vastutustundlikud ja säilitama ELis kvaliteetseid liikuvaid töökohti. Stiimulid võivad olla rahalised ja/või mõjutada äriühingu mainet ning nende puhul tuleks arvesse võtta rahvusvaheliselt tunnustatud keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimiskriteeriume. Selleks peaks EL moodustama töörühma, mis koosneb kõigi huvitatud poolte ekspertidest, et vaadata läbi ja tugevdada kõnealuseid õigusakte.

Esitame selle soovitusel, sest peame edendama kvaliteetseid liikuvaid töökohti ja vältima nende ümberpaigutamist madalamate kuludega kolmandatesse riikidesse. COVID-19 pandeemia ja ülemaailmsed majandussuundumused suurendavad vajadust kaitsta töökohti ELis ja reguleerida liikuvat tööd.

8. Soovitame, et EL tagaks kõigile ELi kodanikele õiguse digikoolitusele. Eelkõige võiks tugevdada noorte digioskusi, võttes koolides kasutusele ELi tunnistuse, mis valmistaks neid ette tulevaseks tööturuks. Samuti soovitame ELi tasandil erikoolitust töötajate ümber- ja täiendusõppeks, et nad jääksid tööturul konkurentsivõimeliseks. Lõpetuseks soovitame ELil suurendada teadlikkust olemasolevatest digiplatvormidest, nagu EURES, mis ühendavad kodanikke tööandjatega ja aitavad neil ELis tööd leida.

Esitame selle soovitusel, sest sertifitseeritud digioskused on tööturule pääsemiseks ning töötajate ümberõppeks ja konkurentsivõime säilitamiseks hädavajalikud.

telg. Tulevikku vaatav majandus

Alatelg 2.1 „Innovatsioon ja Euroopa konkurentsivõime“

9. Soovitame ELil luua eri üksustele (üliskoolid, ettevõtted, uurimisinstituudid jne) teadusuuringutesse ja innovatsiooni investeerimise võimalused, et arendada:

- **uued, säästvamad ja bioloogiliselt mitmekesisemad materjalid, mis asendavad praegu kasutatavaid materjale;**
- **olemasolevate materjalide uuenduslik kasutamine (tuginedes muu hulgas ringlussevõtule ja uusimatele tehnikatele, millel on väikseim keskkonnajalajälg).**

Soovitame, et see oleks ELi püsiv ja pikaajaline kohustus (vähemalt 2050. aastani).

Me teeme selle soovitusel, sest me elame planeedil, millel on piiratud ressursid. Kui tahame tulevikku, peame kaitsma kliimat ja otsima planeedisõbralikke alternatiive. Samuti soovime, et EList saaks selles valdkonnas juhtiv osaleja, kellel on rahvusvahelisel areenil tugev konkurentsivõime. Soovitusel eesmärk on saavutada uuenduslikke tulemusi, mida saab laialdaselt kohaldada ja rakendada eri valdkondades ja riikides. Samuti avaldaks see positiivset mõju majandusele ja tööturule, luues uusi tööhõivevõimalusi jätkusuutliku innovatsiooni valdkonnas. See võib aidata võidelda sotsiaalse ebaõigluse vastu, kuna praegused, eksploateerimisel põhinevad tootmisvahendid asendatakse teistega, mis on eetilised.

10. Soovitame ELil võtta pideva pikaajalise kohustuse suurendada märkimisväärselt oma säästvalt toodetud energia osakaalu, kasutades mitmesuguseid väikseima keskkonnajalajäljega taastuvaid energiaallikaid (olelusringi üldise hindamise põhjal). Lisaks peaks EL investeerima elektritaristu ja -võrgu kvaliteedi parandamisse ja säilitamisse. Samuti soovitame tunnustada energia kättesaadavust ja taskukohasust kodanike põhiõigusena.

Esitame selle soovitusel järgmistel põhjustel:

- energiaallikate (sealhulgas päikese-, tuule-, vesiniku-, merevee või mis tahes muu tulevase säästva meetodi) mitmekesistamine muudaks ELi energiasõltumatuks;
- see vähendaks ELi kodanike elektrikuluseid;
- see looks töökohti ja kujundaks ümber energiaturu (eelkõige seni fossiilkütustest sõltuvates piirkondades);
- see võiks soodustada uuenduslike energiavarustustehnikate teaduslikku arendamist;
- Elektritaristu ja -võrgu kvaliteet on sama oluline kui energiaallikad, sest see võimaldab sujuvat, tõhusat ja taskukohast energijaotust ja -ülekannet.

11. Soovitame ELil aktiivselt edendada keskkonnahoidlikumaid tootmisprotsesse, toetades või muul viisil premeerides ettevõtteid, kes investeerivad oma tootmise keskkonnakulude vähendamisse. Samuti kutsume üles tegema jõupingutusi, et taastada postindustriaalsed alad ja luua olemasolevate alade ümber kaitsealused haljasalad. Äriühingutelt tuleks nõuda, et nad rahastaksid neid jõupingutusi vähemalt osaliselt oma vahenditest.

Teeme selle soovitusel, sest tootmisprotsessid on tarneahela oluline osa. Nende keskkonnasõbralikumaks muutmine võib oluliselt vähendada meie mõju kliimale. Usume, et ettevõtted ja tööstusharud peaksid vastutama selle eest, kuidas nad oma tooteid toodavad (sealhulgas taasistutamine ja keskkonnakaitsemeetmed). Tootmisprotsesside keskkonnasäästlikumaks muutmine valmistab ettevõtteid ette ka tulevikuks ja tugevdab nende vastupanuvõimet (mis kaitseb töökohti).

Alateltg 2.2 „Jätkusuutlik majandus“ / alateltg 2.3 „Maksustamine“

12. Soovitame loobuda plastpakenditest ja üldistada korduskasutuspakendeid. Tarbijatele ja ettevõtjatele tuleks pakkuda stiimuleid, et pakendamata toodete ostmise ei oleks tarbijale kallim kui pakendatud toodete ostmise. Ettevõtted, kes sellele üleminekule kaasa aitavad, peaksid saama maksusoodustusi ja teised peaksid maksma rohkem makse. Tooted, mida ei saa korduskasutada, peaksid olema ringlussevõetavad ja/või biolagunevad. On vaja luua avalik-õiguslik asutus või järelevalveasutus, kes vastutab järelevalve, eeskirjade kehtestamise ja nende kõigile levitamise eest. Soovitav on neid meetmeid harida ja neist teavitada, sealhulgas sotsiaalmeedia kaudu, pöördudes nii ettevõtjate kui ka tarbijate poole, et muuta nende käitumist pikas perspektiivis. Ettevõtjaid (nt ehitusettevõtjaid) tuleks julgustada ja aidata leida oma jäätmetele parimad lahendused.

Me anname selle soovitus, sest me kõik peame oma tegude eest vastutama. Seetõttu tuleb kõik tootmisprotsessid uuesti läbi mõelda. Ringlussevõtt nõuab palju ressursse (vesi, energia) ja seetõttu ei saa see olla ainus lahendus, mistõttu pakume toodete müümist lahtiselt. Ringlussevõttu tuleks kasutada ainult kergesti ringlussevõetavate materjalide puhul ning oleme Soome näitest õppinud, et ringlussevõttu on võimalik teha suures mahus.

13. Soovitame kehtestada kogu Euroopas ühesugused maksud ja ühtlustada maksupoliitikat kogu ELis. Ühtlustamine selles valdkonnas peaks jätma üksikutele liikmesriikidele võimaluse kehtestada oma eeskirjad, vältides samal ajal maksudest kõrvalhoidumist. Sellega tehakse lõpp kahjulikele maksutavadele ja maksukonkurentsile. Maksudega tuleks maksustada äritehingud, kui need toimuvad: Kui ettevõtte müüb riigis, peaks ta maksma makse selles riigis. Nende uute eeskirjade eesmärk oleks vältida ümberpaigutamist ning tagada tootmise ja tehingute toimumine Euroopa riikide vahel.

Esitame selle soovitus, et kaitsta ja arendada tööhõivet ja majandustegevust Euroopas viisil, mis on õiglane kõigi liikmesriikide suhtes. Sel viisil on Euroopal ühine arusaam maksusüsteemist ja lõpetatakse nende väga suurte ettevõtete absurdne monopolne olukord, kes ei maksa väiksemate ettevõtetega võrreldes piisavalt makse. Lisaks suunatakse rahalised vahendid ümber sinna, kus toimub äritegevus.

14. Soovitame programmeeritud vananemissüsteemi eemaldada kõigist elektroonikaseadmetest. Muudatus peaks toimuma nii individuaalsel kui ka kaubanduslikul tasandil, et tagada seadmete pikaajaline parandamine ja ajakohastamine ning nende pikaajaline säilitamine. Soovitame edendada renoveeritud seadmeid. Määrusega tuleks nõuda, et ettevõtjad tagaksid õiguse parandamisele, sealhulgas tarkvara uuendamisele ja ajakohastamisele, ning võtaksid kõik seadmed pikas perspektiivis ringlusse. Samuti on soovitatav, et iga ettevõtte kasutaks standardseid pistikuid.

Teeme selle soovitus, sest tänapäeva maailmas kipuvad tooted kestma kaks aastat ja meie soov on, et neil oleks palju pikem eluiga, umbes 10 aastat. Sellel ettepanekul on positiivne mõju kliimamuutustele ja ökoloogiale. Samuti vähendab see tarbijate kulusid ja tarbimisharjumusi.

15. Soovitame aidata kõigil hariduse kaudu rohkem teada saada meie keskkonnast ja selle seostest üksikisiku tervisega. Haridusteed aitavad igaühel määratleda oma isiklikud strateegiad nende teemade integreerimiseks oma igapäevaellu. See haridus peaks algama koolis konkreetsete teemadega, mis käsitlevad kõiki ökoloogilisi küsimusi, ja me peaksime jätkama enda harimist kogu elu jooksul (näiteks tööl). See aitab vähendada jäätmeid, kaitsta keskkonda ja inimeste tervist ning edendada kohalike tootjate tervislike töötlemata toodete kohalikku tarbimist. Need, kes ei tee midagi oma jäätmete vähendamiseks, peavad selles valdkonnas läbima tasuta koolituse. Elulaadi kohandamiseks peavad hinnad olema õiglased nii tootja kui ka tarbija jaoks. Seetõttu teeme ettepaneku, et väikesed, keskkonnasõbralikud kohalikud tootjad saaksid maksuvabastusi.

Me teeme selle soovitus, sest usume, et paljud inimesed ei tunne veel nende küsimuste pärast muret. Seepärast tuleb selles valdkonnas tagada kõigile haridus. Lisaks on kohalikud ja tervislikud tooted paljudele inimestele kättesaamatud. Peame tagama, et kohalikud tooted oleksid kõigile laiemalt kättesaadavad.

Alatelt 2.4 Põllumajandus / alatelt 2.5 Digitaalne taristu

16. Soovitame rakendada ühtset Euroopa tarbija- ja toitumisalase teabe märgistuse süsteemi, mis on kergesti mõistetav (nt allergeenide, päritoluriigi jne märkimine); soovitame käimasolevate loamenetluste läbipaistvust ja tooteteabe digiteerimist standarditud Euroopa rakenduse kaudu, mis võimaldaks kasutajasõbralikumal juurdepääsu teabele ning annaks lisateavet toodete ja tootmisahela kohta. Samuti näeme vajadust tõeliselt sõltumatu asutuse järele, mis reguleerib toidustandardeid kogu ELis ja millel on seadusandlikud volitused sanktsioonide jõustamiseks.

Esitame need soovitused, sest kõik ELi kodanikud peaksid saama loota samale toiduainete kvaliteedile. Toiduainete terviklikkus on vajalik kodanike ohutuse tagamiseks. Need soovitused on koostatud selleks, et parandada ühtlustatud viisil loamenetluste kontrolli ja toiduainete tootmise läbipaistvust.

17. Soovitame, et taristu kuuluks riigile, et vältida monopolide tekkimist telekommunikatsiooni- ja internetiteenuste sektoris. Internetile juurdepääs peaks olema õigus; Internetiühenduse viimine "valgetesse/surnud tsoonidesse" (internetiühenduseta tsoonid) peaks olema prioriteet. Internetile ja arvutiseadmetele juurdepääsul on lapsed ja perekonnad esmatähtsad, eriti hariduses ja eriti pandeemia ajal. Vaja on algatust, mis aitaks toetada kaugtööd, näiteks luues kontoriruumid, kus on juurdepääs kiirele ja usaldusväärsele internetiühendusele, või korraldades digikoolitusi.

Esitame selle soovitusel, sest peame tagama, et digiüleminek toimub õiglasel viisil. Juurdepääs internetile on demokraatia alus ja kõigi Euroopa kodanike õigus.

18. Soovitame austada kohalikke putukaid ja kaitsta neid invasiivsete liikide eest. Samuti teeme ettepaneku edendada ja kaitsta kohustust pakkuda rohealasid uutes linnastamisprojektides. Me nõuame, et bioloogiline mitmekesisus muutuks koolides kohustuslikuks aineks ja et see oleks koolitegevuse, näiteks praktilise tegevuse teema. Oluline on suurendada üldsuse teadlikkust bioloogilisest mitmekesisusest meediakampaaniate ja kogu ELis edendatavate konkursside kaudu (kohaliku kogukonna tasandi konkursid). Soovitame kehtestada kõigis ELi liikmesriikides siduvad riiklikud eesmärgid kohalike puude taasmetsastamiseks ja kohaliku taimestiku taastamiseks.

Esitame selle soovitusel, sest bioloogiline mitmekesisus on oluline keskkonna, elukvaliteedi ja kliimamuutuste vastase võitluse jaoks.

telg Õiglane ühiskond

Alamtelg 3.1. Sotsiaalkindlustus

19. Soovitame edendada kogu ELis võrdseid õigusi ja ühtlustatud sotsiaalpoliitikat, sealhulgas tervishoiupoliitikat, võttes arvesse kogu territooriumil vastu võetud eeskirju ja miinimumnõudeid.

Esitame selle soovitusel, sest liikmesriikide sotsiaalpoliitikas on suured erinevused, mida tuleb vähendada, et tagada kõigile kodanikele inimväärne elu ning pakkuda haavatavatele inimestele vajalikku hooldust ja tuge erinevatel põhjustel (tervis, vanus, seksuaalne sättumus jne).

20. Soovitame edendada ELis sotsiaal- ja tervishoiualaseid teadusuuringuid, järgides prioriteetseid valdkondi, mida peetakse avalikku huvi pakkuvateks ja mille liikmesriigid on heaks kiitnud, ning eraldades selleks asjakohased rahalised vahendid. Peame tugevdama koostööd eri valdkondade, riikide, õppekeskuste (ülikoolid jne) vahel.

Teeme selle soovitusel, sest on palju valdkondi, kus peame oma teadmisi edasi arendama ja süvendama. Pandeemiast saadud kogemused näitavad, et teadusuuringud on elu parandamiseks hädavajalikud, et avaliku ja erasektori ning valitsustevaheline koostöö on hädavajalik ning et vaja on rahalist toetust.

21. Soovitame, et ELil peaks olema suurem pädevus sotsiaalpoliitika valdkonnas, et ühtlustada miinimumeeskirjad ja pensionihüvitised kogu ELis ning kehtestada põhjalikul analüüsil põhinevad uued eeskirjad. Miinimumpension peab ületama riigi vaesuspiiri. Pensioniiga peaks eri ametikategooriate puhul varieeruma ning vaimselt ja füüsiliselt nõudlike ametite puhul peaks see olema madalam. Samal ajal tuleks tagada õigus tööle eakatele inimestele, kes soovivad vabatahtlikkuse alusel töötamist jätkata.

Teeme selle soovitusel, sest oodatav eluiga suureneb ja sündimus väheneb. Euroopa elanikkond vananeb, mistõttu peame võtma täiendavaid meetmeid, et vältida eakate marginaliseerumise ohtu ja tagada neile inimväärne elu.

22. Soovitame võtta meetmeid, et soodustada sündimuse kasvu ja tagada asjakohased lastehoiulahendused. Sellised meetmed peaksid muu hulgas hõlmama taskukohaseid ja kättesaadavaid lapsehoiuteenuseid (töökohal, öösel, lastevarustuse käibemaksu vähendamine), eluaset, töökoha stabiilsust, rasedus- ja sünnitustoetust, eritoetust ja töökaitset noortele ja vanematele, samuti toetust emadele ja isadele teadmistele juurdepääsu näol pärast tööle naasmist.

Esitame selle soovitusel, sest ELi iseloomustab madal sündimus, mis aitab kaasa ka Euroopa elanikkonna vananemisele ja nõuab viivitamatut tegutsemist. Kavandatava paketi eesmärk on tagada, et noortel peredel oleks laste eest hoolitsemiseks vajalik stabiilsus.

23. Soovitame tagada eakatele sotsiaalabi ja tervishoiu kodus ja hooldekodudes. Samuti on vaja parandada toetust neile, kes hoolitsevad (lähedaste) eakate inimeste eest.

Teeme selle soovitusel, sest oodatav eluiga suureneb ja sündimus väheneb; Euroopa elanikkond vananeb, mistõttu peame võtma täiendavaid meetmeid, et vältida eakate marginaliseerumise ohtu ja tagada neile inimväärne elu.

24. Soovitame ELil toetada palliatiivset ravi ja abistatud surma [eutanaasiat] vastavalt konkreetsetele eeskirjadele ja määrustele.

Teeme selle soovitusel, sest see vähendaks patsientide ja perekondade valu ning tagaks inimväärse elu lõpu.

Alatelt 3.2 Võrdsed õigused

25. Soovitame ELil toetada kodanike sihipärast juurdepääsu inimväärsatele sotsiaaleluruumidele vastavalt nende konkreetsetele vajadustele. Rahalised jõupingutused tuleks jagada erasektori rahastajate, koduomanike, eluasemetoetuse saajate, liikmesriikide keskvalitsuse ja kohaliku tasandi valitsuste ning Euroopa Liidu vahel. Eesmärk peaks olema hõlbustada olemasolevate sotsiaaleluruumide ehitamist/remonti, sealhulgas ühistute kasutamise, rentimise ja ostmise kaudu. Abi tuleks anda selgete kriteeriumide alusel (nt maksimaalne subsideeritav pindala/isik, abisaajate sissetulek jne).

Esitame selle soovitusel, sest eluasemele juurdepääsu parandamine tagaks ELi kodanikele käegakatsutavad võrdsed õigused ja aitaks leevendada sotsiaalseid pingeid. ELi peamine ülesanne on teostada järelevalvet toetusmehhanismi üle; Riiklikud ja kohalikud ametiasutused peaksid eluasemeprobleemide lahendamiseks rohkem ära tegema.

26. Soovitame ELil parandada lastega peredele suunatud toetusmeetmete reguleerimist ja ühtset rakendamist kõigis liikmesriikides. Sellised meetmed hõlmavad eelkõige järgmist: vanemapuhkuse kestuse, sünnitustoetuse ja lapsehooldustoetuse suurendamine.

Esitame selle soovitusel, sest usume, et need meetmed leevendaksid ELi ees seisvat demograafilist probleemi. See parandaks ka soolist võrdsuslikkust lapsevanemate vahel.

27. Soovitame ELil võtta meetmeid tagamaks, et kõigil perekondadel on kõigis liikmesriikides ühesugused perekonnaõigused. Nende õiguste hulka kuulub õigus abielluda ja lapsendada.

Esitame selle soovitusel, sest usume, et kõigil liidu kodanikel peaksid olema võrdsed õigused, sealhulgas perekonnaõigused. Perekond on sotsiaalse organisatsiooni põhivorm. Õnnelik pere aitab kaasa tervele ühiskonnale. Soovitusel eesmärk on tagada, et kõigil kodanikel oleksid perekonna õigused, olenemata nende soost, täiskasvanueast, etnilisest päritolust või füüsilisest tervisest.

Alamtelg 3.3 Võrdsus / Alamtelg 3.4 Juurdepääs spordile

28. Soovitame tungivalt julgustada ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegiat 2020–2025 ja pidada seda prioriteetseks kiireloomuliseks küsimuseks, millega liikmesriigid tõhusalt tegelevad. EL peaks a) määratlema näitajad (hoiakud, palgalõhe, tööhõive, juhtimine jne), jälgima strateegiat igal aastal ja olema saavutatud tulemuste osas läbipaistev; ning b) luua ombudsman, et saada kodanikelt otsest tagasisidet.

Esitame selle soovitusel, sest usume, et soolise võrdõiguslikkuse olukord ELis ei ole kaugeltki rahuldav. Soolise võrdõiguslikkuse ja kodanikuõiguste osas peaks Euroopa tasandil valitsema kooskõla, et saavutada soolise võrdõiguslikkuse eesmärgid kõigis riikides, mitte ainult neis, kus kompromiss on tugevam. Oleme pühendunud naiste esindatusele ja panusele võimupositsioonidel ja igat liiki kutsealadel, et Euroopa Liit oleks mitmekesine ja rahuldust pakkuv. Naised on paljudes olukordades ebasoodsas olukorras (isegi kui nad on hästi haritud / neil on kõrgharidus või muud privileegid), seega on selline strateegia hädavajalik.

29. Soovitame ELil edendada ja suurendada üldsuse teadlikkust spordist ja kehalisest aktiivsusest kõigis liikmesriikides, kuna need on tervisele kasulikud. Sport ja kehaline aktiivsus tuleks lisada sotsiaalpoliitikasse, vaimse ja füüsilise tervise poliitikasse, samuti haridus- ja tööpoliitikasse (st arstide poolt spordi ja/või kehalise aktiivsuse väljakirjutamise edendamine ning selle puhul spordirajatistele juurdepääsu tagamine; 1 töötund nädalas füüsiliseks tegevuseks jne).

Seda seetõttu, et tegemist on pikaajalise investeeringuga. Investeering sporti ja kehalisse aktiivsusesse vähendab tervishoiuteenuste kulusid ja koormust. Näiteks sport ja kehaline aktiivsus kui tervisealane sekkumine vähendaksid ravi kestust ja muudaksid selle tõhusamaks. Seda strateegiat rakendatakse juba edukalt mõnes riigis, näiteks Saksamaal. Sport on viis luua selliseid väärtusi nagu pühendumus, pingutus, enesehinnang, austus või sõprus. Istuv eluviis on sagedasem kui eelmiste põlvkondade puhul, muu hulgas kontoritööde arvu suurenemise ja/või vaba aja harjumuste muutumise tõttu.

30. Soovitame, et EL kohustaks iga liikmesriiki kehtestama miinimumpalga, mis on määratletud vastavalt elukallidusele tema territooriumil ja mida peetakse õiglaseks palgaks, mis võimaldab minimaalseid elamistingimusi üle vaesuspiiri. Iga liikmesriik peab võtma selle suhtes järelmeetmeid.

Me anname selle soovitusel, sest on ebaõiglane, et me ei jõua töötamise ajal kuu lõppu. Õiglane palk peaks aitama parandada sotsiaalset elukvaliteeti. Ebaõiglastel palkadel on riikidele suured kulud (julgeolek, maksudest kõrvalehoidumine, suuremad sotsiaalkulud jne).

31. Soovitame liikmesriikides maksude ühtlustamist ELi tasandil (et vältida maksuparadiisi ELis ja vöidelda ümberpaigutamise vastu Euroopas) ning maksusoodustust, et takistada töökohtade ümberpaigutamist väljapoole Euroopat.

Esitame selle soovitusel, sest oleme mures mõju pärast, mida avaldab töökohtade ümberpaigutamine väljapoole Euroopat, ning usume, et see takistaks maksukonkurentsi ELi liikmesriikide vahel.

4. telg Õppimine Euroopas

Alamtelg 4.1 „Euroopa identiteet“ / alamtelg 4.2 „Digiõpe“

32. Soovitame edendada mitmekeelsust juba varases eas, näiteks lasteaiaas. Alates algkoolist peaks olema kohustuslik, et lapsed jõuaksid C1-tasemele muus aktiivses ELi keeles kui nende emakeel.

Teeme selle soovitusel, sest mitmekeelsus on vahend, mis ühendab kodanikke ja silda teiste kultuuridega, kuna see muudab teised riigid ja nende kultuurid kättesaadavamaks. See tugevdab Euroopa identiteeti ja kultuuridevahelist suhtlust. Oluline on õppida tundma teisi kultuure Euroopa Liidu kontekstis. Seetõttu aitaks heal tasemel suhtlemine kahes keeles luua ühist Euroopa identiteeti ja mõista teisi Euroopa kultuure. EL peab tegema tihedat koostööd haridusasutustega, et saavutada hariduses häid tulemusi. Samuti on vaja luua eriprogramm (nt digiplatvormid, laiendatud Erasmus+ programmid jne), et edendada üksnes mitmekeelsust. Sellega seoses võivad eeskujuks olla praegused Euroopa koolid. EL peaks looma rohkem selliseid koole ja neid aktiivselt edendama.

33. Soovitame ELil suurendada noorte teadlikkust interneti ja digiülemineku ohtudest, luues põhihariduses kohustusliku õppeaine. EL peaks välja töötama vahendid ja looma ühised koolitusruumid, et noored saaksid koos õppida.

Me teeme selle soovitusel, sest praegused algatused või programmid selles valdkonnas ei ole piisavad. Lisaks ei ole paljud ELi kodanikud teadlikud olemasolevatest ELi algatustest nendes valdkondades. Lapsed ei ole piisavalt teadlikud interneti ohtudest, mistõttu peaksime tegema palju rohkem, et suurendada noorema põlvkonna teadlikkust.

34. Soovitame ELil teha tööd selle nimel, et muuta tehnoloogia eakatele kättesaadavamaks, soodustades programme ja algatusi, näiteks nende vajadustele kohandatud kursuste vormis. EL peaks tagama õiguse kasutada digivahendeid neile, kes seda soovivad, ja pakkuma alternatiive neile, kes seda ei soovi.

Esitame selle soovitusel, sest EL peaks tagama, et eakad saavad osaleda digitaalmaailmas ja et kedagi ei diskrimineerita. Lihtsustatud vahendid tuleks kasutusele võtta põlvkondade jaoks, kellel on vähem kogemusi teatavate tehnoloogiate kasutamisel, et integreerida need tänapäeva maailma. Soovitame olemasolevaid algatusi paremini edendada, et kodanikud oleksid neist teadlikud. Eakaid ei tohiks ELis IT-vahendite kasutamisel diskrimineerida. (Aksessuaarina tähendab see, et kodanikel peaks olema võimalik elada oma elu ilma internetivõrgu kasutamisetä.)

EL peaks korraldama ja tegema eakatele kättesaadavaks alalise tasuta abi, et hõlbustada juurdepääsu digivahenditele.

Alatelt 4.3 Kultuurivahetus/Alatelt 4.4 Keskkonnaharidus

35. Soovitame ELil luua platvormi, kus tehakse hariduslikel eesmärkidel kättesaadavaks kliimamuutusi, kestlikkust ja keskkonnaküsimusi käsitlevad õppematerjalid. Selline teave peaks olema faktipõhine, ekspertide poolt kontrollitud ja kohandatud igale liikmesriigile. Platvorm teeb järgmist:

- peaks sisaldama õppetunde eri sihtrühmadele, näiteks linna- või maapiirkondades elavatele inimestele, kõigile vanuserühmadele ja kõigile eelteadmiste tasemetele;
- tuleks teha kättesaadavaks kõigile liikmesriikidele ja see peaks olema kergesti kättesaadav;
- peaks selle rakendamisse lisama müügiedenduskava, mis peaks kaasama asjaomased ettevõtted;
- võiks teha kättesaadavaks koos rahastamisprogrammiga, et toetada platvormil kättesaadava teabe kasutamist ja rakendamist. Rahastamine peaks toetama ka kohapealseid külastusi, et tuua konkreetseid näiteid.

Esitame selle soovitusel, sest igas vanuses inimestel peab olema juurdepääs tõenduspõhisele teabele selle kohta, kuidas tegeleda kliimamuutustega, kestlikkuse ja keskkonnaküsimustega. Olulisi mõisteid, nagu ökoloogiline jalajälg, peavad mõistma kõik, eriti noored, sest see, mida me lastena õpime, saadab meid kogu elu. Need teemad on keerulised ja väärinfo on laialt levinud. Meil on vaja usaldusväärset allikat ning ELil on selle rolli täitmiseks usaldusväärsus ja vahendid. See on oluline ka seetõttu, et teadmiste tase ja juurdepääs usaldusväärsele teabele on liikmesriigiti erinev.

36. Soovitame ELil seada prioriteediks tagada, et vahetusprogrammid oleksid kättesaadavad kõigile (vanuserühmad, liikmesriigid, haridustase ja finantssuutlikkus) ning võimaldaksid praktikat või vahetust sektorite, riikide, haridusasutuste, linnade ja ettevõtjate vahel. EL peaks vastutama nii füüsilise kui ka digitaalse kultuuri- ja sotsiaalvahetuse käivitamise, vahendamise ja rahastamise eest kogu ELis. EL peab neid algatusi aktiivselt edendama ja võtma sihikule need, kes ei ole veel teadlikud kultuuri- ja sotsiaalsetest vahetusprogrammidest. Euroopa tuleviku konverents, mille kodanikud valiti juhuslikult, on suurepärase näide Euroopa vahetusest. Soovime rohkem selliseid algatusi, kuid soovime ka väiksemaid algatusi, samuti vahetusi spordi, muusika, (sotsiaalse) praktika jms valdkonnas.

Teeme selle soovitusel, sest on oluline luua ühtekuuluvustunne ja ühtekuuluvustunne ning edendada sallivust meie suurepärase mitmekesisuse ja erinevate perspektiivide suhtes, samuti individuaalsete oskuste arendamist. See protsess arendab sõprussuhteid, vastastikust mõistmist ja kriitilist mõtlemist. Soovime edendada kõigi meie kogukondade liikmete kaasamist, isegi nende osalemist, kes ei ole seni sellistes algatustes osalenud.

Alamtelg 4.5 Hariduse kvaliteet, rahastamine ja kättesaadavus / Alamtelg 4.6 Hariduse ühtlustamine

37. Soovitame, et kõik liikmesriigid määratleksid ja võtaksid vastu sertifitseeritud hariduse miinimumstandardi põhiainetes alates algkoolist. Eesmärk on tagada kõigile kodanikele võrdne juurdepääs kvaliteetsele haridusele, mis tagab võrdsuse ja võrdsuse.

Esitame selle soovitusel järgmistel põhjustel:

- Miinimumstandardi olemasolu tugevdaks lapsevanemate, õpetajate ja õpilaste usaldust oma haridussüsteemi vastu, jättes samas ruumi algatusvõimele ja mitmekesisusele.
- Rakendamise korral tugevdab meie soovitus ühist Euroopa identiteeti, edendades ühtekuuluvust, ühtsust ja kuuluvustunnet.
- Käesoleva soovitusel rakendamine tõhustaks koostööd ja vahetusi koolide vahel kogu ELis, mis parandaks õpetajate ja õpilaste vahelisi suhteid ning hõlbustaks oluliselt vahetusprogramme.

38. Soovitame, et inglise keelt õpetataks vastavalt sertifitseeritavale standardile põhiainena kõigi ELi liikmesriikide algkoolides, et hõlbustada ja tugevdada Euroopa kodanike võimet tõhusalt suhelda.

Esitame selle soovitusel järgmistel põhjustel:

- see võimaldaks suuremat ühtsust ja võrdsust, tugevdades kodanike võimet üksteisega suhelda, ning toetaks tugevamat ühist Euroopa identiteeti;
- see laiendaks tööturгу ning muudaks selle paindlikumaks ja kättesaadavamaks, andes kodanikele kindlustunde töötada ja suhelda kõigis teistes liikmesriikides, mis pakuvad rohkem isiklike ja tööalaseid võimalusi.
- selline lähenemisviis võimaldaks levitada ühist Euroopa keelt väga lühikese aja jooksul;
- ühise keele kasutamine kiirendab teabe jagamist, mis oleks kasulik koostööle, ühisele kriisidele reageerimisele, humanitaarabile ning Euroopa ja eurooplaste lähenemisele.

5. telg: eetiline ja turvaline digiüleminek

Alamtelg 5.1 Digipöörde demokratiseerimine / Alamtelg 5.2 Küberturvalisus

39. Soovitame anda ELile suuremad volitused ebaseadusliku sisu ja küberkuritegevuse vastu võitlemiseks. Soovitame suurendada Europolit / küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse suutlikkust, sealhulgas:

- rahaliste vahendite ja personali suurendamine
- sarnaste sanktsioonide tagamine igas riigis
- kiire ja tõhusa õiguspärasuse kontrolli tagamine

Esitame selle soovitusel, et tagada vabadus internetis, tagades samal ajal diskrimineerimise, väärkohtlemise ja ahistamise eest karistamise. Toetame Euroopa avalik-õigusliku asutuse ideed, sest me ei taha jätta veebiplatvormide reguleerimist üksnes eraettevõtete hooleks. Veebiplatvormid peavad võtma vastutuse levitatava sisu eest, kuid me tahame tagada, et nende huvid ei oleks tähtsamad. Sisu reguleerimine ja vastutavate isikute vastutusele võtmine peab olema kiire ja tõhus, et neil oleks ka hoiatav mõju pahatahtlikele isikutele.

40. Soovitame ELil investeerida uuenduslikku ja kvaliteetsesse digitaristusse (nt Euroopas väljatöötamisel olev 5G), et tagada Euroopa autonoomia ja vältida sõltuvust kolmandatest riikidest või eraettevõtetest. EL peaks pöörama erilist tähelepanu ka investeringutele oma mahajäänud piirkondades.

Esitame selle soovitusel, sest digitaristutel on oluline roll Euroopa majanduses ja eurooplaste igapäevaelus, mida need hõlbustavad. Seepärast vajab Euroopa kvaliteetset digitaristut. Kui see sõltub kolmandatest osapooltest, võib Euroopa olla haavatav eraettevõtete või välisriikide negatiivsete mõjude suhtes. Seepärast peaks Euroopa investeerima digitaristusse, et parandada oma autonoomiat. Samuti on oluline tagada e-kaasatus, tagades, et vähem digitaalselt arenenud piirkonnad saavad investeringutest kasu.

41. Soovitame ELil edendada Euroopa koolides väärtuste, desinformatsiooni ja internetiturvalisuse alast haridust. See peaks tuginema heade tavade näidetele kogu ELis. EL peaks looma spetsiaalse organisatsiooni selle töö edendamiseks ja haridussüsteemidele soovitusel andmiseks. Samuti peaks see edendama mitteformaalset haridust ning uuenduslikke ja loomingulisi õpetamismeetodeid (nt osalusmängud).

Esitame selle soovitusel, sest veebiturvalisuse ja digitaalse turvakultuuri kursuste (võitlus veebipettuste, väärtuste jms vastu) tutvustamine koolis on oluline, et anda kõigile vahendid enda kaitsmiseks veebiohtude eest. Oluline on võtta sihikule noored, kes on selliste ohtude suhtes väga haavatavad. Koolid saavad suhelda ka vanematega, et edendada häid tavasid. Need kursused võivad olla inspireeritud heade tavade näidetest Euroopas (nt Soomes), kohandudes samal ajal iga riigi vajadustega.

Alamtelg 5.3 Andmekaitse

42. Soovitame veelgi piirata andmete väärkasutamist andmehiiglaste poolt, parandades vastavust isikuandmete kaitse üldmäärusele (GDPR), luues kogu ELis standarditumad mehhanismid ja tagades, et isegi ELis tegutsevad ELi-välised ettevõtted järgivad seda määrust. Selline täiustamine peaks andma selge ja kokkuvõtliku selgituse andmete kasutamise tingimuste kohta, et vältida ebaselgust ja lisateabe esitamist selle kohta, kuidas ja kelle poolt andmeid kasutatakse, ning vältida vaikimisi nõusoleku andmist andmete taaskasutamiseks ja edasimüümiseks. See peaks tagama, et andmed kustutatakse jäädavalt, kui kodanik seda taotleb. Samuti peaks see suurendama täitmise tagamise järjepidevust seoses isikute profiilianalüüsiga nende veebipõhise tegevuse põhjal. Teeme ettepaneku kahte liiki sanktsioonide kohta: trahv, mis on proportsionaalne ettevõtja käibega ja ettevõtja tegevuse piirangutega.

Esitame selle soovitus, sest praegu on läbipaistvus kogutud andmete liigi, nende töötlemise viisi ja nende isikute osas, kellele neid müüakse, väga piiratud. Peame veelgi piirama võimu kuritarvitamist andmehiiglaste poolt ja tagama, et kodanikud annavad oma andmete töötlemiseks teadliku nõusoleku.

43. Soovitame luua sõltumatu üleeuroopalise asutuse, mis peaks selgelt määratlema sekkuva käitumise (nt rämpspost) ja töötama välja suunised selle kohta, kuidas kodanikud saavad esitada vastuväiteid oma andmete töötlemisele ja taotleda nende kustutamist, eelkõige kolmandatelt isikutelt. Ametil peavad olema volitused tuvastada ja karistada pettureid ja organisatsioone, kes ei järgi eeskirju. See peaks keskenduma selle tagamisele, et väljaspool ELi asutatud, kuid seal tegutsevad üksused järgivad ELi eeskirju. Seda rahastaksid ELi institutsioonid ja see koosneks sõltumatute organite (st akadeemiliste ringkondade eksperdid ja spetsialiste esindavad üksused) ühisnõukogust. See peaks olema pöörlev praesidium. Teeme ettepaneku kahte liiki sanktsioonide kohta: trahv, mis on proportsionaalne ettevõtjate käibega ja nende tegevuse piirangutega.

Esitame selle soovitus, sest puudub tugevate volitustega keskasutus, mis saaks kodanikke aidata, eriti kui neil on probleeme ja nad vajavad abi, nõu või tuge. Puuduvad selged ja siduvad eeskirjad, mida ettevõtted peaksid järgima. Sanktsioone kas ei jõustata või on nende mõju ettevõtjatele tühine.

44. Soovitame luua ELi sertifitseerimissüsteemi, mis tõendaks läbipaistval viisil vastavust isikuandmete kaitse üldmäärusele (GDPR) ning tagaks, et andmekaitsealane teave esitatakse juurdepääsetaval, selgel ja lihtsal viisil. See sertifikaat oleks kohustuslik ja nähtav veebisaitidel ja platvormidel. Selle peaks välja andma Euroopa tasandil tegutsev või selleks loodud sõltumatu sertifitseerija, kes ei oleks seotud riikide valitsuste ega erasektoriga.

Esitame selle soovitus, sest praegu on läbipaistvus selles osas, kuidas iga ettevõtte andmeid kaitseb, väike või puudub üldse ning kasutajad/kliendid ei saa teha teadlikku valikut.

45. Soovitame paremini selgitada isikuandmete kaitse üldmäärust (GDPR) ja parandada sellealast teabevahetust, luues vastavuse standardteksti, mis kasutab lihtsat ja selget keelt, millest kõik aru saavad. Selles tekstis tuleks esitada põhisõnum ja/või aluspõhimõtted. Nõusolekumenetlus peaks olema visuaalsem (näiteks taotlus saada selgesõnaline luba telefonile juurdepääsuks rakenduse kaudu). Sellega peaks kaasnema teabekampaania (eelkõige televisioon) ja süstemaatiliselt kohustuslikud kursused (vähemalt andmetega töötavatele inimestele) ning nõustamine abivajajatele.

Teeme selle soovitus, sest praegu on isikuandmete kaitse üldmääruse sõnastus liiga ebamäärane ja liiga tehniline ning teabe hulk on valdav ja kõigile kättesaamatu. Samuti ei ole teabevahetus riikide lõikes sarnane ja jätab sageli välja erinevad rühmad, peamiselt eakad ja enne digiajastut sündinud inimesed.

Alamtelg 5.4 Digiüleminek ja tervis

46. Soovitame ELil tegeleda valetabe probleemiga kahel viisil:

- õigusaktid, mis võimaldavad sotsiaalmeediaettevõtetel rakendada masinõppe algoritme, mis võivad rõhutada sotsiaalmeedias ja uues meedias sisalduva teabe usaldusväärsust, pakkudes kasutajale kontrollitud teabeallikaid. Soovitame, et eksperdid kontrolliksid algoritme, et tagada nende nõuetekohane toimimine;
- digitaalse platvormi loomine, et määrata traditsioonilisest meediast (nt televisioon, trükimeedia, raadio) pärit teabele reiting, olenemata poliitilistest ja majanduslikest huvidest, ning teavitada kodanikke teabe kvaliteedist ilma igasuguse tsensuurita. Platvormi suhtes tuleks kohaldada avalikku kontrolli ja kõrgeimaid läbipaistvusstandardeid ning EL peaks tagama, et sellele eraldatud vahendeid kasutatakse sihtotstarbeliselt.

Esitame selle soovitusel, sest tegemist on eri liiki meediaga, ning usume, et sanktsioonid või sisu eemaldamine võivad viia tsensuurini ning kahjustada sõna- ja ajakirjandusvabadust. Soovitame ekspertidel kontrollida ja kontrollida algoritmi nõuetekohast toimimist, et tagada selle nõuetekohane toimimine. Lõpetuseks soovitame, et platvorm oleks apoliitiline ja sõltumatu, et tagada läbipaistvus ja sõnavabadus. Kuna libauudistest on võimatu täielikult vabaneda, aitab nende vahendite kodanikele kättesaadavaks tegemine vähendada nende mõju Euroopas.

47. Soovitame ELil rakendada erinevaid meetmeid, et tagada interneti tervislik kasutamine:

- esiteks peab EL tegelema taristu ja seadmete puudumisega, mis takistab kodanike juurdepääsu internetile;
- Teiseks soovitame ELil julgustada liikmesriike korraldama koolitusi internetis ja sellega seotud riske kõigile vanuserühmadele. Seda saaks teha lastele ja noortele mõeldud kursuste tutvustamisega koolides ning erinevate õppekavade ja õppekavade loomisega, et jõuda täiskasvanute ja eakate kodanikeni. Nende kursuste sisu peaks Euroopa tasandil kindlaks määrama sõltumatute ekspertide rühm.
- Lõpetuseks kutsume ELi üles võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks, et ühiskonna digitaliseerimine ei jäta eakaid kõrvale, ning tagama, et esmatähtsad teenused on kättesaadavad ka isiklikult.
- EL peaks tagama, et spetsiaalselt nendele tegevustele eraldatud vahendeid kasutatakse sihtotstarbeliselt.

Esitame selle soovitusel taristu ja seadmete (nt seadmete) puudumise tõttu mõnes Euroopa paigas ning vajaduse tõttu tagada ühendus enne kodanike harimist, sest teame, et juurdepääs internetile on teatavates piirkondades ja teatavate profiilide puhul piiratud. Soovitame korraldada tunde, et aidata lastel omandada digitaalset kirjaoskust, pakkuda muid programme, et aidata eakatel inimestel digitaalseks muutuda, ja võtta meetmeid, et kinnitada neile, et digiüleminek ei kahjusta eakate õigusi.

48. Soovitame ELil edendada kodanike haridust igas liikmesriigis, et tugevdada kriitilist mõtlemist, skeptitsismi ja faktikontrolli ning õpetada neid sõltumatult hindama, kas teave

on usaldusväärne või mitte. See haridus peaks hõlmama erikursuste korraldamist põhihariduse tasemel ja seda tuleks pakkuda muudes avalikes kohtades igas vanuses kodanikele, kes soovivad sellest kasu saada. EL peaks tagama, et spetsiaalselt nendele tegevustele eraldatud vahendeid kasutatakse sihtotstarbeliselt.

Teeme selle soovitusel, sest usume, et valetabest on võimatu täielikult vabaneda. See koolitus aitab kodanikel neid ise ära tunda. Selle tulemusena väheneb valetabade mõju ühiskonnale ja kodanikele endile. Samuti annaks see kodanikele rohkem tegutsemisvõimalusi, selle asemel et tugineda usaldusväärse teabe saamiseks institutsioonidele.

Lisa: Muud soovitused, mida on uurinud kanal, mida ei ole vastu võetud

telg Õiglane ühiskond

Alatelg 3.2 Võrdsed õigused

Soovitame ELil luua vähemuste õiguste järelevalve ja jõustamise mehhanismi (nt portaal või büroo, kus inimesed saaksid esitada kaebusi).

Teeme selle soovitusel, sest usume, et iga inimene saab väljendada oma arvamust ja tal on õigus abi otsida ja saada. Sellist ametit on vaja vähemuste ja enamuse vaheliste pingete vähendamiseks.

Alamelg 3.3 Võrdsus/Alatelg 3.4 Juurdepääs spordile

Soovitame ELil suurendada teadlikkust kehalisest aktiivsusest nn rollimodelleerimise kaudu, kaasates avaliku elu tegelasi (nt parlamendi korraldatavad üritused peaksid hõlmama mõningast kehalist aktiivsust või liikumist mõne sekundi jooksul, nagu venitamine, kõndimine või hüppamine).

Teeme selle soovitusel, sest avaliku elu tegelaste mobiliseerimine füüsiliseks tegevuseks suurendab üldsuse teadlikkust.

5. telg: eetiline ja turvaline digiüleminek

Alamelg 5.3 Andmekaitse

Soovitame luua veebiidentifikaatori, mis salvestab isikuandmeid ja tundlikke andmeid, kuid teeb need kättesaadavaks ainult ametiasutustele ja politseile. Veebiplatvormid ja müüjad kasutavad selle veebiidentifikaatoriga seotud veebikoodi ja konkreetse tegevuse jaoks vajalikke andmeid. Vaikeseade andmete jagamiseks selle identifikaatori abil peaks olema nõusoleku puudumine. Andmeid tuleks edastada ainult otseselt seotud isikutele, mitte kolmandale isikule. Kui andmed edastatakse kolmandale isikule, peaks kodanikul olema võimalik hõlpsasti vastuväiteid esitada. Andmed peaksid olema kättesaadavad ainult piiratud aja jooksul või konkreetse tehingu jaoks. Andmete kasutamise luba peaks olema ajaliselt piiratud või selgelt määratlema, mida ettevõtted saavad andmetega teha.

Teeme selle soovitusel, sest praegu saavad ettevõtted koguda kõiki andmeid, sealhulgas isikuandmeid ja tundlikke andmeid, ning kasutada neid paljudel eesmärkidel, avaldamata, kuidas ja miks täpselt. Operaatorid saavad seega rohkem teavet, kui neil on tegelikult vaja meile teenuste osutamiseks, ning saavad seejärel muid andmeid ilma meie nõusolekuta edasi müüa või taaskasutada. Samal ajal tagab see internetikasutajate vastutuse, säilitades samal ajal nende suhtelise anonüümsuse.

Euroopa kodanike teine paneelarutelu: „Euroopa demokraatia; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus“

PANELI VASTU VÕTNUD SOOVITUSED (esitatakse PLENARY)

telg: Õiguste tagamine ja mittediskrimineerimine

Alamtelg 1.1 Mittediskrimineerimine / Alamtelg 1.2 Sooline võrdõiguslikkus

1. „Soovitame ELil lisada kriteeriumid diskrimineerimise vastu võitlemiseks tööturul (kvoodid noortele, eakatele, naistele, vähemustele). Kui ettevõtted vastavad nendele kriteeriumidele, saavad nad subsiidiume või maksusoodustusi.“

Soovitame töötajatel olla teadlikumad järgmistest küsimustest:

- riigiülesed ja riiklikud institutsioonid (nt ametiühingud);
- mehhanismid, millega tagatakse, et ettevõtted järgivad kehtivaid eeskirju mittediskrimineerimise kohta töökohal;
- kvalifikatsiooniprogrammid tööturul diskrimineeritavatele sotsiaalsetele rühmadele (noored, eakad, naised, vähemused).

Soovitame vastu võtta kaheetapilise ELi õigusakti. Esiteks tuleks ette näha toetused teatavatesse kategooriatesse kuuluvate töötajate töölevõtmiseks, keda võidakse diskrimineerida. Teiseks tuleks õigusaktis nõuda, et tööandjad võtaksid need rühmad tööle minimaalseks ajavahemikuks.”

Liit vastutab tasakaalu säilitamise eest vabaturu huvide ja õiguslikult kaitstavate haavatavate rühmade kaitse vahel. Heterogeenne rühmad on soovitatav ettevõtetele, sest nad pakuvad erinevaid kvalifikatsioone. Subsiidiumid annavad ettevõtetele täiendava stiimuli.

2. „Soovitame ELil luua stimuleerimiskava, mis hõlbustab taskukohaste lasteaedade ja mänguväljakute loomist suurtes ja väikestes ettevõtetes. Jagatud rajatised on ka elujõuline lahendus väikeettevõtjatele toetusest kasu saamiseks.

Soovitame ELil kohustada ettevõtteid looma lasteaedu proportsionaalselt töötajate arvuga.“

Soovitame seda meedet, sest pere- ja tööelu ühitamine parandab töötulemusi, vähendab töötust ja annab lapsevanematele, eriti naistele, võimaluse karjääri teha. Sotsiaalsele mõõtmele keskenduv kavandatud lahendus tagab laste ohutuse ja vähendab vanemate ärevust.

Alatelt 1.3: Inimõiguste ning looduse ja loomade õiguste kaitse

3. „Soovitame säilitada loomade heaolu ja põllumajanduse jätkusuutlikkust, muutes direktiivi 98/58/EÜ, mis käsitleb põllumajandusloomade kaitset. Määratleda tuleb üksikasjalikumad miinimumkriteeriumid. Need peavad olema täpsed, mõõdetavad ja ajaliselt piiratud. Miinimumkriteeriumid tuleb kehtestada nii, et need tooksid kaasa kõrgemad loomade heaolu standardid ja võimaldaksid samal ajal üleminekut kestlikule kliimale ja keskkonnale ning keskkonnahoidlikule põllumajandusele.“

Kodanikena usume, et on oluline, et loomakasvatuse valdkonnas oleksid liidus ühtlustatud rangemad miinimumstandardid. Tunnistame, et üleminek võib tekitada probleeme mõnes subsideeritud põllumajandussektoris ning neile, kes lähevad üle keskkonnahoidlikule ja kestlikule põllumajandusele. Sellegipoolest usume, et on väga oluline tagada selle ülemineku toimumine.

4. „Soovitame edendada keskkonna- ja kliimasõbralikumat põllumajandust Euroopas ja kogu maailmas, näiteks maksustades kõiki negatiivseid heiteid, pestitsiide ja äärmuslikku veekasutust, lähtudes nende mõjust keskkonnale. Kõikide liitu imporditavate põllumajandustoodete tollimaksud peavad võimaldama kõrvaldada nende kolmandate riikide konkurentsieelised, kes ei vasta samadele standarditele kui liit. Loomasõbraliku põllumajanduse edendamiseks soovitame maksustada loomade pikamaaveost tulenevad heitkogused.“

Sellise süsteemi loomisega usume, et on võimalik toetada üleminekut kliima- ja keskkonnasõbralikule põllumajandusele.

5. „Kuigi viimasel ajal on levitatud palju valeuudiseid, soovitame edendada sõltumatumat, objektiivsemat ja tasakaalustatumat meediakajastust järgmiste meetmete abil: 1. töötada välja ELi direktiiv, millega kehtestatakse meedia sõltumatuse miinimumnõuded; 2. edendada liidu tasandil iga kodaniku meediaoskuste arendamist.“

Liit peab koostama direktiivi, et tagada meedia sõltumatus ja sõnavabadus.

6. „Soovitame lõpetada põllumajandusliku masstootmise toetamise, kui see ei too kaasa üleminekut kliima-, ökoloogilisele ja kestlikule põllumajandusele. Selle asemel soovitame suunata toetused ümber, et toetada kestlikku üleminekut.“

Masspõllumajandussektori toetamise asemel tuleks toetused suunata ümber üleminekujärgus olevatele põllumajandusettevõtetele, et need vastaksid uutele loomade heaolu miinimumstandarditele.

Alatelt 1.4 Õigus eraelu puutumatusse

7. „Soovitame anda isikuandmeid töötlevatele üksustele loa liidu tasandil. Nende üksuste suhtes tuleb teha ka iga-aastane väline ja sõltumatu andmekaitseaudit. Neid üksusi karistatakse andmekaitse rikkumiste eest proportsionaalselt nende aastakäibega rangemalt kui kehtiva määruse alusel. Luba tuleks tühistada pärast kahte järjestikust rikkumist ja kohe pärast tõsist rikkumist.”

Soovitame selliseid meetmeid, sest kehtivad määrused (isikuandmete kaitse üldmäärus) ei ole piisavad ning üksusi tuleb paremini kontrollida ja karistada, tagamaks, et nad ei riku andmekaitse- ja eraelu puutumatuse õigusi.

8. „Soovitame tugevdada ELi pädevust järgmistes valdkondades: 1) andmekaitsealane haridus, 2) andmekaitsealane teadlikkus ja 3) alaealiste isikuandmete kaitse. Soovitame selgitada ja tugevdada isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud alaealiste andmete töötlemise eeskirju, sealhulgas eeskirju, mis käsitlevad nõusolekut, vanuse kontrollimist ja eestkostjate poolset kontrolli. Samuti soovitame lisada isikuandmete kaitse üldmäärusesse erikategooria alaealiste tundlike andmete jaoks (nt karistusregister, terviseteave, alastus), et kaitsta alaealisi igasuguse kuritarvitamise ja diskrimineerimise eest.“

See soovitus on vajalik, sest alaealised on andmekaitse ja eraelu puutumatuse rikkumiste suhtes eriti haavatavad ning praegu ei ole elanikkond (eelkõige alaealised, õpetajad ja eestkostjad) andmekaitsest piisavalt teadlik. Nad kõik peavad õppima, kuidas kasutada võrgupõhiseid ja võrguväliseid andmeteenuseid ning kuidas kaitsta laste õigust eraelu puutumatusele. Lisaks võivad eestkostjad sageli anda nõusoleku laste andmete töötlemiseks, ilma et nad oleksid sellest täielikult teadlikud või teadlikud, ning lapsed võivad vanemate nõusolekut võltsida. Lõpuks on see soovitus vajalik, sest puudub tõeline kogu ELi hõlmav andmekaitsealase teadlikkuse suurendamise kampaania, mis oleks suunatud eelkõige alaealistele, eestkostjatele ja õpetajatele, kuigi selline kampaania on hädavajalik.

9. „Soovitame kehtestada standardsed privaatsuspõhimõtted ning kergesti mõistetavad, kokkuvõtlikud ja intuiitiivsed nõusolekuvormid, milles on selgelt märgitud, milline andmetöötlus on rangelt vajalik ja mis on vabatahtlik. Soovitame, et nõusoleku tagasivõtmine oleks lihtne, kiire ja püsiv. Soovitame keelata üksustel piirata oma teenuseid rohkem kui vajalik, kui vabatahtlikuks andmetöötluseks ei ole nõusolekut antud.“

Soovitame seda meedet, sest kehtivad ELi eeskirjad ei ole piisavalt täpsed, nõusoleku tagasivõtmine on pikk, ajutine ja keeruline ning üksustel ei ole huvi pakkuda oma teenuseid kodanikele, kes kasutavad oma õigust andmekaitsele.

telg: Demokraatia ja õigusriigi kaitsmine

Alatelg 2.1 Õigusriigi kaitse

10. „Soovitame tingimuslikkuse määrust (2020/2092, vastu võetud 16. detsembril 2020) muuta nii, et seda kohaldataks kõigi õigusriigi põhimõtte rikkumiste suhtes, mitte ainult rikkumiste suhtes, mis mõjutavad ELi eelarvet.“

Tingimuslikkuse määrus võimaldab peatada ELi vahendite väljamaksmise liikmesriikidele, kes rikuvad õigusriigi põhimõtet. Praeguses sõnastuses kohaldatakse seda siiski üksnes rikkumiste suhtes, millel on või võib olla mõju liidu eelarvele. Lisaks kaitseb tingimuslikkuse määrase praegune sõnastus pigem ELi eelarvet ja ELi institutsioone kui asjaomaste liikmesriikide kodanikke. Seepärast soovitame muuta määrase praegust teksti, et hõlmata kõik õigusriigi põhimõtte rikkumised.

11. „Soovitame ELil korraldada iga-aastaseid õigusriigi teemalisi konverentse pärast iga-aastase õigusriigi olukorda käsitleva aruande avaldamist (komisjoni mehhanism, mille abil jälgitakse, kas liikmesriigid järgivad õigusriigi põhimõtet). Liikmesriigid peaksid olema kohustatud saatma konverentsile sotsiaalselt mitmekesised riiklikud delegatsioonid, sealhulgas nii kodanikud kui ka ametnikud.“

Konverents edendaks ELi kodanike vahelist dialoogi õigusriigi küsimustes ning dialoogi kodanike ja iga-aastaseid õigusriigi aruandeid koostavate ekspertide vahel. Usume, et vastastikuse tunnustamise ja jagamise õhkkonnas saavad osalejad tuua parimad tavad ja ideed tagasi oma kodumaale. Lisaks suurendaks konverents teadlikkust ja arusaamist õigusriigi põhimõttest ning õigusriigi olukorda käsitleva aastaaruande aluseks olevatest järeldustest ja protsessist. See ärataks ka meedia tähelepanu ning võimaldaks kodanikel jagada oma kogemusi ja võrrelda neid aruande järeldustega.

Alamtelg 2.2 Demokraatia kaitsmine ja tugevdamine / Alamtelg 2.4 Meedia ja desinformatsioon

12. „Soovitame ELil jõustada oma konkurentsieeskirju meediasektoris rangemalt, et tagada meedia mitmekesisuse kaitse kõigis liikmesriikides. EL peaks vältima suuri meediamonopole ja meedianõukogudesse poliitiliste ametikohtade määramist. Samuti soovitame, et tulevane ELi meediavabaduse määrus sisaldaks eeskirju, mis takistavad poliitikuid meediasisu omamast või sellele tugevat mõju avaldamast.“

Soovitame seda meetet, sest ELi konkurentsieeskirjade kohaldamine edendab pluralistlikku meediamaaistikku, kus kodanikel on valikuvõimalus. Kuna komisjon koostab praegu õigusakte (meediavabaduse kohta), et tagada ELi meediaturu terviklikkus, tuleks ette näha ka see, et meediat ei oma ega mõjuta poliitikud.

Alatelg 2.3 Turvalisus

13. „Soovitame tugevdada ELi institutsioonide rolli kõigi nende käsutuses olevate vahenditega, sealhulgas riiklike küberturvalisuse keskuste ja Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametiga (ENISA), et kaitsta kodanikke, organisatsioone ja institutsioone

uute ohtude eest, mis tulenevad küberturvalisuse rikkumistest ja tehisintellekti kasutamisest kuritegelikel eesmärkidel. Samuti soovitame, et Euroopast ja selle ametitest pärinevaid direktiive rakendataks ja levitataks nõuetekohaselt kõigis liikmesriikides.”

Soovitame seda meedet, sest kodanikud tunnevad end jõuetuna ega tea, mida Euroopa Liit nende ohtude vastu võitlemiseks teeb. Soovitame seda meedet, sest need ohud kujutavad endast tõsist probleemi riiklikule ja Euroopa julgeolekule. Soovitame seda meedet, sest Euroopa peaks selles valdkonnas olema tõeline innovatsiooni edendaja.

14. „Soovitame, et suhetes kolmandate riikidega tugevdaks liit kõigepealt oma piiride ühiseid demokraatlikke väärtusi. Alles pärast selle eesmärgi saavutamist soovitame liidul saada meie demokraatliku mudeli saadikuks riikides, kes soovivad ja soovivad seda mudelit diplomaatia ja dialoogi kaudu rakendada.“

Soovitame seda meedet, sest peame vaatama sissepoole, enne kui vaatame väljapoole. Sest Euroopa saab aidata ja peab aitama liikmesriikidel tugevdada oma demokraatiat. Sest me kaitseme end ka sellega, et näitame eeskuju ja toetame välisriikide jõupingutusi demokraatia nimel.

telg: Euroopa Liidu reformimine

Alatelg 3.1 Institutsiooniline reform

15. „Soovitame muuta ELi institutsioonide nimesid, et selgitada nende ülesandeid. Näiteks võiks Euroopa Liidu Nõukogu nimetada Euroopa Liidu Senatiks. Euroopa Komisjoni võiks nimetada Euroopa Liidu täitevkomisjoniks.

Soovitame seda meedet, sest praegu on kodanikel raske mõista iga ELi institutsiooni rolli ja ülesandeid. Nende nimed ei kajasta nende funktsioone. Ei saa eeldada, et kodanikud eristaksid Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Ülemkogu ja Euroopa Nõukogu. Oluline on vältida kattuvusi.

16. „Soovitame vastu võtta Euroopa Parlamendi valimisseaduse, millega ühtlustatakse valimistingimused (hääleõiguse vanus, valimiste kuupäev, nõuded valimisringkondadele, kandidaatidele, erakondadele ja nende rahastamisele). Euroopa kodanikel peaks olema õigus hääletada ELi tasandil eri erakondade poolt, millest igaüks koosneb mitmest liikmesriigist pärit kandidaatidest. Piisava üleminekuperioodi jooksul võisid kodanikud endiselt hääletada riiklike ja riikidevaheliste erakondade poolt.“

Soovitame seda meedet, sest liit peab arendama ühtsustunnet, mida on võimalik saavutada tõeliselt ühtsete Euroopa Parlamendi valimistega. Need ühisvalimised võimaldavad suurendada Euroopa Parlamendi liikmete mõjuvõimu ja keskenduda valimiskampaanias ühistele Euroopa teemadele.

Alatelt 3.2 Otsuste tegemine

17. „Soovitame luua veebiplatvormi, kus kodanikud saavad leida ja taotleda faktikontrolli läbinud teavet. Platvorm peaks olema selgelt seotud liidu institutsioonidega, struktureeritud teemade kaupa ja kergesti kättesaadav (nt vihjeliini kaudu). Kodanikel peaks olema võimalus esitada ekspertidele (nt akadeemikud, ajakirjanikud) kriitilisi küsimusi ja saada allikatest faktilisi vastuseid.“

Avatud juurdepääs faktilisele teabele on meie ühiskonna jaoks äärmiselt oluline, et kodanikud oleksid hästi informeeritud ning kaitstud valeuudiste ja desinformatsiooni eest. Vajame usaldusväärset ja sõltumatut teabeallikat, mida ei mõjuta poliitilised, majanduslikud ja riiklikud huvid. Lisaks võib platvorm luua silla (st otsese suhte) kodanike ja liidu vahel.

18. „Soovitame korraldada erandjuhtudel kogu ELi hõlmava referendumi küsimustes, mis on kõigi Euroopa kodanike jaoks äärmiselt olulised. Referendumi peaks algatama Euroopa Parlament ja see peaks olema õiguslikult siduv.“

ELi kodanikel peaks olema otsesem mõju olulistele otsustele ELi küsimustes. Referendumeid tuleks siiski korraldada ainult erandlikel asjaoludel, kuna nende kõrget maksumust arvestades ei oleks võimalik neid korrapäraselt korraldada. Oleme teadlikud, et see soovitus võib nõuda aluslepingu muutmist ja riikide põhiseaduste kohandamist.

19. „Soovitame luua multifunktsionaalse digiplatvormi, mille kaudu kodanikud saavad hääletada veebipõhistel valimistel ja küsitlustel. Kodanikele tuleks anda võimalus motiveerida oma hääletamist olulistest küsimustest ja Euroopa institutsioonide seadusandlike ettepanekute üle. See platvorm peaks olema turvaline, laialdaselt kättesaadav ja kõigile kodanikele hästi nähtav.“

Platvormi eesmärk on suurendada osalemist Euroopa poliitikas ning hõlbustada kodanike juurdepääsu konsulteerimisele ja hääletamisele. Olemasolevad vahendid ja protsessid ei ole piisavalt nähtavad, mistõttu vajame nende erinevate funktsioonide jaoks uut integreeritud vahendit. Suurem osalemine toob kaasa paremad otsused, suurema usalduse Euroopa kodanike vahel ja liidu parema toimimise üldiselt.

20. „Soovitame ELi institutsioonide hääletussüsteeme uuesti hinnata, keskendudes ühehäälsuse küsimusele. Häälte kaalumise tuleks arvutada õiglaselt, et kaitsta väikeste riikide huve.“

Ühehäälnine hääletamine on liidu otsuste tegemisel oluline väljakutse. Liikmesriikide suurt arvu arvestades on kokkuleppele jõudmine väga keeruline. Vajaduse korral tuleks ühehäälsuse küsimuse lahendamiseks muuta Euroopa aluslepinguid.

Alamtelg 3.3 Tihedam integreerimine

21. „Soovitame liidul teha avaliku sektori investeeringuid, mis aitavad luua asjakohaseid töökohti ning parandada ja ühtlustada elukvaliteeti kogu liidus, liikmesriikide vahel ja liikmesriikides (st piirkondlikul tasandil). Avaliku sektori investeeringute rakendamisel on vaja tagada järelevalve, läbipaistvus ja tõhus teabevahetus kodanikega ning võimaldada kodanikel jälgida kogu investeerimisprotsessi. Elukvaliteedi parandamiseks tuleks investeerida sellistesse valdkondadesse nagu haridus, tervishoid, eluase, füüsiline taristu, eakate ja puuetega inimeste hooldamine, võttes arvesse iga liikmesriigi vajadusi. Lisainvesteeringute eesmärk peaks olema saavutada hea tasakaal sobiva töö- ja eraelu vahel, et võimaldada tervislikku eluviisi.“

Soovitame seda meedet, sest elatustaseme ühtlustamine liidus parandab majandusarengut kogu liidus, mille tulemuseks on ühtne Euroopa Liit. See on liidu edasise integratsiooni peamine näitaja. Kuigi mõned neist mehhanismidest on juba olemas, usume, et arenguruumi veel on.

22. „Soovitame luua kõigi liikmesriikide jaoks majandusnäitajatel ja elukvaliteedi näitajatel põhineva ühise aluse, et pakkuda samu võimalusi ja seada kõik võrdsele alusele, et saavutada ühine majandusstruktuur. On oluline, et see ühine alus kehtestataks vastavalt selgele ja realistlikule ajakavale, mille institutsioonid kehtestavad ekspertide soovitusel. Sellise ühise majandusstruktuuri vormi osas tuleks konsulteerida ka ekspertidega. Samuti on oluline, et näitajad, millel see ühine alus põhineb, oleksid ekspertide abiga täpsemalt määratletud.“

Soovitame seda meedet, sest kui meil on õiglane liit, on meil ühtsem Euroopa. Õigluse huvides peame pakkuma võrdseid võimalusi ja ühist alust kogu liidule. Ühist majandusstruktuuri on võimalik saavutada alles siis, kui on loodud ühine alus.

23. „Soovitame maksustada suurettevõtteid ja ettevõtete tulu, et aidata kaasa avaliku sektori investeeringutele, ning kasutada maksustamist, et investeerida iga riigi haridusse ja arengusse (teadus- ja arendustegevus, stipendiumid – Erasmus jne). Samuti on oluline tagada maksuparadiiside kaotamine liidus.“

Soovitame seda meedet, kuna see aitab ära hoida maksudest kõrvalehoidumist ja maksuparadiiside loomist ning edendada nõuete täitmist.

telg: Euroopa identiteedi loomine

Alamtelg 4.1. Demokraatialane haridus

24. Soovitame tagada, et demokraatialane haridus ELis parandaks ja saavutaks minimaalse teadmiste taseme kõigis liikmesriikides. Selline haridus peaks muu hulgas

hõlmama demokraatlikke protsesse ja üldist teavet liidu kohta, mida tuleks õpetada kõigis liidu liikmesriikides. Seda tuleks rikastada mitmesuguste kontseptsioonidega, mille eesmärk on õpetada demokraatlikku protsessi, mis peaks olema atraktiivne ja eakohane.“

See soovitus ja selle põhjused on olulised, sest rakendamise korral viib see liidus harmoonilisema ja demokraatlikuma eluni. Põhjendused on järgmised: noori haritaks demokraatlikes protsessides; selline haridus võiks piirata populismi ja desinformatsiooni avalikus arutelus; see võib vähendada diskrimineerimist; ning lõpuks võimaldaks see harida ja mobiliseerida kodanikke demokraatia toetuseks, minnes kaugemale nende pelgast hääletamiskohustusest.

25. „Soovitame olemasolevaid ja kujunemisjärgus tõlketehnoloogiaid, nagu tehisintellekt, edasi arendada, täiustada ja juurdepääsetavamaks muuta, et vähendada keelebarjääre ning tugevdada ühist identiteeti ja demokraatiat liidus.“

See soovitus ja selle põhjused on olulised, sest rakendamise korral aitab see kaasa ühise Euroopa identiteedi loomisele, parandades teabevahetust kõigi liikmesriikide kodanike vahel.

26. „Soovitame, et kontrollitav teave tehtaks kodanikele arusaadaval viisil kergesti kättesaadavaks mobiilseadmetele mõeldud rakenduse kaudu, et parandada läbipaistvust, avalikku arutelu ja demokraatiat. Seda rakendust võiks kasutada teabe levitamiseks näiteks õigusaktide, liidusiseste arutelude, aluslepingute muudatuste jms kohta.

See soovitus ja selle põhjused on olulised, sest kui seda rakendatakse, hõlbustab see teabevahetust, kuna see võimaldab teadlikumat arutelu eri liikmesriikide kodanike vahel rakenduse kaudu, millel võib olla palju erinevaid funktsioone. See rakendus peaks olema kavandatud nii, et see pakuks tõenäoliselt huvi kõigile ja suudaks suurendada uudishimu ning muuta tehnilise teabe kättesaadavamaks ja atraktiivsemaks. Rakendust tuleks käsitada täiendava allikana, levitades teavet, mida liit on ametlikult otse kontrollinud, et suurendada usaldust avaliku arutelu vastu ja selle läbipaistvust ning aidata kaasa ühise Euroopa identiteedi loomisele.

Alatelt 4.2 „Euroopa väärtused ja identiteet“

27. „Soovitame ELil luua erifondi lühi- ja pikaajaliseks ELi kodanike vaheliseks veebipõhiseks ja -väliseks suhtluseks (st vahetusprogrammid, paneelarutelud, kohtumised), et tugevdada Euroopa identiteeti. Osalejad peaksid esindama liidu ühiskonda ja nad tuleks valida eelkõige rühmadest, mis on valitud sihipäraselt mitmesuguste kriteeriumide, nimelt demograafiliste, sotsiaal-majanduslike ja ametialaste kriteeriumide alusel. Selle fondi eesmärgid peavad olema selgelt sõnastatud, et edendada Euroopa identiteeti, ning seda fondi tuleb korrapäraselt hinnata.“

Soovitame seda meetet, kuna selline suhtlus võimaldab kodanikel jagada ideid ning pikem teabevahetus võimaldab neil mõista erinevaid kultuure ja jagada kogemusi, sealhulgas kutsetavasid. Vaja on ELi fondi, sest on oluline, et selles saaksid osaleda kõik, sealhulgas need, kes tavaliselt ei osale.

28. „Soovitame ELil investeerida kiiresti desinformatsioonivastasesse võitlusesse, toetades olemasolevaid organisatsioone ja algatusi, nagu desinformatsiooni käsitlev tegevusjuhend ja Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskus, samuti võrreldavaid algatusi liikmesriikides. Kehtestada võiks erinevaid vastumeetmeid: faktikontroll, desinformatsioonialase teadlikkuse suurendamine, kergesti kättesaadava statistika koostamine, õigusraamistiku alusel asjakohaste sanktsioonide kehtestamine desinformatsiooni levitajatele ning desinformatsiooniallikate vastu võitlemine.“

See soovitus on oluline, sest väärinfo ja desinformatsioon nii liidus kui ka väljaspool seda tekitavad konflikte liidu kodanike vahel, polariseerivad ühiskonda, ohustavad demokraatiat ja kahjustavad majandust. Arvestades teema keerukust, on vaja märkimisväärsed inimressursse ja rahalisi vahendeid.

29. „Soovitame 1) suurendada ELi ja selle kodanike vahelist veebipõhist ja -välist suhtlust (st küsitleda kodanikke otse ELi küsimustes ja luua hõlpsasti kasutatav platvorm, et tagada igale kodanikule võimalus suhelda ELi institutsioonide ja juhtidega) ning 2) tagada, et kodanikud saavad osaleda ELi poliitikakujundamise protsessis, väljendada oma seisukohti ja saada tagasisidet, ning soovitame koostada ELi juhtidele harta või käitumisjuhendi või suunised. Selleks et iga kodanik saaks osaleda, peaksid olemas olema erinevad suhtlusvahendid.“

Soovitame seda meedet, kuna Euroopa institutsioonidega ühenduse võtmiseks on mitmeid viise (veebiplatvormid, esindusorganid), kuid need ei ole teada, tõhusad ega läbipaistvad. Kättesaadavus on riigiti väga erinev. Sagedasem ja parem suhtlemine tekitab Euroopa kodakondsuse omaksvõtu tunde.

30. „Soovitame, et Euroopa identiteedil ja väärtustel (st õigusriik, demokraatia ja solidaarsus) oleks rändajate integreerimise protsessis eriline koht. Ette võib näha mitmesuguseid meetmeid, nagu programmide loomine või juba olemasolevate (kohalike) programmide toetamine, et soodustada sotsiaalset suhtlust rändajate ja ELi kodanike vahel, või ettevõtjate osalemine rändajate integratsiooni toetavates programmides. Samal ajal tuleks käivitada sarnased programmid, et suurendada liidu kodanike teadlikkust rändega seotud küsimustest.“

See soovitus on oluline, sest sotsiaalse suhtluse programmid võivad aidata rändajaid nende uues elus ja võimaldada mittesisserändajatel paremini mõista rändajate igapäevaelu. Kui rändajad elavad getodes, ei ole võimalik neid ühiskonda integreerida ei riiklikul ega ELi tasandil. Vaja on ühist poliitikat, sest kui rändajad sisenevad liidu territooriumile, saavad nad minna kõikidesse liidu riikidesse. Toetada tuleks kohalikke algatusi, kuna kohalikud omavalitsused kasutavad vahendeid tõhusamalt kui riigi tasandil.

Alatelg 4.3 Teave ELi kohta

31. „Soovitame, et EL teavitaks Euroopa kodanikke rohkem. Selleks peaks liit kasutama kõiki vajalikke vahendeid, austades samal ajal meediavabadust ja sõltumatust. See peaks andma meediale vahendeid ning üldist ja usaldusväärset teavet liidu tegevuse ja poliitika kohta. Liit peaks tagama, et liikmesriikide ja Euroopa meedia levitab teavet võrdselt kõigis liikmesriikides, ning tagama, et liikmesriigid julgustavad avalik-õiguslikke ringhäälinguorganisatsioone ja avalik-õiguslikke pressiagentuure tegelema Euroopa küsimustega.”

Soovitame seda meedet, sest meie isikliku kogemuse ja Eurobaromeetri andmete kohaselt teavitab enamikku Euroopa kodanikke traditsiooniline meedia (ajakirjandus, raadio ja televisioon) ning need kanalid pakuvad praegu liidu kohta väga vähe teavet. Meedial, sealhulgas avalik-õiguslikul meedial, on avalik-õiguslik funktsioon. Seetõttu on selle ülesande täitmiseks oluline tegeleda Euroopa elanikkonda mõjutavate Euroopa küsimustega. Soovitame integratsiooni edendamiseks, et eri liikmesriikides levitav teave liidu kohta oleks sama, ning soovitame vältida lahknevat teavet iga riigi eri küsimuste kohta. Sama tulemuse saavutamiseks on mugavam ja odavam kasutada juba olemasolevaid meediakanaleid kui luua uus kanal. Olemasolevate kanalite eeliseks on ka see, et nad on kodanikele juba teada. Ükski kodanik ei peaks valima erinevate kanalite vahel, et pääseda juurde erinevale (riiklikule või Euroopa) sisule.

32. „Soovitame ELil luua ja edendada mitmekeelseid veebifoorumeid ja veebiväliseid kohtumisi, mis võimaldavad kodanikel alata arutelu ELi esindajatega, olenemata tõstatatud küsimuse temast ja geograafilisest ulatusest. Vastused nendel veebifoorumitel ja väljaspool veebi toimuvatel kohtumistel esitatud küsimustele tuleks anda lühikese ja täpselt määratletud ajavahemiku jooksul. Kogu nende ruumidega seotud teave tuleks koondada integreeritud ametlikule veebisaidile, millel on erinevad funktsioonid, näiteks koht korduma kippuvate küsimuste jaoks, võimalus jagada ideid, ettepanekuid või muresid teiste kodanikega ning mehhanism, mis näitab, millised neist saavad kõige rohkem toetust. Igal juhul peaks juurdepääs sellele veebisaidile olema lihtne ja tuleks kasutada bürokraatiavaba keelt.“

Soovitame seda meedet, sest see on viis luua otsene sild Euroopa kodanike ja Euroopa esindajate vahel, et rääkida ja suhelda koos, anda kodanikele lihtne juurdepääs liitu käsitlevale teabele ja juhtida nende tähelepanu juba kättesaadavale teabele. See loob läbipaistvama ja avatuma liidu ning aitab kodanikel jagada oma probleeme ja mõtteid ning saada poliitilisi vastuseid ja lahendusi ning võimaldab kodanikel kaasata ja jagada vaatenurki ja kogemusi teiste kodanikega.

33. „Soovitame ELi institutsioonidel ja esindajatel kasutada arusaadavat keelt ja vältida oma suhtluses bürokraatlike terminite kasutamist, säilitades samal ajal esitatud teabe kvaliteedi ja tehnilise taseme. Liit peaks EL kohandama kodanikele antavat teavet, kasutades erinevaid suhtluskanaleid ja erinevaid sihtrühmi (nt ajalehed, televisioon, sotsiaalmeedia). Liit peaks tegema erilisi jõupingutusi teabevahetuse kohandamiseks digitaalmeediaga, et suurendada oma suutlikkust jõuda noorteni.“

Soovitame seda meedet, sest arusaadava teabe olemasolu võimaldab liidul jõuda rohkemate Euroopa kodanikeni, mitte ainult nendeni, kes on kaasatud. Tänu uutele nüüdisaegsetele vahenditele, mis on suunatud konkreetsele sihtrühmale, saavad kodanikud paremini aru ELi tegevusest ja poliitikast, eelkõige noortest, kes ei tunne end ELi lähedal või sellega seotuna.

telg: Kodanike osaluse suurendamine

Alatelg 5.1 Kodanike osalemine

34. „Soovitame, et sõltumatud kodanikest vaatlejad oleksid kohal kõigis ELi otsustusprotsessides. Tuleks luua alaline kodanike esindajate foorum või organ, mis vastutaks kasuliku ja olulise teabe levitamise eest kõigile sellisena määratletud liidu kodanikele. Need kodanikud suhtleksid kõigi teiste Euroopa kodanikega ülalt-alla/alt-üles lähenemisviisi raames, mis arendaks edasi dialoogi kodanike ja ELi institutsioonide vahel.“

Kodanikud väärivad ilmselgelt, et neid hoitaks kursis kõigi küsimustega, ning on oluline tagada, et poliitikud ei saaks kodanike eest varjata teatavaid küsimusi, mida nad eelistaksid ignoreerida. Selline meede aitaks ületada lõhet kodanike ja valitud esindajate vahel, luues uusi usaldusvõimalusi.

35. „Soovitame liidul taasalustada arutelu Euroopa põhiseaduse üle, et koostada liidu kodanikest inspireeritud põhiseadus. Kodanikud peaksid saama hääletada sellise põhiseaduse koostamise poolt. Et vältida konflikte liikmesriikidega, tuleks inimõiguste ja demokraatia väärtused lisada käesolevasse põhiseadusesse esmajärjekorras. Sellise põhiseaduse koostamisel tuleks arvesse võtta varasemaid jõupingutusi, mille tulemusel ei ole kunagi põhiseadust vastu võetud.“

Sest see põhiseadus kaasaks noori poliitikasse liidu tasandil ja nurjaks natsionalismi jõud, mis üha enam esile kerkivad. Sest see annaks ühise määratluse selle kohta, mis on demokraatia Euroopas, ja seda rakendataks võrdselt kõigis liikmesriikides. Sest liit jagab demokraatia ja inimõiguste valdkonnas ühiseid väärtusi. Kodanikel oleks seega võimalus osaleda otsustusprotsessis ja samastuda rohkem liiduga, osaledes selles protsessis.

36. „Soovitame, et poliitikud võtaksid suurema vastutuse selle eest, kuidas nad esindavad neid valinud kodanikke. Eelkõige noored on poliitikast eriti kaugel ja neid ei võeta osalemisel tõsiselt. Kuid huvipuudus on universaalne probleem ja igas vanuses inimesed peaksid olema rohkem kaasatud kui praegu.

Demokraatia mõistet tuleb ajakohastada. Me peame meeles pidama, mis demokraatia tegelikult on. Kuna noortel on olnud piisavalt ja nad on pettunud poliitikutes, näevad nad eliiti, kes ei jaga oma arvamusi. Seepärast peame kodanikke rohkem mobiliseerima originaalsel ja atraktiivsel viisil. Haridussüsteem, sotsiaalmeedia ja kõik muud meediavormid võiksid seda rolli täita kogu elutsükli jooksul ja kõigis keeltes.

Alamtelg 5.2 Kodanike osalemine

37. „Soovitame, et EL läheneks kodanikele jõulisemalt. Selle saavutamiseks peaksid liikmesriigid olema kaasatud kodanike osalemise edendamisse liidus. Liit peaks edendama kodanike osalemise mehhanismide kasutamist, korraldades kaubandus- ja reklaamikampaaniaid. Riiklikud ja kohalikud omavalitsused peaksid olema kohustatud selles protsessis osalema. Liit peaks tagama osalusdemokraatia platvormide tõhususe.“

Soovitame seda, sest olemasolevat platvormi tuleb tugevdada ja tõhustada: kodanikud peavad andma rohkem tagasisidet liidule ja vastupidi. Liidus ei ole piisavalt arutelusid ei kodanike ega valitsuste vahel. Kuna kodanikud ei esita petitsioone kas seetõttu, et nad ei tea, et mehhanism on olemas, või seetõttu, et nad ei usu, et sellised petitsioonid võivad olla edukad.

38. „Soovitame ELil luua ja rakendada koolidele mõeldud programme selle kohta, mida ELis osalusmehhanismidega seoses tehakse. Sellised programmid tuleks integreerida Euroopa kodakondsust ja eetikat käsitlevatesse koolide õppekavadesse eakohase sisuga. Programmid peaksid olema ka täiskasvanutele. Kodanikele tuleks teha kättesaadavaks elukestva õppe programmid, et suurendada nende teadmisi kodanike osalemisvõimalustest liidus.“

Soovitame seda meedet, sest see on meie laste tuleviku jaoks oluline. Kodanikud tahavad teada, kuidas oma häält väljendada. On oluline, et nad teaksid täpseid mehhanisme ja seda, kuidas neid kasutada, et liit nende häält kuulda võtaks. See on oluline, et kõik Euroopa kodanikud oleksid võrdsetel alustel. Euroopa kodanikena peame teadma, kuidas oma õigusi kasutada. Euroopa kodanikena on meil õigus seda teavet teada.

Alateltg 5.3 Kodanike osalemine

39. „Soovitame liidul korraldada kodanike kogusid. Soovitame tungivalt kehtestada need õiguslikult siduva ja siduva seaduse või määruse alusel. Need kodanike kogud peaksid toimuma iga 12–18 kuu järel. Kodanike osalemine ei tohiks olla kohustuslik, vaid seda tuleks julgustada, kuid see tuleks korraldada piiratud volituste alusel. Osalejad tuleb valida juhuslikkuse alusel vastavalt esindavuskriteeriumidele. Nad ei tohi esindada ühtegi organisatsiooni ja neid ei tohi kutsuda osalema oma ametiülesannete tõttu, kui nad on assamblee liikmed. Vajaduse korral osutavad abi eksperdid, et assamblee liikmetel oleks aruteludeks piisavalt teavet. Otsuste tegemine on kodanike kätes. Liit peab tagama, et poliitikutel on pühendunud kodanikekogudes tehtavatele otsustele. Kui kodanike ettepanekuid eiratakse või need lükatakse selgesõnaliselt tagasi, peavad Euroopa institutsioonid neid arvesse võtma ja põhjendama, miks see otsus tehti.“

Soovitame luua kodanike kogud, sest soovime, et kodanikud tunneksid end Euroopa institutsioonidele lähemal ja annaksid poliitikutega käsikäes otsese panuse otsuste tegemisse, et tugevdada kuuluvustunnet ja otsest tõhusust. Lisaks soovime, et erakondi peetaks kodanike ees vastutavaks, sealhulgas nende valimisprogrammide eest.

Lisa: Muud soovitud, mille on läbi vaadanud PANEL, kuid mida ei ole vastu võetud

telg: Õiguste tagamine ja mittediskrimineerimine

Alamtelg 1.1 Mittediskrimineerimine / Alamtelg 1.2 Sooline võrdõiguslikkus

„Soovitame ELil kaasata vähemused aktiivselt riiklike institutsioonide (nt politsei ja valitsusvälised organisatsioonid) põhiaspekte käsitleva poliitika kujundamisse. Soovitame liidul luua nõuandekogu, mille valivad otse vähemused. See peaks koosnema peamiselt vähemuste esindajatest, sealhulgas valitsusväliste organisatsioonide esindajatest. Tal peaks olema koolitav roll riigiteenistujate teadlikkuse suurendamisel vähemuste vajadustest. Sellel organil peaks olema vähemusküsimustes vetoõigus.”

Soovitame seda meedet, sest vähemuste häält ei võeta piisavalt kuulda. Nad peaksid end väljendama enda nimel, enda määratud viisil ja professionaalsel tasandil; Seetõttu oleme ühendanud esindatuse hääletamise ja asjatundlikkuse kaudu.

telg: Demokraatia ja õigusriigi kaitsmine

Alamtelg 2.2 Demokraatia kaitsmine ja tugevdamine / Alamtelg 2.4 Meedia ja desinformatsioon

„Soovitame luua Euroopa tasandil audiovisuaal-, trüki- ja digitaalmeedia järelevalveasutuse. Amet peaks kontrollima, kas riiklik meedia järgib oma sisu tootmisel erapooletut ja objektiivset protsessi. Väärinfo ennetamiseks peaks amet kehtestama riikliku meedia usaldusväärsuse hindamise süsteemi. See hindamissüsteem peaks olema kodanikele kergesti mõistetav.”

Soovitame seda meedet, sest meil on vaja hinnata meediat ja selle usaldusväärsust, aga ka meedia mitmekesisust liidu riikides. Euroopa amet oleks kõige objektiivsem organ sellise ülesande täitmiseks. Lisaks võimaldab selline hindamissüsteem kodanikel teha teadlikke valikuid ja julgustab meediat andma usaldusväärset teavet. Kui reitingusüsteem osutub meedia usaldusväärsuse tagamiseks ebapiisavaks, peaks ametil olema ka õigus kehtestada sanktsioone.

telg: Kodanike osaluse suurendamine

Alatelg 5.1 Kodanike osalemine

„Soovitame luua kodanike esindusorgani, et arutada otsustusprotsessi ja anda sellesse oluline panus, kui ELi tasandil otsustatakse Euroopa kodanike jaoks oluline küsimus

(sõltuvalt kodanike otsusest – võimaluse korral küsitluse kaudu). See peaks olema heterogeenne rühm, kuhu kuulub ligikaudu 100 kodanikku kõigist ELi riikidest, kus kõik riigid on võrdselt esindatud. Rühm peaks olema rotatsiooni korras vahetuv rühm, mille liikmeid vahetatakse korrapäraselt välja.”

Kuna on oluline vältida selliseid probleeme nagu korruptsioon, mis võivad tuleneda alalisest esindusorganist, ning on väga oluline, et sellisel organil oleks kõigi riikide võrdne esindatus, et vältida ebaõiglast otsustusõigust. Kuna see töörežiim väldiks probleeme, mis on seotud kaugtehnoloogia paigaldamise või pideva kasutamisega.

Euroopa kodanike kolmas paneelarutelu: „Kliimamuutused ja keskkond / tervis”

PANELI VASTU VÕTNUD SOOVITUSED (esitatakse PLENARILE)

telg: Parem elustiil

Alatelg 1.1 Tervislikud eluviisid

1. Soovitame ELil anda mahepõllumajandusele toetusi, sealhulgas stiimuleid mahepõllumajanduslike pestitsiidide jaoks, et muuta mahepõllumajanduslikud tooted taskukohasemaks. Lisaks peab EL toetama põllumajandustootjate harimist mahepõllumajanduse ja kestliku põllumajanduse valdkonnas ning vältida tuleks monokultuurset põllumajandust. Konkurentsivõime suurendamiseks tuleks toetada väikeseid mahepõllumajandusettevõtteid, mitteintensiivseid põllumajandusettevõtteid ja lühikeste tarneahelatega põllumajandusettevõtteid.

Mahepõllumajanduslike toodete toetamine muudaks need taskukohasemaks. Peaksime aitama lühemate tarneahelatega supermarketeid ja väikepõllumajandustootjaid, kellel on võimalus oma tooteid müüa. See laiendab juurdepääsu värskeimatele toodetele. Teisest küljest ei kajasta mitterahepõllumajanduslike toodete madalad hinnad nende tekitatud kahju.

2. Soovitame rahastada vertikaalse põllumajanduse innovatsiooni ELi investeeringutest.

Vertikaalne põllumajandus võimaldab meil säästa maapinda, mida saaks selle asemel kasutada metsanduses. Samuti ei nõua see pestitsiide, mis võimaldab meil toota rohkem orgaanilist toitu. Lisaks ei mõjuta seda ebasoodsad ilmastikutingimused, mis on kliimamuutuste tõttu üha sagedasemad, ja see lühendab tarneahelaid.

3. EL peaks kehtestama miinimumstandardid toidu kvaliteedile, toidu jälgitavusele ja hooajatoodete tarbimisele koolisööklates. Koolisööklate tervislikke koostisosi tuleks seetõttu toetada, et pakkuda õpilastele taskukohast ja kvaliteetset toitu.

Omandame juba varases eas harjumusi, mis kujundavad meie suhtumist tervisesse; Koolis tuleks edendada häid harjumusi ja õpilased võiksid neid kodus korrata. Küsimus on ka sotsiaalses õigluses: Igal ELi õpilasel peaks olema õigus kvaliteetsele toidule koolis.

4. Soovitame investeerida uutesse jalgrattateedesse ja parandada olemasolevaid, et muuta jalgrattasõit ohutuks ja atraktiivseks ning tagada, et kõik Euroopa vanuserühmad saaksid kasu liikluseeskirjade alasest koolitusest, eelkõige e-jalgrataste kasutajate ja juhilubadeta inimeste jaoks. Elektri jalgrataste tootjatelt tuleks nõuda teabe esitamist elektri jalgratta kasutamise ja sellega seotud riskide kohta. Jalgratturitele tuleks pakkuda õiguskaitset sõidukiga toimunud õnnetuse korral (vt Madalmaade õigusakte). Me pooldame autovabasid piirkondi linnades (ilma äripiirkondi kahjustamata). Üldisemalt soovitame anda jalgratturitele ja jalakäijatele mootorsõidukite ees eelis- ja lisaõigused, tagades samal ajal liiklusohutuse ja liikluseeskirjade järgimise.

Need soovitused on olulised, sest jalgrattasõit toob kasu nii üksikisikutele kui ka rahvatervisele, õhukvaliteedile, müratasemele, kliimale ja liiklusele kesklinnades. Jalgratturid ja jalakäijad peavad end turvaliselt tundma, arvestades elektri jalgrataste suurema kasutamisega seotud riske. Mõnikord on rattateed puudu või halvas seisukorras.

5. Soovitame integreerida toidutootmise riiklikku haridusse. Soovitame võimalusel toetada ja toetada aedade loomist koolides ning linnaaianduse projekte avalikes ja eraruumides. Linnaplaneerimise raamistikutes tuleb arvesse võtta vajadust ruumi, vee ja toetava taristu järele. Näiteks võiks rohestamisprojektide jaoks kasutada vanu parklaid, hoonetel võiks läbi viia vertikaalseid aiandusprojekte või ehituslubade saamise tingimuseks võiks olla haljasalade integreerimine. Soovitame jagada uuenduslikke tavasid ja parimaid tavasid liikmesriikide vahel.

Aiandusprojektid edendavad linnade ja nende elanike vastupanuvõimet, tuues kokku eri vanuses ja eri sotsiaalsetesse rühmadesse kuuluvad inimesed. Rohealade levik parandab elukvaliteeti, õhukvaliteeti, vaimset ja füüsilist tervist ning keskkonda.

Alatelt 1.2 Keskkonnaharidus

6. Soovitame ELil võtta vastu direktiivi, millega nõutakse, et linnaarengu programmid vastaksid konkreetsetele keskkonnanõuetele, et muuta linnad keskkonnahoidlikumaks. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada era- ja avalikule omandile ja ruumidele, sealhulgas arendatavatele uutele hoonetele. Sellega tuleb kehtestada miinimumstandardid, et tagada hoonete ja ruumide võimalikult keskkonnahoidlikkus. Omadussõna "roheline" viitab siin taastuvate energiaallikate kasutamisele, energiatarbimise vähendamisele, süsinikdioksiidi heitkoguste madalale tasemele ja tehaste kaasamisele arhitektuuriprojektidesse.

Rohelisemad linnad aitavad aktiivselt vähendada kliimamuutuste mõju ning eelkõige CO₂ ja osooni heitkoguseid, millel on negatiivne mõju kodanike tervisele. Investeerimine keskkonnahoidlikumatesse linnadesse aitab kaasa kogukonna kestlikule arengule, mis toob pikaajalist majanduslikku ja sotsiaalset kasu.

7. Soovitame, et EL töötaks liikmesriikide toel välja, võtaks vastu ja rakendaks ühise Euroopa harta, milles käsitletakse keskkonnaküsimusi nende keerukuses. Hartaga luuakse liikmesriikidele raamistik korrapäraste teabe- ja koolituskampaaniate korraldamiseks, mida

levitatakse kõigis kättesaadavates meediakanalites ja selleks loodud uues teabeportaal. Neid kampaaniaid tuleks korraldada kogu ELis ja kõigil tasanditel, et suurendada kõigi kodanike keskkonnateadlikkust.

Liikmesriikidevahelise koordineerimise puudumine pärsib olemasolevate kampaaniate tõhusust ja aeglustab jõupingutusi kliimamuutustega seotud üleilmsete probleemide lahendamiseks. Ühine harta edendab liikmesriikide tegevuskavade vahelist koostööd, tagades tõhusamad jõupingutused. Lisaks tagatakse sellega, et kodanikele antakse järjepidevat ja ühetaolist teavet nende igapäevase tegevuse mõju kohta, näiteks nende transpordiliigi valiku ja nende jäätmete käitlemise kohta.

telg: Keskkonna ja tervise kaitsmine

Alatelg 2.1 Tervislik looduskeskkond

8. Soovitame ühtset ökopunktide süsteemi, mis näitab iga ELis ostetud kättesaadava toote üldist keskkonnajalajälge. Kolmandatest riikidest pärit tooted peavad läbipaistval viisil vastama sellele ökopunktide süsteemile. See süsteem peaks põhinema toodete endi suhtes kohaldatavatel selgetel klassifitseerimiskriteeriumidel ja kasutama näiteks QR-koodi, mis annab üksikasjalikumat tooteteavet.

See toote olelusringi käsitlev teave on oluline kõigi ELi kodanike jaoks, et suurendada tarbijate mõjuvõimu ostude tegemisel. See võimaldab ELi kodanikel teha vastutustundlikke otsuseid, mis aitavad kaitsta nende keskkonda.

9. Soovitame teha rohkem investeeringuid uute keskkonnasõbralike energiaallikate uurimiseks ja selleks ajaks, kui need uued allikad kasutusele võetakse, teha täiendavaid investeeringuid olemasolevatesse optimaalsetesse energiatootmislahendustesse. Samuti soovitame läbipaistvalt teavitada ja harida Euroopa kodanikke konkreetsetest energiaallikatest. Soovitame tungivalt võtta arvesse energiatootmise protsessi kõiki ökoloogilisi ja sotsiaalseid mõjusid praegustele ja tulevastele põlvkondadele.

Me seisame silmitsi energiatootmisest tuleneva väga suure CO2 heite ja muude mürgiste ainetega, mis halvendavad kliimat ja õhukvaliteeti. ELi suuniste, valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) aruannete soovitude ja COP26 eesmärkide järgimiseks peame tugevdama teadusuuringuid ja investeeringuid, et saavutada kliimaneutraalne energiatootmine.

Alatelg 2.2. Bioloogilise mitmekesisuse kaitse

10. Soovitame oluliselt vähendada keemiliste pestitsiidide ja väetiste kasutamist igat liiki põllumajanduses, tagades rangemate ühiste standardite kohaldamise, kiirendades

looduslike alternatiivide uurimist ja toetades uute lahenduste kasutuselevõttu, sealhulgas põllumajandustootjate koolitamist.

Kuigi väetiste ja alternatiivsete pestitsiidide valdkonnas on tehtud edusamme, ei ole enamik neist veel suurtes põllumajandusettevõtetes kasutatavad. Seetõttu on uute lahenduste väljatöötamiseks vaja püsivamaid jõupingutusi. Teadusuuringuid tuleks soodustada avaliku sektori kulutuste ning pestitsiidide ja väetiste kasutamise rangemate standardite kaudu. Teadusuuringute tulemusi tuleb kiiresti levitada ELi tasandil.

11. Soovitame laiendada kaitsealasid bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks (imetajad, linnud, putukad ja taimed) ning tugevdada õigusriigi põhimõtet seoses inimsekkumisega nendel aladel. Kaitsealasid ei peeta mitte ainult saarteks, vaid ka järjepidevuseks rohelisemate linnapiirkondadega kooskõlas ELi ühtlustatud standarditega.

Bioloogiline mitmekesisus kannatab metsade raadamise all. Kaitsealade loomine on üks peamisi viise maismaa elurikkuse kaitsmiseks. Siiski on raske kaitsta saastatud linnade lähedal asuvaid kaitsealasid või vältida inimeste sekkumist, kui ümbritsevad alad jätavad loodusele vähe ruumi. Meil on vaja rohelisi elamupiirkondi ja integreerida need ümbritsevasse loodusesse.

12. Soovitame suunata üldised toetused põllumajandusele ümber peamiselt säästva põllumajanduse arendamisega seotud projektidele, integreerides looduse ja töötajate austamise. Toetusesaajad peaksid järgima selgeid keskkonnastandardeid ja neid tuleks rangelt jälgida.

Usume, et soodustada tuleks ainult säästvat põllumajandust, mis tähendab praegu üldtoetusteks kasutatavate vahendite ümberjaotamist. Lisaks on võimalik suurendada kasutatavate vahendite tõhusust, keskendudes ümberkujundavatele projektidele ja uuenduslikele lahendustele, mitte igaaastastele maksetele. Tagada tuleks põllumajandustegevuse ja -projektide ökoloogilise mõju parem järelevalve. Töötajate inimõigusi tuleb samuti pidada jätkusuutlikkuse lahutamatuks osaks.

13. Soovitame ELil tagada keskkonnasõbralikele põllumajandustoodetele aus konkurents, kehtestades kõrgemad standardid nii ELi kui ka imporditud toodetele, tagades nende jälgitavuse, märgistamise ja kvaliteedikontrolli.

Kestlike põllumajandustoodete väiksem tootlikkus kahjustab nende kulupõhist konkurentsivõimet. Imporditud tooted peaksid oma tootmise ökoloogilise mõju osas vastama samadele rangetele standarditele. Meie ametiasutustel peaks olema võimalik tagada imporditud põllumajandustoodete jälgitavus.

14. Soovitame kiiret ja ulatuslikku taasmetsastamist ja metsastamist ELis optimeeritud maakasutuse kaudu. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ülestöötatud või hävitatud metsade taasmetsastamisele ja degradeerunud muldadega alade metsastamisele. Tuleks edendada uusi ja vastutustundlikumaid lahendusi puidu paremaks kasutamiseks, näiteks plasti ja muude keemiliste materjalide asendamiseks, suurema energiatõhususe saavutamiseks biomassist ja puidutoodete ringlussevõtuks.

Taasmetsastamisel on selge positiivne mõju keskkonnale ja bioloogilisele mitmekesisusele üldiselt. Samal ajal peame kasutama vähem puitu enda kütmiseks, kuid rohkem selleks, et muuta see kõrge lisandväärtusega toodeteks; näiteks plastide asendamiseks on oluline kasutada puitu.

Alatelt 2.3 Ohutud ja tervislikud toidud

15. Soovitame kiiresti ja järk-järgult eemaldada toiduks kasutatavad mittekestlikud pakendid, sealhulgas plastpakendid ja muudel materjalidel põhinevad pakendid, mis ei ole biolagunevad. Selleks soovitame pakkuda rahalisi stiimuleid ettevõtetele, kes lähevad üle täielikult biolagunevatele pakendivormidele, investeerida alternatiivide otsimisse ja kehtestada sanktsioonid ettevõtetele, kes ei kasuta biolagunevaid pakendeid.

Plastijäätmed, eriti mikroplast, muutuvad üha arvukamaks ja halvenevad aeglaselt. Plasti tarbimine kahjustab toidu kvaliteeti ja ohutust ning ohustab samal ajal inimeste ja loomade tervist. Lisaks ei ole olemasolevad ELi õigusaktid mittebiolagunevate pakendite vähendamiseks piisavad.

16. Soovitame intensiivsest aretusest järk-järgult loobuda, sealhulgas lõpetada loomade alandavad elutingimused. Teeme ettepaneku kehtestada ühised loomakasvatustandardid (nt loomade maksimaalne arv, sobiv vabaõhuruum) ja investeerida rohkem mitteintensiivsetesse meetoditesse (ekstensiivne ja säästev põllumajandus), pakkudes põllumajandustootjatele rahalisi stiimuleid ja koolitust selle arengu toetamiseks.

Intensiivse põllumajanduse järkjärguline kaotamine vähendab keskkonnareostuse taset ja tugevdab looduskaitset. Lisaks vähendab intensiivse loomakasvatuse järkjärguline lõpetamine loomahaiguste vastu võitlemiseks ja meie toitumise kvaliteedi parandamiseks vajalike ravimite kogust. Intensiivpõllumajandus ei austa ka loomade heaolu, kuid on olemas kestlikumaid põllumajandusvorme, nagu ekstensiivne põllumajandus; põllumajandustootjatele on vaja anda toetusi, et aidata neil selles suunas liikuda.

17. Soovitame tugevdada kontrolli antibiootikumide ja muude veterinaarravimite tarbetu kasutamise keelamise üle söödalisandites: Muutkem see algatus reaalsuseks! Teeme ettepaneku, et antibiootikumide kasutamine loomakasvatustes peaks olema lubatud ainult siis, kui see on hädavajalik, et kaitsta loomade tervist ja heaolu, mitte ennetavalt. Lisaks on vaja rohkem investeerida tõhusamate antibiootikumide otsimisse, töötades samal ajal välja alternatiive, tuginedes selles valdkonnas käimasolevatele teadusuuringutele.

Inimeste resistentsust antibiootikumide suhtes vähendab antibiootikume saanud loomadelt saadud toidu tarbimine. Lisaks võtab aega, et töötada välja sobivad alternatiivid olemasolevatele antibiootikumidele ning tagada, et põllumajandustootjad oleksid teadlikud ja valmis neid kasutama. Me tunnistame, et on olemas antibiootikume käsitlevad Euroopa direktiivid; kuid neid ei ole kõikides liikmesriikides rakendatud ühtemoodi. Lisaks kuritarvitatakse veterinaarravimeid dopingu kasutamise eesmärgil; rangemad loomade heaolu käsitlevad õigusaktid suurendavad seega loomade heaolu ja parandavad loomade elukvaliteeti.

18. Soovitame, et ELi õigusaktides nõutaks toidu tootmisel hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide kasutamise deklareerimist, et täpsustada kasutatava lõpptoote liik, kogus ja kokkupuude sellega. Kõikide asjaomaste toiduainete pakenditel peavad olema selgelt märgitud olemasolevad ained ja nende kasutamise põhjused. Lisaks tuleks kiirendada teadusuuringuid hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide mõju kohta inimeste tervisele.

Praegu on toiduainete jälgitavus ebapiisav, eelkõige seoses hormonaalsete ainete ja endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalidega. Usume, et toidutootmise läbipaistvus on vajalik aruandekohustuse täitmiseks. Teisest küljest peaks tarbijatel olema võimalik teada tarbitava toidu täielikku koostist ja nad peaksid saama vabalt valida, mida nad söövad. Lisaks ei ole piisavalt uuritud hormonaalseid aineid ja endokriinfunktsiooni kahjustavaid kemikaale sisaldavate toiduainete tarbimise mõju inimestele (ja võimalikke riske).

19. Soovitame vähendada töödeldud toiduainete tarbimist, kohaldades ebatervislikele toitudele makse ja investeerides saadud vahendid tervislikesse toitudes. Teeme ettepaneku luua üleeuroopaline tervisliku toidu hindamise süsteem, mis põhineb liikmesriikide parimatel tavadel, ning panna toidule märgised, et teavitada tarbijaid nende tervisemõjust.

Sel viisil saab kogutud rahalisi vahendeid kasutada teadlikkuse suurendamise meetmete ja reklaamikampaaniate väljatöötamiseks, tervisliku toitumise prioriteediks seadmiseks haridussektoris ning selle tagamiseks, et ebatervislikud toidud oleksid supermarketites vähem nähtavad. Investeeringud tervislikku toitu aitavad parandada ka elanikkonna üldist tervist ja selle tulemusena vähendada avaliku sektori kulutusi, mis on vajalikud kehvast toitumisest tulenevate terviseprobleemide lahendamiseks. Lisaks usume, et maksud ja toetused julgustavad ettevõtjaid tootma tervislikumat toitu.

telg: majanduse ja tarbimise ümberorienteerimine

Alatelg 3.1 Ületootmise ja ületarbimise reguleerimine

20. Soovitame ELil võtta rohkem meetmeid, et võimaldada tarbijatel tooteid kauem kasutada ja julgustada neid seda tegema. EL peaks võitlema kavandatud aegumise vastu, pikendades toote garantiid ja kehtestades varuosadele maksimumhinna pärast garantiiaja lõppu. Kõik liikmesriigid peaksid kehtestama remonditeenuste maksuvähenduse, nagu see on Rootsis. Tootjatelt tuleks nõuda, et nad märgiksid oma toodete eeldatava kasutusea. EL peaks andma veebisaidi ja haridusmeetmete kaudu teavet selle kohta, kuidas tooteid korduskasutada ja parandada.

Meie jäätmeühiskond ei ole jätkusuutlik, sest see tekitab liiga palju jäätmeid. Kavandatud meetmete rakendamisega liigume ühiskonna suunas, kus tooteid korduskasutatakse ja parandatakse ning mille arv väheneb, vähendades seega ületarbimist.

21. Soovitame ELil kohaldada rangemaid keskkonnastandardeid ja tagada õiglased töötingimused kogu tootmisahelas. ELi tootmisstandardid peaksid olema kestlikumad ja liikmesriikides ühtlustatud ning neid tuleks kohaldada imporditud kaupade suhtes. Need standardid peavad olema ka sotsiaalselt laadi, sealhulgas tagama töötajatele inimväärse sissetuleku ja rahuldavad töötingimused tehastes. Sellel peaksid olema tagajärjed kaupadele, mis ei vasta nendele standarditele.

Oluline on kehtestada Euroopas keskkonnaalaselt ja sotsiaalselt ühtsed tootmisstandardid, et tagada kõigi pakutavate toodete kestlik tootmine. Need meetmed on meie majanduse ümberorienteerimisel ja tootismudelite muutmisel keskse tähtsusega.

22. Soovitame ELil ja liikmesriikidel kehtestada meetmed keskkonda kahjustavate toodete reklaami piiramiseks. Väheste vastupidavusega toodete suhtes tuleks kohaldada kohustuslikku vastutusest vabastamise klauslit kõigis reklaamivormides, mis näitavad, et need on keskkonnale kahjulikud. EL peaks keelustama selliste toodete reklaamimise, mis ei ole üldse kestlikud.

reklaam soodustab tarbimist; keskkonda kahjustavaid tooteid ei tohiks propageerida. Sel viisil on vähem tõenäoline, et tarbijad ostavad keskkonnale kahjulikke tooteid.

23. Soovitame ELil luua ja arendada tagatisrahasüsteemi taristut kõigi klaasist, plastist, alumiiniumist jne valmistatud esmapakendite jaoks kogu ELis ühtsel viisil. Tootjad peaksid võimaluse korral taaskasutama tagastatavaid pakendeid, steriliseerides neid, mitte lihtsalt materjali ringlusse võtma. Lisaks toidu ja jookide pakendamisele peaks seade hõlmama ka muud liiki pudeleid ja mahuteid, näiteks šampoonipudeleid.

Praegu viskavad tarbijad ära liiga palju pakendeid, saastavad ja hävitavad meie ökosüsteeme. Tagatisrahasüsteemid aitavad vähendada jäätmeid, julgustades kodanikke pigem pakendeid tagasi tooma kui neid ära viskama. Selle seadme arendamisega kasutame vähem ressursse; vähendatakse tekkivate jäätmete kogust.

Alateltg 3.2 Jäätmete vähendamine

24. Soovitame edendada ringmajanduse poliitika tugevamat rakendamist Euroopa tasandil, mis on suunatud nii ettevõtjatele kui ka kodanikele, pakkudes rahalisi stiimuleid neile, kes neid järgivad.

Paljud inimesed jäävad töötuks, kui tootmisettevõtted vähendavad oma tööjõudu või isegi lõpetavad maksete tegemise/sulgemise. Töötute ümberõppe meetmed soodustavad keskkonnasõbralikke tavaid, piirates samal ajal töötust ja edendades mitmekesise majanduse ajakohastamist.

25. Soovitame ELil reguleerida keskkonnaohutute pakendite (st võimaluse korral biolagunevatest või ringlussevõetavatest või kestlikumatest materjalidest valmistatud pakendid) ja/või väiksema mahuga pakendite kasutamist, kasutades ka ruutkoodi, mis annab asjakohast teavet kasutusjärgse ringlussevõtu ja/või kõrvaldamise protsessi kohta.

Selle soovitus tulemuseks on vähem pakendeid, vähem jäätmeid ja seega vähem reostust; seetõttu on keskkond puhtam ja lõppkokkuvõttes on CO₂ jalajälg väiksem. Samuti väheneb tootjate maksukoormus.

Alamtelg 3.3 Õiglased tooted, võrdne juurdepääs ja õiglane tarbimine

26. Soovitame Euroopa Liidul kehtestada õigusraamistik, et tagada kõigile Euroopa tarbijatele taskukohane ja parem juurdepääs kvaliteetsetele kohalikele toiduainetele.

Praegu puudub ELi tasandil ühtne tõlgendus selle kohta, mida tuleks pidada kohalikuks ja kvaliteetseks toiduks. See lünk tuleb täita.

Halva kvaliteediga toodete import avaldab keskkonnale otsest negatiivset mõju. Kliimamuutuste vastu võitlemiseks peame tegelema kõigi nende põhjustega, sealhulgas madala kvaliteediga toodete impordiga: on vaja vähendada veokaugust ja edendada hooajalisi tooteid.

See soovitus on paljutõotav, kuna seda võiks kohaldada ka toiduks mittekasutatavate toodete suhtes.

27. Soovitame Euroopa Liidul soodustada rahastamisprogrammide kaudu teadus- ja arendustegevust, et tagada kestlikumate ja taskukohasemate toodete kättesaadavus Euroopa turul. Euroopa Liit peab korraldama ka konsultatsioone kodanikega kõigil otsustustasanditel, sealhulgas kohalikul tasandil, et teha kindlaks nende vajadused kestlike toodete järele.

Usume, et kestlike toodete alased teadusuuringud on ebapiisavad ja kiiresti on vaja eraldada teadusuuringutele rohkem rahalisi vahendeid, et eurooplastel oleks juurdepääs taskukohasematele kestlikele toodetele.

Kodanikud tuleb kaasata otsustusprotsessi. Teadus- ja innovatsioonimeetmete programm tuleb koostada koos kodanikega. Neid tuleks teavitada järeelmeetmetest ja tulemustest.

28. Soovitame Euroopa Liidul luua reguleeriv mehhanism ühisturule sisenevate moekaupade jaoks. Mehhanism töötatakse välja selleks, et soodustada paremat tarbimist näitaja abil, millega tagatakse toote vastavus säästlikkuse kriteeriumidele.

Moetööstus, mis toodab liiga palju madala kvaliteediga kaupu väljaspool Euroopa piire, ei kohalda eetilisi standardeid ega käitu jätkusuutlikult.

Peame leidma õiglase mehhanismi, mis võimaldab tarbijatel paremini tarbida. Siiski on oluline mitte tõsta makse, millel oleksid negatiivsed tagajärjed tarbijatele, vähendades nende ostujõudu.

Tarbijad peaksid teadma, millistel tingimustel nende ostetavad tooted on valmistatud ja kas need vastavad kestlikele kvaliteedistandarditele.

telg: Jätkusuutliku ühiskonna suunas

Alatelg 4.1 Taastuenergia, nüüd

29. Soovitame ELil võtta meetmeid, et muuta CO2 filtrid üleminekuperioodil kohustuslikuks, eelkõige söeküttel töötavate elektrijaamade puhul, seni kuni me tuginame jätkuvalt tavapärasele energiale. Lisaks soovitame ELil anda rahalist toetust liikmesriikidele, kellel ei ole rahalisi vahendeid CO2 filtrite rakendamiseks. Toetus sõltub Pariisi kokkuleppe, rohelse kokkuleppe ja mis tahes uute kliimaseadustega seotud ELi kliimapolitiika järgimisest.

See on konkreetne samm, mis tuleb astuda paralleelselt jätkuvate investeeringutega energiatootmise kindluse alastesse teadusuuringutesse, mille eesmärk on aidata ELi liikmesriikidel järk-järgult saavutada ühised CO2-heite vähendamise eesmärgid.

Me teame, et tavakütuste kasutamine toob kaasa kasvuhoonegaaside heite ja ELi liikmesriigid peavad vähendama seda liiki energia kasutamist, et järgida Pariisi kokkulepet. Kuna CO2-heidet ei saa kohe peatada ja me sõltume endiselt söest, peame võtma meetmeid lühikeses ja keskpikas perspektiivis.

CO2-heite vähendamine on kõigi kodanike ühine huvi nii ELis kui ka väljaspool seda; ELil kui institutsioonil on oma kohustused ning institutsioon annab soovitusi ja võimaldab leida lahendusi, sest liikmesriigid ei suuda eesmäärke üksi saavutada.

30. Soovitame vähendada intensiivset tööstuslikku loomakasvatust, et vähendada metaani tootmist ja veereostust. Selleks vaatab EL läbi oma ühist põllumajanduspoliitikat, et suunata oma toetused säästvale ja kohalikule põllumajandusele, sealhulgas märgistamissüsteemi kaudu, mis võimaldab tarbijatel kestlikke lihatooteid ära tunda. Samuti julgustame ELi investeerima loomakasvatuses ja muudes tööstusharudes tekkivate jätmete korduskasutamise viisidesse.

Elanikkond kasvab, mis toob kaasa nõudluse suurenemise liha järele tulevikus. Seetõttu on vaja vähendada liha tarbimist.

Kuna metaan tekitab kasvuhoonegaase, usume, et on loomulik alustada kariloomade heitkoguste vähendamisega.

Me kõik teame, et liha tuleks tarbida vähem ja seetõttu tuleks kariloomade arvu vastavalt vähendada.

31. Kuigi saastevaba vesiniku tootmine on kallis protsess, kuna 25 % vesiniku saamiseks kulub 75 % energiast, on seda liiki energial palju positiivseid aspekte. Parim lahendus võib olla CO2-vaba energia tootmine koos saastevaba vesiniku arendamisega. Tuuleenergiat

tuleks kasutada saastevaba vesiniku tootmiseks ning EL peaks rohkem investeerima ja suurendama tuuleenergia tootmist ning säilitama seda tulevaste vajaduste rahuldamiseks.

Roheline vesinik on paindlik ja seda saab vajaduse korral kasutamiseks säilitada. See ei põhjusta CO₂ reostust.

Alatelt 4.2 Toetav muudatus

32. Soovitame ELil kehtestada surve- ja premeerimissüsteem, et võidelda reostuse, sealhulgas vee, pinnase, õhu ja kiirguse vastu. Saastajatele tuleb määrata trahvid koos spetsiaalse organisatsiooni kohustusliku toetusega, mis on spetsiaalselt välja töötatud selleks, et aidata üksustel reostust kõrvaldada ja ökosüsteemi taastada. Sellel spetsialiseeritud organisatsioonil peaks olema juhtiv roll saastetaseme ennetamisel ja kontrollimisel.

Kuna on oluline keskenduda saastajate kohustustele ja julgustada üksusi vähendama saastet nullsaaste vähendamiseks. Oluline on omada tervet planeeti, sest see on otseselt seotud meie heaolu ja meie tulevase eksistentsiga.

33. Soovitame ELil luua spetsiaalne veebisait/platvorm, mida kontrollivad mitu eksperti ja mis sisaldab mitmekesist ja korrapäraselt ajakohastatavat keskkonnaval teaduslikku teavet ning mis on kõigile kodanikele kergesti juurdepääsetav ja läbipaistev. See veebisait/platvorm on seotud foorumiga, kus kodanikud ja eksperdid saavad suhelda. Samuti soovitame tungivalt alata selle veebisaidi/platvormi reklaamimiseks meediakampaania (nt sotsiaalmeedia kaudu, nagu YouTube, TikTok ja LinkedIn).

Kõik kodanikud vajavad sõltumatuid teaduspõhiseid teabeallikaid, et mõista kliimamuutustega seotud probleeme (selle tagajärgi ja seda, mida on vaja teha kliimamuutuste ümberpööramiseks) ning tegeleda libauudistega. Meediakampaaniaga teavitatakse neid selle platvormi/veebisaidi olemasolust. Samuti on oluline, et veebisaidil/platvormil esitatud teave oleks arusaadav kõigile kodanikele ning et teema süvendamiseks oleks neil juurdepääs lähtematerjalile.

34. Soovitame ELil vähendada selliste imporditud kaupade kogust, mis ei vasta ELi keskkonnajalajälje standarditele.

Sellega tagame, et ELi imporditavatel kaupadel on keskkonnanahoidlikum jalajalg. Eesmärk on vähendada saastet kogu maailmas. Samuti on oluline esitada riikidele standardid, mida nad peavad täitma, kui nad soovivad kaupu ELi ekspordida.

35. Soovitame ELil julgustada, edendada ja hõlbustada kliimamuutuste alast dialoogi kõigil otsustustasanditel alates väga kohalikust (kodanikest) kuni ülemaailmse (riikliku, rahvusvahelise ja mandritevahelise) tasandini, et käsitleda kõigi asjaosaliste muresid.

Kuna dialoog ja konsensus on parim viis kliimamuutustega seotud probleemide lahendamiseks: kui pooled üksteist mõistavad, on rohkem tahet jõuda ühisele seisukohale.

Alamtelg 4.3 Keskkonnasõbralik transport

36. Soovitame, et EL toetaks rahaliselt Euroopa liikmesriike maapiirkondade ühenduvuse parandamisel. Selleks on vaja välja arendada Euroopa ühistranspordivõrk, mis põhineb taskukohastel hindadel (eeskätt raudteed) ja ühistranspordi kasutamise stiimulitel. Selleks tuleks maapiirkondades lühikese ja realistliku aja jooksul arendada ka internetiühendust.

Esitame selle soovitusel, sest maa- ja linnapiirkondade vahel puudub võrdne juurdepääs ühistranspordile ja internetiühendusele. Tugevdataks ühist Euroopa projekti, sest kõik kodanikud tunneksid, et neil on samad õigused. Ühistranspordivõrgu ja internetiühenduse tugevdamine julgustaks inimesi maapiirkondadesse kolima. See protsess vähendaks saastet, kuna ülerahvastatud linnades elaks vähem inimesi.

37. Soovitame parandada olemasolevat transporditaristut, mis on kasutusest kõrvaldatud või mida saab ökoloogilisest seisukohast veel parandada (elektrirongide rajamine). See protsess peab toimuma ilma, et see piiraks keskkonnakaitsealasid.

Olemasoleva taristu parandamine hoiaks ära liiga suurte ressursside kulutamise ja elurikkuse säilitamiseks oluliste kaitsealade kahjustamise. Raudteetaristu laiendamine vähendaks CO₂-heidet ja edendaks elanikkonna liikuvust linnadest maapiirkondadesse.

38. Soovitame ELil soodustada heade aku kasutusaja standarditega elektrisõidukite ostmist. Selleks võiks EL pakkuda stiimuleid kõigile liikmesriikidele ja parandada elektritaristut. Samal ajal peaks EL investeerima muude keskkonnasõbralike tehnoloogiate arendamisse, nagu biokütused ja vesinik raskesti elektrifitseeritavate sõidukite, näiteks paatide ja veoautode jaoks.

Esitame selle soovitusel, sest elekter on kiireim viis sõidukite heitkoguste vähendamiseks koos muude energiaallikatega, nagu vesinik ja biokütused. Kõige kiirem, ökonoomsem ja teostatavam lahendus on tõepoolest elekter, millele järgnevad biokütused. Pikemas perspektiivis peaks saastevabal vesinikul olema täiendav roll selliste transpordiliikide hõlmamisel, mida ei saa elektrifitseerida.

5. telg Hooldus kõigile

Alatelg 5.1 Tervishoiusüsteemi tugevdamine

39. Soovitame Euroopa Liidul tagada ühised tervishoiustandardid, kuid toetada ka inimväärsel miinimumpalka, maksimaalset tööaega ja samu koolitusstandardeid samade kvalifikatsioonide puhul tervishoiutöötajatele kogu Euroopa Liidus.

Kui meil ei ole tervishoiuteenuste, tervishoiutöötajate palkade ja koolituse ühiseid standardeid, võivad liikmesriikidevahelised erinevused viia tasakaalustamata olukorrani kogu Euroopa Liidus. Tervishoiu standardimine võib aidata kaasa tugevamale, tõhusamale ja vastupidavamale süsteemile (näide COVID-19 kriisist seoses meie süsteemide stabiilsusega). Samuti hõlbustaks see teadmiste ja teabe jagamist tervishoiutöötajate sektoris.

40. Soovitame Euroopa Liidul tagada, et ravi oleks kogu ELis võrdse kvaliteediga ja õiglaste kohalike kuludega. Seda saaks tagada näiteks Euroopa Ravimiameti (EMA) pädevuse laiendamisega või uue Euroopa spetsialiseeritud hankeameti loomisega, mis oleks pädev pidama läbirääkimisi ja hankima kõigile liikmesriikidele sobivamaid ravimihindu. Monopolide tekkimise oht ravimitööstuses peab olema minimaalne.

Võrdne ravi ja ravi tagab kõigile Euroopa kodanikele ELis võrdsed tervisealased õigused. Suurem ostujõud tagab paremad ostutingimused. See ei tohiks aga viia monopolsete struktuuride ja ravimialase lobitööni. COVID-19 kriisi ohjamine on olnud hea näide tervishoiualasest koostööst Euroopa Liidus tervikuna.

41. Soovitame luua Euroopa tervishoiuandmebaasi, kus tervisekaardid oleksid hädaolukorra või haiguse korral kättesaadavad. Osalemine peaks olema vabatahtlik ja tagatud peaks olema isikuandmete kaitse.

Juurdepääs andmetele ja andmete kasutamine võimaldavad kiiresti reageerida juhtudel, kui elu on ohus. Piraatlus või väärkasutus on suur oht sellisele Euroopa tervishoiuandmebaasi süsteemile, mistõttu on vaja tagada andmete turvalisus, samas kui osalemine jääb vabatahtlikuks, ning ilmselgelt ennetada turvalisusega seotud ohte.

42. Soovitame Euroopa Liidul jätkata olemasolevate tervisealaste teadus- ja innovatsiooniprogrammide väljatöötamist ja sünkroniseerimist, nagu seda tehakse olemasoleva programmi „Euroopa horisont“ raames. Uuringute tulemused peaksid olema vabalt kättesaadavad kõigis liikmesriikides.

Teaduskoostöö ELi tasandil võiks rikastada üksikute teadlaste teadussuutlikkust ja teadmisi. Teadmiste jagamine võib näiteks viia varajase diagnoosimise ja parema ravini, et vähendada raskeid ja eluohtlikke haigusi kogu Euroopas. Samuti edendaks see Euroopa ravimite ja seadmetega omavarustatust.

43. Soovitame Euroopa Liidul suurendada oma eelarvet ühistele tervisealastele teadus- ja innovatsiooniprojektidele (ilma eelarvekärbeteta teistes ELi tervisega seotud programmides). See tugevdaks ka Euroopa teadus- ja uurimisasutusi tervikuna.

Tervishoiualased teadusuuringud ja investeeringud tugevdavad ennetavat meditsiini pikas perspektiivis ja vähendavad tervisega seotud kulusid. Suurem rahastamine võib takistada ajude äravoolu Euroopast teistesse arenenud riikidesse, kus on suuremad tervishoiualase teadus- ja arendustegevuse eelarved. See rahastamine ei tohiks pärineda olemasolevatest rahalistest vahenditest tervishoiule.

Alamtelg 5.2 Laiem visioon tervisest

44. Soovitame luua samal nädalal kõigis liikmesriikides ELi algatusena tervisenädala, mis on pühendatud kõigile terviseprobleemidele, keskendudes vaimsele tervisele. Sel nädalal käsitletakse ja edendatakse ühiselt kõiki vaimse tervisega seotud põhiteemasid ning muid juba olemasolevaid algatusi, näiteks algatust „Vaimne tervis Euroopas“.

Teeme selle soovitusel, sest kõik Euroopa kodanikud peavad tundma end aktsepteerituna ja kaasatuna, eriti kui neil on vaimse tervise probleemid. Lisaks on vaja standardida ja parandada teadlikkust vaimse tervise probleemidest ning ennetada nendega seotud sotsiaalseid probleeme, nagu diskrimineerimine. Kuna vaimse tervise probleemid on pandeemia tõttu suurenenud ja tõenäoliselt jätkuvad, on see algatus veelgi olulisem.

45. Soovitame, et naiste hügieenitooteid ei peetaks maksustamise seisukohast enam luksustoodeteks, kuna need on olulised tooted. Samuti soovitame, et hormonaalsed rasestumisvastased vahendid, mida kasutatakse meditsiinilistel põhjustel, nagu fibromüalgia ja endometrioos, maksustataks regulaarse ravina. Samuti soovitame Euroopa Liidul edendada kunstliku viljastamise ravi ühtlustamist kõigi naiste (üksikute või abielus naiste) puhul kõigis liikmesriikides.

Mõnes Euroopa riigis maksustatakse naiste hügieenitooteid luksustoodetena, mis on ebaõiglane. Mõningaid hormonaalseid rasestumisvastaseid vahendeid kasutatakse meditsiinilistel eesmärkidel ja seetõttu tuleks neid vastavalt maksustada. Kuna naiste reproduktiivse ravi, näiteks in vitro viljastamise ja munade külmutamise meetodite puhul kehtivad eri liikmesriikides erinevad abikõlblikkuse tingimused, peab Euroopa Liit püüdma neid ühtlustada.

46. Soovitame Euroopa Liidul võtta kindel seisukoht, et julgustada kõiki liikmesriike lisama oma koolide õppekavadesse vajaduse korral vaimse tervise ja seksuaalharidusega seotud küsimusi. Selleks et aidata liikmesriikidel neid küsimusi koolide õppekavades arvesse võtta, peaks Euroopa Liit töötama välja ja tegema kättesaadavaks vaimse tervise ja seksuaalküsimuste standardõppekava.

Vaimse tervise küsimustega seotud diskrimineerimist ja tabusid on vaja vähendada. Vältida tuleb ka väärinfot ja mitteteaduslikke lähenemisviise. Lisaks on seksuaalharidus tervisliku elu ja kogukonna jaoks ülioluline ning aitab vältida selliseid probleeme nagu teismelised rasedused.

47. Soovitame Euroopa Liidul välja töötada parema kommunikatsioonisüsteemi kõigi oma vaimse tervise algatuste kohta, nimelt rahvatervise portaali heade tavade kohta

liikmesriikides ja kõigi kodanike jaoks. Euroopa Parlamendi liikmed võiksid neid parimaid tavasid üksteisele tutvustada, et neid kõigis liikmesriikides paremini tutvustada.

Kodanikud ei ole ELi algatustest hästi informeeritud ja parimate tavade jagamine võimaldab meil üksteiselt õppida.

Alamtelg 5.3. Kõigi võrdne juurdepääs tervishoiule

48. Soovitame ELil kehtestada ja edendada kvaliteetse hambaravi, sealhulgas profülaktika miinimumstandardeid kõigis ELi liikmesriikides. Lastel, madala sissetulekuga rühmadel ja muudel haavatavatel rühmadel peaks olema võimalik saada tasuta hambaravi. 15–20 aasta jooksul peaks EL tagama, et taskukohane hambaravi on kõigile kättesaadav.

Esitame selle soovitusel, sest hambaravi ei ole praegu paljudele ELis elavatele inimestele taskukohane. Hambaravi ja hambaprofülaktika puudumine mõjutab nende tervist ja eluväljavaateid. EL peaks alustama hambaravi miinimumstandardi kehtestamisest ning nõudma lastele ja väikese sissetulekuga rühmadele tasuta hambaravi. Lõppkokkuvõttes peaks igaühel olema õigus kvaliteetsele hambaravile.

49. Soovitame lisada tervise ja tervishoiu ELi ja selle liikmesriikide jagatud pädevuste hulka. Selle uue jagatud pädevuse lisamiseks on vaja muuta Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 4.

Me esitame selle soovitusel, sest Euroopa Liidul ei ole praegu piisavalt volitusi tervishoiu valdkonna õigusaktide vastuvõtmiseks. COVID-19 pandeemia on näidanud vajadust suurendada ELi kohalolekut tervishoiupoliitikas. See aluslepingu muudatus võimaldab ELil teha rohkem, et tagada tervishoid kõigile ELi kodanikele ning avaldada siduvad määrused ja otsused.

50. Soovitame ELil pakkuda tasuta kursusi esmaabi andmiseks kõigile ELi kodanikele. EL võiks kaaluda nende kursuste kohustuslikuks muutmist üliõpilastele ja töökohal (nii avalikus kui ka erasektoris). Need kursused peavad olema ka praktilised, korduvad ja eakohased. Minimaalne arv defibrillaatoreid peaks olema kättesaadav ka kõigi ELi liikmesriikide avalikes kohtades.

Soovitame seda, sest paljud inimesed Euroopa Liidus ei ole valmis tegutsema, kui inimene vajab abi, ja kuna nad ei tunne esmaabi tehnikaid. Sellepärast kaotatakse palju elusid. Mõnedes avalikes kohtades ei ole defibrillaatoreid saadaval.

51. Soovitame Euroopa Liidul tagada, et erasektori tervishoiuteenuste osutajad ei saaks ebaõiglaselt kasu riiklikest vahenditest ega kasutaks riiklike tervishoiusüsteemide vahendeid. Euroopa Liit peaks andma liikmesriikidele kindlaid soovitusi riiklike tervishoiuteenuste rahastamise suurendamiseks.

Esitame selle soovitusel, sest Euroopa Liidul ja selle liikmesriikidel on kohustus tagada tervishoiuteenuste kättesaadavus kõigile oma kodanikele. Lisaks tähendab tugevam rahvatervise süsteem ka paremat valmisolekut tulevasteks pandeemiatega.

Lisa: Muud soovitusel, mida on uurinud kanal, mida ei ole vastu võetud

telg: Parem elustiil

Alatelg 1.1 Tervislikud eluviisid

Soovitame ELil esitada kõigile liikmesriikidele soovitusel parimate tavade kohta alkoholi- ja tubakareklaami keelustamisel või piiramisel kõigis meediavormides ja kõigis vanuserühmades, pöörates erilist tähelepanu noorele publikule. EL peaks jõustama õigusaktid, millega piiratakse nende toodete müüki alaealistele. Kõik liikmesriigid peaksid tagama avalikes kohtades, eelkõige koolides suitsetamist käsitlevate õigusnormide rakendamise koos karistustega ning looma suitsetajatele spetsiaalsed alad.

Tervist kahjustavad eluviisid ei tohi kajastuda reklaamis ja need peaksid olema avalikus elus vähem nähtavad. Kuna alkohol ja tubakas on kõige sagedamini kasutatavad kahjulikud ained, välditakse käesoleva soovitusel nende väärkasutamist.

Soovitame ELil julgustada liikmesriike lisama riiklikesse koolide õppekavadesse kursused, et õppida, kuidas süüa teha kestlikul, tervislikul ja maitseval viisil. Selleks saab EL teha tervislikud toiduvalmistamise juhendid kättesaadavaks nii veebis kui ka trükisena. Noorteni tuleks jõuda aktiivse reklaamiga traditsioonilises ja sotsiaalmeedias. Samuti peaksime harima vanemaid, et nad õpiksid, kuidas toitu kõige paremini tervislike eluviiside vastuvõtmiseks kasutada. Selles valdkonnas tuleks teadusuuringuid soodustada ja rikastada.

Koolis toimuvad toiduvalmistamise ja toitumise tunnid parandaksid noorte tervist ja vähendaksid kiirtoidu tarbimist. Noorte harimine võimaldaks neil selgitada oma vanematele, mida nad on õppinud. Lisaks võimaldaks vanemate harimine tervislike eluviiside kohta neil oma lastele eeskujuks olla.

Soovitame tõhustada Euroopa Komisjoni tervislike eluviiside avalikku kampaaniat HealthyLifestyle4All, samuti sotsiaalse tegevuse positiivset mõju konkreetsete näidete ja tervikliku strateegia kaudu. Kindlaks tuleks määrata hästi struktureeritud sihtrühmadele suunatud teavituskampaaniad ning iga sihtrühma jaoks tuleks valida sobivad kommunikatsioonivahendid. Lisaks on oluline luua positiivse käitumise edendamiseks premeerimis- ja stimuleerimissüsteemid. Kampaaniasse tuleks kaasata mõjutajad, kuulsused või ametiasutused. Nad peavad rõhutama kahekordset kasu tervisele,

keskkonnale ja kliimale. Lisaks peaksid toetused olema kättesaadavad kõigis liikmesriikides, et edendada tasuta avalikku sporditaristut.

Tervislikumatel eluviisidel on positiivne mõju tervishoiusüsteemile, sest need vähendavad terviseprobleeme. Füüsiline tervis mõjutab vaimset tervist ja õnne. Praegused kampaaniad ei ole piisavalt teada. Nad on tõhusamad ja motiveerivamad, kui kaasatud on isiksused ja mõjutajad.

Soovitame teavituskampaaniat tervisliku toitumise ja toitumise kohta. EL peaks julgustama liikmesriikides kõrgema liha- ja suhkrumaksu kehtestamist. Komisjon peaks uurima võimalusi eristada tervislikku toitu tervisele kahjulikust toidust ja kohaldama selle suhtes diferentseeritud käibemaksu. Soovitame panna väga selged hoiatusmärgid toodetele, mis on tervisele väga kahjulikud (nt tubakatooted). Lisaks soovitame üleeuroopalist toitumise hindamissüsteemi, mis pakub asjakohast teavet ja QR-koodi, mis võimaldab tarbijatel teha teadlikumaid otsuseid. Uurida võimalusi muuta tervislik toit odavamaks kui rämpstoit ja suurendada põllumajandustootjate stiimuleid tervislike toodete tootmiseks.

Tervislik toitumine on tervisliku elu alus. On vaja sekkuda nii tootjate kui ka tarbijate poolel. Tervislike toodete tootmisel on ka positiivne mõju keskkonnale ja see võib aidata toetada kohalikke põllumajandustootjaid. Kui tervislike toiduainete tootmine suureneb, siis hinnad langevad ja nõudlus suureneb.

Alatelg 1.2 Keskkonnaharidus

Soovitame ELil luua rahastamismehhanismi, et edendada pikaajalise keskkonnahariduse programmi lisamist riiklikesse haridussüsteemidesse alg- ja keskkooliõpilaste jaoks. See rahastamismehhanism peaks hõlmama rahalist abi vajavate lapsevanemate rahastamist.

Praegused haridussüsteemid ei sisalda piisavalt praktilisi elemente, et hõlbustada otsest ja sügavat suhtlust laste ja keskkonna vahel. Lühiajaliselt kavandatud olemasolevad programmid on heterogeensed ega soodusta vajalikku suhtumise muutust. Vanemaid tuleks toetada, et kõik lapsed saaksid programmist võrdselt kasu ja et ükski laps ei oleks rahalistel põhjustel kõrvale jäetud.

telg: Keskkonna ja tervise kaitsmine

Alatelg 2.1 Tervislik looduskeskkond

Soovitame viivitamata rakendada kogu ELis kõrgeimat võimalikku veekvaliteedi standardit. Vee säästmiseks teeme ettepaneku veehinnal põhineva tasustamissüsteemi kohta, et soodustada ja soodustada väiksemat tarbimist, näiteks: 1) luues dunaamilise süsteemi, mis heidutab tarbijat ületamast keskmist veetarbimist (nt veetarbimise 10% kasv toob kaasa 11% hinnatõusu), 2) luues tootmisettevõtete poolt reostatud vee kvoodituru süsteemi, mis sarnaneb juba olemasoleva CO₂-heite loaturuga.

See soovitus on põhjendatud asjaoluga, et hinnatõus julgustab kõiki kasutajaid tegema teadlikumaid otsuseid. Arvestades ELi riikide erinevat olukorda ja eesmärgiga luua sotsiaalselt õiglane süsteem, saame toetada vaesemaid inimesi nende veemajanduses, tehes kaasinvesteeringuid veevarustuse taristusse ja teadusuuringutesse.

telg: majanduse ja tarbimise ümberorienteerimine

Alatelg 3.1 Ületootmise ja ületarbimise reguleerimine

Soovitame ELil määrata trahve ettevõtjatele, kes kõrvaldavad ületootmise teel toodetud müümata tooted.

Mõnel juhul leiavad ettevõtjad, et müümata kaupade kõrvaldamine on kulutõhusam kui nende ringlussevõtt või korduskasutamine. Seetõttu on oluline vältida ületootmist, määrates trahve, et see tava ei oleks tootjate jaoks enam kasumlik.

Alatelg 3.2 Jäätmete vähendamine

Soovitame ELil kavandada ja rakendada kodumajapidamiste ja kodanike jäätmekäitluspoliitikat, juhtides tähelepanu nende tekitatud jäätmete tegelikule kogusele ja lisades vajalikud meetmed, et suurendada kodanike teadlikkust jäätmetekke vähendamise ja jäätmete liigiti kogumise eelistest. Meetmeid, mis on suunatud sotsiaalselt ebasoodsas olukorras olevatele peredele (nt lastega noored pered, eakad jne), tuleks rakendada ka kooskõlas põhimõttega „kedagi ei tohi kõrvale jätta“.

Sellise poliitika eesmärk on töötada välja ühtne lähenemisviis kodumajapidamiste jäätmekäitlusele; see hõlbustab ka keskkonnakaitset jäätmete vähendamise kaudu, stimuleerib veelgi ringmajandust ja suurendab jäätmete kogumise tõhusust. Viimasena, kuid mitte vähem tähtsana, suurendab see teadlikkust ja tugevdab keskkonnavastutuse tunnet.

Soovitame ELil soodustada vaba konkurentsi ja julgustada erasektorit aktiivsemalt osalema jäätmete, sealhulgas reovee käitlemises ning jäätmete ringlussevõtus ja taaskasutamises.

EL on selle soovituse rakendamiseks sobiv tasand, kuna see täiendab jäätmete raamdirektiivi ja ringmajanduse tegevuskava. Lisaks tugevdab soovituse rakendamine uuenduslikke jäätmekäitluslahendusi, parandab jäätmekäitluse kvaliteeti ja suurendab käideldavate jäätmete mahtu, kuna nendes tegevustes osaleb rohkem ettevõtteid.

Alatelg 3.3 Õiglased tooted, võrdne juurdepääs ja õiglane tarbimine

Soovitame tööstused Euroopa Liitu ümber paigutada, et pakkuda kvaliteetseid õiglase kaubanduse tooteid ja mõjutada kliimaküsimusi.

Euroopa Liidul on oskusteave, mida tuleb oma turul edendada.

Tööstuse ümberpaigutamise tõttu väljapoole ELi, eelkõige Aiasse, paigutatakse ümber ka mõned kutseoskused. See soovitus hõlmab Euroopa töötajate kutseõpet. Rõhutame vajadust vältida ümberpaigutamist eri liikmesriikide vahel, et vältida ebaausat konkurentsi.

Oleme täheldanud, et tööstuse massiline ümberpaigutamine kogu maailmas mõjutab Euroopa tööstust. Seetõttu parandab kohalik tootmine kodanike tervist ja keskkonda.

telg: Jätkusuutliku ühiskonna suunas

Alamtelg 4.3 Keskkonnasõbralik transport

Soovitame suurlinnadele määrata trahve või toetusi lähtuvalt nende ühistranspordi (elektrisõidukid, roheline ühistransport, jalakäijate alade loomine, jalgrattakasutuse edendamine jne) keskkonna- ja saastenäitajatest. Eelkõige tuleks linna kohalikele omavalitsustele kohaldatavad trahvid või toetused kindlaks määrata lähtuvalt muutustest ökoloogilises transpordis võrreldes lähteolukorraga selles linnas. Euroopa Liit peaks oma õigusaktidega määratlema saastemeetmete tulemuslikkuse näitajad ja määrama kindlaks proportsionaalse vähendamise. Sellega seoses tuleks arvesse võtta iga linna lähtepunkti.

Teeme selle soovitusel, sest linnu on mõjutanud õhusaaste, mis on põhjustanud terviseprobleeme. Keskkonnahoidliku transpordi arendamine parandaks inimeste elu ja tervist ning vähendaks kasvuhooneefekti. Toetused ja sanktsioonid on tõhusad meetmed muutuste edendamiseks ja eri linnades valitsevate erinevate olukordadega kohanemise hõlbustamiseks.

Soovitame ELi õigusaktidega piirata ja reguleerida lühilendude ja kruiisilaevade kasutamist. Inimestele tuleks pakkuda keskkonnasõbralikke transpordivõimalusi. Üks neist alternatiividest peaks olema raudteede standardimine, et ühendada Euroopa pealinnad. Samuti soovitame ELil anda toetusi, et muuta kaubavedu keskkonnasõbralikumaks, sealhulgas vedu rongi ja laevaga (lühikesteks reisideks).

Teeme selle soovitusel, sest lühikesed reisid on liiga sagedased, saastavad ja neid on lihtne asendada. Kruiisilaevade piiramine vähendaks merereostust (suur keskkonnaprobleem) ja negatiivset mõju rannikulinadele. Seepärast peame kehtestama taskukohasemad alternatiivid saastavamatele lahendustele. Ühtne rööpmelaius parandaks raudteeühendusi Euroopa pealinnade vahel.

telg: Hoolitse kõigi eest

Alamtelg 5.2 Laiem visioon tervisest

Soovitame Euroopa Liidul kooskõlas programmiga "HealthyLife4All" edendada kaselliseid algatusi nagu spordiga seotud ühiskondlikud üritused, sporditegevus koolis, igas vanuses inimestele avatud kaks korda aastas toimuvad olümpiaadid ja sport [mitte professionaalidele]. Samuti soovitame välja töötada tasuta Euroopa spordirakenduse, et soodustada kollektiivset sporditegevust. See app peaks aitama inimestel kohtuda läbi spordi. Lisaks tuleks neid algatusi laialdaselt tutvustada ja levitada.

Euroopa elanikkonna tervise parandamiseks peab Euroopa Liit edendama sporti ja tervislikke eluviise. Lisaks ei ole elanikkond sageli teadlik spordi ja tervisliku eluviisi vahelisest suhtest. Rakendus on oluline, sest inimesed on rohkem valmis mängima sporti, kui nad teevad seda koos.

Euroopa kodanike 4. paneelarutelu: „EL maailmas / ränne”

PANELI VASTU VÕTNUD SOOVITUSED (esitatakse täiskogu istungjärgule)

telg: Iseseisvus ja stabiilsus

Alatelg 1.1 – ELi autonoomia

1. Soovitame veelgi julgustada ja rahaliselt toetada Euroopa strateegilisi tootmistooteid (nt põllumajandustooted, pooljuhid, meditsiinitooted või uuenduslikud digi- ja keskkonnatehnoloogiad), et need oleksid Euroopa tarbijatele kättesaadavad ja juurdepääsetavad ning et minimeerida sõltuvust Euroopa-välistest tarnijatest. Selline toetus võib muu hulgas seisneda struktuuri- ja piirkondlikes meetmetes, liidu tööstuse ja tarneahelate säilitamise toetamises, maksusoodustustes, siidiumides, aktiivses VKE-poliitikas või haridusprogrammides, et kaitsta asjaomaseid kvalifikatsioone ja töökohti Euroopas. Siiski peaks aktiivne tööstuspoliitika olema valikuline ja keskenduma uuenduslikele toodetele või toodetele, mis on olulised põhikaupade ja -teenuste tagamiseks.

Soovitame neid meetmeid, sest Euroopa sõltub liiga palju Euroopa-välistest tarnijatest olulistes valdkondades, mis võivad põhjustada diplomaatilisi konflikte ja viia põhiliste või strateegiliselt oluliste toodete või teenuste nappuseni. Kuna tootmiskulud on liidus üldiselt kõrgemad kui mujal maailmas, võimaldab nende toodete aktiivne edendamine ja toetamine eurooplastel osta konkurentsivõimelisi Euroopa tooteid ja neid julgustatakse seda tegema. See poliitika tugevdab ka Euroopa konkurentsivõimet ning aitab säilitada tulevikutööstust ja töökohti Euroopas. Lisaks vähendab tootmise suurem piirkondadeks jaotamine transpordikulusid ja väldib keskkonnaseisundi halvenemist.

2. Soovitame liidul vähendada oma sõltuvust nafta ja gaasi impordist. Selleks tuleks aktiivselt toetada ühistranspordi- ja energiatõhususe projekte, Euroopa kiirraudtee-kaubaveovõrku, puhta ja taastuvenergia (sealhulgas päikese- ja tuuleenergia) ning alternatiivsete tehnoloogiate (nt vesinik või jäätmetest energia tootmine) pakkumise laiendamist. Euroopa Liit peaks soodustama ka mõtteviisi muutust ja üleminekut eraautodelt ühistranspordile, koossõitu elektrisõidukitega ja jalgrattasõitu.

Soovitame neid meetmeid, sest need loovad olukorra, mis edendab nii Euroopa autonoomiat, vähendades tema välissõltuvust, kui ka ambitsioonikate kliima- ja CO₂-heite vähendamise eesmärkide saavutamist. Samuti võimaldavad need Euroopal saada oluliseks osalejaks tulevutehnoloogiates, tugevdada oma majandust ja luua töökohti.

3. Soovitame võtta ELi tasandil vastu õigusakti, millega tagatakse, et kõik ELi tootmis- ja tarneprotsessid ning imporditud kaubad vastavad Euroopa kvaliteedi-, eetika- ja kestlikkusstandarditele ning kõigile kohaldatavatele ELi inimõiguste standarditele ning et nendele kriteeriumidele vastavad tooted on sertifitseeritud.

Soovitame neid meetmeid, sest need annavad tarbijatele ja kauplejatele lihtsa juurdepääsu teabele toodete kohta, mida nad ostavad või müüvad. Selleks tutvuge lihtsalt sertifitseerimissüsteemiga. Sertifitseerimine vähendab ka lõhet turul saadaolevate odavate ja kallite toodete vahel. Odavad tooted ei vasta nõutavatele kriteeriumidele ja seetõttu ei saa neid esitleda hea kvaliteediga toodetena. Sertifitseerimiskriteeriumide täitmisega kaitstakse keskkonda, säästetakse ressursse ja soodustatakse vastutustundlikku tarbimist.

4. Soovitame rakendada Euroopa programmi, et toetada kohalikke väiketootjaid strateegilistes sektorites kõigis liikmesriikides. Need tootjad saaksid kasu kutseõppest, toetuste kaudu antavast rahalisest toetusest ja (kui tooraine on liidus kättesaadav) stiimulist toota impordi arvelt rohkem abikõlblikke kaupu.

Soovitame neid meetmeid, sest toetades liidus asuvate strateegiliste sektorite tootjaid, on liidul võimalik saavutada nendes sektorites majanduslik sõltumatus. See saab ainult edendada kogu tootmisprotsessi tugevdamist ja seega soodustada innovatsiooni. Selle tulemuseks on tooraine kestlikum tootmine liidus, mis vähendab transpordikululusid ja kaitseb keskkonda.

5. Soovitame parandada inimõiguste rakendamist Euroopa tasandil järgmiselt: suurendada teadlikkust riikide seas, kes ei austa vajalikul määral Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni või Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni; Tagada Euroopa Liidu ja õigusemõistmise tulemustabeli koordineeritav range järelevalve selle üle, mil määral eri liikmesriikides inimõigusi austatakse, ning tagada nende range järgimine mitmesuguste sanktsioonide abil.

Soovitame neid meetmeid, sest inimõigustega on liikmesriigid juba nõustunud, kui nad ratifitseerisid Euroopa inimõiguste konventsiooni, kuid nüüd on vaja parandada nende aktsepteerimist igas liikmesriigis, et inimõigused oleksid nendes liikmesriikides teada ja neid rakendataks aktiivselt.

6. Soovitame alata Euroopa tasandil läbivaatamise ja intensiivse teavituskampaania tagamaks, et EURES (Euroopa töoturuasutuste võrgustik), ELi sisserändeportaal ja kolmandate riikide kodanike oskuste profileerimise Euroopa vahend oleksid Euroopa kodanikele paremini teada ning et ELi ettevõtted kasutaksid neid sagedamini oma vabade töökohtade avaldamiseks ja avalikustamiseks.

Soovitame mitte luua uut veebiplatvormi noortele eurooplastele mõeldud vabade töökohtade avaldamiseks. Selliseid algatusi on Euroopa tasandil juba rohkem kui piisavalt. Usume, et teadlikkuse tõstmiseks olemasolevast tööjõust ja tööhõivevõimalustest Euroopa tasandil on parem parandada seda, mis on juba olemas.

Alatelt 1.2 – Piirid

7. Soovitame luua ELi töörande mehhanismi, mis põhineb Euroopa tööturgude tegelikel vajadustel. Euroopa Liidus ja kolmandates riikides peaks olema ühtne kutse- ja akadeemiliste kvalifikatsioonide tunnustamise süsteem. Kvalifitseeritud rändajatele tuleks pakkuda kutsekvalifikatsiooni ning kultuurilise ja keelelise integratsiooni pakkumisi. Õige kvalifikatsiooniga varjupaigataotlejatel peaks olema juurdepääs tööturule. Tuleks luua integreeritud amet, mille aluseks võiks olla Euroopa tööturuasutuste võrgustik.

Soovitame neid meetmeid, sest Euroopa vajab kvalifitseeritud tööjõudu teatavates sektorites, kus ELi töötajate nõudlust ei ole võimalik täielikult katta. Praegu ei ole ELis piisavalt toimivaid viise tööloa seaduslikuks taotlemiseks. Euroopa kutse- ja akadeemiliste kvalifikatsioonide tunnustamise süsteem lihtsustab nende vajaduste rahuldamist ning tööjõu rännet liidus ja töötajate sisserännet kolmandatest riikidest. Nõudlust tööjõu järele saaks seega paremini rahuldada ja ebaseaduslikku sisserännet paremini hallata. Tööjõu sisserände mehhanismi avamine varjupaigataotlejatele kiirendaks nende integreerimist Euroopa majandusse ja ühiskonda.

8. Soovitame Euroopa Liidul tugevdada oma õigusakte, et anda Frontexile rohkem volitusi ja sõltumatust. Seega saab ta sekkuda kõigis liikmesriikides, et tagada kõigi liidu välispiiride kaitse. Liit peaks siiski auditeerima Frontexi organisatsioonilisi protsesse, kuna Frontex peab tegutsema täiesti läbipaistvalt, et vältida igasugust kuritarvitamist.

Soovitame neid meetmeid, sest meie arvates on vastuvõetamatu, et Frontexile keelatakse juurdepääs piiridele, eriti inimõiguste rikkumise korral. Tahame tagada, et Frontex kohaldaks ELi õigusakte. Frontexit ennast tuleb kontrollida ja inspekteerida, et vältida selles sobimatut käitumist.

9. Soovitame, et Euroopa Liit korraldaks eelkõige majandusmigrantide jaoks võimaluse valida kodanikke päritoluriigist (tuginedes nende tõendatud oskustele, taustale jne), et teha kindlaks, kes võiksid tulla liitu tööle vastavalt majanduse vajadustele ja vastuvõtva riigi vabadele töökohtadele. Need valikukriteeriumid peavad olema avalikud ja kõigile kättesaadavad. Selleks tuleks luua Euroopa (veebipõhine) sisserändeamet.

Soovitame neid meetmeid, sest sel viisil ei oleks enam vaja ebaseaduslikult piiri ületada. ELi sisenevate inimeste voogu kontrollitaks, mis vähendaks survet piiridele, lihtsustades samal ajal vastuvõtivate riikide tööjõuvajaduste rahuldamist.

10. Soovitame Euroopa Liidul tagada, et vastuvõtupoliitika ja -rajatised oleksid kõigil piiridel ühesugused, austaksid inimõigusi ning tagaksid kõigi rändajate (sealhulgas näiteks rasedate naiste ja laste) ohutuse ja tervise.

Soovitame neid meetmeid, sest omistame suurt tähtsust rändajate võrdsele kohtlemisele kõigil piiridel. Tahame vältida seda, et rändajad jääksid piiridele liiga kauaks ja et rändevood ei koormaks liikmesriike üle. Liikmesriigid peavad olema hästi varustatud, et neid vastu võtta.

telg: EL kui rahvusvaheline partner

Alatelg 2.1 – Kaubandus ja suhted eetilisest perspektiivist

11. Soovitame ELil kehtestada piirangud toodete impordile riikidest, kus lapstööjõu kasutamine on lubatud. Selleks tuleks koostada äriühingute must nimekiri, mida tuleks korrapäraselt ajakohastada, võttes arvesse arenguid. Samuti soovitame, et lastele, kes lõpetavad töötamise, tagataks järk-järguline juurdepääs haridusele ja et tarbijaid teavitataks lapstööjõu kasutamisest Euroopa Liidu poolt ametlikult levitatava teabe, näiteks kampaaniate või lugude jutustamise kaudu.

Soovitame neid meetmeid, sest oleme veendunud, et koolihariduse puudumise ja lapstööjõu kasutamise vahel on seos. Selle soovitusena soovime suurendada tarbijate teadlikkust ja vähendada nõudlust laste valmistatud toodete järele, nii et see tava lõpuks kaob.

12. Soovitame Euroopa Liidul luua arenguriikidega partnerlusi, et toetada nende taristut ja jagada eksperditeadmisi vastutasuks vastastikku kasulike kaubanduslepingute eest, mis toetavad neid üleminekul rohelistele energiaallikatele.

Soovitame neid meetmeid, et hõlbustada arenguriikide üleminekut taastuvatele energiaallikatele kaubanduspartnerluste ja diplomaatiliste kokkulepete kaudu. Euroopa Liit ja arengumaad arendaksid seega häid pikaajalisi suhteid, mis aitaksid võidelda kliimamuutuste vastu.

13. Soovitame Euroopa Liidul nõuda Euroopa keskkonnamõju näitaja (ökoskoori) esitamist kõigil tarbekaupadel. Ökoskoor arvutatakse tootmisest ja transpordist tulenevate heitkoguste alusel ning sisalduse kahjulikkuse alusel ohtlike toodete loetelu alusel. Ecoscore'i peaks haldama ja kontrollima Euroopa asutus.

Soovitame neid meetmeid, et suurendada Euroopa tarbijate teadlikkust ostetavate toodete keskkonnajalajäljest. Ecoscore lihtsustaks toote keskkonnasõbralikkuse näitamist kogu Euroopas. Ökopunktil peaks olema toote tagaküljel QR-kood, et oleks võimalik tutvuda lisateabega toote keskkonnajalajälje kohta.

Alatelg 2.2 – Rahvusvahelised kliimameetmed

14. Soovitame Euroopa Liidul võtta vastu strateegia, et muuta see oma energiatootmises autonoomsemaks. Euroopa organ, mis koondab praegu energeetika eest vastutavaid Euroopa institutsioone, peaks koordineerima taastuvenergia arendamist vastavalt liikmesriikide vajadustele, suutlikkusele ja ressurssidele, austades samal ajal nende suveräänsust. Institutsioonid julgustaksid selle strateegia rakendamiseks omavahelist teadmiste vahetamist.

Soovitame neid meetmeid, sest meie praegune sõltuvus muudab meid haavatavaks poliitiliste pingete korral riikidega, kust me oma energiat impordime. Me näeme seda praegu elektrikriisiga. Selline kooskõlastamine peaks siiski austama iga riigi suveräänsust.

15. Soovitame tugevdada keskkonnastandardeid jäätmete ekspordiks ELis ja väljaspool seda ning rangemaid kontrolle ja sanktsioone ebaseadusliku ekspordi peatamiseks. EL peaks julgustama liikmesriike oma jäätmeid täiendavalt ringlusse võtma ja kasutama neid energia tootmiseks.

Soovitame neid meetmeid, et lõpetada keskkonnakahju riikide poolt, kes kõrvaldavad oma jäätmeid teiste riikide kahjuks, eriti kui keskkonnastandardite järgimine on täielikult puudulik.

16. Soovitame ELil otsustavamalt edendada käimasolevat rohepööret, et kõrvaldada saastavad pakendid. Selleks tuleks soodustada pakendite vähendamist või edendada keskkonnasõbralikumaid pakendeid. Selleks et väikeettevõtted kohaneksid, peaksid nad saama toetust ja kohandusi.

Soovitame neid meetmeid, sest peame vähendama loodusvarade, eelkõige väljaspool liitu asuvatest riikidest pärit toorainete kasutamist. Samuti peame vähendama kahju, mida eurooplased meie planeedile ja selle kliimale põhjustavad. Oluline on väikeettevõtjaid paremini toetada, et nad saaksid kohaneda, ilma et nad peaksid oma hindu tõstma.

17. Soovitame Euroopa Liidu riikidel käsitleda koos tõsisemalt tuumaenergia küsimust. Vaja on rohkem koostööd, et hinnata tuumaenergia kasutamist ja selle rolli Euroopa üleminekul rohelisele energiale.

Soovitame neid meetmeid, sest tuumaküsimust ei saa lahendada riik eraldi. Praegu on pooltes liikmesriikides üle 100 reaktori ja ehitatakse uusi reaktoreid. Kuna meil on ühine elektrivõrk, on nende toodetav väheste CO₂ heitega elekter kasulik kõigile eurooplastele ja suurendab meie kontinendi energiasõltumatust. Lisaks mõjutaks tuumajäätmetest loobumine või õnnetus mitut riiki. Olenemata sellest, kas otsustatakse tuumaenergia kasutamise üle või mitte, peavad eurooplased seda koos arutama ja määratlema ühtsemad strateegiad, austades samal ajal riiklikku suveräänsust.

Alatelt 2.3 – Euroopa väärtuste edendamine

18. EL peaks olema kodanikele lähemal. Soovitame ELil arendada ja tugevdada sidemeid kodanike ja kohalike institutsioonidega, nagu kohalikud omavalitsused, koolid ja omavalitsused. Eesmärk on suurendada läbipaistvust, jõuda kodanikeni, teavitada neid rohkem konkreetsetest ELi algatustest ja edastada paremini üldist ELi teavet.

Soovitame neid meetmeid, sest praegune teave ELi kohta ei ole kõigile sotsiaalsetele rühmadele piisavalt kättesaadav ega mõjuta tavakodanikke. Need on sageli igavad, raskesti mõistetavad ja

ebasõbralikud. Olukord peab muutuma, et kodanikel oleks selge ettekujutus ELi tegevusest ja rollist. Üldsuse huvi äratamiseks peab teave ELi kohta olema kergesti leitav, motiveeriv, huvitav ja kirjutatud igapäevases keeles. Siin on meie soovitusel: Euroopa poliitikute külaskäikude korraldamine koolidesse, raadiokampaaniad taskuhäälingute, kirjade, ajakirjandusartiklite, reklaamibusside ja sotsiaalmeedia kujul, kohalike kodanike kogude korraldamine ning spetsiaalse tööühma loomine ELi teabevahetuse parandamiseks. Need meetmed võimaldavad kodanikel saada ELi kohta teavet, mida riiklik meedia ei filtreeri.

19. Soovitame kodanike suuremat osalemist ELi poliitikas. Teeme ettepaneku korraldada üritusi, mis hõlmavad kodanike otsest osalemist kooskõlas Euroopa tuleviku konverentsiga. Need tuleks korraldada riiklikul, kohalikul ja Euroopa tasandil. EL peaks nende sündmuste jaoks välja töötama sidusa strateegia ja tsentraliseeritud suunised.

Soovitame neid meetmeid, sest need osalusdemokraatia harjutused annavad ELi kohta õiget teavet ja parandavad ELi poliitika kvaliteeti. Üritused tuleks korraldada nii, et need edendaksid liidu põhiväärtusi – demokraatiat ja kodanike osalemist. Need üritused annaksid poliitikele võimaluse tõestada kodanikele, et nende jaoks on oluline, et kodanikke teavitataks praegustest sündmustest ja et nad oleksid kaasatud nende määratlemisse. Tsentraliseeritud juhendamine tagab riiklike ja kohalike konverentside järjepidevuse ja ühtsuse.

telg: Tugev EL rahumeelses maailmas

Alatelg 3.1 – Julgeolek ja kaitse

20. Soovitame kasutada tulevast "Euroopa Liidu ühiseid relvajõude" peamiselt kaitse-eesmärkidel. Igasugune agressiivne sõjaline tegevus on välistatud. Euroopas võimaldaks see anda abi kriisi korral, eelkõige loodusõnnetuse korral. Väljaspool Euroopa piire võimaldaks see kasutada vahendeid erandlike asjaoludega territooriumidel üksnes ÜRO Julgeolekunõukogu õiguslike volituste raames ja seega kooskõlas rahvusvahelise õigusega.

Kui seda soovitusi rakendatakse, võimaldaks see pidada Euroopa Liitu rahvusvahelisel areenil usaldusväärseks, vastutustundlikuks, tugevaks ja rahumeelseks partneriks. Selle suurem suutlikkus reageerida kriisiolukordadele nii kodu- kui ka välismaal peaks seega aitama kaitsta selle põhiväärtusi.

Alatelg 3.2 – ELi otsustusprotsess ja välispoliitika

21. Soovitame, et kõik valdkonnad, kus otsused võetakse vastu ühehäälselt, tuleks nüüd otsustada kvalifitseeritud häälteenamusega. Ainsad erandid peaksid olema uute liikmesriikide vastuvõtmine liitu ning Lissaboni lepingu artiklis 2 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud liidu aluspõhimõtete muutmine.

See tugevdaks ELi positsiooni maailmas, esindades ühtset rinnet kolmandate riikide suhtes, ning hõlbustaks tema reageerimisvõimet üldiselt ja eelkõige kriisidele reageerimist.

22. Soovitame Euroopa Liidul tugevdada oma suutlikkust kehtestada sanktsioone liikmesriikidele, valitsustele, üksustele, rühmitustele või organisatsioonidele ning üksikisikutele, kes ei austa liidu aluspõhimõtteid, lepinguid ja seadusi. On hädavajalik, et kehtivaid sanktsioone rakendataks kiiresti ja jõustataks tõhusalt. Kolmandatele riikidele kehtestatud karistused peaksid olema proportsionaalsed neid tinginud tegevusega, tõhusad ja neid tuleks kohaldada õigeaegselt.

Selleks et EL oleks usaldusväärne ja usaldusväärne, peab ta kehtestama sanktsioonid nende suhtes, kes tema põhimõtteid rikuvad. Kõnealuseid karistusi tuleks kohaldada tõhusalt ja kiiresti ning neid tuleks kontrollida.

Alatelt 3.3 – Naaberriigid ja laienemine

23. Soovitame Euroopa Liidul eraldada eraldi eelarve ELi toimimisele ja selle väärtustele pühendatud haridusprogrammide väljatöötamiseks. Seejärel pakutakse neid programme neile liikmesriikidele, kes seda soovivad, lisades need oma koolide õppekavadesse (alg- ja keskkoolid ning ülikoolid). Lisaks võiks üliõpilastele, kes soovivad Erasmus programmi kaudu õppida mõnes teises Euroopa riigis, pakkuda erikursust ELi ja selle toimimise kohta. Üliõpilased, kes valivad selle kursuse, saavad neist Erasmus programmide eelisjärjekorras kasu.

Soovitame neid meetmeid, et suurendada ELi kuulumise tunnet. Sel viisil saavad kodanikud liiduga paremini samastuda ja liidu väärtusi edasi anda. Lisaks parandavad need meetmed ELi toimimise läbipaistvust ja ELi kuulumise eeliseid, samuti Euroopa-vastaste liikumiste vastast võitlust. Need meetmed peaksid heidutama liikmesriike EList lahkumast.

24. Soovitame ELil kasutada suhetes teiste riikidega rohkem oma poliitilist ja majanduslikku kaalu, et vältida teatavate liikmesriikide kahepoolset majanduslikku, poliitilist ja sotsiaalset survet.

Soovitame neid meetmeid kolmel põhjusel. Esiteks tugevdavad need ühtsustunnet ELis. Teiseks on ühepoolne reaktsioon selge, tugev ja kiire reageerimine, et vältida kolmandate riikide poolset hirmutamist või represseerimist ELi liikmesriikide vastu. Samuti tugevdavad need liidu julgeolekut ja tagavad, et ükski liikmesriik ei tunne end hüljatuna ega ignoreerituna. Kahepoolsed reaktsioonid lõhestavad ELi ja on nõrkus, mida kolmandad riigid meie vastu kasutavad.

25. Soovitame ELil täiustada oma kommunikatsioonistrateegiat. Ühelt poolt peaks EL suurendama oma nähtavust sotsiaalmeedias ja aktiivselt propageerima selle sisu. Teisest küljest peaks ta jätkama iga-aastaste konverentside, näiteks Euroopa tuleviku konverentsi

korraldamist. Samuti soovitame jätkata innovatsiooni edendamist, edendades juurdepääsetavat Euroopa sotsiaälvõrgustikku.

Need ettepanekud ei jõuaks mitte ainult noorteni, vaid suurendaksid ka Euroopa kodanike huvi ja osalemist atraktiivsema ja tõhusama kommunikatsioonivahendi kaudu. Ürituste, näiteks Euroopa tuleviku konverentsi korraldamine peaks võimaldama kodanikel olla rohkem kaasatud otsustusprotsessi ja tagama, et nende häält võetakse kuulda.

26. Soovitame liikmesriikidel võtta enne liidu edasist laienemist vastu tugev visioon ja ühine strateegia Euroopa identiteedi ja ühtsuse ühtlustamiseks ja tugevdamiseks.

Usume, et enne teiste riikide integratsiooni kaalumist on oluline tugevdada ELi ja tugevdada suhteid liikmesriikide vahel. Mida rohkem liikmesriike ELis on, seda keerulisem on otsuste tegemine; Seetõttu on oluline vaadata otsustusprotsessi käigus uuesti läbi ühehäälsus.

telg: Ränne inimlikust vaatepunktist

Alatelg 4.1 – Väljarände põhjustega tegelemine

27. Soovitame Euroopa Liidul aktiivselt osaleda kolmandate riikide ja suurimate rändevoogude lähteriikide majandusarengus. EL peaks asjaomaste organite (kohalikud valitsusvälised organisatsioonid ja kohalikud poliitikud, eksperttöötajad jne) abiga otsima võimalusi rahumeelseks ja tõhusaks sekkumiseks riikides, kust on pärit suurimad rändevood ja mis on nõustunud koostööviisidega. Nendel sekkumistel peaks olema käegakatsutav ja mõõdetav mõju, mida tuleks selgelt esile tõsta, et Euroopa kodanikud mõistaksid liidu arenguabipoliitikat. Seega peaksid ELi arenguabi meetmed muutuma nähtavamaks.

Isegi kui EL tegeleb rahvusvahelise arenguga, peab ta oma tööd jätkama ning investeerima oma rahvusvahelise arengupoliitika läbipaistvusesse ja nähtavusse.

28. Soovitame luua ühise Euroopa raamistiku töötingimuste ühtlustamiseks kogu liidus (miinimumpalk, tööaeg jne). EL peaks püüdma luua ühised põhilised tööstandardid, et vältida kodanike lahkumist oma riigist, et otsida paremaid töötingimusi mujal. Nende standardite raames peaks EL tugevdama ametiühingute rolli riikidevahelisel tasandil. Seda tehes tunnistaks EL, et sisemine majandusränne (ELi kodanike ränne) on tõsine probleem.

See soovitus tuleneb järeldusest, et suur hulk inimesi rändab ELis majanduslikel põhjustel, kuna liikmesriikide töötingimused on erinevad. Toetame kodanike vaba liikumist, kuid usume, et ELi kodanike ränne eri liikmesriikide vahel, kui seda ei taheta, on tingitud majanduslikest põhjustest. Seetõttu on oluline luua ühine tööraamistik.

Alatelt 4.2 – Inimkaalutlused

29. Soovitame rakendada ühist rändepoliitikat, mis põhineb solidaarsuse põhimõttel. Me tahame keskenduda põgenike probleemile. Kõigi ELi liikmesriikide ühine menetlus peaks põhinema tavalisel, mis on osutunud kõige tõhusamaks kõigis ELi liikmesriikides. Seda menetlust peaksid ennetavalt rakendama riiklikud ametiasutused ja ELi haldusasutused.

Pagulasprobleem puudutab kõiki liikmesriike. Praegu on neil riikidel liiga erinevad tavad, millel on negatiivne mõju pagulastele ja ELi kodanikele. Seetõttu on vaja vastu võtta ühtne ja ühetaoline lähenemisviis.

30. Soovitame ELil suurendada jõupingutusi liikmesriikide kodanike teavitamiseks ja harimiseks rändega seotud küsimustes. See tuleks saavutada, harides lapsi võimalikult varakult algkooli alguses sellistel teemadel nagu ränne ja integratsioon. Kui kombineerida see varajane haridus valitsusväliste organisatsioonide ja noorteorganisatsioonide tegevusega ning ulatuslike meediakampaaniatega, saaksime oma eesmärgi täielikult saavutada. Lisaks võiks kasutada mitmeid kommunikatsioonivahendeid: infolehed, televisioon ja sotsiaalsuhtlusvõrgustikud.

Oluline on näidata, et rändel on ka palju positiivseid aspekte, näiteks täiendav tööjõud. Soovime rõhutada, kui oluline on suurendada teadlikkust mõlemast protsessist, et kodanikud mõistaksid rände põhjuseid ja tagajärgi, et kaotada häälmärgistamine, mis tuleneb rändajatest tajumisest.

Alatelt 4.3 – Piirid

31. Soovitame asendada direktiivi 2013/33/EL varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuete kohta liikmesriikides kohustusliku ELi määrusega, mida kohaldatakse ühetaoliselt kõigis liikmesriikides. Esmatähtsaks tuleks pidada vastuvõtu- ja majutusvõimaluste parandamist. Soovitame luua määruse rakendamiseks spetsiaalse ELi järelevalveasutuse.

Direktiivi ei rakendata kõikides liikmesriikides ühetaoliselt. Moria pagulaslaagri tingimusi ei tohiks dubleerida. Seepärast tuleks soovitatud määrust rakendada ja see peaks sisaldama kohustuslikke karistusi. Järelevalveasutus peaks olema töökindel ja usaldusväärne.

32. Soovitame ELil tagada, et kõik varjupaigataotlejad ja pagulased osaleksid elamisloataotluse läbivaatamise ajal keele- ja integratsioonikursustel. Kursused peaksid olema kohustuslikud, tasuta ja sisaldama isiklikku abi esmaseks integratsiooniks. Need peaksid algama kahe nädala jooksul pärast elamisloa taotlemist. Kehtestada tuleks ka stiimuli- ja karistusmehhanismid.

Keele õppimine ning sihtriigi kultuuri, ajaloo ja eetika mõistmine on oluline samm integratsioonis. Esialgse integratsiooniprotsessi algusele eelnev aeg avaldab negatiivset mõju rändajate

sotsiaalsele assimilatsioonile. Sanktsioonimehhanismid võivad aidata kindlaks teha rändajate integreerumisvalmidust.

telg: Vastutus ja solidaarsus ELis

Alatelg 5.1 – Rändajate jaotus

33. Soovitame asendada Dublini süsteemi õiguslikult siduva lepinguga, et tagada varjupaigataotlejate õiglane, tasakaalustatud ja proportsionaalne jaotamine ELis solidaarsuse ja õigluse alusel. Praegu peavad pagulased taotlema varjupaika esimeses sihtliikmesriigis. Süsteemi muutmine peaks toimuma võimalikult kiiresti. Euroopa Komisjoni ettepanek uue ELi rände- ja varjupaigaleppe kohta alates 2020. aastast on hea algus ja peaks olema õiguslikus vormis, kuna see sisaldab kvoote pagulaste jaotamiseks ELi liikmesriikide vahel.

Soovitame seda, sest praegune Dublini süsteem ei järgi solidaarsuse ja õigluse põhimõtteid. See paneb ELi välispiiride lähedal asuvatele liikmesriikidele suure koormuse, mida varjupaigataotlejad ELi territooriumile sisenemiseks ületavad. Kõik liikmesriigid peavad võtma vastutuse ELi saabuvate pagulasvoogude juhtimise eest. EL on ühistel väärtustel põhinev ühendus ja peab vastavalt tegutsema.

34. Soovitame ELil aidata oma liikmesriikidel menetleda varjupaigataotlusi kiiremini ja ühiste standardite kohaselt. Lisaks tuleks pagulastele pakkuda humanitaareluruume. Selleks et sihtriike maha laadida ja nende varjupaigataotlusi mujal menetleda, soovitame pagulased pärast nende esimest saabumist ELi kiiresti ja tõhusalt eri liikmesriikidesse ümber paigutada. Selleks on vaja ELi rahalist ja korralduslikku toetust Euroopa Liidu Varjupaigaametilt. Isikud, kelle varjupaigataotlus on tagasi lükatud, tuleb tegelikult päritoluriiki tagasi saata, tingimusel et nende päritoluriiki peetakse turvaliseks.

Soovitame seda, sest varjupaigamenetlused võtavad praegu liiga kaua aega ja võivad liikmesriigiti erineda. Varjupaigamenetluste kiirendamisega kulutavad pagulased vähem aega lõpliku otsuse ootamisele ajutistes majutuskohades. Varjupaigataotlejaid saab kiiremini integreerida.

35. Soovitame tugevat ELi rahalist, logistilist ja operatiivtuge esmase vastuvõtu haldamiseks, mis võib viia ebaseaduslike rändajate integreerimise või repatrieerimiseni. Selle toetuse saajad on ELi piiririigid, kes kannavad rändevoost tulenevat koormust.

Mõned liikmesriigid oma geograafilise asukoha tõttu rändajate sissevoolust kõige rohkem mõjutatud.

36. Soovitame tugevdada ELi Varjupaigaameti volitusi, et saavutada varjupaigataotlejate õiglane jaotus liikmesriikides. Seejuures tuleks arvesse võtta nende varjupaigataotlejate

vajadusi, samuti liikmesriikide logistilist ja majanduslikku suutlikkust ning nende vajadusi tööturul.

Varjupaigataotlejate koordineeritud ja tsentraalselt juhitud jaotamine, mida liikmesriigid ja nende kodanikud peavad õiglaseks, väldib kaootilisi olukordi ja sotsiaalseid pingeid ning tugevdab liikmesriikidevahelist solidaarsust.

Alatelt 5.2 – Ühine lähenemisviis varjupaigaküsimustele

37. Soovitame luua tervikliku Euroopa institutsiooni või tugevdada ELi varjupaigaametit, et see saaks menetleda varjupaigataotlusi kogu Euroopa Liidus ja teha otsuseid ühtsete standardite alusel. See amet peaks vastutama ka pagulaste õiglase jaotamise eest. Samuti peaks see määratlema turvalised ja ebaturvalised päritoluriigid ning vastutama tagasilükatud varjupaigataotlejate tagasisaatmise eest.

Praegust varjupaigapoliitikat iseloomustavad ebaselged kohustused ja ELi liikmesriikide erinevad standardid. Varjupaigamenetluste käsitlemine ei ole seega eri liikmesriikides ühesugune. Lisaks on Euroopa Liidu Varjupaigaametil praegu ainult mõjuvõim. Ta saab anda liikmesriikidele nõu ainult varjupaigaküsimustes.

38. Soovitame viivitamata luua saatjata alaealistele spetsialiseerunud varjupaigakeskused kõigis ELi liikmesriikides. Eesmärk on majutada ja hooldada alaealisi vastavalt nende erivajadustele ja võimalikult kiiresti.

Me anname selle soovitusel, sest:

- 1) paljud alaealised on tõenäoliselt traumeeritud (sest nad on pärit konfliktipiirkondadest);
- 2) erinevatel lastel on erinevad vajadused (sõltuvalt vanusest, tervisest jne);
- (3) kui seda soovitusel rakendatakse, tagaks see, et haavatavad ja traumeeritud alaealised saaksid võimalikult kiiresti kogu vajaliku abi;
- 4) need alaealised on tulevased Euroopa kodanikud ja peaksid seetõttu asjakohase kohtlemise korral andma positiivse panuse Euroopa tulevikku.

39. Soovitame luua ühise, kiire ja läbipaistva varjupaigataotluste menetlemise süsteemi. See protsess peaks hõlmama miinimumstandardeid ja seda tuleks kohaldada ühetaoliselt kõigis liikmesriikides.

Me anname selle soovitusel, sest:

- 1) selle soovitusel rakendamise korral oleks varjupaigataotluste menetlemine kiirem ja läbipaistvam;
- 2) praeguste menetluste aeglus toob kaasa ebaseaduslikkuse ja kuritegevuse;

- 3) meie soovitusel kavandatud miinimumstandardid peaksid hõlmama varjupaigataotlejate inimõiguste, tervise- ja haridusvajaduste austamist;
- 4) selle soovitusel rakendamine tooks kaasa parema juurdepääsu tööhõivele ja iseseisvuse, mis võimaldaks anda positiivse panuse Euroopa ühiskonda; varjupaigataotlejad, kelle tööalane staatus on seadustatud, langevad väiksema tõenäosusega väärkohtlemise ohvriks oma töökeskkonnas; see võiks ainult edendada kõigi asjaomaste isikute integreerimist;
- 5) Pikem viibimine varjupaigakeskuses avaldab negatiivset mõju elanike vaimsele tervisele ja heaolule.

40. Soovitame tungivalt vaadata põhjalikult läbi kõik lepingud ja õigusaktid, mis reguleerivad varjupaika ja sisserännet Euroopas. Soovitame üleeuroopalist lähenemisviisi.

Me anname selle soovitusel, sest:

- 1) alates 2015. aastast on kõik kehtivad kokkulepped kohaldamatud, ebapraktilised ja ebapiisavad;
- 2) ELi tuleks pidada peamiseks "ametiks", mis teostab järelevalvet kõigi teiste ametite ja valitsusväliste organisatsioonide üle, kelle ülesanne on tegeleda otseselt varjupaigaküsimustega;
- 3) olukorra tõttu kannatavad kõige rohkem need liikmesriigid, kes peavad probleemiga suures osas üksi toime tulema; mõnede liikmesriikide à la carte valikud ei anna ühtsuse kuvandit;
- 4) uued sihipärased õigusaktid parandaksid kõigi varjupaigataotlejate tulevikku ja tugevdaksid Euroopa ühtsust;
- 5) puudused kehtivates õigusaktides põhjustavad konflikte ja ühtlustamise puudumist kogu Euroopas ning suurendavad rändajate sallimatust Euroopa kodanike seas.
- 6) Rangemad ja asjakohased õigusaktid vähendaksid kuritegevust ja praeguse varjupaigasüsteemi kuritarvitamist.

Lisa: Muud soovitusel, mille on esitanud PANEL, kuid mida ei ole vastu võetud

telg: Iseseisvus ja stabiilsus

Alatelg 1.1 – ELi autonoomia

Kui arengumaad seda taotlevad, soovitate majandusarengu sekkumisprogrammid välja töötada partnerluste alusel, mis on kohandatud iga riigi vajadustele ja/või kaubanduslepingute alusel. Selleks tuleb kõigepealt hinnata kõnealuste riikide majanduslikku potentsiaali ning seejärel pakkuda neile majanduslikku toetust ja vajalikku kutseõpet.

See suurendaks tööstuse sõltumatust ja parandaks üldist rändeolukorda töökohtade loomise kaudu; see tooks kaasa ka paremaid kaubanduslepinguid arengumaades.

telg: EL kui rahvusvaheline partner

Alatelg 2.1 – Kaubandussuhete eetiline perspektiiv

Soovitame ELil kehtestada eeskirjad, millega nõutakse, et ettevõtjad auditeeriks oma tarneahelat ja esitaksid korrapäraselt täieliku auditaruande, ning sätted, millega premeeritakse või piiratakse importi eetiliste kriteeriumide alusel. Ettevõtted peaksid sõltuvalt oma suuruselt esitama sise- ja/või välisauditi aruande.

Tuleb arendada ELiga toimuva kaubanduse eetilist aspekti. Seda saab teha, jälgides ettevõtete tegevust rahvusvahelistes tarneahelates ja julgustades ettevõtteid käituma kooskõlas eetiliste kriteeriumidega, näiteks seoses ohtlike toodete, õiguste ja töötingimuste, lapstööjõu kasutamise ja keskkonnakaitsega. Seda soovitus ei kohaldata veebipõhiste toodete suhtes, mille tarbija on ostnud otse.

telg: Tugev EL rahumeelses maailmas

Alatelg 3.1 – Julgeolek ja kaitse

Soovitame praeguse Euroopa julgeolekustruktuuri ümber mõelda, et muuta see tõhusamaks ja tulemuslikumaks riigiüleseks struktuuriks, millel on suuremad võimed, eesmärgiga luua ühine Euroopa Liidu armee. Selleks tuleks riikide relvajõud järk-järgult ühendada ja ümber kujundada. Eesmärk on, et sõjaliste võimete ühendamine kogu Euroopa Liidus edendaks pikas perspektiivis ka Euroopa integratsiooni. Ühise Euroopa Liidu armee loomine nõuaks ka uut koostöölepingut ELi liikmesriikide ja NATO Euroopa-väliste liikmetega.

Kui seda soovitus rakendatakse, usume, et Euroopa Liidu sõjalised struktuurid muutuvad kulutõhusamaks ning suudavad vajaduse korral paremini reageerida ja tegutseda. Selline integreeritud lähenemisviis tugevdaks Euroopa Liidu võimet tegutseda kriitilistes olukordades otsustavalt ja kooskõlastatult.

telg: Väljaränne inimlikust vaatepunktist

Alatelg 4.1 – Väljarände põhjustega tegelemine

Soovitame ELil kehtestada protokolli järgmise rändekriisi, st kliimapagulaste kriisi ennetamiseks võetavate meetmete kohta. Protokolli kohaselt peab EL laiendama pagulaste ja varjupaigataotlejate määratlust nii, et see hõlmaks ka kliimamuutustest mõjutatud inimesi. Kuna paljude rändajate päritoluriik on muutunud elamiskõlbmatuks, tuleb protokolliga tagada ka uute kasutusviiside leidmine kliimamuutustest mõjutatud

piirkondades, et toetada nendest piirkondadest lahkunud inimesi. Näiteks võib tuuleparkide rajamiseks kasutada üleujutatud alasid.

Me anname selle soovitus, sest me kõik vastutame kliimakriisi eest. Seega on meil vastutus nende ees, keda see kõige rohkem mõjutab. Isegi kui meil ei ole prognoose ega konkreetseid andmeid tulevaste pagulaste kohta, mõjutavad kliimamuutused kahtlemata miljoneid inimesi.

Alatelg 4.2 – Inimkaalutlused

Soovitame viivitamata tugevdada ja rahastada seaduslikke ja humanitaarteid ning transpordivahendeid, et pagulased saaksid kriisipiirkondadest organiseeritud viisil liikuda. Spetsiaalselt selleks loodud asutus peaks looma Euroopa teede ohutuse erisüsteemi ja seda reguleerima. See asutus tuleb asutada seadusandliku menetluse kohaselt ja tal peavad olema oma kodukorras määratletud erivolitused.

Inimkaubandus ja rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine on tõsised probleemid, millega tuleb tegeleda. Meie soovitus vähendaks kindlasti neid muresid.

Alatelg 4.3 – Piirid

Soovitame, et Euroopa direktiiv tagaks, et igas liikmesriigis ei elaks igas eluvaldkonnas rohkem kui 30% kolmandate riikide elanikest. Eeldatavasti saavutatakse see eesmärk 2030. aastaks ja ELi liikmesriigid peavad saama selle eesmärgi rakendamiseks toetust.

Esitame selle soovitus, sest õiglasem geograafiline jaotus toob kaasa rändajate parema vastuvõtmise kohaliku elanikkonna poolt ja võimaldab neil seega paremini integreeruda. See protsendimäär põhineb hiljutisel poliitilisel kokkuleppel Taanis.

II A– Siseriiklikud paneelarutelud: Belgia

Siitleiate kõik soovitused, mille esitasid 50 kodanikku kodanikepaneelarutelul, mis korraldati asepeaministri ja välisministri Sophie Wilmès'i egiidi all Belgia föderaalvalitsuse panusena Euroopa tuleku konverentsi. Paneelarutelu teema oli „Kuidas kaasata kodanikke rohkem Euroopa demokraatiasse“. Kuigi paneelarutelu teema on väga teadlik sellest, et konverentsil on laiem ulatus kui ainult ELi asjadel, selgitab see, miks viidatakse nii palju sõnaselgelt ELile ja selle institutsioonidele. Vajaduse korral viidatakse Euroopale üldiselt.

Selleks et kajastada kodanike kogu panust, esitatakse käesolevas aruandes kõik soovitused, sealhulgas need, mis ei saanud kõigi soovituste lõplikul hääletamiseliht häälteenamust. Need on selgelt äratuntavad **punase ja paksu protsendi tõttu**. Teisisõnu on mõned soovitused omavahel vastuolus ja isegi lõplike arutelude ajal on kodanikud jäänud nende suhtes ebaselgeks. Need soovitused on äratuntavad, sest need on kaldkirjas. Ühe soovituse puhul oli jagunemine nii selge, et hääletus lõppes *ex aequo*, see on märgitud **oranži ja paksu värviga**. Kodanikud jagavad asjaolu, et arvamused nende soovituste kohta olid lahknevad. Seetõttu teevad nad ettepaneku, et Euroopa tuleviku konverentsi organid ja ELi institutsioonid oleksid nende soovituste rakendamisel valvsad, kuna on olemas hääletusel põhinev jagunemine.

1. Teabevahetus

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Teatis ELi kohta ei ole rahuldav	1.1 Teeme ettepaneku lisada Euroopa Liidu teemalised kursused koolide õppekavadesse alates algkooli kolmandast astmest. Eesmärk on jõuda kõigi kodanikeni ja parandada teadmisi Euroopa Liidust.	88.4%
	1.2 Euroopa Liit ja eelkõige komisjon peaksid tegema eri liikmesriikide haridusministeeriumidele kättesaadavaks õppematerjalid Euroopa toimimise kohta. Lisaks institutsioonide toimimise, koosseisu ja volituste selgitamisele peaksid need koolitused andma ka lühiülevaate Euroopa integratsiooni ajaloost. Erilist tähelepanu tuleks pöörata selge ja arusaadava ning kättesaadava keele kasutamisele, samuti õppevahenditele, nagu dokumentaalfilmid, videoklipid või koolide telesaated, kõigis 24 keeles.	95.0%
2. Euroopa projekt jääb kodanikele võõraks	2.1 Komitee teeb Euroopa institutsioonidele ettepaneku tagada oma teatises, et nad selgitaksid paremini seda, mis kuulub ELi pädevusse, aga ka seda, mis ei kuulu tema pädevusse.	97.6%
	2.2 Euroopa Liit peaks oma teatisesse lisama tuttavad näited eurooplaste igapäevaelust. Need selgitused tuleks edastada liikmesriikides Euroopa institutsioonide ja riiklike avalik-õiguslike telekanalite vaheliste kokkulepete kaudu, et jõuda laia publikuni.	80.5%
	2.3 Lisaks tuleks liikmesriikide kodanikke regulaarselt teavitada - näiteks videoklippide kaudu - Euroopa Liidu rollist teistes liikmesriikides. Euroopa eelised ja puudused oleksid seega Euroopa tulevikku käsitlevates aruteludes paremini arvesse võetud.	85.7%
	2.4 Euroopa identiteedi tugevdamiseks teeme ettepaneku tuletada korrapäraselt meelde ja teha kättesaadavaks teave selle kohta, milline oleks eurooplaste elu ilma ELita ja millised oleksid selle konkreetsed saavutused.	92.7%
	2.5 Samuti teeme ettepaneku muuta Euroopa päev (9. mai) Euroopa riigipühaks kõigile ELi kodanikele.	81.4%
	2.6 Komitee soovib Euroopa institutsioonidel pöörata veelgi rohkem tähelepanu lihtsustamisele, mõistmisele ja teabe kättesaadavaks tegemisele Euroopa tasandil käsitletavate prioriteetsete teemade kohta.	97.6%
	2.7 Soovitame Euroopa Liidul esitada tulemustabeli, mis näitab iga riigi kohta ELi poolt igale prioriteetsele teemale eraldatud vahendeid. Kogu selline teave peaks olema kättesaadav Euroopa Liidu veebisaidil.	93.0%
	2.8 Soovitame Euroopa Liidul esitada selge ülevaade	90.7%

	käimasolevast õigusloomealasest tööst. Kogu selline teave peaks olema kättesaadav Euroopa Liidu veebisaidil.	
	2.9 Soovime, et Euroopa institutsioonid oleksid eurooplastele kättesaadavamad. Nende osalemist Euroopa Parlamendi istungitel toimuvates aruteludes tuleks hõlbustada.	79.0%
	2.10 Soovitame laiendada Erasmuse programmis osalemist kõigile üliõpilastele, olenemata nende hariduslikust taustast (kutseõpe, vaheldumine). Kõigil peaks olema võimalik osaleda Euroopa vahetustes.	79.5%
	2.11 Soovitame võimaldada töötaval elanikkonnal saada kasu Euroopa vahetusprogrammidest, olenemata tegevusvaldkonnast, ka kohalike ettevõtete jaoks. Kõigil peaks olema võimalik osaleda Euroopa vahetustes.	83.7%
	2.12 Soovitame luua Euroopa kodakondsuse kursused kõigile Euroopa kodanikele.	83.7%
3. ELi õigusakte ei kohaldata liikmesriikides ühtemoodi.	3.1 Soovitame ELil kasutada rohkem liikmesriikides vahetult kohaldatavaid õigusakte. See vähendaks riikide erinevusi Euroopa õigusaktide rakendamisel, mis nõrgendab Euroopa projekti. Samuti võimaldaks see ära kasutada kõige olulisemaid Euroopa saavutusi, nagu siseturg, euro ja Schengeni ala.	81.4%
4. Euroopa demokraatia on ohus.	4.1 Komitee soovib, et ELi teatis Euroopa demokraatia kohta oleks järeleandmatu ja ühemõtteline meeldetuletus selle kohta, mida see tähendab eurooplastele Euroopas.	78.0%
	4.2 ELi aluslepingute väärtused ja põhimõtted, millele liikmesriigid ühinemisel alla kirjutasid, on pöördumatud. Nende kaitse peab olema jätkuvalt tagatud.	81.0%
	4.3 Aluslepingute väärtusi ja põhimõtteid kaitseb Euroopa Kohus ning liikmesriigid ei saa neid kahtluse alla seada.	81.0%
5. Teave ELi kohta ei ole kergesti kättesaadav ega arusaadav	5.1 Soovitame tugevdada Euroopa küsimusi käsitleva teabe kontrollimist. Institutsioonide levitatav ja kontrollitav teave peab olema Euroopa avalikkusele ja iga liikmesriigi riiklikule meediale kergesti kättesaadav.	83.3%
6. Riiklikud meediakanalid annavad EList sageli negatiivse kuvandi	6.1 EL peab aktiivsemalt suhtlema ka eurooplaste igapäevaelus. (Näiteks rahastades selliseid üritusi nagu kultuuriüritused, mis toovad kodanikud kokku ja teevad nad uhkeks selle üle, et nad on ELi kodanikud. Aruandlus ja narrimine annaks eurooplastele juurdepääsu kontekstipõhisele teabele ELi kohta).	85.7%
7. Kodanikud ei tea, kes neid Euroopa Parlamendis esindab.	7.1 Soovitame parlamendiliikmetel end oma päritoluriigis paremini tutvustada, eriti väljaspool valimisperioode. Need peavad olema kättesaadavamad. Põhjused, miks nad Euroopa Parlamendis hääletavad, tuleb teha Euroopa Liidu veebisaidi kaudu Euroopa kodanikele kergemini kättesaadavaks.	92.7%
	7.2 Soovitame riiklikel erakondadel tagada kandidaatide noorendamine Euroopa Parlamendi valimistele esitatavates	74.4%

	nimekirjades. Sellist mandaati ei tohiks pidada tasuks hea ja lojaalse teenimise eest riiklikus poliitikas.	
8. ELi teabevahetus on liiga ühtne; selles ei võeta arvesse elanikkonna mitmekesisust	8.1 Piisavalt laia ja mitmekesise publikuni jõudmiseks soovitab komitee, et EL võtaks kaasava teabevahetuse kaudu arvesse sihtrühmade hariduslikku staatust ja nende võimalikke puudeid alates eostamise etapist. Lisaks soovitame kaasata käesoleva teatise edastamisse üksikisikuid ja organisatsioone (tänavakasvatavad, naabruskonna töötajad, CPASid, kodanikuühiskond).	73.2%
	8.2 Tööjõuni jõudmiseks soovitame investeerida rohkem olemasolevate sidekanalite kasutamisse, et anda perioodiliselt asjakohast teavet ELi kohta, näiteks selgitavate programmide kaudu. Lisaks soovitame toetuda suursaadikutele (nii üksikisikutele kui ka organisatsioonidele), kes edendavad ELi projekti.	83.7%
	8.3 Noorte ja üliõpilasteni jõudmiseks soovitame lisaks olemasolevatele kanalitele, nagu haridus ja asjaomased noorteliikumised, kasutada saadikuid, kes on suunatud eelkõige mõjutajatele, kes saavad noorteni jõuda sotsiaalmeedia kaudu. Teine soovitus oleks korraldada üleeuroopaline konkurss, et luua tegelaskuju, kes meeldib noortele ja saadab neile Euroopa sõnumeid.	69.8%
	8.4 Eakate puhul soovitame kasutada samu kanaleid, mida pakutakse töötavale elanikkonnale. Lisaks soovitame leida õige tasakaal digitaalse ja mittedigitaalse suhtluse (trüki-, raadio-, näost näkku üritused) vahel, et rahuldada kõigi, sealhulgas nii digikeskkonnas vähem mugavate kui ka ühiskonnas vähem liikuvate inimeste vajadusi.	85.7%
	8.5 Soovitame, et EL võtaks paljudes liikmesriikides juba olemasolevate integratsioonikursuste kaudu kohustuse kaasata "uued eurooplased" (inimesed, kes ühe või teise seadusliku sisserände menetluse kaudu elavad ELis) ja teavitada neid teistest traditsioonilistest kanalitest, mille kaudu EL suhtleb. Lõpuks soovitame anda koht ka kohalikule assotsiatiivsele maailmale.	76.7%
	8.6 Samuti soovitame viia EL tänavatele kaasava teabevahetusega. Näiteks võiks kasutada (digitaalseid) reklaamtahvleid ning uusi sidevahendeid, nagu QR-koodid ja traditsioonilised vahendid.	62.8%
	8.7 Muud soovitused oleksid muuta EL visuaalsemaks (väikefilmide või infograafikute abil), luua Euroopa spordiliikumine, et luua ühendus / kuuluvustunne ja muuta Euroopa hümn paremini tuntuks.	68.2%

2. Desinformatsioon

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Väärinfo oht on meedias üha suurem	1.1 Soovitame meedia rahastamismudeli ja tuluvoogude kohustusliku avaldamise selgel ja kättesaadaval viisil läbi vaadata. Meedia rahastamismudel sunnib neid tõepoolest sensatsioonilisusele ja seega avaldama kontekstist välja võetud teavet, muutes need desinformatsiooniks.	73.8%
	1.2 Soovitame, et meedia viitaks allikatele kohustuslikus korras, lisades nende kontrollimiseks lingid. Kui seda ei tehta, tuleb teave märgistada kontrollimata teabena.	90.2%
	1.3 Soovitame, et faktikontrollijate akrediteerimise eest peaks vastutama ka Euroopa desinformatsioonivastane reguleeriv asutus (vt punkt 2).	85.4%
	1.4 Soovitame luua igas liikmesriigis sõltumatu asutuse meedia neutraalsuse kontrollimiseks. Seda asutust peaks rahastama ja kontrollima Euroopa Liit.	75.6%
	1.5 Soovitame levitada teavet Euroopa Liidu ametlike veebisaitide URL-ide kohta, et veenda kodanikke teabe päritolus.	90.2%
2. Paljud kodanikud kahtlevad meedia neutraalsuses	2.1 Soovitame luua desinformatsiooni vastu võitlemiseks Euroopa reguleeriva asutuse. Selle reguleeriva asutuse ülesanne oleks muu hulgas kehtestada neutraalsusmäärgise kriteeriumid ja vajaduse korral kehtestada neutraalsusstandardite järgimisega seotud karistuste või stiimulite süsteem. Teise võimalusena võiks kaaluda eetikaharta järgimist. Määrgise annaks sõltumatu riiklik asutus ja selle puhul võetaks arvesse meetmeid, mida meedia kohaldab desinformatsiooni vastu võitlemiseks.	87.5%
	2.2 Soovitame luua Euroopa vihjeliini, mis võimaldab kodanikel mõista hukka Euroopa (poliitilisi ja majanduslikke) pädevusi puudutava desinformatsiooni.	82.1%
3. Kodanikud ei ole teadlikud desinformatsiooni ohtudest, millega nad kokku puutuvad.	3.1 Soovitame kohustada platvorme avaldama selget ja arusaadavat teavet desinformatsiooni ohtude kohta, millega nende kasutajad kokku puutuvad. See teave tuleks automaatselt edastada kohe pärast konto avamist.	85.7%
	3.2 Soovitame kohustuslikku meedia kasutamise koolitust alates varasest east ja kohandatuna haridussüsteemi eri tasanditele.	74.4%

	3.3 Soovitame ELil käivitada korduvad desinformatsioonivastased kampaaniad. Neid kampaaniaid võib identifitseerida logo või maskoti abil. Euroopa Liit võiks sundida sotsiaalvõrgustikke seda levitama ülekannete kaudu.	87.5%
4. Väärinfo vastu võitlemise vahendid ei ole piisavad.	4.1 Soovitame avaldada selges ja arusaadavas keeles teavet algoritmide kohta, mis korraldavad platvormi kasutajate vastuvõetud sõnumeid.	83.3%
	4.2 Soovitame kasutajatel kergesti keelata algoritmid, mis tugevdavad käitumuslikke eelarvamusi. Samuti võiks uurida kohustust pakkuda kasutajatele juurdepääsu muudele allikatele, mis kaitsevad samal teemal erinevaid seisukohti.	80.0%
	4.3 Soovitame ELil toetada sellise sotsiaalmeediaplatformi loomist, mis vastab ELi enda neutraalsuse ja desinformatsiooni vastu võitlemise standarditele. Teise võimalusena võiks Euroopa tuleviku konverentsi toetamiseks loodud mitmekeelsele platvormile lisada uusi funktsioone.	56.4%

3. Kodanike paneelarutelud

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Raskused kodanike paneelarutelu representatiivsuse tagamisel. Lõpuks on kaasatud vaid väike osa elanikkonnast.	1.1 Soovitame järgida seda, mida soovitab aruteludemokraatiat käsitlev uusim teaduslik töö valimi moodustamise, valikumeetodi väljatöötamise ja teadusliku valideerimise osas, et tagada parim võimalik representatiivsus.	89.7%
	1.2 Soovitame, et laua ümber oleks piisavalt inimesi, et tagada arvamuste ja profiilide mitmekesisus, sealhulgas (kuid mitte ainult) inimesed, keda teema otseselt puudutab.	90.2%
	1.3 Soovitame lisaks traditsioonilisematele kriteeriumidele, nagu sugu, vanus, elukoht või haridustase, lisada valimi moodustamise kriteeriumide hulka lapsevanemaks olemise kriteeriumi (st kas isikul on lapsi või mitte?).	33.3%
	1.4 Soovitame kehtestada kvoodid iga geograafilise piirkonna kohta, s.t määrata kindlaks, et Euroopa kodanike paneelarutelu peaks koosnema X isikust iga Euroopa geograafilise piirkonna kohta (määratakse kindlaks hiljem), et see paneelarutelu kvalifitseeruks tõeliselt Euroopa paneelaruteluks ja oleks nõuetekohaselt kaalutletud.	73.2%
	1.5 Soovitame kasutada liisuheitmise esmaste	70.0%

	andmebaasidena rahvastikuregistreid (või olenevalt riigist nendega samaväärseid registreid), et anda kõigile ühesugune võimalus valituks osutumiseks ja tekitada elanikkonnas huvi teema vastu.	
	1.6 Soovitame osalejatele maksta hüvitist, et nad hindaksid oma investeringuid ja meelitaksid ligi inimesi, kes ei osaleks, kui neile hüvitist ei makstaks.	87.5%
	1.7 Soovitame teavitada - üsna minimaalselt: ei liiga palju teavet ega liiga keerulist teavet - kõigepealt osalejad ekspertide ettekannete kaudu, tagamaks, et isegi inimesed, kellel puuduvad eelnevad teadmised, tunnevad end aruteludes osalemisel mugavalt.	82.9%
	1.7.2 Soovitame kodanike paneelarutelu teema eelnevalt teatavaks teha, et inimesed teaksid, millise teema arutamiseks nad on pühendunud.	78.6%
	1.8 Soovitame mitte nõuda kodanikelt osalemist.	97.6%
	2.1 Soovitame korraldada Euroopa kodanike paneelarutelu hübriidformaadis (esialgne/distsantsiaalne). Osaleda võivad ka need, kes ei saa füüsiliselt reisida.	70.0%
2. Raskused paneelarutelu korraldamisel Euroopa tasandil.	2.2 Soovitame Euroopa Liidul juurdepääsu hõlbustamiseks ja organiseerimiseks delegeerida kodanike paneelarutelude korraldamine (Euroopa teemadel) eri valitsustasanditele riiklikul tasandil.	69.0%
	2.3 Soovitame valida iga Euroopa tasandil korraldatud paneelarutelu kohta ainult ühe teema. Kõik osalejad peavad arutama sama teemat, olenemata sellest, kust nad Euroopast pärit on.	80.5%
3. Takistada kodanike paneelarutelu väärkasutamist muul kui deklareeritud eesmärgil.	3.1 Komitee soovitab, et igal kodanikul peaks olema võimalik esitada aruteluteema ning et seda õigust ei tohiks reserveerida poliitilisele maailmale ega lobistide maailmale.	82.1%
	3.2 Komitee soovitab, et algatusõigus kuuluks Euroopa Parlamendile, et ta määratleks arutatava teema ja võtaks seejärel vastu arutelu tulenevate soovitude järgimiseks vajalikud tekstid.	63.4%
4. Raskused otsustamisel, kuidas kõige paremini korraldada protsessi kodanike paremaks esindatuseks.	4.1.1 Komitee soovitab luua koos Euroopa Parlamendiga alalise kodanike paneelarutelu, et täita konkreetseid ülesandeid. Seda uuendatakse korrapäraselt. See võimaldaks kodanikke pikas perspektiivis kokku viia ja võtta aruteludeks vajaliku aja. Aeg võimaldab arutelusid nüansseerida ja konsensusse jõuda. Lisaks alalisele paneelarutelule arutatakse kodanike ad hoc paneelaruteludel alalise paneelarutelu valitud teemasid. Teeme ettepaneku järgida saksakeelse kogukonna mudelit.	54.8%

	4.1.2 Soovitame luua ainult ühe või mitu mitteamalist Euroopa kodanike paneelarutelu, mis kohtuksid ainult selleks, et arutada konkreetset teemat teatava aja jooksul.	58.5%
	4.2 Soovitame mitte korraldada Euroopa kodanike paneelarutelusi kiireloomulistel teemadel, kuna arutelude kvaliteedi tagamiseks on vaja piisavalt aega.	63.4%
5. Liiga sageli ei saa kodanikud, kes osalevad osalusdemokraatia algatustes kodanike paneelarutelude stiilis, tagasisidet oma töö järelmeetmete kohta ei lühikeses ega pikas perspektiivis.	5.1 Soovitame anda kodanikele tagasisidet Euroopa kodanike paneelarutelude tulemusel esitatud soovitude järelmeetmete kohta. Kui soovitusi ei järgita, peavad asjaomased Euroopa institutsioonid oma otsust põhjendama (nt pädevuse puudumine). Selleks soovitame kogu paneelarutelu vältel koostada korrapäraseid kokkuvõtteid.	97.5%
	6.1 Soovitame korraldada kodanike paneelarutelusi, sealhulgas juba varases eas (nt 10-16-aastaste) lastega, et suurendada nende teadlikkust osalemisest ja arutlust. Seda saab korraldada koolides.	59.5%

4. Rahvahääletused

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
	0.1 Soovitame korraldada Euroopa asjade rahvahääletused Euroopa tasandil.	73.3%
1. Referendumikultuur on liikmesriigiti väga erinev	1.1 Soovitame tellida uuringu selle kohta, kuidas luua Euroopas ühine rahvahääletuste kultuur.	70.7%
	1.2 Soovitame uurida (sõltumatute ekspertide poolt) vajadust ja võimalust korraldada Euroopa tasandil referendum konkreetsetel teemadel.	77.5%
2. Rahvahääletusel esitatud küsimuse sõnastusel võib olla negatiivne mõju, sest sellele saab vastata ainult „jah“ või „ei“, mis sageli polariseerib arutelusi ja ühiskondi.	2.1 Soovitame luua teaduskomitee, et kaaluda, kuidas esitada võimalikult objektiivselt küsimusi, mis oleksid Euroopa referendumi teemaks.	87.2%
	2.2 Soovitame esitada valikvastustega küsimusi, minnes kaugemale lihtsast alternatiivist "jah" ja "ei" vahel, et lisada nüansse või isegi lisada tingimusi "jah" ja "ei" (st "jah, kui...", "ei, kui...").	65.0%
	2.3 Soovitame jätta tühjad hääled enamuse (lihthäälteenamuse või absoluutse häälteenamuse) arvutamisel arvesse võtmata. Hääletustulemusi peab olema piisavalt (kvoorumist tuleb kinni pidada).	75.0%

Teema valik on samuti delikaatne.	2.4.1 Komitee soovib, et Euroopa referendumi esitatud küsimus peaks olema hõlmatud kõigi Euroopa Liidu pädevusse kuuluvate Euroopa teemadega.	87.5%
	2.4.2 Soovitame välja jätta teemad, mis võivad põhjustada liikmesriikidevahelisi konflikte.	39.0%
	2.5 Soovitame esitada selges sõnastuses ka tehnilisi ja keerulisi küsimusi, sest inimestel on võimalus olla piisavalt informeeritud.	77.5%
3. Referendum ei ole demokraatlik vahend, kui ainult poliitiline maailm saab otsustada seda korraldada.	3.1 Komitee soovib, et Euroopa Parlamendil oleks algatusõigus korraldada Euroopa rahvahääletusi ja et ta saaks seejärel selle tulemusi rakendada (Euroopa Komisjon ja nõukogu peaksid seda järgima, ilma võimaluseta seda blokeerida).	67.5%
	3.2 Soovitame, et algatus võiks tulla ka kodanikelt endilt (nt järgides Euroopa kodanikualgatuse suhtes kohaldatavate eeskirjadega sarnaseid eeskirju).	77.5%
	3.3 Komitee soovib, et Euroopa rahvahääletuse praktilise korraldamise eest peaks vastutama neutraalne organ.	75.0%
4. Referendumi nõuandev või siduv aspekt peab olema selgelt määratletud.	4.1.1 Komitee soovib, et Euroopa referendumi tulemus oleks siduv ainult siis, kui on täidetud teatavad valimisaktiivsusega seotud tingimused.	92.7%
	4.1.2 Soovitame, et rahvahääletuse tulemused oleksid siduvad ainult siis, kui saavutatakse teatud hääleteenamus (51/49, 70/30). Need tingimused kehtestatakse enne iga referendumi.	72.5%
	4.2 Soovitame, et Euroopa referendumi tulemus oleks siduv, kui selle organisatsiooni algatuse tegid kodanikud (kellel oleks sel eesmärgil õnnestunud koguda mitmeid allkirju), kuid soovituslik, kui algatuse tegi poliitiline institutsioon.	47.5%
	4.3 Soovitame muuta Euroopa referendumi tulemuse siduvaks ainult teatud teemade puhul, kuid mitte nende puhul, mille puhul võivad hääletuse tagajärjed olla väga tõsised.	40.0%
5. Inimestel on sageli vähe teavet, enne kui nad referendumil hääletavad. Samal ajal on väga oluline jälgida esitatud	5.1 Soovitame, et enne mis tahes Euroopa referendumi teavitataks üldsust selgelt hääletustulemuse mõjust nende igapäevaelule brošüüride kaudu, nagu see on Šveitsis, ja/või teabeürituste kaudu.	97.5%
	5.2 Soovitame luua iga Euroopa referendumi jaoks teaduskomitee, et tagada esitatud teabe neutraalsus.	87.2%

teavet, et vältida (riigisisest või välismaist) kahjulikku mõju hääletusele.		
6. Kuigi rahvahääletusel kutsutakse kogu elanikkonda otse hääletama (erinevalt kodanike paneelarutelust), on alati teatav arv puudumisi, mis on enam-vähem oluline.	6.1.1 Soovitame, et Euroopa referendumil osalemine oleks kohustuslik.	43.6%
	6.1.2 Soovitame, et Euroopa referendumil hääletamine oleks vabatahtlik.	52.5%
	6.2 Töölt puudumise vähendamiseks soovitame lubada elektroonilist hääletamist lisaks paberhääletamisele (või isegi lisaks muudele hääletamisvahenditele, näiteks posti teel hääletamisele). E-hääletamine on eriti huvitav inimestele, kes lähevad puhkusele, ja see julgustab ka inimesi, kes on vähem huvitatud hääletamisest, sest reisi piirangut enam ei ole.	90.0%
7. Liiga sageli ei saa kodanikud, kes osalevad referendumi laadsetes osalusdemokraatia algatustes, ei lühikeses ega pikas perspektiivis tagasisidet oma hääletuse järelmeetmete kohta.	7.1 Soovitame anda kodanikele tagasisidet järelmeetmete kohta, mida on võetud (või ei ole võetud) kodanike poolt Euroopa referendumil tehtud otsuse suhtes.	92.5%

5. Olemasolevad vahendid

5.1. Euroopa Parlamendi valimised.

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Õigusaktid on liikmesriigiti erinevad	1.1 Teeme ettepaneku, et Euroopa Parlamendi hääletamine peaks olema kohustuslik, kuid et kodanikel oleks piisavalt teavet selle põhjuste mõistmiseks.	50.0%
	1.2 Meie soovitus on muuta Euroopa Parlamendi valimiste eeskirjad kõigis riikides võimalikult ühtseks, sealhulgas vanuse alampiir.	87.2%
2. Euroopa kodanike vanus, päritolu ja sugu ei ole piisavalt erinevad.	2.1.1 Teeme ettepaneku, et Euroopa Parlamendi liikmed peaksid olema igas vanuses ja igasuguse taustaga.	82.1%
	2.1.2 Teeme ettepaneku, et Euroopa Parlamendi liikmed valiksivad teadlikult Euroopa karjääri, mitte ainult sellepärast, et nad on oma karjääri lõpus.	82.5%

	2.1.3 Teeme ettepaneku valida taandes esitatud mehhanismide loeteludes sugude tasakaalustatud jaotus. Peab need kriteeriumid kehtestama ja kontrollima, kas need on kvootide koosseisus täidetud. Kui kandidaat keeldub oma mandaadist, asub tema asemele järgmine kandidaat eelistuse järjekorras ja samast soost.	82.5%
	2.1.4 Soovitame Euroopa nimekirjadesse kantud kandidaatidel täita oma mandaati, kui nad osutuvad valituks.	89.2%
3. Hääletame Euroopa Parlamendi poolt ja meil ei ole komisjoni koosseisus sõnaõigust.	3.1 Teeme ettepaneku muuta aluslepingut nii, et Euroopa Parlamendi suurim erakond saaks nimetada ametisse Euroopa Komisjoni presidendi.	48.6%
	3.2 Soovitame muuta Euroopa Komisjoni koosseisu läbipaistvamaks vastavalt teatud põhireeglitele, nii et koosseis peegeldaks kodaniku häält ja kodanik teaks, kuidas valik toimus.	88.9%
4. Kandidaatide kohta ei ole palju teavet, nende ja nende programmi ning poliitilise fraktsiooni kohta, mida nad Euroopa Parlamendis esindavad, ei ole palju teada.	4.1 Teeme ettepaneku, et Euroopa kandidaadid tutvustaksid end kohalikul tasandil konkreetsemalt oma eesmärkide ja programmidega eri kanalite kaudu (teatis).	84.2%

5.1.2 Euroopa Ombudsman

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Veebisait, mis ei ole ingliskeelne, sisaldab esimesel kahel leheküljel ainult ingliskeelset teavet. See loob tõkkeid kodanikele, kes ei valda inglise keelt.	1.1 Teeme ettepaneku panna teave kodulehele iga kodaniku emakeeles ja juhul, kui seda ei ole võimalik tõlkida, postitada ingliskeelsed uudised mujale kodulehele.	89.2%
2. Ombudsman ei ole seotud kaebuse esitajale määratava karistuse ja võimaliku hüvitisega.	2.1 Teeme ettepaneku, et ombudsman osaleks lahenduse/karistuse/hüvitise leidmise ja rakendamise protsessis ning et tal oleks selles küsimuses sõnaõigus.	71.1%
3. Mõnikord on saidil registreerimise valideerimise tähtaeg (valideerimismeil) väga pikk. Mõnikord kulub selleks 24 tundi ja see vähendab edasiliikuvat kodaniku	3.1 Teeme ettepaneku kohese valideerimissüsteemi kohta.	47.4%

motivatsiooni.		
4. Kui esitame kaebuse, küsitakse meilt: Kas olete kasutanud kõiki võimalikke protseduure? Kodanik ei tea alati kõiki protseduure ja ei saa küsimusele vastata.	4.1 Teeme ettepaneku lisada link muude menetluste lihtsale esitlusele/selgitusele.	89.5%
5. Vahendaja sait on hästi tehtud, kuid ei ole Euroopa kaubamärgiga, nii et see tekitab kodanikele küsimusi (kas ma olen õigel saidil, kas see on usaldusväärne? ...).	5.1 Teeme ettepaneku vaadata läbi objekti graafiline harta ja viia see paremini kooskõlla ELi omaga (esimene nõuanne: tõsta Euroopa lipp lehekülje ülaossa). Esimesel klõpsul peab olema selge, et kodanik on institutsioonide ombudsmani veebisaidil.	78.4%

5.1.3 Avalik konsultatsioon

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Konsultatsiooni veebisait on muutunud ja kodanik saadetakse kõigepealt vananenud veebisaidile. Uue saidi aadressi leidmiseks peate otsima.	1.1. Soovitame vana saidi kustutada ja viidata kõigepealt uuele saidile.	81.6%
2. Konsultatsiooni tegevuskava (inglise keeles) ja arvamusi (kodaniku toimetaja keeles) ei tõlgita kodanikust lugeja keelde.	2.1. Soovitame tungivalt tõlkida tegevuskava kodaniku keelde. Ingliskeelne teekaart blokeerib kõik kodanikud, kes ei valda oma osalemisel inglais.	81.6%
	2.2. Teeme ettepaneku lisada igale arvustusele vahekaart / ikooni "automaatne tõlge", mis viitab avatud lähtekoodiga tõlkemootorile, nagu google translate või deepl.	65.8%
3. Peate nõustuma konsultatsiooni järelmeetmetega	3.1. Teeme ettepaneku saata protsessi järelmeetmed automaatselt kõigile, kes on reageerinud, võimalusega tellimusest loobuda.	89.5%
4. Me ei tea, kas komiteed mõjutab ühes suunas esitatud arvamuste arv või käsitletakse sarnaseid arvamusi ühe arvamusena (kaalumise või mitte). Kui arvamuste arv mõnes mõttes loeb, siis oleme mures lobistide/aktivistide/suurettevõtete kaalukuse pärast	4.1. Soovitame panna saidile selle kohta selge teabe.	81.6%
	4.2. Kui ühes suunas esitatud arvamuste arvul on mõju, soovitame luua lobistide/aktivistide/suurettevõtete jne filtreerimise süsteemi, et mitte anda neile liigset kaalu.	60.5%
	4.3. Soovitame luua tehisintellekti tarkvara, mis reastab erinevaid arvamusi ja loeb vastupidiseid või soodsaid arvamusi.	47.4%

konsultatsioonides ning tööpoolest meetmete pärast, mida EL on võtnud seoses kodanike ja vabatahtliku sektoriga.	4.4. Teeme ettepaneku korraldada kodanike ja ühenduste (sõjaväelaste) vahelisi releesid: omada kohti, kuhu kodanikud võiksid tulla oma arvamust avaldama Euroopa Majade kujul, mis võiksid aidata levitada kodanike arvamusi Euroopa tasandil. Need kohad peaksid asuma erinevates kohtades, kohalikul tasandil, ümber paigutatud.	62.2%
5. Teate vorm ei ole selge: Küsimustik ja küsimustik on avatud. Milline on iga dokumendi roll, mida tuleks täita?	5.1 Täpsustage seda teavet veebilehel.	81.6%
6. Tööriistade osas on liiga palju oskustasemeid	6.1 Teeme ettepaneku luua dispetšerkeskus, mis suunaks päringud pädevale võimutasandile.	78.9%

5.1.4 Euroopa kodanikualgatus

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Kodanikke, kellel ei ole interneti, on raskem kätte saada.	1.1 Soovitame kaasata algatuse levitamisse ja allkirjade kogumisse valitsusest sõltumatud kohalikud omavalitsused või raamatukogud. Nii elektrooniliselt kui ka paberil. EL peaks tegema sellest võrgustikust riikide kaupa kokkuvõtte ja tegema selle algatuse esitanud kodanikele kättesaadavaks.	71.1%
2. Osaleda vajavate riikide arv on piisava toetuse saamiseks liiga väike.	2.1 Ettepanekule suurema toetuse saamiseks teeme ettepaneku suurendada nende riikide arvu, kellelt allkirju kogutakse, 13 riigini. Allkirjade arvust tuleb kinni pidada proportsionaalselt elanike arvuga.	64.9%
3. Allkirjade kogumise kulud ja jõupingutused on suured	3.1 Teeme ettepaneku, et EL rahastaks neid algatusi.	71.1%
	3.2 Komitee teeb ettepaneku luua eri riikide vahelist kooskõlastamist hõlbustav organ.	75.7%
4. Menetlus on kodanike jaoks keeruline.	4.1 Teeme ettepaneku luua kasutajatugi, mis aitaks kodanikel protsessi lõpule viia.	83.8%
5. Kodanikualgatuse tulemus ei ole selge.	5.1 Teeme ettepaneku kohustada Euroopa Komisjoni arutama ettepaneku järelmeetmeid ja nendega tegelema, mitte lihtsalt vastama ja kättesaamist kinnitama. Kui komisjon otsustab ettepanekut mitte menetleda, peab ta seda põhjendama.	100.0%
	5.2 Teeme ettepaneku korraldada kodanikega konsulteerimine, kui saadakse Euroopa kodanikualgatus, et küsida nende arvamust selle kohta enne, kui komitee võtab järelmeetmeid. Sellega välditaks üksnes äärmuslikke arvamusi/hääli algatusele	55.3%

	ja nende inimeste arvamusi, kes ei ole algatusele alla kirjutanud. Lisaks, kui kõik kodanikud esitavad oma arvamuse, on ettepanekul ELi tasandil suurem kaal ja selle järelmeetmed.	
--	---	--

5.1.5 Õigus esitada petitsoone

Probleemid	Soovitused	Toetatud (%)
1. Euroopa Komisjonil on lõplik otsus, tulemuse suhtes puudub kindlus	1.1 Teeme ettepaneku, et komisjon järgiks Euroopa Parlamendi soovitusi.	81.1%
2. Otsuse tegemise protsessi ja motivatsiooni läbipaistvus on väike.	2.1 Teeme ettepaneku teavitada petitsooni esitajat regulaarselt tehtud edusammudest ja otsustest. Lõppjäreldest tuleb samuti põhjendada.	94.4%
3. Kodanikel on raske näidata vajadust uute õigusaktide järele.	3.1 Meie soovitus on, et petitsooni tuleks kasutada ka vahendina, mis näitab vajadust uute õigusaktide järele.	78.4%

II B Riiklikud paneelarutelud: Prantsusmaa

L'avenir est entre vos mains

Contribution citoyenne à
la Conférence sur l'avenir
de l'Europe

Käesolev dokument on kokkuvõte Prantsusmaa korraldatud aruandest kodanike panuse kohta Euroopa tuleviku konverentsi. Aruande prantsuskeelne täisversioon on kättesaadav järgmisel aadressil:

<https://participation-citoyenne.gouv.fr/sites/default/files/2021-11/20211126%20-%20COFE%20-%20Report%20final.pdf>

WAVESTONE

Kokkuvõte

II B Riiklikud paneelarutelud: Prantsusmaa 197

Sissejuhatus 199

Peamiste tulemuste tutvustamine 202

Piirkondlike konverentside paneelarutelude tutvustus 204

Kohustused ja metoodika kallutatus 206

osa: Euroopa tuleviku teemaliste piirkondlike konverentside tulemuste tutvustamine 212

Teine osa: Arutelu „Sõna noortele“ tulemuste tutvustamine 223

Järeldus 227

1. Paneelarutelu korraldamise protsessi juhtpõhimõtted 236

2. Osalejate valimine ja osalemise viis 237

3. Toimkonna töökorraldus 240

4. Tööprogramm 240

5. Tehtud soovitused 242

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive 242

Euroopa maailmas 247

6. Osalejate lõpphindamine 249

Sissejuhatus

Euroopa tuleviku konverents on enneolematu kodanike osalemise üritus, mis võimaldab konsulteerida Euroopa Liidu²⁷ liikmesriigi kodanikega, et seada nad eelseisvatel aastatel ja aastakümnetel tehtavate otsuste keskmesse. Sel viisil kutsutakse ELi kodanikke üles tegema oma hääl kuuldavaks, pakkuma välja muudatusi ja konkreetseid tegutsemisviise, mis võimaldavad Euroopal seada uusi eesmärgid ja lahendada ülemaailmseid probleeme, millega ta praegu silmitsi seisab.

Prantsusmaa valitsus toetab Euroopatuleviku konverentsi eesistujakolmiku algatusi, eelkõige julgustades selle kodanikke andma märkimisväärse panuse veebiplatvormi ja korraldama üritusi kogu Prantsusmaal.

Paralleelselt nende Euroopa algatustega soovis valitsus viialäbi osalusürituse riiklikul tasandil.

Euroopa jävalisministeerium korraldas parlamendiga suhtlemise ja kodanike osalemise ministeeriumi(MRPCC) toetusel ning kodanikeosalemise ministeeriumidevahelise keskuse (CIPC)eksperditeadmistetoel kodanike õppuse, mis põhines tugevatel metodoloogilistel parteidel (vt allpool „Metoodilised kohustused ja parteid“). Abikava rakendamisel tugines MEAE teenusekonsortsiumile, kuhu kuulusid Roland Berger, Wavestone, Missions Publiques ja Harris Interactive. Piirkondlikel prefektuuridel oli oluline roll 18 konverentsi korraldamisel kogu riigis.

Konsultatsiooni käigus esitati osalejatele üksainus küsimus: „*Midasoovite Prantsusmaa kodanikena* Euroopa jaoks muuta? (vt IV lisa „Osalemisvolitused“).

See üleriigiline üritus toimus 18 piirkondliku konverentsina 13 suurlinnapiirkonnas ja 5 Prantsusmaa ülemerepiirkonnas, mis toimusid 2021. aasta septembris ja oktoobris kolmel nädalavahetusel ning millest igaüks tõi loosi teel kokku 30–50 kodanikku (kokku 746). Seejärel tehti nende 18 piirkondliku paneelarutelu kokkuvõtte riiklikul konverentsil, mis toimus 15.–17. oktoobril 2021 Pariisis majandus-, sotsiaal- ja keskkonnanõukogus ning tõi piirkondlikel konverentsidel osalejate hulgas kokku 98 vabatahtlikku kodanikku.

Lisaskorraldas Euroopa ja välisministeerium koostöös Make.orgiga veebikonsultatsiooni „*Sõnanoorte*“, et rõhutada Prantsusmaa noorte häält enne Euroopa noorteaastat 2022. Rohkem kui 50 000 noort vanuses 15–35 aastat väljendasid oma ideid ja prioriteete Euroopa jaoks 2035. aastal.

Käesolevas aruandes esitatakse valitsuse korraldatud kahe konsultatsiooni peamised tulemused.

Konsulteerimise metoodika

Piirkondlikel konverentsidel osalevate kodanike värbamine hõlmas juhuslikku osalejate valikut, mille puhul joonistati loosi teel välja nende telefoninumber, ja profiilide sihipäraselt valikut, et jõuda paneelaruteluni, mis esindab võimalikult suurel määral iga territooriumi mitmekesisust.

Piirkondlikel paneelaruteludel võtsid osalejad sõna vaheldumisi rühmade tööaegade kaupa 6–8 kodanikust koosnevas lauas, mida saatsid juhendaja ja esitlusajad täiskogu istungjärgul. Aruteludel osalesid eksperdid, et vastata kodanike küsimustele ja heita valgust, tagades samal ajal neutraalse seisukoha.

Kõigepealt kutsuti kodanikke üles arutama oma praegust arusaama Euroopast. Seejärel andsid nad **2035. aastal fraktsioonides ja seejärel täiskogul väljaoma** soovid Euroopale. Need kettadvõimaldasid tuvastada 3–8 soovi piirkonna kohta. Iga soovi jaoks sõnastasid kodanikud **muudatused**, mida nad pidasid vajalikuks soovitud Euroopasse jõudmiseks, ning seejärel illustreerisid neid konkreetsete ettepanekutega, mida rakendada. Selle protsessi tulemusena tehti riiklikul tasandil kokku 515

muudatust ja 1 301 konkreetset ettepanekut.

Iga piirkondliku konverentsi tulemusena koostatienne üleriigilist konverentsi kõigile osalejatele piirkondlik koondaruanne.

Üleriigilisel kokkuvõtval konverentsil osales 98 loosi teel valitud kodanikku 18 piirkondlikust sõnavõtjast. Rahvusliku paneelarutelu mitmekesisuse tagamiseks valiti loosi teel 6 kodanikku Prantsusmaa emamaal ja Réunionil toimunud piirkondlike konverentside vabatahtlike hulgast ning 4 kodanikku ultramarine konverentsidele, austades võrdsust ja vanuselist mitmekesisust iga piirkondliku loosi puhul (vt II lisa).

Riikliku konverentsi ettevalmistamisel analüüsiti ja koostati piirkondlikel konverentsidel kindlaks tehtud 515 muudatust, kui nende aluseks olevad kavatsused näisid sarnased või lähedased, et moodustada 14 ideederühma, mis kajastavad ühist soovi Euroopale (vt punkt 6). Need 14 soovi Euroopale olid aluseks 98 osalejale üleriigilisel konverentsil, mille eesmärk oli rikastada piirkondades tehtavat tööd ning võrrelda Euroopa soove, muudatusi ja ettepanekuid umbes 20 eksperdi abiga, et koostada prioriteetsete muudatuste loetelu. Iga fraktsioon valis lõpuks välja kolm olulist muudatust, millest esimene pandi hääletusele kõigi 98 kodaniku poolt, millega määrati kindlaks 14 prioriteetse muudatuse lõplik järjestus. Kokkuvõttev aruanne koondab kogu konverentsi töö.

2021. aastamaistjuulini toimus koostöös Make.orgiga veebikonsultatsioon „Sõna noortele“. Osales üle 50 000 osaleja ja nad esitasid peaaegu 3000 ettepanekut Euroopa kohta. Kõigi noorte kodanike vastuste põhjal oli võimalik kindlaks teha 35 peamist ideed, millest 22 pälvisid laialdast tunnustust ja 13 olid osalejate seas vastuolulised (vt 11. osa).

Väljumiskoht ja hoolsuskohustus

Kodanikud esitavad selle aruandevalitsusele 29. novembril 2021 Euroopa tulevikukonverentsitäiskogu Prantsusmaa valitud liikmetejuuresolekul. Ta on Prantsusmaa Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise ajal konverentsi eesistujariikide kolmiku liige.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees toimunud riikliku kokkuvõtva konverentsi lõpus ja selleks, et vastata loosi teel koostatud kodanike kõrgetele ootustele, loodi kodanike järelevalvekomitee, mis kätkeb osalejate õigust järelmeetmetele. See komitee, mis koosneb 15 liikmest – 14 piirkondlike konverentside esindajast ja konsultatsiooni „Sõna noortele“ esindajast – vastutab kodanike teavitamise eest nende ettepanekute tulevikust. Igal konverentsi täiskoguistungil osaleb üks või mitu järelevalvekomitee liiget Prantsusmaa esindajana, et rõhutada käesolevas aruandes esitatud ettepanekuid, kujundades samal ajal kõigi esindatud Euroopa kodanike ühise seisukoha.

Kõik Prantsusmaa konsultatsiooni dokumendid on avalikud ja kõigile kättesaadavad Prantsusmaa kodanike osalemise platvormil: osalemisvolitus, piirkondlikud kokkuvõtted, riiklik kokkuvõte, käendaja aruanne ja lõpparuanne.

Peamiste tulemuste tutvustamine

(originaal on illustratsiooni kujul)

Panorama de la contribution française à la conférence sur l'avenir de l'Europe

Les citoyens tirés au sort devaient répondre à la question :
« En tant que citoyens français, quels changements souhaitez-vous pour l'Europe ? »

TOP 10 DES CHANGEMENTS PRIORITAIRES POUR L'EUROPE DE 2035

1. Développer la **sobriété énergétique** pour consommer moins en arrêtant le superflu

2. Renforcer la **défense et la sécurité communes** de l'Union européenne

3. Favoriser la **performance économique collective** à travers une industrie autonome, compétitive et valorisée par l'UE

4. Mettre en place un **pouvoir citoyen** à plusieurs échelons : participation, décision, contrôle

5. Tendre vers une **fédération d'États d'Europe** dotée de compétences fortes dans des domaines d'intérêt commun

6. Proposer des **programmes d'échanges** tout au long de la vie

Source : Changements ayant recueilli le plus de votes lors de la conférence nationale sur l'Avenir de l'Europe (15-17 octobre 2021).

Allikas: Enamik Euroopa tuleviku teemalisel riiklikul konverentsil (15.–17. oktoober 2021)hääletatud muudatustest

Ülevaade Prantsusmaa panusest Euroopa tuleviku konverentsi

Loositud kodanikud pidid vastama küsimusele: „Millisi muutusi soovite Prantsusmaa kodanikena Euroopa jaoks?“

10 prioriteetset muudatust Euroopas alates 2035. aastast

1. Arendage **energia kainust**, et tarbida vähem, peatades üleliigse

2. Euroopa Liidu kaitse ja **ühise julgeolekutugevdamine**

3. **Kollektiivsete majandustulemuste** edendamine autonoomse, konkurentsivõimelise ja ELi tõhustatud tööstuse kaudu

4. **Kodanike** mõjuvõimusuurendamine mitmel tasandil: osalemine, otsuste tegemine, järelevalve

5. Liikumine **Euroopariikide** föderatsiooni suunas, millel on suur pädevus ühist huvi pakkuvates valdkondades

6. Elukestvate vahetusprogrammide pakkumine

7. Partager les cultures européennes par des **manifestations et des événements fédérateurs**

8. Harmoniser la **santé** et la rendre accessible à tous les Européens par une politique commune de santé

9. Développer et piloter au niveau européen les **filières stratégiques** pour assurer notre souveraineté

10. Améliorer la **protection des milieux et des écosystèmes** et créer des **zones protégées** au cœur des zones urbaines, périurbaines et rurales

Consultation en ligne « Parole aux jeunes »

Le 9 mai 2021, le secrétaire d'État chargé des Affaires européennes a lancé une consultation « Parole aux Jeunes » menée par Make.org qui s'est déroulée entre mai et juillet 2021.

50 000 jeunes âgés de 15 à 30 ans ont répondu à la question : « Quelles sont vos **priorités pour l'Europe de demain ?** », avec 2 918 propositions déposées.

Les **idées plébiscitées par les Jeunes français** dans le cadre de cette consultation en ligne s'intègrent à la contribution citoyenne à la Conférence sur l'avenir de l'Europe (cf. détails dans la 2e partie de ce rapport)

7. Euroopa kultuuride jagamine **ühendavate ürituste ja sündmuste** kaudu

8. Tervise ühtlustamine ja selle kättesaadavaks tegemine kõigile eurooplastele ühise tervishoiupoliitika kaudu

9. Arendada ja hallata strateegilisi **sektoreid Euroopa tasandil, et tagada** meie suveräänsus

10. Parandada **keskkonna ja ökosüsteemide** kaitset ning **luuakaitsealad** linna-, linnalähedaste ja maapiirkondade südames

Veebikonsultatsioon "Sõna noortele"

9. mail 2021 algatas Euroopa asjade riigisekretär Make.orgi juhtimisel konsultatsiooni „Sõna noortele“, mis toimus 2021. aasta maist juulini.

50 000 noort vanuses 15–30 vastas küsimusele: „Millised on teie prioriteedid homse Euroopa jaoks?“, mille kohta esitati 2918 ettepanekut.

Ideed, noored prantslased selles veebipõhises konsultatsioonis tunnustasid, on osa kodanike panusest Euroopa tuleviku konverentsi (vt üksikasju käesoleva aruande 2. osas).

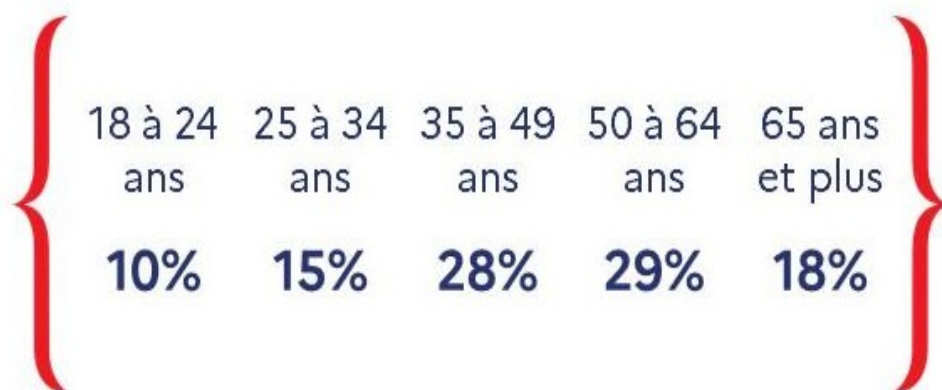
Piirkondlike konverentside paneelarutelude tutvustus

746 kodanikust koosnev mitmekesine paneelarutelu

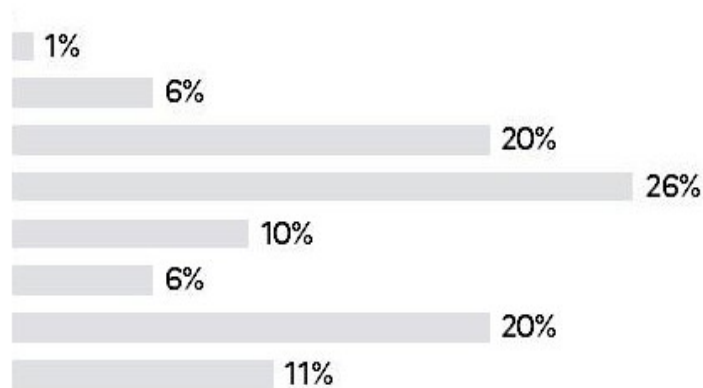
Ülevaade 18 piirkondlikul konverentsil osalejatest

60% 40%

Põllumajandustootjad ja
põllumajandustootjad
Käsitöölised – Kauplejad – Ettevõtjad
Kõrgem juhtkond – vabad elukutsed
Vahepealsed ametid
Töötajad
Töötajad
Pensionile jäänud
Muud mitteaktiivsed

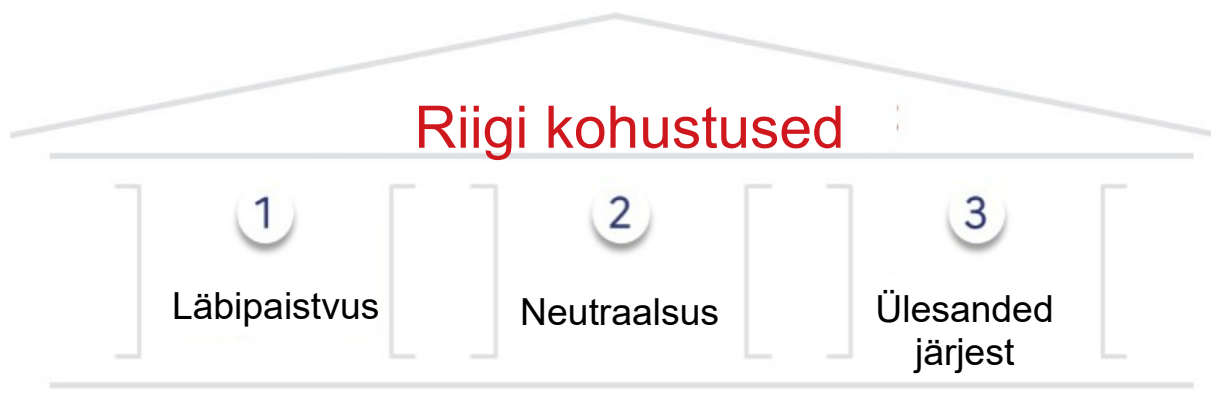

Euroopa tuleviku teemalised konverentsid kogu Prantsusmaal

18 piirkondlikku konverentsi, 13 Prantsusmaa emamaal ja 5 välismaal

Kohustused ja metoodika kallutatus

Metodoloogilised parteid

	Territorialisation et proximité	- Consultations organisées dans 13 régions métropolitaines et 5 régions d'outre-mer - Une consultation nationale de synthèse
	Diversité des profils et tirage au sort	- Tirage au sort par génération aléatoire de numéros de téléphone - Panels représentatifs de la diversité de la population et des points de vue sur l'Europe
	Transparence de la démarche	- Supervision par un collège de 3 garants - Publication en ligne de l'ensemble des documents de synthèse
	Débat ouvert sans thématique imposée	- Liberté totale des thèmes traités laissée aux citoyens - Absence de cadrage thématique
	Expertise inversée	- Pas d'apport d'information préalable - Réflexion collective basée sur le vécu et les opinions des citoyens, apport d'expertise sur demande des citoyens
	Collégialité et gouvernance agile-	- Gouvernance hebdomadaire avec l'ensemble des parties prenantes
	Devoir de suite	- Mise en place d'un comité de suivi citoyen - Engagement du gouvernement à porter la parole citoyenne dans l'exercice européen

a.Riigi kohustused seoses osalusdemokraatiaga

Euroopa tuleviku konverentsi Prantsusmaa osa on osa riigi osalusdemokraatiaga seotud kohustustest, mis põhinevad kolmel põhimõttel: **läbipaistvus, neutraalsus ja hoolsuskohustus.**

Mitteosalev lähenemisviis kohustab korraldajat kasutama ranget metoodikat. Kodanike osalemise meetod peab võimaldama kodanikel osaleda parimates tingimustes ning väljendada oma seisukohta vabal ja põhjendatud viisil.

Läbipaistvus

Konverentsi korraldaj meeskond on võtnud endale kohustuse teha kogu konsulteerimisalane teave kodanikele kättesaadavaks:

- raamistik, mille raames konsulteerimine toimub;
- kohustused kodanike ees;
- konsultatsiooni eesmärgid;
- Konsultatsiooni tulemused.

Euroopa tuleviku konverentsi metoodika loodi seega pideva eesmärgiga tagada kodanikele läbipaistvus. Selgelt kirjeldati juhuslikult valitud kodanike värbamise metoodikat, metoodika kallutatust ja kodanike kõne käsitlemist. Osalejad said konverentsi lõpus ka e-kirja, milles tehti kokkuvõtte nende piirkondlikust konverentsist. Lisaks avaldatakse kõik töö- ja väljumisdokumendid kava lõpus riigi kodanike osalusplatvormil.^{xiii}

XIII www.participation-citoyenne.gouv.fr

Neutraalsus

Konsulteerimise käigus peab korraldajad meeskond tagama, et ta jääb koosolekute hõlbustamiseljatulemusi esitavate kokkuvõtete koostamisel neutraalseks. Skeemi sidusrühmad – korraldajad, hõlbustajad, eksperdid – ei tohiks avaldada oma arvamust ega püüda arutelu subjektiivselt juhtida.

Neutraalsuse eesmärki püüti saavutada käesoleva konsultatsiooni ettevalmistamise kõigis etappides, tagades eelkõige osalejate erapooletu valimise, täieliku vabaduse menetlustes ning sponsori või sidusrühmade mõjupuudumise kodanike häälele. Neutraalsuse nõue väljendus osalejate objektiivses ja läbipaistvas värbamisprotsessis, ühtses metoodilises kallutatuses (tagurpidine asjatundlikkus, arutelude temaatilise raamistiku puudumine) ja erilise tähelepanu pööramises erinevate sõnavõtjate (vahendajad, vahendajad, eksperdid) positsioonile. Korraldajad meeskond tagas, et kõiki avaldusi hinnati ja et kodanike ettepanekuid ei filtreeritud.

Rahvuskogu ja Euroopa Parlamendi presidentide ning valitsuseniimetatud kolmest garandist koosnev komitee on samuti taganud kõigi arvamuste väljendamise ja arvessevõtmise.

Ülesanded järjest

Kodanikel, olenemata sellest, kas nad on konsultatsioonis osalenud või mitte, on õigus saada teavet selle kohta, mis on nende ettepanekute hulgast välja valitud ja millised on nende arvamused ning mis põhjustel. Seda nimetatakse **kohustuseks tegutseda kohe**.

Ministeeriumidevaheline kodanike osalemise keskus (CIPC) jaministeeriumidevaheline avaliku sektori ümberkujundamise direktoraat (DITP) määratlevad seda kui avaliku sektori otsustaja kohustust anda kodanikele selge ja loetav vastus konsultatsiooni kavandatud järelemeetmetele. Concretement, järelemeetmete võtmise kohustus on pöörduda tagasi kodanike poole, et selgitada neile, kuidas nende panustarvessevõetakse ning kuidas see mõjutab administratsiooni otsuseid ja tavasid.

Valitsusasus seda ülesannet täitma Euroopa tuleviku konverentsi raames ja teatas käesoleva aruande järgmises osas kirjeldatud riikliku konverentsi lõpus ambitsioonikast järelemeetmete mehhanismist (vt „Metoodikaparteid“).

b. Metoodilised lähenemisviisid

Need kolm riigi võetud kohustust kajastusid konsultatsioonimetoodikasseitsme **tugeva metodoloogilise kallutatuse kujul**.

1. Territoriaalsus ja lähedus

Euroopa tuleviku konverentsi riiklik osa toimus 18 piirkondliku konverentsina 13 suurlinnapiirkonnas ja viies Prantsusmaa ülemerepiirkonnas, millele järgnes riiklik konverents Pariisis. Otsustades korraldada paneelarutelusid kohalikul tasandil, oli eesmärgkoguda **häält kodanikele võimalikult lähedal**. See kallutatuse rikastas ka konsulteerimist, näidates eri teemadel territooriumide vahel valitsevat konsensust ja lahkavamusi.

2. Kodanike profiilide mitmekesisus ja liisusheitmise kasutamine

Enne protsessi seati eesmärk värvata 50 kodanikku iga piirkondliku konverentsi kohta, välja arvatud ultramerekonverentsid Martinique'il, Mayotte'il, Guadeloupe'il ja Guyanas, kus igaühes on 30–40 kodanikku, ning Grand Esti konverents, kus osales ka viis Saksamaa kodanikku kolmest piirnevast Landerist. Juhuslik **telefoninumbrite genereerimine** võimaldas piirkondlikel konverentsidel osalema kutsutud kodanikel loosimisi teha. Loa saamiseks pidid loosi teel valitavad kodanikud olema üle 18-aastased ja olema Prantsusmaa või alalised elanikud tavapärases olukorras. Iga piirkondlik kodanike paneelarutelu pidi **esindama piirkonna elanikkonna mitmekesisust** ja koondama erinevaid **seisukohti Euroopa kohta**. Parteiide kaupa töölevõtmise täpne metoodika on esitatud II lisas.

3. Lähenemisviisi läbipaistvus

Kogu protsessi jälgis Euroopa asjade riigisekretäri, rahvusassamblee presidendija Euroopa Parlamendi presidendi nimetatud kolmest garandist koosnev paneel, et tagada selle neutraalsus ja korrapärasus. Käendajad peavad eelkõige: kontrollis juhuslikult valitud kodanike värbamise siirust, esitas soovitusi ekspertide valimiseks ja tagas arutelude nõuetekohase toimumise kohapeal. Menetluse lõpus avaldavad käendajad konsultatsiooni kohta oma arvamuse. See dokument avaldatakse riigi kodanike osalemise platvormil.

Kodanike osalusplatvormil avaldatakse ka järgmine teave: 18 piirkondliku konverentsi kokkuvõtted, kõigi piirkondlikel konverentsidel väljendatud muudatuste koonddokument, riikliku konverentsi kokkuvõte ja lõpuks valitsusele esitatud lõpparuanne.

4. Avatud arutelu ilma pealesunnitult teemadeta

Riikliku konsultatsiooni käigus tõstatati osalevate kodanike jaoks üksainus küsimus: „*Millisimuutusi soovite Prantsusmaa kodanikena Euroopa jaoks?*“

Protsessi ja kehtestatud meetodika abil said kodanikud ise kindlaks määratasoovitud muudatuste tegevuskava, ilma et neid oleks piiranud konkreetne teema või eelnev normatiivne raamistik.

Eesmärk oli seega anda piirkondlike konverentside kodanikele täielik vabadus küsimustes, milleganad soovivad tegeleda. Euroopa tuleviku konverentsi riiklikus osas otsustas Euroopa asjade ja välisasjade ministeerium seetõttu töötada välja Euroopa õppust täiendava lähenemisviisi, mis on üles ehitatud üheksale teemale: kliimamuutused ja keskkond; tervishoid; tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive; EL maailmas; väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus; digiüleminek; Euroopa demokraatia; ränne; haridus, kultuur, noored ja sport; muud ideed.^{XIV}

Piirkondlike konverentside arutelude teemad määratlesid seega kodanikud ise, mitte õppuse sponsor.

5. Pöördeksperitiis

Selleks et võimalikult vähe mõjutada osalejaid nende Euroopa-soovide väljaselgitamisel, otsustati mitte **anda eelnevateavet või oskusteavet (nt Euroopa Liidu actual projekti, selle pädevuste või institutsioonide toimimisekohta), vaid alustada kodanike endi küsimustest. See metoodiline kallutatus põhineb nn vastupidise oskusteabe põhimõttel**, mille kohaselt põhineb **kollektiivne arutelu** kodanike kogemustel ja arvamustel, kes seejärel küsitlevad eksperte, et toetada nende arutelusid ja tugevdada nende tööhüpoteesi.

Selle eesmärgi saavutamiseks kaasati eksperte eri piirkondadest (keskmiselt kolm), eelkõige akadeemilistest ringkondadest ja Europe Directi teabekeskustest asjaomastel territooriumidel. Nad olid kohal laupäeviti ja pühapäeviti, et vastata kodanike küsimustele, rääkides ainult nende palvel. **Kättesaadavad olid ka faktikontrollijad, et kodanike faktilisi küsimusi kiiresti kontrollida.**

Komitees toimunud riiklikul kokkuvõtval konverentsil osalesid töörühmades 19 kõrgetasemelist eksperti akadeemilistest ringkondadest, mõttekodadest ja diplomaatilistest korpustest. Need eksperdid saatsid rühma kogu nädalavahetuse jooksul, võimaldades neil süvendada piirkondades väljendatud muutusi.

6. Kollegiaalsus ja kiire valitsemine

Kogu protsessi kaasehitas Euroopa ja Välisministeerium (MEAE), avaliku ümberkujundamise ministeeriumide vahelised direktoraadi (DITP) ning parlamendiga suhtlemise ja kodanike osalemise eest vastutava ministeeriumi (MRPC) osalusstrateegia toel. Kava rakendas konsortsium, kuhu kuulusid Roland Berger, Wavestone, Missions Publiques ja Harris Interactive, et juhtida protsessi, hõlbustada konverentse, tõmmata liisku kodanike jaoks ning koostada aruandeid ja kokkuvõtteid koostöös piirkondlike

XIV <https://futureu.europa.eu/processes?locale=fr>

prefektuuridega piirkondlike konverentside kohalikuks korraldamiseks.

MEAE juhitud projektmeeskonna ümber on loodud **spetsiaalne juhtimine**, mis ühendab ICPCd, MRPCd ja teenuseid osutavat konsortsiumi.

7. Jätkuv töö ja seotus Euroopa õppusega

Üleriigilisel konverentsil tehti teatavaks mitu elementi, mis on seotud Prantsusmaa institutsioonide kohustusega võtta järelmeetmeid pärast Euroopa tuleviku konverentsi jaoks läbi viidud õppust:

- **Monkättesaadav kogu protsessi käsitlevale teabele, käesolevale dokumendilening piirkondlike ja riiklike konverentside kokkuvõtivatele aruannetele läbipaistval viisil ja kõigile kättesaadaval uuel kodanike osalemise platvormil, mis käivitati valitsuse juurde naasmisel;**
- **ürituse korraldamine**, et anda valitsusele aru Euroopa tuleviku konverentsi riikliku osa lõpparuande kohta 2021. aasta novembris;
- **kodanike järelevalvekomitee** loomine, et tagada tegevuse alustamisega seotud järelmeetmete kooskõlastatud ettepanekutega. Komiteesse kuulub 15 kodanikku, sealhulgas 14 osalejat piirkondlikelt konverentsidelt ja üks osaleja konsultatsioonist „Sõnastnoorteni”;
- **Prantsusmaa panus Euroopa tuleviku konverentsi Euroopainstitutsioonidele 2022. aasta jaanuaris;**

Prantsusmaa kodanike ettepanekud esitatakse liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide ühiseks aruteluks. 2022. aasta esimesel poolel Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigina on Prantsusmaa ülesanne teha oma kodanike hääl kuuldavaks, töötades samal ajal selle nimel, et määrata kindlaks ühine seisukoht kogu kontinendil.

osa: Euroopatuleviku teemaliste piirkondlike konverentside tulemuste tutvustamine

Kõigil 18 piirkondlikul konverentsil väljendasid kodanikud individuaalselt ja seejärel rühmadena oma soove 2035. aasta Euroopa kohta. Igas piirkonnas tekkis 3–8 soovirühma, mis viis kokku **101 soovitud Euroopani kogu Prantsusmaal**. Kodanikud sõnastasid seejärel muudatused, mida nad pidasid vajalikuks soovitud Euroopani jõudmiseks, ning illustreerisid neid seejärel konkreetsete meetmetega. See protsess tõi Prantsusmaal kaasa kokku **515 muudatust ja 1301 konkreetset meetet**.

Piirkondlike konverentside ja riikliku konverentsi vahelistel nädalatel tegiprojektmeeskond tööd, et rühmitada 515 muudatust sidusateks rühmadeks. Kõiki piirkondades väljendatud muudatusi analüüsiti leksikoloogiliselt ja need lähendati, kui nende aluseks olnud kavatsus tundus sarnane või lähedane, et moodustada riikliku konverentsi töörühmad, millel on ühine soov Euroopale. Lõpuks **rühmitati** piirkondades tuvastatud muudatused 14 erinevaks Euroopa sooviks.

Soovid
Euroopale
2035

Muutused soovitud
Euroopa
saavutamiseks

Konkreetsed
ettepanekud nende
muudatuste
rakendamiseks

Küsimused kodanikele	Milline on teie soov 2035. aasta Euroopale?	Milliseid muudatusi on vaja selle soovitud Euroopa saavutamiseks?	Milliseid konkreetseid ettepanekuid teeksite nende muudatuste rakendamiseks?
Piirkondlike konverentside tulemused	101 soovi	515 muudatust	1301 konkreetset ettepanekut
	Korraldusmeeskond tellib 515 piirkondlikku muudatust 14 sidusas soovis	Osalejate muudatuste rühmitamine, prioriseerimine ja täpsustamine riikliku konverentsi ajal	
Riikliku konverentsi tulemused	14 soovi	80 muudatust	Iga muudatuse peamised rakendusetapid ja edukriteeriumid

a. Euroopa 14 soovi pingerida

Iga piirkondliku konverentsi lõpus hääletasid osalevad kodanikud selle poolt, et väljendada oma toetust eri tööühmade poolt kindlaks tehtud muudatustele.

Enne riiklikku kokkuvõtvat konverentsi korraldatud rühmade põhjal on võimalik kindlaks teha – tänu iga piirkonna muudatuste üle toimunud hääletustele – Euroopa soovid, mis on olnud kodanike seas kõige populaarsemad. Seega tunnustati *laialdaselt* soovi „*hariduse esikohale seadva Euroopa*“ ja „*lähemale*“ kättesaadavamale Euroopale“ ning piirkondlikel konverentsidel toetas muudatusi keskmiselt 56 % kodanikest.

Euroopa soovide järjestus populaarsuse alusel

Milliseid muudatusi sooviksite näha elluviiduna?

b. Riiklikust konverentsist tuleneva 14 prioriteetse muudatuse tutvustamine

Riiklikul kokkuvõttekonverentsil töötasid 100 osalevat kodanikku ühega 14 loodud soovirühmast. Töö lõpus valis iga rühm **välja prioriteetse muudatuse, mis tuleb rakendada 2035.aastaks, et esindada oma Euroopa** souhat. Need 14 prioriteetset muudatust esitati seejärel 100 kodanikule hääletamiseks üleriigilise konverentsi viimasel päeval. Hääletuse tulemus on esitatud allpool kahanevas järjekorras vastavalt iga muudatuse puhul saadud häälte arvule.

Üleriigilise konverentsi 100 kodaniku poolt enim hääli saanud muudatus oli „*Energiakainuse arendamine, et tarbida vähem, peatades üleliigse*“.

14 peamist muudatust Euroopa jaoks 2035. aastal

(1) Arendada energia kainust tarbida vähem off-duty ant üleliigne

Euroopa Liidu ühise kaitse ja julgeoleku tugevdamine

Kollektiivsete majandustulemuste edendamine Euroopa Liidu poolt hinnatud autonoomse ja konkurentsivõimelise tööstuse kaudu

(4) Kodanikuvõimu kehtestamine mitmel tasandil: osalemine, otsus, kontroll

(5) Liikumine Euroopariikide föderatsiooni suunas, millel on suur pädevusühist huvi pakkuvates valdkondades

(6) Teha ettepanekuid elukestvate vahetusprogrammide kohta

(7) Euroopa kultuuride jagamine ühendavate ürituste ja sündmuste kaudu

(8) Tervise ühtlustamine ja selle kättesaadavaks tegemine kõigile eurooplastele ühise tervishoiupoliitika kaudu

(9) Arendada ja hallata strateegilisi sektoreid Euroopa tasandil, et tagada meie suveräänsus

(10) Parandada keskkonna ja ökosüsteemide kaitset ning luua kaitsealad linna-, linnalähedaste ja maapiirkondades

(11) Euroopa teabekanalite loomine territooriumidel, et kuulata ja nõustada kodanikke

(12) Ühtlustada 27 liikmesriigi Euroopa Parlamendi valimise meetod ja parandada kodanike lähedust, asendades praegused valimised üheliikmeliste valimistega piirkondlikul tasandil.

(13) Ühise poliitika määratlemine, et parandada rändajate (sealhulgas ebaseaduslike rändajate) vastuvõtmist ning sotsiaalset ja kutsealast integratsiooni

(14) Euroopa eri piirkondade eriomaduste (toidumärgistus, käsitöötooted, traditsioonid) säilitamine, et vältida elustiili standardimist ning tagada toodete jälgitavus ja kvaliteet.

Iga prioriteetse muudatuse puhul esitasid asjaomase rühma kodanikud muudatuse määratluse, pakkusid välja konkreetseid meetmeid selle rakendamiseks ja töid välja selle edu kriteeriumid 2035. aastaks.

Muudatus 1 – arendada energia kainust, et tarbida vähem,peatades üleliigse

Assotsieerunud Euroopa soov: Kliima- ja keskkonnaprobleemidele pühendunud Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Taastuvenergia arendamine, väiksem energiatarbimine

Sellemuudatuse eesmärk on soodustada energiatarbimise vähendamist Euroopas jataastuvenergia arendamist. Selle prioriteetide seadmine kodanike poolt kajastab nende soovi suunata Euroopa ja selle elanikudotsustavasse lähenemisviisi kliima- ja keskkonnaprobleemidele.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

See muutus kajastub ambitsioonikate **uurimisprogrammide** väljatöötamises taastuvenergiakulmude kohta ja **Euroopa investeerimisfondide kasutuselevõttus**, millel on otsene osalus sektori ettevõtetes.

Kodanike jaoks oleks see muudatus edukas, kui kehtestatakse **siduvadeesmärgid** energiatarbimise vähendamiseks **jakainuse põhinäitajad**, nagu Euroopa autopargi osakaal või lihatarbimine. Eesmärgon ka kehtestada **sektoripõhised tarbimiskvoodid**, milles võetakse arvesse ettevõtete tarbimise kõikumisi ja austatakse nende andmete konfidentsiaalsust.

Changing 2 –Euroopa Liidu ühise kaitse ja julgeoleku tugevdamine

Assotsieerunud Euroopa soov: Võimas Euroopa maailmas

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa armee, strateegiline autonoomia

See muudatus vastab kodanike ühehäälele tahte saavutada Euroopas kaitse- ja julgeolekualane autonoomia, et mitte sõltuda välisriikidest.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Selle muudatuse edu tähendaks eelkõige kodanike jaoks kaitse ja julgeoleku eest vastutava **Euroopa Komisjoni voliniku** ametisse nimetamist.

Mis puudutab kaitset, siis **alalise, reageeriva ja projitseeritava sõjaväe loomine** kõikjal maailmas võimaldaks Euroopal kaitsta oma piire ja vajaduse korral sekkuda kolmandate riikide taotlusel.

Turvalisuse osas peaks Euroopa kodanike silmis tagama **omatarnete turvalisuse** ja kaitsma oma **strateegilisi teadusuuringuid** sellistes prioriteetsetes sektorites nagu postisektor, turvalisus, meditsiinisektor ja keskkond. **Välispiiride parem** kaitse peaks samuti aitama ohjeldada ebaseaduslikku sisserännet ja inimkaubandust.

Muudatus 3 – kollektiivsete majandustulemuste edendamine Euroopa Liidu poolt hinnatud autonoomse ja konkurentsivõimelise tööstuse kaudu

Assotsieerunud Euroopa soov: Euroopa, mis kaitseb oma huve

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad:

Euroopa eelistamine, oskusteabe kaitse, Euroopameistrite areng

Selle muudatusega soovitakse saavutada kolm eesmärki: tugevdada **Euroopa eelistamise poliitikat** ELis, tagada **oluliste kaupade ja oskusteabe kaitse ning** luua Euroopameistrid.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Nendeesmärkide saavutamine nõuab eelkõige **Euroopa eelistamise poliitika** rakendamist hankemenetluste raames **jasüsinikdioksiidimaksukehtestamist** impordile.

Oskusteabe kaitse tooks kaasa suurema kontrolli välismaiste väljaostude ja investeeringutele ning **ümberpaigutamise arendamise**.

Euroopatipptegijate loomine tähendab Euroopa **tööstusliitude julgustamist** strateegilistes sektorites ja avaliku sektori investeeringute suurendamist riskikapitali.

Selle muutuse edu realiseerub kodanike jaoks Euroopatööstusliitude arendamise kaudu peamistes sektorites, ettevõtete ümberpaigutamiste arvu suurenemise ja kaubandusbilansi parandamise kaudu.

muudatus. Mitmetasandilise kodanike mõjuvõimu suurendamine: osalemine, otsuste tegemine, järelevalve

Assotsieerunud Euroopa soov: Demokraatlikum Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: suurem osalemine valimistel, Euroopa rahulolu baromeeter, kodanikega peetavate konsultatsioonide üldistamine

Selle muudatuse tõttu teevad kodanikud ettepaneku arendada **ropealaste jaoks välja „täielik kodanikukogemus“**, valetades nende **osalemise** kohta otsustusprotsessi kõigis etappides. See peegeldab kodanike tahet **teha oma hääl kuuldavaks** ja mõjutada nende igapäevaelu mõjutavat avalikku poliitikat.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Peamine eesmärk on, et kodanikud arendaksid ja toetaksid kodanikuosaluse algatusi. Selleks võiks rakendada

mitmeid hoobasid: **alalise** seadusandliku koja loomine, **kodanike volituste** lisamine Euroopa aluslepingutesse või **märgis** loomine, mis kinnitab õigusakte, mille üle on kodanikega konsulteeritud.

Selle muutuse eduväljenduks selliste näitajate arengus nagu **valimiste** loalemine, huvi **ja** usaldus Euroopa Liiduvastu ning **Euroopaveebisaitide taasringlus**. Pärast kodanikega konsulteerimist tehtud otsuste arvu suurenemine ja **Euroopa kodanikualgatuste laialdasem kasutamine** näivadsamuti olevat edu näitajad.

Muudatus 5 – Liikumine Euroopa riikide föderatsiooni suunas, millel on suur pädevus ühist huvi pakkuvates valdkondades

Assotsieerunud Euroopa soov: Ühtsem Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: institutsiooniline ühendamine, ametisseastuv president, ELi pädevuste tugevdamine

See muudatus kajastab kodanike soovi **ühendada** Euroopa poliitilised institutsioonid. Näidatud mudel on riikide föderatsioon, mille eesmärk on **tugevdada** Euroopa Liidu jagatud või ainupädevust, kaldumata siiski föderaalriigi poole.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Sisemiselt võib see muudatus hõlmata **kodanikuosaluse arendamist, Euroopa ministeeriumide loomist** liikmesriikides ja pikemas perspektiivis Euroopa Komisjonipresidendi **valimist üldistel** valimistel.

Väliselt väljenduks Euroopa hääle tugevdamine välismaal **Euroopa** ühtses **esindajas** rahvusvahelisel areenil.

Sellele riikide föderatsioonile tuleks kasuks ka **suurem Euroopa** eelarve, mille eesmärk on jõuda 10 %ni SKPst (praegu on see 2 %).

Muudatus 6 – Elukestvate vahetusprogrammide pakkumine

Assotsieerunud Euroopa soov: Euroopa, kus haridus on esirinnas

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Koolivahetus, Erasmus

Laialdaselt tunnustatud muutus peegeldab seda, kui olulised on kodanike silmis kohtumised ja kogemused välismaal, mis on Euroopa meeleolude võimas käärimine. Eesmärk on minna „akadeemilistelt teadmistelt üle **elavale, kogenud ja tundlikule lähenemisviisile** Euroopas“ ning mõista haridust laiemas tähenduses **ja elukestvate õpet.**

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Sellise muutuse edu tuleneb peamiselt **laiendatud liikvuspakkumise rakendamisest, mis hõlmab muuhulgas koolivahetust**, mestimist, reisimist ja tööalast liikuvust. Kodanike jaoks peab seepakkumine olema kättesaadav kõigile, eelkõige väheste ressursside või puudega inimestele. Näiteks võiks Erasmuse programm hõlmata kõiki eurooplasi ilma vanuse- või ressursipiiranguteta. Need programmid peavad olema **mitmekesised, kaasavad ja kättesaadavad** lihtsustatud haldusmenetluste abil.

Lisakliikuvuselemainiti **kasada, kui oluline on luua** sidemeid haridussüsteemide vahel (diplomitesamaväärsus jne) ja suurendada Euroopa atraktiivsust, et vältida talentide ülekandumist välismaale.

Muudatus 7 – Euroopa kultuuride jagamine ühendavate ürituste ja sündmuste kaudu

Assotsieerunud Euroopa soov: Ühise kultuuri ja identiteediga Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa festival, Euroopa riigipüha, Euroopa maailmanäitus

Selle muudatuse eesmärk on luua **ja elada Euroopa vaimus** ühiste kogemuste, ürituste ja pidulike sündmuste kaudu.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Kodanike ettekujutatud üritused peaksid **olema** lühikesed, ühendavad ja populaarsed, et neid saaks jagada võimalikult paljud inimesed. Selleks peaksid nad kaasama **kõik sihtrühmad** (sealhulgas lapsed, kooliõpilased, noored ja Erasmuse üliõpilased) ning toimuma eri **kohtades** (pensionikodudes, koolides, haldusasutustes, vanglates jne).

Eelkõige kavandati üritusi Deux, et tuua eurooplased kokku: **Euroopa ülemaailmne** näitus, mis esindaks kõiki liikmesriike, ja **Euroopa päeva ümberkujundamine** 9. mail, mis hõlmaks pedagoogilist üritust, „et me ei unustaks rahu, mis on seotud Euroopa ja selle väärtustega“. Samal ajal võiksid Euroopa esindajad kohtuda oma koolides mandrilt pärit koolilastega, et tugevdada kodanike lähedust ja arusaamist Euroopast juba

varasest east alates.

Muudatus 8 – tervise ühtlustamine ja selle kättesaadavaks tegemine kõigile eurooplasteleühise tervishoiupoliitika kaudu

Assotsieerunud Euroopa soov: Solidaarne Euroopa, mis kaitseb

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: üldine tervisekindlustus, hoolduse ühtlustamine, tervis kui põhiõigus

Selleks et tagada kõigile eurooplastele juurdepääs tervishoiule ning vastata *kaitse- ja solidaarsusvajadusele*, tehti ühehäälselt ettepanek **luua riikideülene tervishoiusüsteem**. See põhineks liikmesriikidevahelisel õiglasel rahastamisel ja oleks inspireeritud liidu parimatest süsteemidest. Selline muutus peegeldab kodanike tahet näha Euroopat võtmas aktiivsemat rolli oma elanike kaitsmisel, eriti tervishoiu valdkonnas, kus senist tegevust peetakse liiga tagasihoidlikuks.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Selle muudatuse elluviimiseks on heaks kiidetud **Euroopa üldise sotsiaalkindlustuse** põhimõte. Siiski ei olnud võimalik otsustada, kuidas seda süsteemi rakendada. Kui mõned pooldavad *andmete* tsentraliseerimist, mis võimaldab [Euroopa] tervishoiutöötajatel pääseda juurde kogu patsiendi haigusloole, siis teised peavad seda meedet „*täiendavaks vabadusekaotuseks ja kontrollisüsteemiks*“.

Selle valdkonnaregulaatiivsete **nõuete** läbipaistvus ja ühtlustamine kogu kontinendil ning **Euroopa tervisekava** on siiski määratletud oluliste muutuste eeltingimustena.

Muudatus 9 – strateegiliste sektorite arendamine ja katsetamine Euroopa tasandil, et tagada meie suveräänsus

Assotsieerunud Euroopa soov: Konkurentsivõimeline ja innovaatiline Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa liidrite arendamine, kontroll välisinvesteeringute üle, digitaalne ja energiasõltumatus

Euroopa tasandil strateegiliseks peetavate sektorite, nagu tervishoid, toit, energeetika, digitaalvaldkond, kaitse, transport või materjalid, katsetamine vastab kodanike poolt kindlaks tehtud **suveräänsuse vajadusele**. Seepi lotagepiiraks konkurentsi Euroopa ettevõtete vahel, soodustaks **kontinentaalsete meistrite esilekerkimist** ja taasindustrialiseeriks **Euroopat** Euroopa eelistamise kaudu.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Selle suveräänsuse saavutamiseks võiks **Euroopa ametiasutused** teha ülesandeks juhtida neid sektoreid, väljastades lube Euroopa ettevõtete ülevõtmiseks välismaiste konkurentide poolt jagades, et

importitud tooted vastavad samadele standarditele kui ELi tootmine. Keskpikas perspektiivis tuleks 30–50 % Euroopa tarbimisest nendes strateegilistes sektorites tootamandril ja pikas perspektiivis kuni 70 %. Nende kriteeriumide järgimine võimaldaks tagada Euroopa tööstusmodelisõltumatuse ja mõju või isegi ekspordi.

Muudatus 10 – parandada keskkonna ja ökosüsteemide kaitset ning luuakaitsealad linna-, linnalähedaste ja maapiirkondade südames

Assotsieerunud Euroopa soov: Säätvat arengut edendav Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: keskkonnasõbralikum linnastumine, mulla austamine ja kaitse

Eesmärk on piirata linnastumisenegatiivset mõjumuldadele. Tugevad meetmed võimaldaksid piirata mullahävitamisega (näiteks maalihetega) seotud atast-rofeja parandada elukvaliteeti linnapiirkondades, eelkõige puude istutamise teel.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Tehti ettepanek tegutseda kahel tasandil: esiteks pöörata tagasi suundumus uute ehitiste poole, et vähendada mulla katmise määra, ja teiseks parandada mulla taastamist, et „anda tagasi loodus, mison seda mõjutanud“.

Muudatus 11 – Euroopa teabekanalite loomine territooriumidel, et kuulata ja nõustada kodanikke

Assotsieerunud Euroopa soov: Tihedam ja kättesaadavam Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa Majad, kohalik Euroopa referent, parem juurdepääs teabele

Selle muudatuse eesmärk on anda konkreetseid vastuseid sellele, et paljud osalejad ei ole Euroopaioone igapäevaelus kehastanud, ning teha tööd selle nimel, et tuua Euroopa oma kodanikele lähemale.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

ELi ja kodanike vahelise kauguse vähendamiseks võiks igas valdkonnas määrata spetsiaalse teabekeskuse, mille ülesanne on kodanikke kuulata ja nõustada. Selle teabekanalite kaudu antav teave võib olla sotsiaalmajanduslikku laadi, eelkõige seoses juurdepääsuga Euroopa abile või teabele, näiteks lobistide rolli kohta. Esitatud teave oleks suunatud nii üldsusele kui ka spetsialistidele, eelkõige selleks, et nõustada VKEid ja aidata projektiomanikel pääseda ligi ELi rahalistele vahenditele. Pikemas perspektiivis võib see muudatus viia Euroopale pühendatud kohtade loomiseni, mis on sarnased olemasolevate Euroopa majadega, kuid kohaliku omavalitsuse tasandil, võimaldades peent territoriaalset võrgustikku.

Sellemuutuse eduoleks täielik, kui iga kodanik teaks "tõendina" selle referenti olemasolust ja sellest Euroopale pühendatud ressursside kohast, mis tooks ressursse, kuulamist, teavet ja nõu.

Changement 12 – Euroopa Parlamendi valimise meetodi ühtlustamine kahekümne kuuendasliikmesriigis ja kodanike läheduse parandamine, asendades praegused valimised üheliikmeliste valimistega piirkondlikul tasandil

Assotsieerunud Euroopa soov: Tõhusama juhtimisega Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: institutsioonilised muutused, kodanike järelmeetmed meetmetele kogu ametiaja jooksul

See muudatus kajastab kodanike soovi tugevdada oma **lähedust valitud esindajatele** ja jälgida nende valimiskogu ametiaja jooksul. See on vastus laialt levinud järeldusele, et Euroopa Parlamendi valitud esindajad ei ole kodanike muresid konkreetseteks meetmeteks muutnud.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Valimismeetodi muutmine seisneks **hääletussüsteemi ühtlustamises Euroopatasandil ja üleminekus** riiklikelt valimisringkondadelt piirkondlikele valimisringkondadele, mis on hinnanguliselt võimalik 2035. aastaks.

Changing 13 – Ühise poliitika määratlemine, et parandada rändajate (sealhulgas ebaseaduslike rändajate) vastuvõtmist ning sotsiaalset ja kutsealast integratsiooni

Assotsieerunud Euroopa soov: Põhiõiguste austamist tagav Euroopa

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa Migratsiooniamet, tagades inimväärse vastuvõtu kogu Euroopas

Sellepoomiseesmärk on parandada rändajate vastuvõtmist Euroopa Liidus. Kodanikud nimetasid seda probleemi ühehäälselt **hädalukoraks**. Praeguses olukorras näib ühise, **kooskõlastatud ja solidaarsusel põhineva sisserändepoliitika** kehtestamine olevat oluline rahu saavutamise vahend.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Sellise muudatuse edu tooks kaasa rändajate vastuvõtmise ühise poliitika järkjärgulise rakendamise.

Kodanikualgatus tuleks esitada komisjonile ja see peaks keskpikas perspektiivis võimaldama vastu võtta **ühisestandardi**, millega määratakse kindlaks rändajate vastuvõtmise ja sotsiaalse integreerimise raamistik. Pikemas perspektiivis toetaks seda standardi **sisserändele spetsialiseerunud Euroopa ametiloomine** ja rändepoliitika tunnustamine Euroopa Liidu pädevusena.

Peatükk14 – Euroopa eri piirkondade eriomaduste (toidumärgistus,käsitöönduslik anaaltootmine, traditsioonid) säilitamine, et vältida elustiili standardimist ning tagada toodete jälgitavus ja kvaliteet

Souhait assotsieerunud Euroopast: Euroopa, kus on ülekaalus igariigihuvid

Mida see muutus tähendab?

Märksõnad: Euroopa märgised, millega väärtustatakse kultuuride ja traditsioonide mitmekesisust

Selle muudatuse eesmärk on säilitada **Euroopa traditsioonide ja toodangu mitmekesisusningvältida** elustiilide standardimist,mida sageli nimetatakse Euroopa Liidu kriitikaks.

Millised on peamised edusammud ja -kriteeriumid?

Kodanike jaoks on peamine eesmärk muuta olemasolev andmebaas, kus on loetletud erinevad **Euroopa ja riiklikud märgised**,kättesaadavamaks. Selleks tehakse *ettepanek luua veebisait kolme hiireklõpsuga*: üks klõps veebisaidile juurdepääsuks, teine Euroopa Liidu piirkondade kaardi kuvamiseks ja viimane iga piirkonna märgiste kirjelduse kuvamiseks.

Selle muutuse eduks oleks parem teabevahetus olemasolevate saavutustekohta, mille tulemuseks oleksid kodanike paremad**teadmised**Euroopa kultuuride mitmekesisusest.

Teine osa: Arutelu „Sõna noortele“ tulemuste tutvustamine

Konsulteerimise kuupäevad

9. maist 2021 kuni 18. juulini 2021

Osalemise arvandmed

50 008 osalejat

2918 ettepanekut

338 330 häält

Konsultatsioon „Rääkimine noortega“ algatati Euroopa asjade riikliku sekretariaadi algatusel. Konsultatsioon toimub Euroopa tuleviku konverentsi raames, mis on Euroopa institutsioonide juhitav enneolematu osalusdemokraatia üritus, mille eesmärk on võimaldada kõigil Euroopa kodanikel väljendada oma seisukohti selle kohta, mida nad Euroopa Liidult ootavad. Konsultatsiooni käigus saadud õppetunde võetakse arvesse Euroopa tuleviku konverentsi ja Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Prantsusmaa töös.

4 peamist õppetundi

1. **Noorte massiline mobiliseerimine: Konsultatsioonist võttis osa enam kui 50 000 noort**
Prantsusmaa kodanikkukõigis piirkondades.
2. **Kõige olulisemad konsensused puudutavad Euroopa poliitikat kliimamuutuste vastu võitlemiseks, tootmise ümberpaigutamist Euroopasse, Euroopa demokraatiataaselustamist, ELi kaalu maailmas** (majandus, teadusuuringud, inimõigused, diplomaatia).
3. **Tervemaja ühtsema Euroopa idee käib läbi kogu konsultatsiooniprotsessi**, jõudes konsensusele mitmes punktis:
Majanduslikult tugevam Euroopa (eelkõige ümberpaigutamise kaudu), et astuda vastu Hiinale või Ameerika Ühendriikidele
Diplomaatiline Euroopa, mis kaalub rahvusvahelisel areenil rohkem
Juhtiv Euroopa kliimamuutuste vastases võitluses maailmas
Noored ühendavad Euroopat
-Teadusuuringutes ja innovatsioonis ühendatud Euroopa
4. **Noored kiitsid heaks ka neli ideed, mis täiendavad kodanike paneelaruteludeid:**
Keskkonnahoidlik ja sotsiaalselt vastutustundlik Euroopa majandus
Euroopa, mis on geograafiliselt rohkem ühendatud raudteega
Eelarveliselt õiglasem Euroopa
ELi jõulised meetmed naiste õiguste kaitseks

22 tunnustatud ja 13 vastuolulist ideed Euroopa tuleviku konverentsi üheksas teemavaldkonnas

Tunnustatud ideed põhinevad ettepanekutel, mida konsultatsioonis osalejad ülekaalukalt toetavad. Tunnustatud ettepanekutel on kõige suurem toetus, need kasutavad ära keskmiselt 79 % **poolthääletest**.

Vastuolulised ideed tulenevad ettepanekutest, mille üleparticipants konsultatsiooni käigus kõige rohkem arutles, ning nende poolt- ja vastuhääled on tasakaalus. Vastuolulised ettepanekud on konsultatsiooni käigus kõige enam arutatud ettepanekud, mis kasutavad ära keskmiselt **40 % poolthääletest ja 38 % vastuhääletest**.

Nende ettepanekute analüüsimisel tuvastati 22 populaarset ja 13 vastuolulist ideed. Neid 22 ideed tunnustati ja 13 vastuolulist ideed jagati üheksaks teljeks, mis vastavad Euroopa tuleviku konverentsi põhiteemadele.

Populaarsete ja vastuoluliste ideede süntees

Kliimamuutused ja keskkond			
● Tugevama Euroopa keskkonnapoliitika ülesehitamine	● Liikumine säästvama põllumajanduse suunas	● Tegutseda jõulisemalt bioloogilise mitmekesisuse kaitse nimel	
● Raudteetranspordi arendamine ELis	● energiasüsteemi ümberkujundamise kiirendamine	● Piirata pakendamist ja parandada jäätmekäitlust	
🌱🌱🌱 Keskkonnateadlikkuse tõstmine	🌱🌱 Edendada keskkonnateadlikke ehitusprotsesse	🏠🏠🏠 Rohkem investeringuid tuumaenergiasse	
Euroopa demokraatia			
➡ Parema teavitamine ELi rollist ja tööst	● Euroopa Liidu demokraatliku toimimise muutmine		
 föderatsiooniks	?? Jätke liikmesriikidele rohkem autonoomiat	🏠🏠🏠 Tugevama Euroopa täitevõimu ülesehitamine	
🏠🏠 Anda noortele koht Euroopa institutsioonides			
Majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive			
● Tootmise ümberpaigutamine Euroopasse suurema autonoomia nimel		● Võitlus maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu	
 ? ?	🏠🏠 Sissejuhatus universaalne sissetulek	 kapitalismivastasele mudelile	
Haridus, kultuur, noored ja sport		Digiüleminek	
● Võimaldada noortel vahetada rohkem teavet teiste ELi riikidega	🏠🏠 Julgustada mitte-inglise keele õppimist	 digi- ja keskkonnauuringutesse	🌱🌱 Teadlikkuse tõstmine digitaalvaldkonnast ja selle ohtudest
🏠🏠 Eurooplaseks jäämise kohustuslikuks muutmine noortele		🏠🏠 Arendamine cryptocurrencies Euroopas	
Väärtused ja õigused, õigusriik, julgeolek ja turvalisus		Tervishoid	
● Inimõiguste austamist käsitlevate ELi meetmete tugevdamine		🌱🌱 Investeerimine tervishoidu	🌱🌱 Parandada meie toiduainete kvaliteeti
EL maailmas		Sisseränne	
● ELil rahvusvahelise kaalumise võimaldamine	🏠🏠 Euroopa relvajõudude loomine	🏠🏠🏠 Euroopasse sisserände vähendamine või sellega kaasnemine	

➡ Valitsev idee (10 tunnustatud ettepanekut)

🌱🌱 Unikaalne idee (<10 ettepanekud tunnustatud)

📖📖📖 Vastuoluline idee (3 vastuolulist ettepanekut)

Järeldus

„Lühidalt, teie jaoks peab Euroopa 2035. aastal olema...“:

Kodanike vastusriikliku konverentsi lõppküsimusele:

„Lühidalt, teie jaoks peab Euroopa 2035. aastal olema...“

II C riiklikud paneelarutelud: Saksamaa

Berliinis toimuv riigisisene kodanike paneelarutelu Euroopa tuleviku teemal

Kodanike soovitusel –

Saksamaakorraldasoma kodanike paneelarutelu Euroopa tuleviku teemal 5., 8., 15. ja 16. jaanuaril. Kodanike valimisel järgiti Euroopa kodanike paneelarutelude osalejate stratifitseeritud juhuvalikut. Osalema kutsuti 12 000 Saksamaa kodanikku; Sadaneist valiti välja, võttes arvesse Saksamaa Liitvabariigi rahvaloenduse jooksvaid andmeid, et kajastada Saksamaa ühiskonna jakogu elanikkonna mitmekesisust. Riiklikul kodanike paneelarutelul arutasid osalejad viit teemat: EL maailmas; tugevam majandus; kliimamuutused ja keskkond; sotsiaalne õiglus; Euroopa väärtused ja õigusriik. Seejärel koostasid nad iga teema kohta konkreetseid soovitusel, mis võeti vastu täiskogu viimasel istungjärgul 16. jaanuaril: www.youtube.com/watch?v=cefqmarZXzY

paneelarutelu:

Väliskaubandushuvide sidumine kliimapoliitika meetmetega

ELil (eelkõige Euroopa Komisjonil) soovitatakse käivitada kliimasõbralike tehnoloogiate ja uuenduste investeerimispakett, sealhulgas rahastamisprogrammid. Seda paketti tuleks rahastada kliimaga seotud imporditollimaksudest, mis eraldatakse ja kantakse edasi rahalise hüvitisena kliimakahjustuste eest. Sellega seoses kehtestatakse teatavate toodete jaoks kestlikkuse hindamise punktisüsteem. Selge ELi seisukoht ning tugev ja uuenduslik Euroopa aitaksid kaasa ülemaailmsete kliimaeesmärkide saavutamisele. See aitaks tugevdada Euroopa Liidu rolli ülemaailmse teerajaja ja vastutustundliku mudelina, mis tagab jõukuse ja võib tuua kaasa püsivaid muutusi ülemaailmsel tasandil. Need eesmärgid on meie jaoks olulised, kuna EL annab püsiva panuse kliimamuutuste vastasesse võitlusesse, millel võib pikas perspektiivis olla keskne roll ülemaailmse rahu tagamisel.

Ümarlaud 2:

Luua stiimulid tootmise alustamiseks ELis, eelkõige seoses kaupadega

Selleks et hõlbustada kaupade tootmist ELis, soovime kiirendada jastandardida heakskiitmismenetlusi, vähendada bürokraatiat ja anda subsiidiume ELis asutatud ja/või ELi tootmiskohtiasutavatele ettevõtetele. EL peaks ulatuslikult edendama taastuvenergia kasutamist, et vähendada energiakulusid.

Nendemeetmetega soovime lühendada tarneahelaid ja muuta need kliimasõbralikumaks, aidata tugevdada ELi ja luua töökohti, kus austatakse inimõigusi.

Need eesmärgid on meile olulised, sest tootmise ümberpaigutamine ELi muudaks ELi rahvusvaheliselt autonoomsemaks ja poliitiliselt vähem haavatavaks.

paneelarutelu:

Digi-Score - kogu ELi hõlmava tugeva digitaalmajanduse punktisüsteem

Teeme ettepaneku võtta kasutusele avalikult kättesaadav digitaalne tulemustabel Dig i-Score, mida haldab Euroopa Komisjon (sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraat). See oleks täpne järjestussüsteem, mis näitaks ja võrdleks ELi ettevõtete digitaalse küpsuse praegust taset. Selle ettepanekuga soovime edendada ulatuslikumat digiüleminekut kogu Euroopas. Madala digiskooriga ettevõtetel oleks õigus saada sihipärast toetust, et aidata neil teistele järele jõuda.

Cja eesmärk on meile olulised, sest need aitaksid sillutada teedsuuremale tootlikkusele, tõhususele ja müügile ning seega tugevdada Euroopa rolli tootmise alusena.

Ümarlaud 2:

Teabeplatvorm teadmiste ja kogemuste vahetamiseks kogu ELis

Soovitame ELil luua teabeplatvormiteadmiste ja kogemuste vahetamiseks ELi tasandil. Meie eesmärk on jagada teavet olemasolevate riikidevaheliste haridus- ja koolitustegevuste kohta ELis, tuua näiteid headest tavadest ja anda kodanikele võimalus esitada uusi ideid piiriüleseks teabevahetuseks. Lisaks võiks lisateavet anda olemasolevate tehniliste ekspertide foorumite kohta (nt energia, keskkond või digitaliseerimine).

Me eiusu, et see on oluline, sest kodanikud vajavad läbipaistvust seoses piiriülese haridus- ja koolitustegevusega, mis on kättesaadav. Nad peaksid saama ELi tasandil paremaid suuniseid olemasolevate foorumite ja platvormide kohta.

paneelarutelu:

Toote olelusringi garantii määrus

Soovitame ELil võtta vastu õigusaktid, et kehtestadaigale ELis toodetavale ja müüdavale tootele omanepikem kasutusiga ning olla tarbijate jaoks selles osas läbipaistev.

Ressursid on piiratud ning see säästaks raha ja vähendaks jäätmete hulka, mis oleks kasulik keskkonnale, kliimale ja tarbijatele.

Sel viisil soovime julgustada tootjaid toomaturule vastupidavamaid ja parandatavamaid tooteid.

Ümarlaud 2:

ELi pikaajaline säästva tarbimise ja elustiili kampaania

Soovitame, et Euroopa organil, sealhulgas ELi liikmesriikides asuvatel filiaalidel, peaksid olema oma vahendid ja ta peaks seda kampaaniat juhtima.

Meie eesmärk on tagada, et kõik ELi kodanikud tunneksid endära ühises identiteedis, oleksid teadlikumad vajadusest säästva tarbimise ja elustiili järele ning võtaksid selle omaks.

Need eesmärgid on meile olulised, sest me tahame äratada sisemise motivatsiooni jätkusuutlikuks eluviisiks.

paneelarutelu:

Rohkem vahetusvõimalusi üliõpilastele Euroopas

Soovitame Euroopa Liidul võtta lisaks Erasmuse programmile vastu määrus 14–25aastaste õpilaste ja üliõpilaste vahetusprogrammikohta, olenemata nende päritolust, soost ja haridustasemest. Kohalikud koolid peavad seda vahetusprogrammi süstemaatiliselt rakendamaja edendama. Igal õpilasel peaks olema võimalus osaleda vahetusprogrammis igal ajal kooli ajal. Selleks peaks Euroopa Komisjon esitama ettepaneku Euroopa Parlamendile ja Euroopa Ülemkogule.

Meie eesmärk on anda õpilastele ja üliõpilastele, olenemata nende akadeemilistest tulemustest ja vanematerahalisest toetusest, võimalus osaleda vahetusprogrammides kogu Euroopas. Koolieastuleks edendada Euroopa vahetuskultuuri. Eelkõige on oluline, et vahetusprogrammideksid kergesti kättesaadavad ja bürokraatiavabad. Selle vahetusprogrammi kaudu soovime luua Euroopa solidaarsust ja vähendada keelebarjääre. Sellega seoses tuleb silmas pidada hariduslikku võrdsust ja osalemist hariduses, et tugevdada kultuuridevahelisi ja suhtlemisosi.

Need eesmärgid on meile olulised, sest need võivad aidata edendada Euroopa ühtekuuluvust, tugevdada austust ja koostööd ning edastada Euroopa väärtusi juba varasest east alates, et Euroopa mitmekesisust saaks vaadelda kui võimalust.

Ümarlaud 2:

Tööga seotud põhipalga kehtestamine

Soovitame Euroopa Komisjoni tööhõive ja sotsiaalõiguste volinikule esitada Euroopa Parlamendile ettepaneku kehtestada kõigis liikmesriikides tööhõivele omane põhipalk. Põhipalk peaks koosnema elatusvahendite tagamiseks piisavast miinimumsissetulekust ja konkreetsest lisatöötasust.

Meie eesmärk on tagada, et töötulemused ja palgad oleksid ELis võrreldavad, et tugevdada sotsiaalset õiglust. See eesmärk on meie jaoks oluline, sest see tagaks, et tööturg austab ELi aluspõhimõtet: võrreldavad elu- ja töötingimused, olenemata isiku elu- ja töökohast.

paneelarutelu:

Euroopa väärtuste kehastamine ja nende edastamine emotsioonide kasutamise kaudu

Soovitame muuta Euroopa väärtused konkreetsemaks ja neidemotsionaalsemalt tutvustada. Seda on võimalik saavutada näiteks nn integratsioonipaketi abil, mis hõlmab meediat, interaktiivseid elemente ja kodanike suuremat osalemist.

Meie eesmärk on, et kõik ELis elavad inimesed tunneksid ühiseid väärtusi jamuudaksid need omaks.

See eesmärk on meile oluline, sest see on aluseks meie kooseksisteerimisele meie väärtustekogukonnas. Need väärtused on liiga vähe teada, sest isiklik seos puudub. Me peame selle ühenduse looma.

Ümarlaud 2:

„Elu ELis”

Soovitame ELil luua oma televisiooni haridus-ja teabeprogrammi, et suurendada kõigi ELi kodanike teadlikkust meie ühistest väärtustest ning tagada kõigile lihtne ja takistamatu juurdepääs sellele teabele. Need eesmärgid on meile olulised, sest soovime paremini mõista avalikku arvamust igas ELi liikmesriigis. Sel viisil tahame tugevdada ühist keelt ja aidata kodanikke kokku tuua, et edendada suuremat solidaarsust, ning koolitada neid õigusriigi alal, et säilitada demokraatia.

II D Riiklikud paneelarutelud: Itaalia

Kodanikud, kes vastutavadsoovituste
koostamiseestEuroopa tuleviku konverentsiks,
11.–12. märts 2022

Kokkuvõttev aruanne

Rooma, 16. märts 2022

Sisukord

II D Riiklikud paneelarutelud: Itaalia 234

1. Paneelarutelu korraldamise protsessi juhtpõhimõtted 236
2. Osalejate valimine ja osalemise viis 237
3. Toimkonna töökorraldus 240
4. Tööprogramm 240
5. Tehtud soovitused 242

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive 242

1. Möödunud sajandi tootmismudeli ületamine 242
2. Generatiivse ja kaasava tootmise eeskirjad 243
3. Mõõdame elanikkonna õnne kasvu, mitte toodete kogust 243
4. Riikide suurem integratsioon 244
5. Kaasamispoliitika 245
6. Tööhõive 246

Euroopa maailmas 247

1. Euroopa identiteedi tugevdamine 247
 2. Majanduse ja institutsioonide tugevdamine 247
 3. Koostöö ja partnerlused 248
 4. Poliitiline ja kultuuriline viide 249
6. Osalejate lõpphindamine 249

1. Paneelarutelu korraldusliku protsessi juhtpõhimõtted

Kogu paneelarutelu rakendamise protsess on kavandatud nii, et see oleks kooskõlas suunistegariigiseste kodanike paneelarutelude kohta Euroopa tuleviku konverentsi kontekstis. Täpsemalt:

- **Eesmärk:**

Kõik paneelarutelule kutsutud täitsidosalemisküsimustiku, mis sisaldas projekti eesmärke kooskonkreetsete viidetega Euroopa tuleviku konverentsile, arutatud teemadele ja osalemisviisidele.

- **Läbipaistvus:**

Kõik algatust tutvustavad dokumendid tehti osalejatele kättesaadavaks eri vahendite abil, viidates alati konverentsi ametlikule veebisaidile. Dokumendid saadeti kõigile osalejatele e-posti teel.

- **Kaasatus:**

Osalemiskutse saadeti eri kanalite kaudu: nt e-kiri **töörühma liikmetele** ningtaotlusvormilingi levitamine Twitteri ja LinkedIni kaudu. Selle tulemusena saadi kokku üle 400 juurdepääsu taotlusvormile ja 245 taotlust. Osalejate (juhuslik) valimine toimus nii, et oleks tagatud erineva soo, vanuse, sotsiaalse päritolu, elukoha ja tööalase staatusega inimeste kohalolek.

- **Esindavus:**

Kuigi valimi suurus ei ole statistiliselt esinduslik, loodi valim maksimaalse heterogeensuse saavutamiseks osalejate vahel, et reprodutseerida sihtauditooriumi mikrokosmost.

- **Teave:**

Kõik osalejad said konverentsi ja paneelarutelul arutatud teemade kohta mitmesugust teavet. Osalejatele tuletati sissejuhatavasosas meelde projekti eesmärke ja korda kooskõlas neutraalsuse ja täielikkuse põhimõtetega. Kõigil osajatel oli võimalus küsida ürituse kohta lisateavet ja üksikasju **SWG projektijuhtide otseste telefoninumbrite kaudu**.

- **Arutelurühmad:**

Kogu protsessi peamine eesmärk oli sõnastada Euroopa Liidule suunatud ühisloomesoovitused, mida osalejad laialdaselt jagavad. Töökorraldamise ja rühmade juhtimise viis viis viis tõi kaasa protsessi, mis keskendus osalejate näidustuste kogumisele, töötlemisele ja sünteesile ning nende kontrollimisele ja kinnitamisele rühmade endi poolt järgmisel töösessioonil.

- **Ajakava:**

Töösessioonide ajal loodi pingevaba õhkkond, mis andis osalejatele piisavalt aega süveneda teemadesse, mille üle nad olid kutsutud arutlema, oma seisukohti väljendama ja teiste arvamusi kuulama. Samalpõhjusel otsustati jagada kaks peamist rühma kaheks alarühmaks. Lisaks jagatitöö kahele päevale, et võimaldada sõnastatud ideedel puhata.

- **Järelmeetmed:**

Viimasel päeval kontrollisid ja kinnitasid kõik rühmad töö esimeses etapis tehtudsoovituste esimese kavandi. Pärast seda, kui aruanne tulemustekohtaoli esitatudministrite nõukoguesistujariigi Euroopa poliitika osakonnale ja saadud asjakohane luba, edastati soovituste lõplik versioon kõigile paneelarutelul osalejatele. Kõigil juhtudel kutsuti osalejaid üles jätkama konverentsi tegevuste

jälgimist veebisaidil ja avaldatavate ajakohastuste kaudu.

- **Ausus:**

Spetsiaalne **töörühm viis kogu tööprotsessi läbi sõltumatult**, sõltuvalt saadud m-ioonist. Ministrite nõukogu eesistujariigi Euroopa poliitika osakondadeavitati pidevalt algatuse eri etappidest ja tulemustest.

- **Eraelu puutumatuse kaitse:**

Osalejate privaatsus on täielikult tagatud. Valikukomisjonis osalemiseks pidid kõik kandidaadid allkirjastamaseadusega nõutud teadva nõusoleku vormi.

- **Hindamine:**

Protsessi lõpus saadeti kõigile osalejatele küsimustik, et hinnata nende kogemusi. Tulemused on kokku võetud käesolevas aruandes.

2. Osalejate valimine ja osalemise viis

Valik

Ürituse-eelse teabevahetuse etapi eesmärk oli valida välja vähemalt 50 Itaalia kodanikku, kes on huvitatud algatuses osalemisest.

Selleks loodi SWGplatvormil veebipõhiselt täidetava küsimustiku vormis lühike taotlusvorm, kuskõik algatuse huvitatud isikud said esitada oma taotlused, märkides andmed, mistuli lisada rühmadesse, millest taotlejad juhuslikult valiti. Osalemiseks vajalikud tingimused olid järgmised: omama internetiühendust, mikrofoni ja videokaamera varustatud seadet ning allkirjastama konverentsi harta.

Taotlusvorm avaldati **sotsiaalmeedias SWG kontodelt**. Selleks avaldati kuus postitust Twitteris ja üks LinkedInis, mille tulemused olid järgmised:

Sotsiaalne võrgustik	Kuupäevad	Vaadete arv	Juurdepääs taotlusvormile
 Twitter	6 ametikohta ajavahemikus 8.–10. märts	889	31
 LinkedIn	1 postitus 8. märtsil	410	25

Samal ajal kutsuti **SWG** kogukonna liikmeid üles kandideerimakooskõlas kutsestrateegiaga, mille eesmärk on tagada Itaalia elanikkonna maksimaalne esindatus mitte ainult sotsiaalsete omaduste, vaid ka ideede, kultuuriliste suundumuste ja väärtuste osas.

Taotlusi saab esitada ajavahemikus 8. märts 2022 kell 8.00 kuni 10. märts 2022 kell 16.00. Kokku saadi protsessi käigus 420 juurdepääsu taotlusvormile ja 225 täistaotlust.

Rahastamiskõlblikud olid tegelikult kokku 140 inimest, kellest 70 valiti välja kriteeriumi alusel, mille eesmärk on tagada tasakaalustatud esindatus soo, geograafilise jaotuse, vanuse ja haridustaseme osas.

Kandidaatide valikumenetluses pöörati erilist tähelepanu õiglase tõenäosuse põhimõttele osalejate valimisel, millega kaasnesid juhuslikul kriteeriumil põhinevad menetlused.

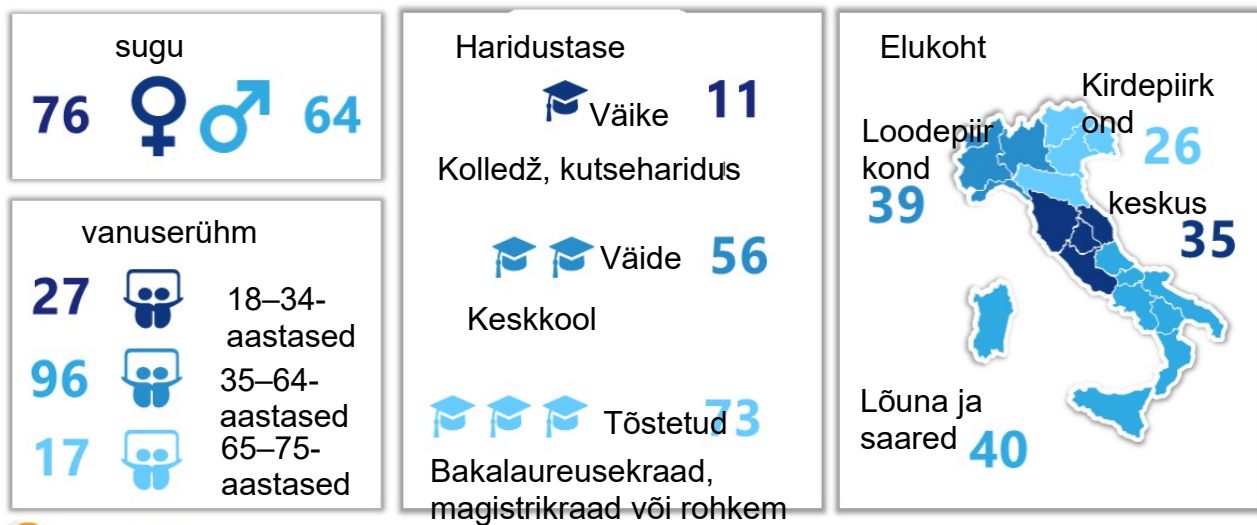
Juhuslik valik oli projekti keskne element, et tagada õiglane juurdepääsuprotsess. Algatuse vaimus tundus siiski oluline kehtestada strateegia, mille eesmärk ei ole mitte ainult kaasata võimalikult palju inimesi, vaid

tagada ka väljavalitute maksimaalne heterogeensus, et edendada maksimaalset kaasatust.

Kokkuvõtteks võib öelda, et abikõlblike isikute jaotus oli järgmine:

Nõuetele vastavate kandidaatide jaotus

140

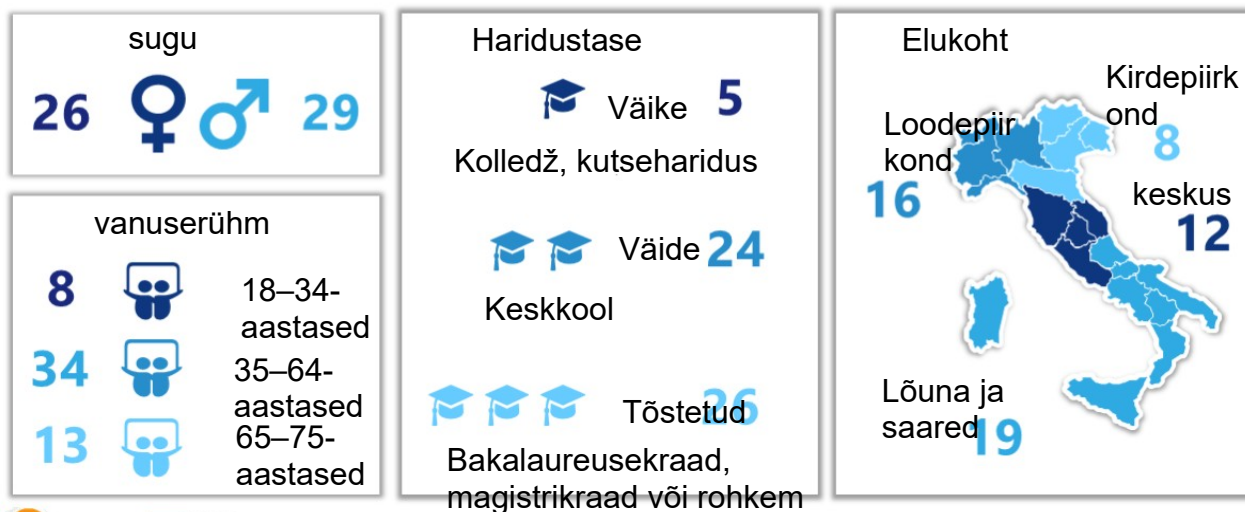

Kui 70 kandidaati välja valiti, said nad ürituse hommikutelefonikõne, et kinnitada oma osalemist. Need kõned tegi **töörühma kontaktkeskus**, kasutades arvutipõhise telefoniküsitluse (CATI) meetodit. Kokku kinnitas selle etapi lõpus osalemist ja registreerus 59 inimest. **Neist 55 osales aktiivselt paneeldiskussioonis.**

Paneelarutelul osalejate sotsiaalne ja vanuseline jaotus oli järgmine:

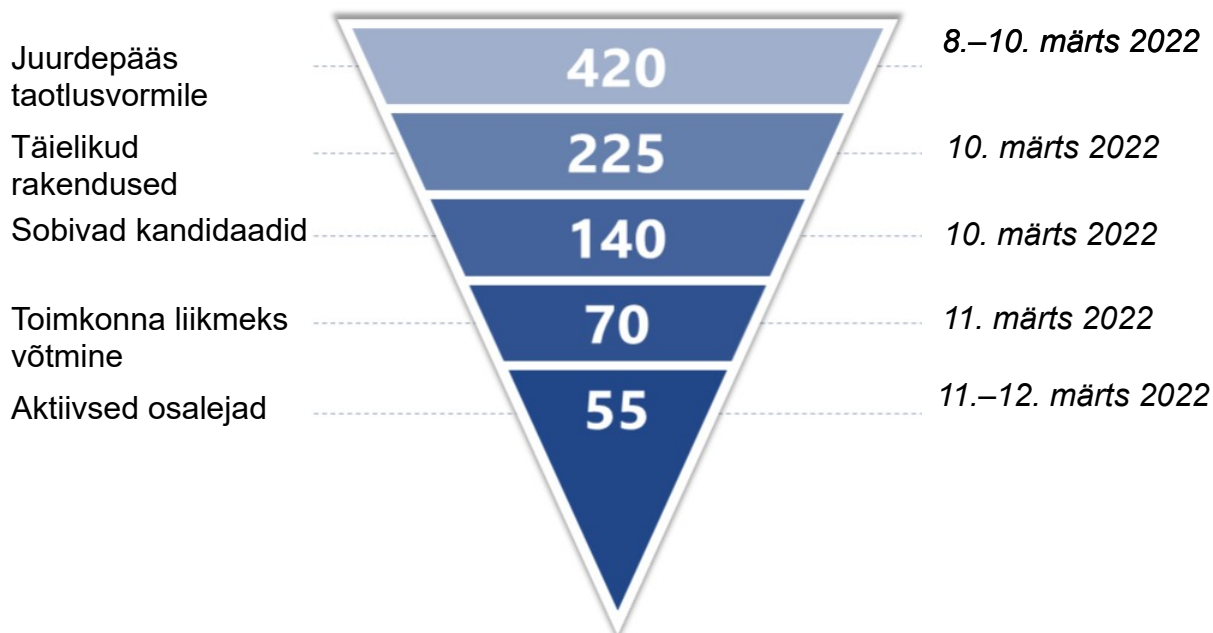
Aktiivsete osalejate jagunemine

55

Lühidalt öeldes on valikuprotsessi etappide tulemused järgmised:

Taotlemisprotsess

Sideseadmed

Selleks et tagada algusest peale motivatsiooni ja osalemise kõrge tase, tehti kõigile osalejatele kättesaadavaksjärgmised dokumendid:

- Euroopatulevikukonverentsi teabelehed jariiklikud paneelarutelud;
- Euroopa tuleviku konverentsi harta;
- paneelaruteludel arutatavadteemad;
- osalemiseks vajalik tehniline ja organisatsiooniline teave.

3. Toimkonna töökorraldus

Selleks etvõimaldada maksimaalset osalemist, sealhulgas isikute puhul, kellel onprofessionnels kohustused,korraldati paneelarutelu kahe järjestikuse poole päeva jooksul, sealhulgas üks nädalavahetustel, vastavalt järgmisele ajakavale:

- **Reede, 11. märts kell 16.00–20.00**
- **Laupäev, 12. märts kell 10.00–12.00**

Selle valiku eesmärk oli ühelt poolt hõlbustada töötajate osalemist algatuses ja teiselt pooltjagada osalemise aeg osadeks, et soodustada suuremat tähelepanu ja osalemist ning esitatud teemade ja ettepanekute edasist arutamist. Paneelarutelul osalejad ühendasid kaks töösessiooni GoToMeetingi platvormi kaudu ja jagati nelja rühma (kaks iga teemavaldkonna kohta), mida juhtisid **töörühma moderaator** ja sõnavõttude protokollide koostamise eest vastutava isiku asetäitjad. Arutelujuhid juhtisid rühmi, kasutades kahte erinevat arutelusuunda (üks iga teemavaldkonna kohta), et kaasata võimalikult palju kõiki valitud inimesi ning tagada maksimaalsel kaasatusel ja neutraalsusel põhinev lähenemisviis.

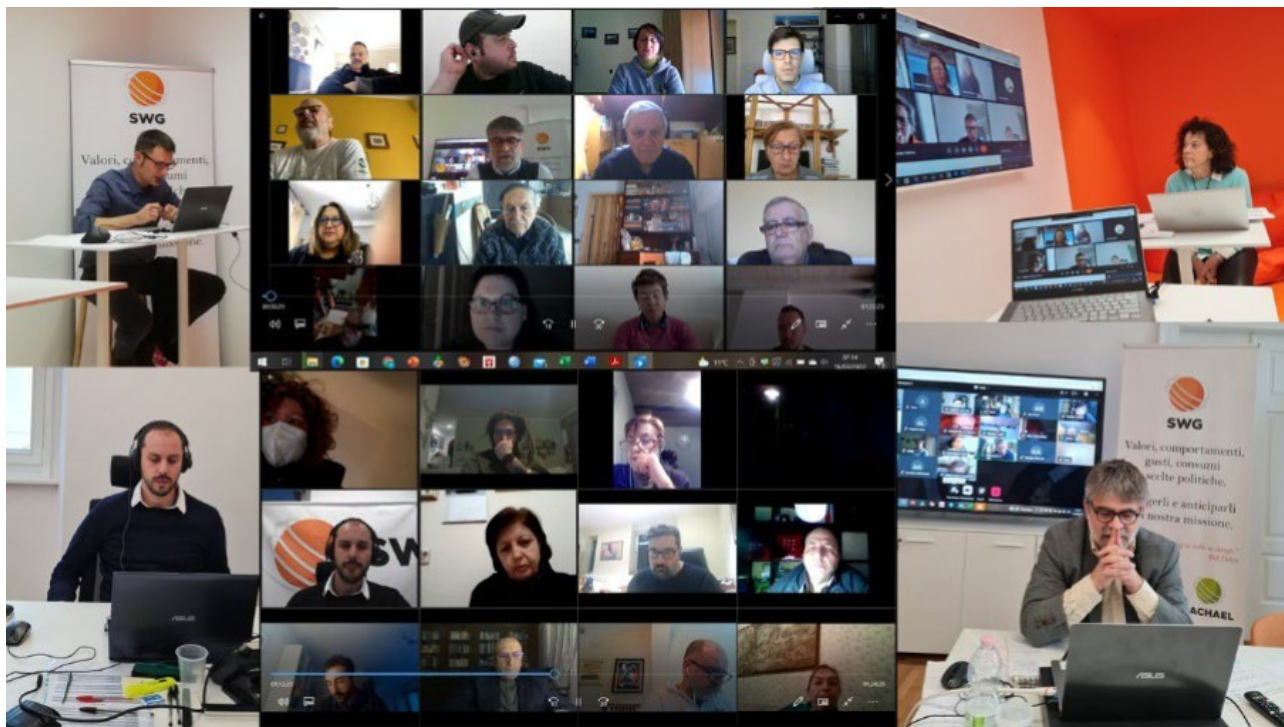
4. Tööprogramm

Esimene istung (reede, 11. märts 2022)

- 15.00 – Virtuaalruumi avamine ja osalejate võimalusplatvormiga ühendust võtta, et kontrollida oma audio- ja videosüsteemide nõuetekohast toimimist.
- 16.00 – arutelujuhi sissejuhatus: algatuse põhjuste selgitus jatöö struktuuri kirjeldus.
- 16.15 – Osalejate jaotus rühmadesse vastavalt kandideerimisetapis märgitud eelistustele.
- 16.20 – rühmaarutelu algus.
- 20.00 – Istungi lõpp.

Teine istungjärk (laupäev, 12. märts 2022)

- Kell 10.00 – Töö jätkamine, lugedes esimese päeva töö tulemusi.
- 10.15 – arutelu jätkamine, põhjalikud arutelud ja osalejate märkused.
- 12.00 – Töö lõpetamine.

5. Tehtud soovitused

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive

1. Möödunud sajandi tootmismudeli ületamine

Paneelarutelulleiti, et viimased ülemaailmsed sündmused (COVID-19pandeemia ning Venemaa ja Ukraina vaheline konflikt) näitavad nähtavasti Euroopa praeguse tootmismudeli piiratust, ning rõhutati vajadust vaadata läbi lähenemisviisi, mida paljud nimetavad möödunud sajandisse kuuluvaks.

Tõendid Euroopa sõltuvuse kohta energia ja toidu impordist väljaspool Euroopa Liitu asuvatest riikidest ning (pandeemia ajal) tehtud avastus, et viiruse leviku tõkestamiseks vajalikke meditsiiniseadmete ja vaktsiinide koguseid ei olnud võimalik üksi toota, tekitasid mulje, et meie majandussüsteem kannatas struktuurse nõrkuse all, mis oli seotud omavarustatuse puudumisega.

Samal ajal usuvad osalejad selgelt, et tugevam majandus, mis suudab luua töökohti sotsiaalse õigluse kontekstis, peab suutma omandada märkimisväärsed tehnoloogilisi varasid. Selleks on oluline toetada haridussüsteemi, mis pöörab üha suuremat tähelepanu teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatikaga seotud teemadele.

Tehnoloogiline innovatsioon, säästev energia, aga ka turism ja kultuur näivad olevat tulevase Euroopa majanduse arengu kolm põhielementi, pöörates erilist tähelepanu põhitootmise säilitamisele, et vältida ohtu, et oluliste toodete ja toorainete tarnimisel tuginetakse liigselt kolmandatele riikidele.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

1. Võtta tõhusaid meetmeid kliimamuutuste ja alternatiivenergia valdkonnas.
2. Investeeri turismi- ja kultuurimajandusse, väärtustades ka paljusid väikeseid sihtkohti Euroopas.
3. Keskenduda tehnoloogiale ja innovatsioonile kui majanduskasvu tõukejõule.
4. Vähendada sõltuvust teistest riikidest toorainete, energiaallikate ja põllumajanduse valdkonnas.
5. Julgustada noori õppima teaduslikke aineid.

2. Generatiivse ja kaasava tootmise eeskirjad

Möödunud sajandi majandusloogikast kaugemale minemiseks peame üle vaatama ka ettevõtete tegevust reguleerivad eeskirjad ja menetlused. Selles suunas on neli soovitusi, mis kõik vastavad ühisele loogikale: ühelt poolt lihtsustada eeskirju ja teiselt poolt säilitada kõrge tasemel valvsus rikkumiste vastu (eelkõige seoses võltsimise ja kõlvatu konkurentsiga).

Suurtähelepanu pööratakse vajadusele majanduse eeskirjade järele, mis on peamiselt generatiivsed, vähendades nii palju kui võimalik valikuid, mis nõuavad tootmisprotsesside normaliseerimist

(ohustades konkreetseid kohalikke tooteid, millel on sügavad kultuurilised juured), aga ka põllumajandustoodete hävitamist, mis on tingitud vajadusest säilitada eelnevalt kindlaks määratud tootmiskogused.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

1. Vähendada bürokraatiat (load, sertifikaadid).
2. Vähendada toodete standardimist ning tunnustada kohalikke japiirkondlikke eripärasidseoses kultuuri ja tootmisega (tootmistraditsioonideaustamine).
3. Ületatakse põllumajandustootmise kvootide loogikat jäsellest tulenevat ületoodangu hävitamist.
4. Võitlus võltsimise ja kõlvatu konkurentsi vastu.

3. *Möödame elanikkonna õnne kasvu, mitte toodete kogust*

Möödunud sajandi tootmismudelile pühendumine ei tähenda mitte ainult tootmismeetoditemuutmist, vaid ka uue kultuuri arendamist, kus kasvunäitajad keskenduvad mitte ainult toodetud kaupade kogusele, vaid ka võimele tagada kodanikele õnne eesmärk. Selles uues majanduses ei saa kaubad olla mõju- ja investeerimiskaalutluste keskmes, vaid tähelepanu keskmes peavad olema inimesed. See tähendab üleminekut toodetud kaupade kogusel (SKP) põhinevate näitajate süsteemilt süsteemile, mis võimaldab mõõta inimeste heaolu (BIB – sisemajanduse koguõnn).

SOOVITUS ÜHISETTEPANEKUTE KOHTA

1. Arendada majandust, mis keskendub rohkem õnne tootmisele (sisemajanduse koguõnn) kui kaupadele (sisemajanduse koguprodukt).

4. Riikide suurem integratsioon

Kõigile, isegi neile, kes on praeguse korralduse ja Euroopa Liidu seni saavutatud tulemustega vähem rahul, on selge, et liidust ei piisa ja et Euroopa peab olema võimeline arenema üha tugevamalt sidusa poliitilise ühtsuse mõttes, suutma pidada läbirääkimisi ühel häälel väljaspool ja tegutsema sisemiselt ilma suuremasolidarsuseta. Tugevam liit on Euroopa Liidupoliitilise, kaubandusliku ja tootliku tugevuse tugevdamise oluline aspekt: alusseaduste homogeensus ning integreeritud ja sidus ettevõtete ja kodanike maksustamise süsteem, kus palgad ja kodanikele osutatavad teenused on ühtlustatud. Ainult nii on meil Euroopa, mis suudab vähendada sotsiaalseid erinevusi ja edendada elukvaliteeti. See tähendab, et ei tule tagasi viimaste aastate saavutuste juurde ega säilitata heaoluriigi kontseptsiooni, mis paneelarutelul osalejate sõnul maailmas kõige populaarsema kõige rohkem mures oma kodanikele võrdsete võimaluste ja sotsiaalse õigluse tagamise pärast.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

1. Ärge tehke järeleandmisi sotsiaalsete õiguste osas (rahvatervis, riiklik haridus, tööpoliitika).
2. Konsolideerida ühisraha ning maksusüsteemide ja telekommunikatsiooni omavahelise ühendamise valdkonnas tehtud tööd.

Kuid täna ei tundu kõik, mis on minevikus tehtud, enam piisav ning tulevikus Euroopa peab tegema otsustava sammu liikmesriikidevahelise integratsiooni suunas vastavalt sisemisele visioonile, mis ei põhine enam konkurentsil, vaid koostööl, tagades, et igal Euroopa kodanikul on kõigis liidu liikmesriikides samad tagatiste ja võimaluste süsteemid.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

1. Minge kaugemale riikide isekusest ja kalduvusest otsida individuaalseid hüvesid teiste arvelt.
2. Luua süsteem, mis tagab kõikides riikides ühesugused seadused, maksusüsteemid, tollimaksud ja lõivud.
3. Kooskõlastatud maksusüsteemid eri riikide vahel, eelkõige seoses ettevõtjatega (vabatsoonide puudumine võimaldab maksustamine).
4. Toodete ühtsed hinnad ja võrdse ostujõu tagamine eri riikide vahel.
5. Vähendada palgaerinevusi sama riigi eri riikide jageograafiliste piirkondade vahel.
6. Muuta mitme liikmesriigi valitsemissektori võlgühiseks resp. võimaks.

5. Kaasamispoliitika

Õiglane Euroopa, mis suudab pakkuda oma kodanikele õnne, on kaasav Euroopa, mis pöörab suurt tähelepanu ebavõrdsuse vastu võitlemisele. Soovitustes esitatakse edasised sammud pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks (nt sooline võrdõiguslikkus) ja esitatakse uued nõuded, mis on seotud kaasaegse ühiskonna kultuuriliste muutustega (digitaalne ebavõrdsus ja õigus elada tervislikus keskkonnas).

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

- 1. Saavutada täielik sooline võrdõiguslikkus, sealhulgas tugevdades isapoolset vanemapuhkust ja lastehoiuvõimalusi.**
- 2. Digitaalse ebavõrdsuse vähendamine.**
- 3. Tagada, et kõik Euroopa kodanikud saaksid elada tervislikus ja kestlikus keskkonnas.**
- 4. Tagada võimalused sotsiaalseks liikuvuseks ning seega kõik võimalused eneseteostuseks ja enesemääramiseks.**
- 5. Põlvkondade vahetuse edendamine kõigil tasanditel.**
- 6. hallata pagulaste ja rändajate vastuvõtmist eri riikide vahel tasakaalustatud viisil.**

Jällegi näib, et koolidel ja hariduspoliitikal on keskne roll mitte ainult noorte letooturule sisenemiseks vajalike oskustepakkumisel, vaid ka Euroopa kultuuri ülesehitamisel. Pärast institutsioonide Euroopa ülesehitamist on oluline luua rahvaste Euroopa. Sellega seoses rõhutatakse ühise keele kesksust, et võimaldada dialoogi eri riikide kodanike vahel ja võrdset juurdepääsu teenustele. Unenägu esperanto kokkuvarisemisest ja Ühendkuningriigi lahkumisest Euroopa Liidust tekitas kahtlusi võimaluse suhtes võtta ühise keelena kasutusele inglise keel, mis on nii rahvusvaheliste suhete kui ka teadus- ja majandussüsteemi võtmekeel.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

- 1. Edendada ühise keele kasutuselevõttu.**
- 2. Investeeringe koolidesse ja õpetage pigem Euroopa ajalugu kui iga riiki, samuti õpetage poliitikonoomiat ja kodanikuharidust.**
- 3. Juurdepääs kultuurile, haridusele ning eri liikmesriikide üliõpilaste ja kodanike vahelistele vahetustele.**

Kaasamispoliitikal on oluline roll selle tagamisel, et kodanikel oleks juurdepääs võimalustele. Sellega seoses rõhutasid paneelarutelul osalejad, et Itaalia ei ole sageli suutnud kasutada selleks otstarbeks eraldatud ELi vahendeid. Kaasamine ja juurdepääsetavus tähendab, et Euroopa institutsioonid peavad olema oma kodanikele lähemal ning nende kontseptsioonidega kaasneb rohkem teavet ja suurem teadlikkus Euroopa kodanike õigustest kui sellistest. Sellest seisukohast on esile kerkinud ELi institutsioonide ja kodanike vaheliste otseste suhete tähtsus, ilma et liikmesriigid peaksid tingimata neid vahendama.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

1. Edendada ELi vahendite kasutamist ebavõrdsuse vähendamiseks.
2. Accessibilité ja Euroopa institutsioonide lähedus kodanikele.
3. Teavitada kodanikke selgelt nende õigustest ja võimalustest ning edendada kodanike otsest juurdepääsu neile õigustele ja võimalustele.

6. Tööhõive

Tööhõive küsimus on pidevalt esile kerkinud valdkondadevahelise elemendina ja Euroopa Liidu valmisolekuotsese tagajärjena tema soovitusjärgimiseks. Osalejate vahelise arutelu käigus oli selge, et tööhõive küsimus on kodanike elu keskmes, kuid see käib käsikäes majanduse ja sotsiaalse õiglusega seotud küsimuste tugevdamisega. Väga oodatud on Euroopa Liit, kus aktiivne tööpoliitika on jätkuvalt kesksel kohal ja seda koordineeritakse üha enam.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

1. Edendada töötajatevahelist kaubandust Euroopas Euroopa tööhõivekeskuse kaudu.
2. Olemas on integreeritud tööhõivepoliitika ELi tasandil.
3. Pakkuda stiimuleid ettevõtetele, kes pakuvad töökohti.

Euroopa maailmas

Hiljutised rahvusvahelised sündmused ning eelkõige Venemaa ja Ukraina vaheline sõda on avaldanud suurt mõju arusaamale rollist, mida Euroopa peab rahvusvahelisel tasandil täitma. Kogutud soovitusel keskendusid peamiselt liidu tugevdamisele (nii identiteedi kui ka majandusliku jõu osas) ning liidu positsioneerimisele eeskuju ja taastumise mudelina suhetes teiste riikidega.

1. Euroopa identiteedi tugevdamine

Selleks et Euroopa Liitu tunnustataks väljaspool tema piire, peab ta kõigepealt näitama üles ühtekuuluvustigaval tasandil, mitte ainult majanduslikus ja rahalises mõttes, vaid ka identiteedi ja väärtuste osas. Identiteet, mis ei ole loodud homologeerimisega, vaid väärtustades kohalike eripärasid ühiste põhiväärtuste raamistikus.

Sellega seoses kaaluti ka liidu piiride võimalikku laiendamist: mõne eksperdikomisjoni liikme arvates ei tohiks see toimuda diferentseerimata viisil, vaid peaks keskenduma pigem kultuuri ja väärtuste vastastikusele tunnustamisele kui majandusstandarditele.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

- 1. Euroopa kultuuriväärtuste ja -tunnuste ning piirkondlike eripärade tugevdamine.**
- 2. Euroopa kultuuriinstituudi loomine, et edendada austuse ja vastastikuse rikastumise kultuuri riikide kodanike seas.**
- 3. Uute kandidaatriikide liikmesuse põhimõtete uuesti määratlemine, tugevdamiseks selliseid tegureid nagu kultuuriline identiteet ja väärtused.**

2. Majanduse ja institutsioonide tugevdamine

Homset Euroopat kutsutakse üles etendama rahvusvahelisel tasandil juhtivat rolli, mida saab täita ainult tugeva liiduga, mis on teistest riikidest sõltumatu. On üldteada, et ELi riigid on toorainete poolest vaesed, kuid on oluline, et EL suudaks tagada suurema sõltumatuse energiaravustuse, põllumajanduse ja tehnoloogiliste toodete osas.

See nõuab konkreetseid investeeringuid, et jõuda järele sellistes valdkondades nagu tehnoloogia (kus Euroopa Liit ei näi praegu juhtivat rolli), aga ka toidu- ja energiasektoris.

Venemaa ja Ukraina vaheline sõda on toonud arutelu keskmesse ka Euroopa integreeritud kaitsepoliitika tähtsuse, millel on spetsiifiline identiteet ja suurem autonoomia NATO suhtes, seadmata kahtluse alla selle liikmesust.

Lisaks eeldab see konkreetseid tulevikuvalikuid, millega kaasnevad märkimisväärsed

investeeringud teadus- ja uurimistegevusse, et parandada noorte eurooplaste oskusi.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

1. **Sisemise tootmisvõimsuse** suurendamine: toidutarneaabel (eriti nisu) ja tehnoloogia (mikroprotsessorid).
2. Tüüpilise piirkondliku ja Euroopa toodangu **väärtustamine**.
3. Tugevdada **Euroopa tööstusklastreid (nt terasetööstus)**.
4. Tugevdada kohalikku energiatootmist ökoloogilisest perspektiivist (gaas, päike, tuul).
5. Lennundus- ja kosmosetehnoloogia arendamine.
6. Luua Euroopa teaduslaborid (Euroopa Viirusepank).
7. Luua ühine Euroopa armee, mis tegutseks NATO raames, kuid aitaks ka sellest kaugemale minna.
8. Investeeri koolitajate koolitamisest (Euroopa õpetajate vahetusprogramm, programm „Erasmus õpetajatele“).
9. Suurendada Euroopa teadlaste liikuvust, arendades uusi Euroopa teadusasutusi.
10. Innovatiivsete idufirmade tekke soodustamine.

3. Koostöö ja partnerlused

Homne nägemus Euroopast ei seisne mitte kindluses, mis kaitseb oma rikkust, vaid peategelases, kes tunneb rahvusvahelist areeni, mis on võimeline dialoogiks kõigi maailma riikidega. Dialoog, mis algab kaubandusjõust ja peaks olema suunatud majanduse juhtimisele ning mida saab tugevdada suure rahvusvahelise ulatusega partnerluste ja projektide loomisega.

Seda kõike eesmärgiga teha koostööd ja pöörata tähelepanu maailma kõige haavatavamatele piirkondadele, kasutades selleks sihtotstarbelisi projekte, mille eesmärk on tuua esile kõige vaesemad riigid, samuti kultuuri- ja majandusvahetust idapoolsete riikidega.

Erilist tähelepanu pööratakse ka rände teemale, paremale koostööle riikide vahel ning ühiste menetluste kasutamisele taotluste ja isikute haldamiseks.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

1. Edendada eksporti.
2. Edendada Euroopa riikidevahelisi turismimarsruute.
3. Töötada välja läbirääkimiste kaubandussüsteem Euroopa tasandil (mitte eraldi riikide või ettevõtete, vaid liiduna), et saavutada suurem läbirääkimispositsioon, kuid inimõiguste austamisega seotud piirangutega.
4. Viia läbi suuri rahvusvahelisi projekte, nagu rahvusvaheline kosmosejaam.
5. rahastada Aafrikas projekte, mille eesmärk on ehitada koole ja haiglaid, võtmata omaks koloniaalhoiakut, kuid keskendudes Euroopa väärtuste ja õiguste austamisele;

- 6. Investeerida kohapealsesse koolitusse (eriti naiste puhul) vaeseimates riikides.**
- 7. Edendada tehnikute ja koolitajate vahetust.**
- 8. Luua ühiste eeskirjade süsteem rändajate juurdepääsuks, mille puhul humanitaarjamajandusrände protsessid on erinevad ning mis jaotub õiglaselt eri riikide vahel, kuid mille puhul kehtivad ühised eeskirjad (käitumise ja tööhõive tuvastamine ja kontroll).**

4. Poliitiline ja kultuuriline viide

Eespool kirjeldatud stsenaariumi korral kutsutakse Euroopat üles andma õiguste ja eetika seisukohast selget poliitilist ja kultuurilist eeskuju ülemaailmsel tasandil, võttes vastu otsuseid, mille eesmärk on tagada tervislik keskkond, inimõiguste austamine ning ida ja lääne vaheline dialoog.

Soovitused seoses algatusega „Üks vöönd, üks vöönd“

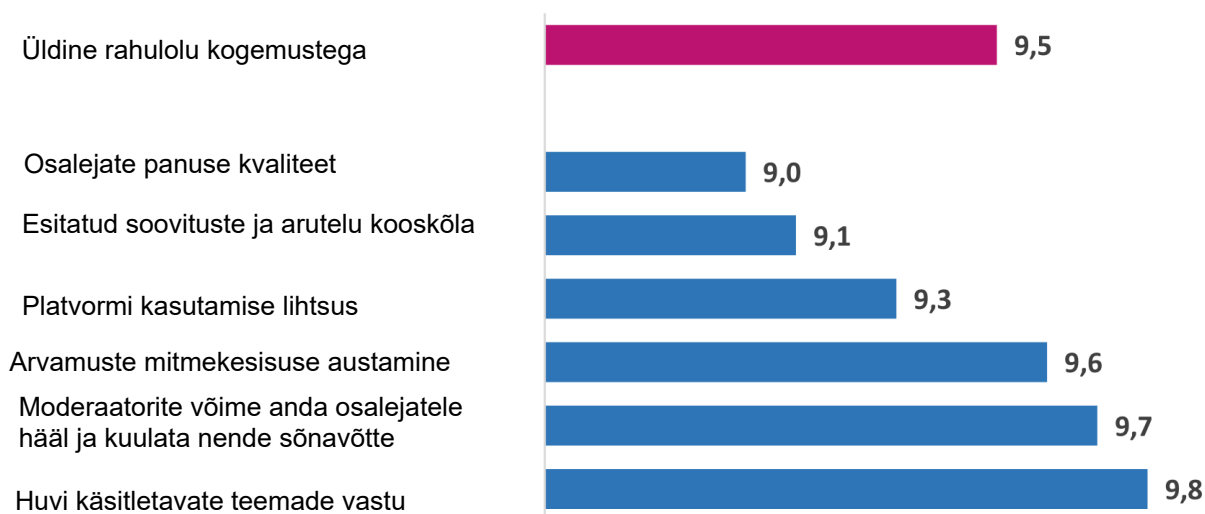
- 1. Juhtida teed roheline kontinendina, saavutada nullheide teiste ees ja suurendada puhta energia (tuule- ja päikeseenergia) tootmist.**
- 2. Ekspordi tehnoloogia, et toota nullmõjuga kaupu.**
- 3. Tegutseda ida ja lääne vahelise liitujana (avalik koht, agora), edendades kultuurivahetust ja ühiseid kultuurialgatusi (näiteks ülemaailmsed kunstipäevad, mida korraldatakse vaheldumisi erinevates Euroopa pealinnades koos kunstiprogrammiga, mis hõlmab lääne ja ida kunstnikke).**
- 4. Luua rände protsesside haldamiseks Euroopa eetiline mudel, mida saab rahvusvaheliselt jagada.**

6. Osalejate lõpphindamine

Tööpäevade lõpus paluti kõigil osalejatel täita lühike küsimus, et hinnata oma kogemusi. Hindamisküsimustik saadeti kaks päevapärast paneelarutelu lõppu, et anda kõigile osalejatele aega kogemustest loobumiseks ja objektiivsemaks vastamiseks.

Kogutud tulemused näitavad eriti suurt rahulolu nii huvikui ka osalemise lihtsuse ning kuulamis- ja kaasamistunde osas.

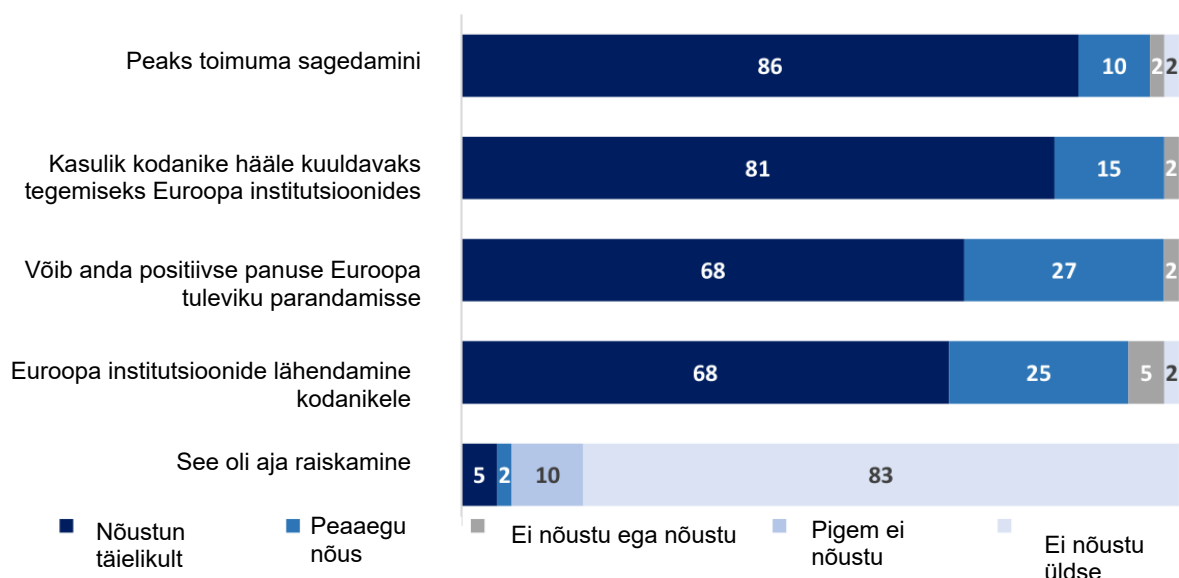
Rahulolu paneelarutelus osalemisega

Kuigiosalejatel olid alguses erinevad kogemused, oskused ja motivatsioon, tundsid nad end tugevalt kaasatuna: 98 % hindamisküsimustikule vastanutest leidis, et nad on arutelus aktiivselt osalenud ja andnud sellesse positiivse panuse.

Üldiselt tunti väga tugevalt selle kogemuse kasulikkust, mida peeti eelkõige võimaluseks aktiivselt osaleda ja mis andis Euroopa institutsioonidele suurema läheduse tunde. Seetõttu palusid peaaegu kõik vastajad seda liiki algatust aja jooksul korrata.

Euroopa tuleviku konverentsi ITAALIA PANELI huvide hindamine

Osalejadmärkisid, et kui selline algatus korraldatakse ümber, ei soovi nad mitte ainult osaleda, vaid soovivad ka oma sõpradel osaleda.

II E Siseriiklikud paneelarutelud: Leedu

Leedu kodanike paneelarutelu Euroopa tuleviku teemal

Aruanne

Käesolev aruanne koosneb neljast osast. Esimeses osas tutvustatakse lühidalt üritusekulgu. Teises on esitatud kodanike paneelarutelul osalejate soovitusel ELi ja Leedu poliitika kohta. Kolmandas osas analüüsitakse lühidalt rühmades toimunud arutelusid ja foorumi peamisi tulemusi. Neljandas võrreldakse kodanike paneelarutelu tulemusi Leedu kodanike küsitluste tulemustega Euroopa olukorra ja tuleviku kohta.

1. Riikliku kodanike paneelarutelu läbiviimine

Lisakssuunistele riigi kodanike sektiioonide korraldamiseks Euroopa tuleviku konverentsiraamest töötas Kantar TNS LT valimisinstituut 2021. aasta detsembris välisministeeriumi (MAE) taotlusel välja Leedu elanikkonna esindusliku valimi stratifitseeritud juhusliku valiku meetodika, mille alusel valis Kantar TNS välja 25 18–65aastast Leedu kodanikku, kes esindavad Leedu erinevaid sotsiaal-majanduslikke rühmi ja geograafilisi piirkondi.^{xv}

4. jaanuaril kutsuti valitud kodanikud virtuaalsele sissejuhatavale istungile, kus tutvustati riikliku kodanike paneelarutelu ideed ja vahetati mõtteid Euroopa tuleviku seisukohast kõige olulisematel teemadel. Ürituse lõpus said osalejad taustdokumendi, mis sisaldas arutatud teemade üksikasjalikku kirjeldust ja teabeallikaid.

15. jaanuaril toimus Euroopa vahistamismääruse raames riiklik kodanike paneelarutelu Euroopa tuleviku teemal, mille korraldasid Euroopa vahistamismääruse Ida-Euroopa Uuringute Keskus (RESC) ja Kantar TNS LT valimisinstituut, kus osales otse 25 valitud kodanikku.

Osalejad arutasid kahte ELi poliitikaga seotud küsimust: **ELi roll ja pädevus** välispoliitikas ning **ELi majanduslik roll**. Üritusel käsitleti kõiki neid küsimusi eraldi istungil, mille alguses tutvustasid Linas Kojala (RESC) ja Ramūnas Vilpišauskas (Vilniuse ülikooli professor) kodanikele lühidalt istungjärgu teemaga seotud aktuaalseid sündmusi ja küsimusi. Arutelu käigus said kodanikud esitada küsimusi ja väljendada oma seisukohti. Pärast ekspertide ettekandeid jagati osalejad kolme väiksemasse esindusrühma, et arutada mõnda muud istungi teemaga seotud küsimust. Käsitleti järgmisi välispoliitilisi küsimusi:

1.1. Kas on vaja autonoomset ELi kaitse- ja välispoliitikat?

1.2. Millised peaksid olema ELi suhted oma Ida-Euroopa naabrite, Põhja-Aafrikaja Türgiga?

1.3. Milline peaks olema ELi rändepoliitika?

Istungjärgul, kus käsitleti ELi majanduslikku rolli, arutleti järgmisteküsimuste üle:

2.1. Kas ELi eelarvest, ELi ühisest võlast tuleks vahendeid rohkem ümber jaotada?

2.2. Kas sotsiaalseid standardeid tuleks reguleerida ELi tasandil?

XV Vilniuse, Kaunase, Klaipėda, Šiauliai ja Panevėžyse linna ning Vilniuse, Kaunase, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžyse, Alytuse, Marijampolė, Tauragė, Telšiai ja Utena linnaosasid (apskritis) esindavate kodanike valim Leedu statistikaameti (Lietuvos statistikos departamentas) andmete põhjal.

2.3. Kuidas tugevdada ELi majandust?

Istungjärgu lõpus pidi iga rühm sõnastama arutelu peamised järeldused, tegemapõhimõttelisi avaldusi või konkreetseid ettepanekuid ELipoliitikaseisukohast olulistest küsimustes. Kogu paneelarutelu käigus tutvustas iga rühma esindaja neid järeldusi teistele osalejatele. Need, kes olid olnud teistes gruppides, suutsid julgelt küsimusi esitada ja ettepanekuid oma ideedega täiendada. Pärast ettekandeid ja arutelusid hääletasid kodanikud nende järelduste hulgast kahe häälega kõige olulisema ettepaneku või deklaratsiooni poolt, mis käsitleb Leedu rolli ELi tugevdamisel ja ELi edu isegi kogu Euroopas; ja teine hääletab deklaratsiooni või ettepaneku poolt, mida nad peavad enda kui ELi elanike huvides kõige olulisemaks. Pärast hääletust toimus paneelarutelu, kus anti ülevaade arutelude käigus esile kerkinud peamistest ideedest.

Üritusele järgnenud nädalal uurisid eksperdid arutelude sisu ja paljastasid kodanike esitatud ideede olemuse. 25. jaanuaril toimus virtuaalne koondistung ja kodanikele edastati arutelude sisust tulenevad soovitusel. Kodanikele anti võimalus öelda, kas nad on soovistega nõus, neid sisuliselt täiendada ja hinnata. Kõigil osalejatel oli see võimalus nädal pärast kokkuvõtvat istungit, saates oma arvamused ja kommentaarid kirjalikult paneelarutelu korraldajatele.

2. Riikliku kodanike paneelarutelu tulemused

Aruande selles osas esitatakse kodanike paneelarutelu tulemused, töörühmades osalejate soovitusel ja nende seisukohad ELi rolli kohta välispoliitikas ja majanduses.

Esimene istung: ELi roll ja pädevus välispoliitikas

1. Kutsume ELi üles töötama Hiina suhtes välja tõhusama poliitika. Leedu vajab otsustavat toetust, kuid ta peaks ka viima oma seisukoha paremini kooskõlla ELi seisukohaga. Tagamaks, et huvid oleksid ELis paremini tasakaalus ja et Hiina suhtes oleks vaid üks poliitika, samuti muudes välispoliitika küsimustes, soovime kaaluda võimalust luua ELi välisministri ametikoht.
2. Lepime kokku, et ränkevõtte küsimus võetakse ELitasandil uuesti päevakorda.
3. Soovitame luua rändeküsimustega tegelemiseks ELi tasandil spetsiaalse komisjoni, mis tagaks kiirema reageerimise rändekriisidele jaliikmesriikide õiguse selgitada ja kaitsta oma riiklike huviening mistöötaks välja ja rakendaks rände haldamise ühised suunised.
4. Soovitame tugevdada majandus- ja humanitaarsidemeid Põhja-Aafrikariikidega, kaotamata silmist poliitilist tegelikkust, eelkõige selleks, et vähendada Hiina, Venemaaja teiste selle piirkonna riikide mõju.
5. Soovitame tugevdada sidemeid Ida-Euroopaga ja julgustada majandusmeetmeid isiklikul tasandil.
6. Me nõuame tungival, et ELi poolt välisosalejate suhtes kohaldatavad sanktsioonid oleksid rangemad, sihipärasemad ja hõlmaksid sanktsioonidega hõlmatud riigi olulisi isikuid (nt poliitilised juhid).
7. Me nõuame tungival, et ELi ühine välis- ja julgeolekupoliitika põhineks ELi liikmesriikide ning Euroopapiirkondade ja ühiskondade vahelise solidaarsuse aluspõhimõttel.
8. Soovitame ELil vaadata läbi oma rände avatuse poliitika, mis on toonud kaasa julgeolekuprobleemid, kuritegevuse suurenemise ja kommunitarismi loomise ühiskonnas.
9. Kutsume Leedut üles võtma aktiivsemalt sõna rändepoliitika küsimustes jaalगतama arutelusid rändega seotud küsimustes.
10. Nõuame aktiivset ja ranget ELi poliitikat riikide suhtes, kes kasutavad rändevooge hübriidrünnakute relvana: ühelt poolt kohaldades rangemaid sanktsioone ja teiselt poolt tehes nendega koostööd pingete leevendamiseks.

Teine istung: ELi majanduslik roll

1. Soovitame ELil tugevdada oluliste kaupade varustuskindlust mitmel viisil: ELi-sisese kaubanduse

prioriteediks seadmine, kõrgtehnoloogia tootmise edendamine ja impordiallikate edasine mitmekesistamine. Samuti soovitame uurida uusi eksporditurge.

2. Soovitame vaadata läbi maagaasilepingute üle peetavate läbirääkimiste tavad, pidades silmas nii lühi- kui kapikaajalisi lepinguid. Soovitame energiavarustuse allikaid veelgi mitmekesistada.
3. Soovitame hinnata roheline kokkuleppe meetmeid ja nende rakendamist võimaliku negatiivse sotsiaal-majanduslikumõju alusel. Rohelise kokkuleppe eesmärkide elluviimiseks soovitame lisaks taastuvatele energiaallikatele kasutada ka tuumaenergiat ja maagaasi.
4. Rõhutame, et on eriti oluline, et kõik liikmesriigid järgiksid ELi õiguse ülimuslikkuse põhimõtet. Kutsume Leedut tungivalt üles võtma selles küsimuses selge põhimõttelise seisukoha.
5. Soovitame Leedul kasutada aktiivsemalt ELi riikide parimaid tavasid, et saavutada kõrgemad sotsiaalsed standardid, majanduskasv ning tasakaalustatud ja kestlik areng.
6. Soovitame pöörata rohkem tähelepanu küberturvalisuse tugevdamisele ning andmete ja taristu kaitsmisele.
7. ELilja liikmesriikidel soovitatakse pidada esmatähtsaks põhiliste majandusteadmiste arendamist kodanike seas, haridust ja teabe levitamist.
8. Soovitame, et uued ELi kaubanduslepingud sisaldaksid ambitsioonikaid sotsiaal-, töö- ja tervishoiustandardeid. Soovitame kehtestada ELi tasandil suunised selle kohta, mida teha ja mida mitte teha sotsiaalmeedia platvormide jaoks, mis haldavad tarbijate isikuandmeid ja teavet.
9. Soovitame täiendavalt kaaluda võimalust võtta ELi tasandil ühislaene, et saavutada parimad võimalikud laenuitingimused. Samuti soovitame välja töötada rahaliselt usaldusväärse ja vastutustundliku poliitika, et vähendada liikmesriikide vajadust võlgadesse sattuda.
10. Soovitame tugevdada järelevalvet ELi vahendite kasutamise ja kasutamise üle, aidates kohalikel omavalitsustel luua tõeline tava vahendite kasutamise kohandamiseks. Kunasee võimalus luua liidu rahaliste vahendite saajate objektiivset olukorda, on läbipaistvuse ja paindlikkuse nõuete vaheline seos eriti oluline.
11. Soovitame Leedul jätkata majandusarengu ja investeeringute aktiivset edendamist riigi piirkondades.

3. Arutelud riigisisesele kodanike paneelarutelulja tulemuste analüüs

Riiklikul kodanike paneelarutelul arutati Leedu jaoks kõige olulisemaid päevakajalisi küsimusi (mida arutati laialdaselt riiklikul tasandil poliitilisel areenil ja meedias) ning seda, kuidas neid käsitleda. Üldhääletuselvahekoorpeamistele järeldustele üle selgus, et peaaegu 45 % kõigist kahe istungjärgu jooksul antud hääletestoli pühendatud ettepanekutele, mis olid seotud kahe teemaga: suhted Hiinaga ja rändevõrgude kontroll (vt tabel allpool). Suurt tähelepanu on pööratud ka energiapoliitika teemale. See oli vaid ühe ettepaneku teema, kuid selle poolt hääletas peaaegu 10% osalejatest. Nende hääletuste tulemus viitab sellele, et kodanike seisukohad Euroopa tuleviku kohta võivad olla otsustava tähtsusega tänaste poliitiliste küsimuste ja uudiste jaoks (riiklikul tasandil).

Soovitus	Hääletus
Esimene istung: ELi roll ja pädevus välispoliitikas	
1. Kutsume ELi üles töötama Hiina suhtes välja tõhusama poliitika. Praegune toetus Leedule ei ole piisav, kuid ka Leedu ei ole oma seisukohta ELi partneritega piisavalt ühtlustanud. Tagamaks, et huvid oleksid ELis paremini tasakaalus ja et Hiina suhtes oleks vaid üks poliitika, samuti muudes välispoliitika küsimustes, soovitame kaaluda võimalust luua ELi välisministri ametikoht.	11 (22,9%), mis on oluline kogu Euroopa jaoks: 8; isiklikul vastusel: 3
2. Me nõuame, et rändekvootide küsimus ELi tasandil lisataks uuesti päevakorda.	9 (18,8%), mis on oluline kogu Euroopa jaoks: 9

3. Soovitame luua rändeküsimustega tegelemiseks ELi tasandil spetsiaalse komisjoni, mis tagaks kiirema reageerimise rändekriisidele, samuti liikmesriikide õiguse selgitada ja kaitsta oma riiklikke huve ning töötada välja ja rakendada rände haldamise ühiseid suuniseid.	7 (14,6%) on oluline kogu Euroopa jaoks: 3; isiklikul vastutusel: 4
4. Soovitame tugevdada majandus- ja humanitaarsidemeid Põhja-Aafrika riikidega, kaotamata silmist poliitilist tegelikkust, eelkõige selleks, et vähendada Hiina, Venemaa ja teiste piirkonna riikide mõju.	6 (12,5%) olulist isikut: 6
5. Soovitame tugevdada sidemeid Ida-Euroopaga ja rakendada inimeste tasandil majandusmeetmeid.	5 (10,4%) isiklikult olulist: 5
Teine istung: ELi majanduslik roll	
1. Soovitame ELil võtta mitmesuguseid meetmeid oluliste kaupade varustuskindluse suurendamiseks: ELi-sisese kaubanduse prioriteediks seadmine, kõrgtehnoloogia tootmise edendamine ELis ja impordiallikate täiendav mitmekesistamine. Samuti soovitame uurida uusi eksporditurge.	9 (19,6%), mis on oluline kogu Euroopa jaoks: 3; isiklikult: 6
2. Soovitame läbi vaadata maagaasilepingute üle peetavate läbirääkimiste tavad, seades eesmärgiks nii lühi- kui ka pikaajalised lepingud. Soovitame energiavarustuse allikaid veelgi mitmekesistada.	9 (19,6%), mis on oluline kogu Euroopa jaoks: 9
3. Soovitame hinnata roheline kokkuleppe meetmeid ja nende rakendamist, võttes arvesse võimalikku negatiivset sotsiaal-majanduslikku mõju. Rohelise kokkuleppe eesmärkide elluviimiseks soovitame lisaks taastuvatele energiaallikatele kasutada ka tuumaenergiat ja maagaasi.	6 (13%) olulist isikut: 6
4. Rõhutame, kui oluline on, et kõik liikmesriigid järgiksid ELi õiguse ülimuslikkuse põhimõtet. Kutsume Leedut tungivalt üles võtma selles küsimuses selge põhimõttelise seisukoha.	4 (8,7%) on oluline kogu Euroopa jaoks: 2; isiklikul vastutusel: 2

Lisaks ei ole kodanike jaoks kõige olulisemad küsimused, nimelt suhted Hiinaga, ränne või energia, ajutised: nende resolutsioonil on oluline mõju Euroopa pikaajalise tulevikule. Samuti ei ole probleematuuline tõenäosus, et tulevikule mõtlevad kodanikud seavad prioriteediks selle, mis on praegu oluline. Kuivõrd tuleviku ülesehitamine algab täna paljude väikeste sammudega, on kodanike ootuste tajumine lühikeses perspektiivis hädavajalik tingimus, et suuta tagada kindel kontroll protsesside üle pikas perspektiivis ja probleemide lahendamine. Järgnev riikliku kodanike paneelarutelu peamiste tulemuste analüüs põhineb just sellel tähelepanekul.

Resolutsioon, millel on kõige rohkem hääli (11, peaaegu 12 %), on see, mille puhul **EL vajab Hiina suhtes tõhusamat poliitikat**. See üldine järeldus hõlmas mitut konkreetsemat avaldust. Esiteks rõhutasid osalejad, et praeguses etapis ei ole ELi toetus Leedule Hiina majandussurve tingimustes piisav. Teiseks rõhutasid järeldusedestanud rühma esindajad, et Leedu ise peaks tegema suuremaid jõupingutusi, et viia oma Hiina-poliitika vastavusse ELi partnerite poliitikaga, eelkõige seetõttu, et on oluline, et EL tervikuna jätkaks kaubandust Hiinaga. Kolmandaks tõstasid kodanikud idee, et seisukohtade kooskõlastamine ja eelkõige Hiinat käsitleva ühise poliitika väljatöötamine võiks olla tõhusam, kui loodaks ELi välisministri ametikoht. Kaheksa osalejat tunnistasid, et see järeldus on eriti oluline kogu Euroopa jaoks, ja veel kolm nimetasid seda enda jaoks tähtsaks.

Suhete probleem Hiinaga on tihedalt seotud kahe teise ettepanekuga, millel on suur hulk kodanikehääli. Üheksa osalejat hääletasid teisel istungjärgul tehtud järelduse poolt, et **EL peab tugevdama varustuskindlust (kolm osalejat märkisid)**, et see on eriti oluline kogu Euroopa jaoks, ja kuus teist ütlesid, et see on eriti oluline nende jaoks isiklikult). See järeldus hõlmas ka mitut aspekti. Esiteks rõhutasid kodanikud vajadust seada esikohale ELi turud, kus on usaldusväärsed tarnijad ja kõrgetele standarditele vastavad tooted. Teiseks rõhutasid osalejad vajadust edendada kõrgtehnoloogia tootmisvõimsust Euroopas endas. Kolmandaks on kodanikud väljendanud toetust impordiallikate suuremale mitmekesisistamisele. Nende soovitude sõnastamisel viitasid arutelus osalejad pidevalt Hiina tegurile: Hiina kaupadega seotud julgeolekuohud, sõltuvus kõrgtehnoloogia tootmiseks vajalikust Hiina toorainest ning Hiina turul tegutsevate lääne äriühingute tehnoloogia kopeerimise ja varguse tavad. Ettepanek **arendada ELi majandus- ja humanitaarkoostööd Põhja-Aafrika riikidega kogus samuti kuus häält (isiklikult oluline) põhjusel, et selles piirkonnas on oluline vähendada nii Hiina kui ka Venemaa ja teiste ebasõbralike riikide mõju.**

Hääletusetulemused kajastasid ka kodanike mureträndeküsimuste pärast. Välispoliitikavaldkonnas enim hääli saanud kolmest järeldusest kaksolid pühendatud rändele. Üheksa osalejat hääletas ettepaneku poolt, et **EL naaseks liikmesriikide jaoks rändajate vastuvõtmiseks kohustuslike kvootide süsteemi loomise juurde (kõik rõhutasid, et see ettepanek on Euroopa jaoks eriti oluline)**. Sellele järeldusele jõudnud osalejad nõustusid, et riiklikud kvoodid peaksid põhinema elanike arvul ja et nende kvootide alusel eraldatud rändajate vajaduste rahuldamiseks tuleks ette näha ELi kaasrahastamine. Seitse liikmesriiki hääletasid endiselt ettepaneku poolt **luua rändeprobleemidega tegelemiseks ELi tasandil alaline tehniline komisjon, kuhu lähetataks liikmesriikide esindajad (kolm osalejat leidsid, et see ettepanek on kogu Euroopa jaoks eriti oluline, neli pidasid seda nende jaoks isiklikult oluliseks)**. Osalejad rõhutasid, et selline organ võimaldaks ELil rändekriisidele kiiremini reageerida, tagades samal ajal tasakaalu ELi üldpõhimõtete piisava austamise ning liikmesriikide õiguse vahel kaitsta oma riiklikke huve ja julgeolekut.

Rändepoliitikat käsitleva arutelu käigus käsitlesid osalejad kahte erinevat kriisi rändevoogude juhtimisel: 2016. aastal Vahemere rändekriis ning 2021. aastal Valgevenes Leedu, Läti ja Poola vastutule pandud hübriidrünnak, mille käigus Minsk kasutas Lähis-Idast ja Aafrikast pärit rändevoogudest saadud toetusi. Mitmed paneelarutelul osalejad väitsid, et 2016. aasta kriis tundus neile kauge ja ebahuvitav, nii Leedule tervikuna kui ka neile isiklikult, ning nad ei pidanud ettepanekut kehtestada rändajate kvoodisüsteem asjakohaseks. Osalejate sõnul tõi hübriidrünnaku kogemus rändeküsimuse Ida-Euroopas lähemale ning sundis lähenema kvootidele kui asjakohasele, tõhusale ja solidaarsusel põhinevale rändepoliitika vahendile. Mõned osalejad juhtisid tähelepanu sellele, et 2021. aasta kriisi ajal oli raske eristada pagulasi, rändajaid ja ohtu kujutavaid isikuid nendest, kes leidsid end riigi territooriumilt. Kõik arutelus osalejad nõustusid, et praeguses „avatud“ ELi rändepoliitikas ei võeta piisavalt arvesse rändest tulenevaid ohte, liikmesriikide riiklikke huve, nende suutlikkust rändajaid integreerida jne. Kodanikud kritiseerisid ELi ka selle aegluse või Leedu vajadustele vastamata jätmise pärast, samuti selle keeldumise pärast rahastada müüri ehitamist välispiiridele.

Kokkuvõttes võib öelda, et Leedu 2021. aasta kuumimate uudistekaks elementi – nimelt suhted Hiinaga ja rändevoogude juhtimine – ajendavad Leedu kodanikke nõudma, et EL suurendaks oma osalust ja rakendakstõhusamat ühist poliitikat. Kodanikud on mures Hiina poliitika ja selle kasvava mõju pärast Euroopas ja ELi naabruses. Tuleb tunnustada, et ühenduse majanduslik mõjunõuab, et Euroopa otsiks asjakohaseid ja tasakaalustatud poliitilisi meetmeid. Kodanike arvates on peamine lahendus tugevdada ELi ühise välispoliitika vahendeid, tööstuspoliitikat ja koostööd naaberriikidega. Samuti leidsid

kodanikud, et ELi tasandi ühtne meede ja võimalik uus rändekvootide süsteem on tõenäoliselt kõige sobivam viis rändest tulenevatest julgeolekuohtudest pääsemiseks ning Euroopasse suunduvate rändevooade kiireks ja tõhusaks kontrollimiseks. Paneelarutelul osalejate arvates oleks parim vastus Hiina kasvavale survele ja Valgevene hübriidrännakule süvendatud ja tugevdatud ELi ühine poliitika.

Käesolevat arvamust kõnealuste kriiside kohta võib võrrelda energia- ja kliimaküsimuste komisjoni ettepanekutega. 2021. aasta lõpus pidid paljud Leedu kodanikud tulema otseselt toime küttehindade tõusuga ning energiahinnakriis osutus kiiresti Leedu jaoks üheks kõige olulisemaks uudiseks. Osalejate hääletusel kajastus ka mure energiahindade pärast: Üheksa kodanikku hääletas isegi järelduse poolt, et see teema on kogu Euroopa jaoks kõige olulisem. Osalejate peamine soovitus oli **vaadata läbi liikmesriikide praegune tava, sõlmides energiatarnelepingud eri tarnijatega ning püüdes sõlmida nii lühi- kui ka pikaajalisi lepinguid**. Teisisõnu toetasid kodanikud energiaallikate mitmekesistamise poliitikat, kuid ei esitanud soovitusi ELi üldise poliitika kohta ega soovitanud energiapoliitika edasist integreerimist.

Kliimapoliitika valdkonnas soovitasid kodanikud **hinnatarohelise kokkuleppe meetmeid**, võttes arvesse eeldatavat sotsiaal-majanduslikku mõju ja nende ulatust. See ettepaneksai häáli kuult osalejalt, kellest igaüks pidas oluliseks olla isiklik. Mõned osalejad väljendasid muret rohepöördele kiire tempo pärast ja väitsid, et Leedu peaks täpsemalt hindama, kas poliitiline narratiiv kahjustaks riigi ja selle kodanike huve. Mõned osalejad ajakohastasid ka vajadust kasutada mitte ainult taastuvenergiat, vaid ka tuumaenergiat ja maagaasi. Selle seisukoha toetuseks viitasid nad Saksamaa otsusele jätkata maagaasi kasutamist ning uue põlvkonna nn modulaarsete tuumareaktorite potentsiaalile. Kliimapoliitika valdkonnas seadis eksperdirühm seega prioriteediks liikmesriikide poliitika, mis on kooskõlas riiklike vajadustega, mitte ambitsioonika ühise ELi kliimaalase juhtimise poliitika.

Arvestades paneelarutelu osalejate suhteliselt väikest arvu ja kodanike erinevat reageerimist (st tegevuse ühtsust või suuremat paindlikkust) erinevatele kriisidele, oleks vale kaaluda siin kokkuvõtlikke ja laialdaselt kohaldatavaid meetmeid. Selline arvamuste kujundamise dünaamika võib aga viia ettepanekuni huvitavate teemade kohta Leedu kodanike tulevasteks arvamusuuringuteks ELi integratsiooni küsimustes, kus tuleks arvesse võtta kodanike seisukohti ELi autonoomse poliitika, institutsioonilise korralduse muutuste ja erinevuste kohta.

4. Kodanike paneelarutelu tulemused Leedu avaliku arvamuse laiemas kontekstis

Riikliku kodanike paneelarutelu tulemuste konteksti seadmiseks võrreldakse neid viimases osas lühidalt kahe praeguse arvamusküsitluse tulemustega ning Euroopa tuleviku konverentsi muu ettevalmistava töö vahetulemustega. Käesoleva aruande esimeses osas keskendutakse 2020. aasta oktoobris ja novembris kodanike seas läbi viidud [ELi baromeetrilisele uuringule](#) eelseisva Euroopa konverentsikohta; teine Eurobaromeetri viimase [standarduuringu](#) kohta, mis tehti 2021. aasta suvel. Kunamõneduuringute küsimused keskendusid muudele poliitika küsimustele ja kodanike ootustele konverentsi enda suhtes, on allpool esitatud võrdlus paneelarutelul tegelikult arutatud küsimustega. Euroopa tuleviku konverentsi ettevalmistava töö tulemuste läbivaatamine põhines selle töö esialgsel arandel, mille koostas RESC ja mis sisaldab erinevate ELi poliitika küsimustega seotud töös osalenud kodanike avaldusi.

Eurobaromeetri uuringute tulemused näitavad, et kodanike paneelarutelul osalejate arutelud ja hääled on

üsna kooskõlas Leedu ühiskonnas valitsevate arvamustega. Paneelarutelul osalejate soovitud tugevdada ühist välis- ja rändepoliitikat, osaledes ELi tasandi otsustes, vastavad laiemate avaliku arvamuse uuringute tulemustele:

Leedu kodanikud toetavad ELi ühistkaitsepoliitikat rohkem kui ELis keskmiselt (90 % vs. 78 %);

Leedu kodanikud toetavad ELi ühist rändepoliitikat rohkem kui ELis keskmiselt (76% vs. 71%; see erinevus jääb veamäära piiresse);

Leedu kodanikud peavad rännet üheks ELi kahest peamisest probleemist;

Leedu kodanikud on rohkem huvitatud probleemide lahendamisest ELi tasandil (49% vs. 42%).

Leedu kodanikud, kes osalesid Euroopa tuleviku konverentsi ettevalmistavatel üritustel, rõhutasid ka koostöö tähtsust kaitsevaldkonnas ning seda, et ELi ühine rändepoliitika ja ELi välispoliitika on valdkonnad, kus Leedule tuleks kasuks ELi tugevam sekkumine.

Eurobaromeetri uuringute andmed võiksid heita valgust ELi osalejate seisukohtadele seoses suhetega Hiinaga ja energiahindadega: Leedulased on ELi keskmisest rohkem mures maailma riikide vaheliste suhete katkemise järele tulenevate kasvavate poliitiliste pingetepärast (33% vs. 18%). Paneelarutelu järeldused vajaduse kohta ambitsioonikama Hiina-poliitika järele kattuvad samuti eespool nimetatud seisukohaga ELi tasandi otsustusprotsessi ja ELi ühise kaitsepoliitika kasuks. Teisest küljest võib paneelarutelul osalejate mure erinevate energiahindade alandamise otsuste pärast olla seotud asjaoluga, et leedulased on inflatsiooni ja hindade tõusu pärast palju rohkem mures kui ELi keskmine (53% vs. 23%). Tundlikkus kasvava inflatsiooni suhtes on tingitud asjaolust, et hinnatõusu kontrollimine näib olevat olulisem kui ELi üldise poliitika või muude poliitiliste eesmärkide väljatöötamine.

Eurobaromeetri andmed näitavad ka huvitavat muutust leedulaste suhtumises rändeküsimusse poliitilisest vaatenurgast. 2020. aasta uuringus nimetas Leedulit rännet ELi keskmisest harvemini ELi tuleviku suurimaks väljakutseks (16 % vs. 27 %); 2021. aasta uuringus pidas 32 % Leedu vastanutest rännet üheks ELi peamiseks probleemiks (võrreldes kogu ELi keskmisega 25 %). Kuigi see perspektiivimuutus võib olla tingitud küsimuse sõnastuse erinevustest, kattub see sellega, mida paneelarutelul osalejad ütlesid aruteludel oma seisukohtade muutumise kohta rändeküsimustes.

Lisaks näitab kodanike paneelarutelu tulemuste võrdlemine Eurobaromeetri andmetega lõhetühelt poolt paneelarutelul osalejate suhteliselt ettevaatliku suhtumise ja teiselt poolt kliimamuutustega seotud probleemide vahel. Kuigi paneelarutelul osalejad julgustasid hindama, kas roheline kokkulepe on liiga ambitsioonikas ega kahjusta Leedu huve, peavad leedulased Eurobaromeetri uuringute kohaselt kliimamuutusi järjekindlalt üheks ELi peamiseks probleemiks. 2020. aasta uuringus pidas 47 % Leedu vastanutest kliimat üheks kõige olulisemaks väljakutseks Euroopa tuleviku jaoks (võrreldes ELi keskmisega 45 %); 2021. aasta uuringus oli see nii 28 % Leedu vastajate puhul (võrreldes kogu ELi keskmisega 25 %). Tuleb rõhutada, et kodanikud, kes osalesid muudel Euroopa tuleviku konverentsi ettevalmistavatel üritustel, viitasid ka kliimapolitikale kui ühele valdkonnale, kus Leedul oleks suurim huvi ELi tugevama sekkumise vastu. Seda lahknevust võib tõenäoliselt selgitada paneelarutelul osalejate hääletuse motivatsiooniga: Kõik, kes hääletasid rohelise kokkuleppe meetmete ümberhindamise soovitusel, pidasid seda teemat nende jaoks isiklikust seisukohast oluliseks. Teisisõnu ei oleks isiklik vastuseis vastuolus järeldusega, et kliimamuutused on ELi poliitika üks olulisemaid väljakutseid.

II F Siseriiklikud paneelarutelud: Madalmaad

Meie visioon Euroopast

Arvamused, ideed ja soovitused

Teemad

- Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek
- Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive
- Euroopa demokraatia
- Digiüleminek
- Haridus, kultuur, noored ja sport

3. detsember 2021

Käesolevdokument on aruande „Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen” ("Meie visioon Euroopast: Arvamused, ideed ja soovitused"), mis avaldati hollandi keeles 3. detsembril 2021 aadressil www.kijkopeuropa.nl. Käesolev tõlge on aruande lihtsustatud versioon, milles originaalesitlust (illustratsioonid ja muud graafilised elemendid) on tõlkimise eesmärgil muudetud.

Meie nägemus...

Aruande kokkuvõte: Kõik soovitud lühidalt

Kodanikega peetud dialoogi „Visioon Euroopast“ kaudu kogusime Madalmaade kodanike arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta. Selle tulemusena esitati Euroopa Liidule esimese viie teema kohta järgmised soovitud.

Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek

On oluline, et EL kaitseks õigusriiki. Samal ajal leiavad hollandlased, et tähelepanu tuleks pöörata Euroopatraditsioonide ja kultuuride mitmekesisusele. ELi-sisene koostöö võib tuua eri vormides palju kasu, kuid see peab andma lisaväärtust kõigile sidusrühmadele. See kehtib ka turvateabe jagamise kohta. Kogu teabe kiire jagamine muudab koostöö ebatõhusaks.

1. Tagada, et kõik tunneksid end vabalt ja turvaliselt
2. Laiendada ELi ainult siis, kui see annab lisaväärtust
3. Peamiselt rahvusvahelise kuritegevuse ja terrorismi vastases võitluses tehtav koostöö

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive

Hollandlased usuvad, et Euroopa majanduse tugevdamiseks on palju võimalusi. Riike ei saa alati omavahel võrrelda. Elukõige peaks maksusüsteem olema õiglasem ja selgem. Euroopas peaksime rohkem keskenduma oma tugevatele külgedele, nagu kvaliteet ja mitmekesisus. ELi riigid saavad teha koostööd ka võrdsete võimaluste tagamiseks Euroopa tööturul.

4. Võttesarvesse sarnasusi ja erinevusi
5. Euroopa tugevate külgede suurem ära kasutamine
6. Õiglase ja selge maksusüsteemi väljatöötamine

7. Tagada, et kõik saaksid osaleda **Euroopa**

demokraatias

Hollandlased ei pea Euroopa Liidu kohta kõike teadma, kuid soovivad suuremat läbipaistvust ja rohkem teavet. Näiteks teiste ELi riikide seisukohtade tundmine võib anda parema ülevaate. Lisaks usuvad Madalmaad, et EL peaks pidama kodanikega dialoogi sagedamini ja eelistatavalt alaliselt. Sellega seoses ei ole oluline mitte ainult erinevate huvidega arvestamine, vaid ka otsuste tegemine praegusest kiiremini.

1. Parema ülevaate andmine Euroopast
2. Uute võimaluste leidmine kodanike pidevaks kuulamiseks
3. Oletehtud otsuste suhtes läbipaistvus ja selgem
4. Selleks, et oleks võimalik kiiremini otsustada keerulisi küsimusi

Digiüleminek

Ühiskond sõltub üha enam internetist ja suured tehnoloogiaettevõtted on üha võimsamad. See teeb hollandlastele sageli muret. Seetõttu on ELi jaoks kasulik töötada välja Euroopa (privaatsuse) eeskirjad ja standardid. Siiski on oluline, et kõik mõistaksid ja kohaldaksid neid eeskirju ja standardeid. Madalmaad eelistavad saadariiklikelt ametiasutustelt toetust ja teavet oma emakeeles.

1. Kiire, turvalise ja stabiilse interneti tagamine kõikjal
2. Selgete eeskirjade ja standardite kehtestamine internetiettevõtetele
3. Eraelu puutumatuse eeskirjade lisamine koos praktilise rakendamise ja selgitustega

Haridus, kultuur, noored ja sport

Välismaal õppivatel noortel peaks olema võimalik õppida vastuvõtvast riigist rohkem kui praegu. Madalama teadmiste tasemega riigid ei tohiks kaotada kõiki oma andeid, vaid peaksid minemavälismaale. Hollandlased usuvad, et sellised küsimused nagu kultuur ja väärkohtlemine peakspigem kuuluma liikmesriikide endi pädevusse. Ja nad peavad väga oluliseks, et neil oleks oma riigikeel. Üldiselt peab Euroopas iga inimene eelkõige tundma end vabalt ja suutma olla ise.

1. Julgustada õpilasi õppima välismaal arukalt
2. Selliste küsimuste nagu kultuur ja sport eelisjärjekorras liikmesriikidele jätmise
3. Tagada, et eurooplased õpiksid üksteist paremini tundma ja austaksid üksteist

Sissejuhatus

Kodanikega peetud dialoog „Visioon Euroopast”, mis toimus 1. septembrist novembri keskpaigani, võimaldas kõigil Madalmaade kodanikel väljendada oma arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta. Madalmaad esitavad Euroopa Liidule (EL) soovitused, mille põhjal dialoog on lõppenud, ning väljendatud ideed ja seisukohad. Käesolevas raportis keskendume esimesele viiele teemale. Ülejäänud nelja teemat käsitletakse järgmises aruandes 2022. aasta alguses. **„Visioon Euroopast”**

Euroopa Liit tahab, et tema kodanikud ütleksid talle, mida nad Euroopast arvavad. Seepärast korraldab EL Euroopa tuleviku konverentsi. Kogu Euroopa Liidu kodanike arvamusi ja ideid võetakse seejärel arvesse Euroopa tuleviku kavades. Konverentsi raames korraldasid Madalmaad riiklikul tasandil kodanikega peetava dialoogi „Visioon Euroopast”.

Dialoog „Visioon Euroopast” algas 1. septembril arvamuste ja ideede veebipõhise kogumisega esinduslikupaneeluuringukaudu. Paneeluuringu esialgsete tulemuste süvendamiseks ja konkreetsete soovituste andmiseks korraldasime veebipõhiseid temaatilisi dialooge. Igaüks, kes soovib osaleda, võib seda teha. Reisisime riiki ka aruteludeks noorte ja teiste (raskesti ligipääsetavate) rühmadega.

Kooliõpilastest, kutsekeskastme õpilastest ja üliõpilastest ministri, põllumajandustootjate ja sisserändajateni

Oktoobris ja novembris toimus kokku kaheksa temaatilist veebidialoogi, keskmiselt 30 dialoogi koosoleku kohta. Korraldasime ka veebipõhise temaatilise dialoogi ja seitsekohapealset temaatilist dialoogi Madalmaade kodanike eri rühmadega. Meil oli Schiedami türgi kogukonnagadialoog ja meid kutsusid Zoetermeeris asuva Piëzo fondi vabatahtlikud. Viimasel korral oli dialoogi lõpus kohal ka välisminister Ben Knapen. Minister arutas osalejatega dialoogi ja Euroopa tuleviku kohta väljendatud seisukohti. Lisaks korraldasime kuus kohtumist erinevate noorterühmadega. Näiteks võeti meid vastu Helmondi keskkoolis, Doetinchemi kutsekeskkoolis ja Leideni ülikoolis.

„Olen alati väljendanud oma arvamust kohaliku ees. Sellepärast ma arvasingi, et peaksin osalema.

Temaatilises dialoogis osaleja

Viimastel kuudel kogutud ideede ja arvamuste põhjal oleme koostanud rea soovitusi, mida Madalmaade kodanikud Euroopa Liidule esitavad. Madalmaade Citoyensi arutelude käigus toimus huvitav arvamuste vahetus ja esitati uuenduslikke ideid. Ettepanekuid tehti ka paneelarutelu ja avaliku uurimise kaudu. Mõned neist ideedest on lisatud käesolevasse raportisse. Käesoleva aruande sisu on seega Madalmaade hääli: Meie nägemus Euroopast.

Kuna Euroopa riikide ja kodanike arvamused on erinevad, ei ole me loomulikult ühel meelel ka Madalmaades. Need eriarvamused on väga väärtuslikud: Need on demokraatia oluline tunnusjoon. Soovitused põhinevad ideedel ja arvamustel, mida uuringus „Vision of Europe” osalejad kõige sagedamini väljendasid. Samuti kirjeldame muresid, ideid ja tundeid, mis võivad olla vähem levinud, kuid on pälvinud meie tähelepanu dialoogide ja veebiküsitluse käigus.

„Tore oli rääkida väikestes rühmades toetajate ja vastastega. See on väga erinev sellest, kuidas arutelud sotsiaalmeedias tavaliselt toimuvad.“

Temaatilises dialoogis osaleja

Euroopa tuleviku konverentsi jaoks määrati kindlaks üheksa teemat. Need teemad on ka Madalmaade kodanikega peetava Euroopavisiooni teemalise dialoogikeskmes. Oktoobris avaldasime vahearande, milles anti esialgne ülevaade paneeluuringu tulemustest ja lisaküsimustest. Teises aruandes esitame arvamused, ideed ja soovitused esimese viie teema kohta, pidades silmas detsembris toimuvat Euroopa tuleviku konverentsi täiskogu istungit. Järgmine aruanne, mis hõlmab ülejäänud nelja teemat, avaldatakse jaanuari keskel.

Käesolev aruanne – detsember 2021

- Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek
- Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive
- Euroopa demokraatia
- Digiüleminek
- Haridus, kultuur, noored ja sport

Järgmine aruanne – jaanuar 2022

- Kliimamuutused ja keskkond
- Ränne
- Tervishoid
- EL maailmas

Järgmised sammud

• Euroopa tuleviku konverents koondab kõigi ELi kodanike ideid, arvamusi ja soovitusi. Kohtumistel ei keskenduta mitte ainult kõigi CitoYeniga riiklikul tasandil peetud dialoogide tulemustele, vaid ka konverentsiraames käivitatud muude algatuste tulemustele. Näiteks korraldatakse ka Euroopa kodanike paneelarutelusid ja kõigil ELi kodanikel (seega ka Madalmaade kodanikel) on juurdepääs Euroopa digiplatvormile.

„On hea, et EL selle algatuse ette võtab. Loodan, et tulemusi võetakse tõesti arvesse.“

Temaatilises dialoogis osaleja

- Konverents lõpeb 2022. aasta kevadel. Seejärel koostavad Madalmaad lõpparuande kodanikega peetava dialoogi kohta: käesoleva aruande ja sellele järgneva aruande kokkuvõte (sealhulgas muud teemad). Konverentsi lõpusesitatakse konverentsi eesistujale järgmised soovitused: Euroopa Parlamendi president, Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni president. Nad lubasid uurida võimalusi soovituste rakendamiseks. Madalmaade valitsuse jaoks on tulemustel ka väärtuslik panus Madalmaade Euroopa poliitika kujundamisse.
- Kokkuvõtteks võib öelda, et 2022. aasta kevadeni kestav protsess korraldatakse järgmiselt:

*Chronoloogia***Visioon Euroopast**

1. sept.	12. oktoober	22.–23. oktoober	15. november	17.–18. detsember	21.–22. jaanuar	24. aprill		
Ideede kogumine veebis								
	Temaatilised dialoogid							
		Vahetulemused (vahearuanne)		Vahearuanne „Majandus“ ja „Demokraatia“	Vahearuanne „Kliima“ ja „EL maailmas“	Lõpparuanne „Meie visioon Euroopast“		
		↓		↓	↓	↓		
		Konverentsi koosolek		Konverentsi koosolek	Konverentsi koosolek	Konverentsi lõpetamine	→	Soovitused eesistujatele • Euroopa Parlament • Euroopa Komisjon • Ministrite Nõukogu
				^	^	^		
Rohkem arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta:								
Kodanikega peetavad dialoogid			Euroopa kodanike paneelarutelud		Euroopa digiplatvorm (ka Madalmaade kodanikele)			

Selgitused lugemise lihtsustamiseks

Käesolevas aruandes uurisime viit teemat. Iga teema kohta oleme järjest loetlenud:

soovitused, mis põhinevad kodanikega peetava dialoogi kõigil suundadel;

ülevaadetemaatiliste dialoogide käigus (veebis ja füüsilise kohalolekuga) vahetatud arvamustest, ideedest ja arvamustest ning veebiküsitluse tulemusel tehtud ettepanekutest sõnades ja piltides.

Uuringus kasutatud meetoodika kirjeldus on esitatud käesoleva aruande lõpus.

Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek

EL jälgib õigusriigi põhimõtte järgimist kõigis ELi liikmesriikides ja püüab vähendada ebavõrdsust ELis. Samuti soovib EL kaitsta kõiki eurooplasi terrorismi ja kuritegevuse eest. Selle saavutamiseks kehtestab EL meetmed ja eeskirjad ning ELi liikmesriigid teevad tihedat koostööd.

Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused – meie visioon julgeolekust ja õigusriigist

6,8% hollandlastest usub, et julgeolek ja õigusriik on olulised küsimused ning et EL peabselles valdkonnas sekkuma.

1. Tagada, et kõik tunneksid end vabalt ja turvaliselt

78 % Madalmaade elanikest usub, et ELi jaoks on oluline kaitsta õigusriiki ning meiepõhiõigusi ja -vabadusi. Samuti peame oluliseks tarbijate õiguste kaitset: Valdav enamik kodanikke usub, et on hea, et EL kohustab tootjaid lisama kõikides riikides märgistusele sama teabe. Paljud hollandlased usuvad siiski, et EL peab pöörama tähelepanu (valitsemise) traditsioonide ja kultuuride erinevustele Euroopas. See on osaliselt tingitud sellest, et vastasel juhul oleks raske teha tõhusat koostööd. Meie arvates on eriti oluline, et kõik Euroopas tunneksid end vabalt ja turvaliselt. See hõlmab katust pea kohal, aga ka haridust ja hooldust. Ja see on ka teada, et tooted, mis on Euroopa kauplustes on

Alati ohutu.

2. Laiendada ELi ainult siis, kui see annab lisaväärtust

44% Madalmaade elanikestei arva, et EL peaks laienema rohkematesse riikidesse. 25% pooldab laienemist. Näeme, et praeguste liikmesriikide vahel on juba praegu palju arutelusid. Paljud hollandlased usuvad, et me peame kõigepealt sellele küsimusele keskenduma. Ja kui liiduga ühinevad uued riigid, peavad nad tõesti suutma meie tingimusi täita. Täna ja tulevikus. Paljud hollandlased usuvad, et ka praegused liikmesriigid peaksid nägemalaienemise lisaväärtust. Samuti usume, et on ka teisi võimalusi teha julgeoleku ja stabiilsuse nimel riiginakoostööd. Näiteks oleme mõnikord mures Venemaa mõju pärast ELi idapiiril asuvatele riikidele. On oluline, et EL pööraks sellele tähelepanu.

„Laienemine ei peaks keskenduma kuludele ja tuludele, vaid stabiilsuse visioonile.”

3. Eelkoostöö rahvusvahelise kuritegevuse ja terrorismi vastases võitluses

68% Madalmaade elanikest arvab, et ELi riikide julgeolekuteenistused peaksid omateavet jagama. Usumesiiski, et on oluline, et riigid saaksid ka edaspidi osaliselt ise otsustada, millist teavet nad soovivad anda või mitte. Kogu teabe kiire jagamine muudab koostöö ebatõhusaks. Ja EL on täna nii suur, et me peame jätkuvalt kriitiliselt uurima, kuhu tundlik teave saabub või tõenäoliselt saabub. Soovime jätkuvalt olla kindlad, et meie privaatsus on kaitstud. Usume, et eelkõige on mõttekas teha koostööd võitluses selliste raskete rahvusvaheliste kuritegude vastu nagu küberkuritegevus, uimastikaubandus ja terrorism.

Kui te põletate Hollandis kord punase tule, pole tõestimingit põhjust, miks see Hispaanias teada oleks.

Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal

„Kui sanktsioneerite riiki, mis ei järgi eeskirju, on selle riigi vaeseimad inimesed esimesed ohvrid. Sellepärast ma arvan, et parem on rääkida kui karistada.

„Esiteks peame tagama stabiilsuse praeguses klubis. Ja alles siis mõelge laienemisele.”

„Peame kriitiliselt analüüsima ka oma õigusriiki. Kindlasti on ka üks või teine viga.

IDEA: „Kehtestada ranged eetikanormid poliitikutele kogu Euroopas, etvältida nende liigset mõjutamist.”

IDEA: „Politsei ja kohtusüsteemi vahelise koostöö tugevdamine ELi riikides”.

Doetinchemikutsekeskkool: „Need, kes soovivad olla ELi liikmed, peavad järgima eeskirju”

Doetinchemi Graafschapi kolledžis arutasid umbes 20 õendusüliõpilast, mida nad pidasid ELi suurimateks eelisteks: vabaturg, euro kui ühisrahaning asjaolu, et Euroopas on lihtne asuda elama ja töötada teistes ELi riikides. „Ja asjaolu, et ELi riigid saavad üksteist vastastikku toetada. Liit on jõud,“ ütles üks kohalviibivatest õpilastest. Viidati ka eeskirjade importance-le. Kui riigid neid ei austa, on sageli raske neid karmilthüljata. Õpilaste sõnul võib olla kasulik, kui see muutub veidi lihtsamaks. Üks neist mainis ka hoiatavat mõju. „Kui kehtestate ranged sanktsioonid, näevad teised riigid, mis võib juhtuda, kui te eeskirju ei järgi.“

Hindustanis Surinamist Utrechtini: „Mõnikord puudub usaldus õigusriigi vastu“

Asha Foundation on Hindustani vabatahtlike organisatsioon Surinamist Utrechtis vallas. Eelkõige arutasid temaatilises dialoogisosalejad kodanike õiguste tähtsust: õigus katuselepeakohal, aga ka näiteks õigusmittediskrimineerimisele. Vabatahtlike sõnul peavad olema olemas eeskirjad, mis kaitsevad neid õigusi Euroopa kodanike jaoks. Alati ei ole selge, mida praegu Madalmaades reguleeritakse ja mida Euroopa tasandil reguleeritakse. Seetõttu on mõnikord raske avaliku sektori asutusi usaldada. Eriti seetõttu, et riigiasutustes esineb mõnikord häireid. "Võite öelda, et ametivõimud peavad mind kaitsma, kuid mõnikord õnnestub neil külvata pagai, nagu juhtus toetuse juhtumiga," ütles üks osalejatest. "EL peaks tagama, et reeglitest ka tegelikult kinni peetakse," ütles üks teine osaleja.

Tugevam majandus, sotsiaalne õiglus ja tööhõive

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad on Euroopa majanduse selgroog. Seetõttu soovib EL, et ELi liikmesriigid teeksid koostööd taastekavade koostamisel, et väljuda COVID-19 kriisist majanduslikult tugevamana. Pikas perspektiivis on ELi eesmärk muuta Euroopa majandus tervemaks, keskkonnahoidlikumaks ja digitaalsemaks. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused – meie nägemus majandusest ja tööhõivest

61% hollandlastest usub, et majandus ja tööhõive on olulised küsimused ning et EL peabselles valdkonnas sekkuma.

1. Võttes arvesse sarnasusi ja erinevusi

71 % hollandlastest usub, et EL peaks tagama, et ettevõtted teevad Euroopa majanduse tugevdamiseks rohkem koostööd. Vaid väike osa neist arvab siiski, et EL peab ettevõtjatele rohkem raha maksma. Eelkõige usume, et koostöö saab olla tõhusam. Täna näeme, et erinevad ettevõtted investeerivad samasse uude tehnoloogiasse, mõnikord isegi riiklikest vahenditest. Kui meil oleks Euroopa nägemus majandusest, saaksime seda raha tõhusamalt kasutada. Seejuures tuleks siiski jätkuvalt pöörata erilist tähelepanu riikide vahelistele erinevustele.

„Madalmaade põllumajandussektor on nii kaasaegne. Alati ei ole võimalik seda teiste riikidega võrrelda.“

2. Euroopa tugevate külgede suurem ärakasutamine

Hollandlased usuvad, et Euroopa majanduse tugevdamiseks on palju võimalusi, kuid tuleb teha valikuid. Seepärast usume, et EL peaks keskenduma oma tugevatele külgedele. Näiteks leiame, et Euroopa on hea sellised valdkonnad nagu digiüleminek, kestlikkus ja taristu. Ja mis on ehk olulisem: Me seisame kvaliteedi ja mitmekesisuse eest. Just meie kontinendi mitmekesisus koos erinevate arvamuste ja ideedega on see, mida peame majandusliku eelisena palju rohkem ära kasutama. Just see võib tuua Euroopa esile näiteks Hiina majandusest.

3. Õiglase ja selge maksusüsteemi väljatöötamine

82 % hollandlastest usub, et ELi riigid peavad ühiselt tagama, et kõik ELi ettevõtted maksavad õiglaseid makse. See hõlmab väga suuri ettevõtteid. Tänapäeval kolivad nad mõnikord teistesse riikidesse lihtsal põhjusel, et nad maksavad seal vähem makse. EL peaks selle nähtuse vastu võitlema, näiteks kehtestades kõigile riikidele miinimummäära. Teisest küljest usume, et maksustamine on pädevus, mis kuulub riikidele, kellel on oma eesmärgid ja kontekst. Leiame, et maksustamine on üldiselt keeruline küsimus. Just sel põhjusel sooviksime paremat maksusüsteemi, mis oleks õiglane ja selge kõigile Euroopas.

„Kurgid peavad olema kõikjal ühesuguse kujuga, kuid maksueeskirjad on erinevad. See on pöörane, kas pole?“

4. Tagada, et kõik saaksid osaleda

71 % Madalmaade elanikest arvab, et EL peaks aitama suurendada tööhõivet. Sellega seoses leiame, et erilist tähelepanu tuleks pöörata teatavatele rühmadele, nagu noored ja tööturult eemale jäänud inimesed. Seda saab teha ettevõtetele mõeldud eeskirjade või toetuste kaudu, aga ka tööandjate ja töötajate eritoetusepakkumise kaudu. Mõtleme näiteks teadlikkuse suurendamise meetmetele või väga praktilistele küsimustele. On võimalik, et mõnel juhul saab sellist toetust tõhusamalt korraldada ELi tasandil ja et mõnel juhul on see pigem liikmesriikide endi ülesanne. ELi riigid peaksid lõppkokkuvõttes tegema koostööd, et tagada võrdsed võimalused Euroopa tööturul.

Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal

„Kiirendada automatiseerimist Euroopas, et praegu Hiinast pärit kaupu hakataks taas siin tootma.“

Võtke revolutsioon bitcoins ja muud cryptocurrencies tõsiselt. Neid, kes on sellest huvitatud, koheldakse maksudest kõrvalehoidjatena, samas kui seda tüüpi plokiahela tehnoloogia on tulevik.

„Osanikud ei ole Euroopa majanduses ainsad osalejad. Ilma töötajateta ei ole miski võimalik.“ "Euroopa peab puuetega inimeste heaks rohkem ära tegema. Nüüd on neil liiga raske leida sobivat tööd.“

Paljud Euroopa eeskirjad on keerulised ja muutuvad korrapäraselt. Seetõttu on ettevõtetele keeruline uuendusi teha.“

„Minu ettevõttes toimuvate ümberkujundustööde korral oleks mu kohalik töövõtja võinud olla pikka aega tööl. Aga kõigepealt pidin ma välja kuulutama Euroopa pakkumismenetluse. See on häbiväärne.“

Veebipõhises dialoogis osalejad: „Mõtleme koos suurest ärist“

Ühe temaatilise veebidialoogi käigus tekkis arutelu suurettevõtetekasvava jõu üle. Mõned osalejad sooviksid, EL võtaks selles suhtes jõulisemaid meetmeid. Tõepoolest, mõned äriühingud teenivad mõnikord märkimisväärset kasumit, millelt nad maksavad tänu keerukatele äriühingutele vähe makse. Teised osalejad kutsusid üles vaatama asju omaansambelis: Nendes ettevõtetes on kõrgetööhõive tase ja need toovad kasu riigi majandusele. "Me ei tohi neid minema ajada," ütles üks. Üks osalejaleidis, et igal juhul on oluline, et ELi liikmesriigid arutaksid seda küsimust koos. „Suured ettevõtted saavad praegu riikide vahel konkureerida. Seepärast peame olema ühtsemad kui EL.“

Põllumajandustootjad, kes võtavad arvesse loodust: Eesmärkide seadmine kvootide asemel

BoerenNatuur on põllumajanduskontsernide ühendus. Väike rühm liikmeid arutas muu hulgas põllumajandustootjaid käsitlevaid ELi eeskirju. Ühest küljest usuvad nad, et EL toob palju positiivseid asju, näiteks ekspordi lihtsus teistesse riikidesse. Teisest küljest leiavad nad, et poliitika võiks sageli olla veelgi selgesõnalisem. "Kuid kõik töötavad üha enam samas suunas," ütles keegi. Eelkõige on veel arenguruumimenetlustes: sageli on need endiselt väga administratiivsed ja aeganõudvad. Ühe osaleja arvates ei tohiks eeskirjad olla liiga üksikasjalikud. „Eelistada selgeid eesmärke, nt puhast vett. Siis saame ise otsustada tühimiku laiuse üle.“

Euroopa demokraatia

EL julgustabeurooplasi hääletama ning soovib neid kaasata kaEuroopaotsuste tegemisse ja poliitikasse väljaspool valimisperioodi. EL teeb ka algatusi demokraatia tugevdamiseks, näiteks töötades välja tegevuskava, milles keskendutakse vabadele ja õiglastele valimistele ning ajakirjandusvabadusele. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused – meie visioon Euroopa demokraatiast

60 % hollandlastest usub, et Euroopa demokraatia on oluline küsimus ja et EL peabselles valdkonnas sekkuma.

1. Parema ülevaate andmine Euroopast

Hollandlasedmäärgivad, et Euroopa ilmub meedias sageli kriisi korral. Teisest küljest on meilvähe teavet igapäevaste otsuste kohta. Kodanikena ei pea me kõike teadma, kuid hea arvamuse kujundamiseks oleks hea omada paremat ülevaadet. Näiteks oleks huvitav sagedamini kuulda teiste riikide seisukohti ELi kohta. Meedial ja haridusel võib selles olla oluline roll. Meedial peab olema võimalus teha ise oma valikuid. Sest hollandlased leiavad, et ajakirjandusvabadus onmeie demokraatias väga oluline.

„Enamik kordi kuuleme EList ainult kriisi korral. Just sel põhjusel on tunded Euroopa suhtes endiselt negatiivsed.“

2. Uute võimaluste leidmine kodanike pidevaks kuulamiseks

51% Madalmaade elanikest arvab, et EL ei ole ühiskonnas toimuvast piisavalt teadlik. Selle parandamiseks peaks EL suhtlema kodanikega sagedamini ja eelistatavalt alaliselt. Seetõttu peavad paljud hollandlased Euroopatuleviku konverentsi heaks algatuseks. Referendumid võivad olla ka väärtuslik vahend, kuid hollandlastel on selles küsimuses erinevad seisukohad. Mõne teema puhul on mõnikord vaja ka eriteadmisi. Igal juhul ei tohiks kodanikega suhtlemine olla pelgalt formaalsus. Peame oluliseks, et meid võetaks tõsiselt.

3. Ole tehtud otsuste suhtes läbipaistvam ja selgem

Hollandlased peavad Euroopatmõnikord üsna keeruliseks. Kõigil ei ole b-ase kohta ühesuguseidteadmisi. EL peab rohkem pingutama. Soovime, et EL muutuks läbipaistvamaks ja et selleajakohastamine oleks lihtsam. Sellega seoses on oma osaka Madalmaade ametiasutustel. Paljud hollandlased on huvitatudEuroopa otsustest, kuid tunnevad, et ametlikke kanaleid on liiga raske leida või need on liiga keerulised. Lisaks on igaühel erinevad huvid ja vajadused. Seetõttu peaksime saama valida teemad, mille kohta soovime rohkem teada saada. Noored on Euroopast sageli huvitatud, kuid nad näevad selle kohta vähe teavet näiteks oma sotsiaalvõrgustikes.

„Ungaris puhkusel olles näginuueemetsaistandiku lähedal suurt silti, kus oli kirjas: "EL tegi sellise istutamise võimalikuks." Kuigi olen Euroopa suhtes skeptiline,tundsin siiski uhkust.“

4. Võimaldab keerulisi probleeme kiiremini lahendada

Madalmaadel on raske mõista, kuidas Euroopa demokraatia toimib, kuid neile tundub, et otsuste tegemine ELis on sageli väga aeglane. Euroopa Parlamendi valimistel näeme riikide erakondade liite. Euroopa huvidega tegelemiseks võib olla ka muid viise. Umbes kolmandik Hollandi elanikest usub, et Euroopa Parlamendi valimistel peaks olema võimalik hääletada väliskandidaatide poolt. Peaaegu võrdne arv kodanikke usub, et see ei tohiks olla võimalik. Kõige olulisem on see, et erinevaid kaalul olevaid huve võetaks piisavalt arvesse. Ja samal ajal, et keerulisi küsimusi on võimalik lahendada kiiremini kui praegu.

„Valimistel tahaksin olla võimeline end kellegagi samastama ja teadma,mille eest ta seisab. See ei pea olema kaasmaalane.“

Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal

„Eemaldada riikide vetoõigus. Enamus peab otsustama.”

„Oluliste otsuste tegemiseks luua kodanike fookusrühmad, võib-ollaisegi (pool)kohustuslikul alusel, nagu seda tehakse žüriide puhul Ameerika Ühendriikides.”

„Tagada, et ELi poliitikud ja ametnikud reisiks korrapäraselt sisemaale” ning et nad ei jääks oma Brüsseli mulli täielikult varju.”

IDEA: „Tegelikult peaksid teleuudised pühendama igas oma väljaandes mõne minuti Euroopale. Või me võiksime välja anda Euroopale pühendatud päeva- või nädalalehe.

IDEA: „Euroopa poliitikutel võib olla vaja telesaadetes sagedamini osaleda.”

„Noorena ei lugenud ma Euroopa kohta peaaegu mitte midagi. Soovin siiski rohkem teada saada, kuid ei pea teabe saamiseks liiga palju pingutama.

Coalitie-Y noored liikmed Utrechtis: arutelu rahvahääletuste kasutamise üle

Erinevate noorteorganisatsioonide koostööorganisatsiooni Coalitie-Y liikmed pidasid elava arutelu rahvahääletustekasutamise üle. Vastased mainisid ohtu, et arutelud toimuvad seal, kus kõik on must või valge, samas kui teemad on sageli palju keerulisemad. Üks osalejatest märkis veel: „Võime hääletada ELi poolt ja kandideerida. Referendumid tegelikult õõnestavad seda põhimõtet.” Referendumite toetajad ütlesid, et poliitikakujundajatele on kasulik teada, mida kodanikud konkreetsest teemast arvavad: see võib olla abiks suuniste andmisel. Referendumid võiksid samuti aidata suurendada üldsuse üldist teadlikkust EList: millised on päevakorras olevad teemad ja millised valikud tuleb teha.

Sotsiaalvaldkonna vabatahtlikud: „Riikide vahel on vaja paremat vastastikust mõistmist.”

Zoetermeeris asuv Piëzofond koosneb vabatahtlikest, kes tegutsevad sotsiaalse osaluse valdkonnas mitmel viisil. Teemaatilises dialoogis osalejad väljendasid muret suureneva lõhe pärast, mida nad Euroopaskogevad. Need on näiteks seisukohad, mida p ays LGBTIQ kogukonna kohta omab. Kui riigid ei mõista omakonkreetsed seisukohti, on raske koostööd teha. "See on põhjus, miks on oluline õppida olema paremini tuntud," ütles üks osaleja. „Täname lihtsalt ei tea, mida inimesed teistes riikides mõtleavad. Me ei mõista piisavalt oma riikide kultuuri ja konteksti. Siiski on oluline, kui tahame koos häid otsuseid teha.”

Digiüleminek

Virtuaalmaailmason internetiühenduse, turvalisuse ja elukaitse nõuded üha kõrgemad. EL tunneb end selles suhtes vastutavana ja on pühendunud selle tagamisele, et kedagi ei jäetaks digitaalühiskonnas kõrvale. Lisaks investeerib EL ühiskondlike probleemide digilahendustesse. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused - meie virtuaalne maailmavaade

45% Neerlandais' elanikest usub, et virtuaalmaailm on oluline teema ja et EL peabselles valdkonnas sekkuma.

1. Kiire, turvalise ja stabiilse interneti tagamine kõikjal

61% Madalmaade elanikest usub, et EL peaks tagama kõigile Euroopas juurdepääsukiirele ja turvalisele internetile. Me kõik näeme, et internet mängib meie elus üha olulisemat rolli. Meie lapsed on sündinud digitaalse haridusega. Ja suhtlemine liigub üha enam Internetisruunas nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil. Me oleme mõnikord mures suure sõltuvuse pärast internetist. Seetõttu usuvad paljud hollandlased, et ELil on kõige paremad võimalused talle rahalisi vahendeid eraldada, tingimusel et neid kasutatakse tõhusalt. Kaitse internetikuritegevuse eest on meie arvates kõige olulisem küsimus, millega tuleb Euroopa tasandil tegeleda. Siiski tuleks tähelepanu pöörata ka internetikuritegevuse vastasele võitlusele riiklikul tasandil.

„Idee küberrünnakust meieveekaitseüsteemi vastu muudab mind haavatavaks.“

2. Selgete eeskirjade ja standardite kehtestamine internetiettevõtetele

75 % Madalmaade elanikest usub, et EL peaks tagama, et internetioste saab tehakõrgis ELi riikides samal turvalisuse tasemel. Me kõik ostame üha enam välismaalt ja jagame sel viisil tundlikke isikuandmeid. Mõnikord tundub see ohtlik. On raske kindlaks teha, millised veebisaidid on usaldusväärsed. On hea, et EL töötab välja Euroopa eraelu puutumatuse eeskirju ja standardeid, millest kõik aru saavad. Suurte internetiettevõtete võim on ka meie jaoks regulaarne mureallikas. Usume, et meie kohustus on olla oma andmete kasutamisel ettevaatlik. Kuid me usume ka, et EL saab selles oma osa mängida. ELi riigid peavad tegema koostööd tagamaks, et sellistel ettevõtetel nagu Google ja Facebook ei oleks liiga palju võimu.

Nähes ülemaailmset tegijat nagu Facebook, olememe väikese riigina suhteliselt vaesed.

3. Eraelu puutumatuse eeskirjade lisamine koos praktilise rakendamise ja selgitustega

Isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR) kehtestamisega teavad hollandlased, et kõik palgafondid peavad vastama samadele eraelu puutumatuse seadustele ja määrustele. Kinnitame teile, et sellele on hea loota, sest privaatsuse kaitse onoluline küsimus. Mõned hollandlased leiavad alati, et eraelu puutumatuse kaitse eeskirjad on mõnikord liialdatud või ebaloogilised. Lisaks võivad need õigusaktid luua ettevõtjatele palju tööd. Seetõttu leiame, et rohkem tähelepanu tuleks pöörata eraelu puutumatust käsitlevate õigusaktide praktilisele rakendamisele: toetus ja teave nii kodanikele kui ka ettevõtjatele. Eelkõige usume, et liikmesriikidel on oma roll. Privaatsusküsimusi või -küsimusi saavad kõige paremini lahendada meie riigi ametiasutused meie oma keeles.

Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal

IDEA: „Kehtestada programmeerijatele ja ettevõtetele rangemad kriteeriumid, keelatesohtlikud programmeerimiskeeled.”

„Paku tasuta Euroopa viirusetõrjetarkvara, et luua Euroopa tulemüür.”

„Kui ma ületan Saksamaa piiri, ei ole mul äkitselt enam mobiiltelefonis võrku. Aga sedaei tohiks enam juhtuda, ega ju?

Oma iPhone'iga saame jälgida kõiki oma liikumisi. Meil on ka oma osa vastutusest.

„Ei ole otstarbekas täitaigas riigis erinevat tüüpi privaatsusvormi.”

IDEA: „Tuleks luua Euroopa küberpolitsei. See on selgelt midagi ELi jaoks.”

Veebipõhises dialoogis osalejad: „Kvaliteetne internetiühenduskõikjal on ka meie enda huvides”

Ühetemaatilise veebidialoogi käigus sündis huvitav arutelu ELi rolli ülevirtuel maailmas. Kõikliikmesriigid nõustasid, et hea internetiühenduse olemasolu kogu Euroopason oluline. Kuid kas sellega tegelemine on ELi ülesanne? Mitu osalejat märkis, et see on ülesanne, mille eest vastutavad peamiselt üksikud liikmesriigid. Üks teine osaleja rõhutas, et stabiilne ja kvaliteetne internet välismaal on kasulik ka Madalmaadele: „Me teenime teiste ELi riikidega toimuvast kaubandusest miljardeid. Seetõttu on meie huvides, et need riigid toimiksid hästi.”

Helmondi õpilased: „Samasugused eeskirjad ja karistused küberkurjategijatele”

Helmondisasuvas Knippenbergi kolledžis arutasid 15- ja 16-aastased õpilased Interneti-kuritegevuse probleemi. Nad kuulevad sellest regulaarselt uudistes. Näiteks kui ettevõttes on toimunud andmete leke. Või kui selline riik nagu Venemaa või Hiina üritab andmeid varastada. Kuna küberkurjategijad töötavad sageli piiriüleselt, on Euroopa riikidel mõistlik teha koostööd. Sellega seoses kaaluvad nad eeskirjade väljatöötamist, aga ka sanktsioonide määramist. „Kui Venemaa küberpiraadid püüavad meie riiki sisse murda, peab EL võtma jõulisi meetmeid nende ennetamiseks.”

Haridus, kultuur, noored ja sport

ELi riigid vastutavad otseselt hariduse, kultuuri, noorte ja spordi eest. EL saab ja toetab neid selles valdkonnas, näiteks edendades kvaliteetset haridust, mitmekeelsust, kultuuripärandi kaitset ning toetades kultuuri- ja spordisektorit. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused - Meie visioon haridusest, kultuurist, noortest ja spordist

45 % hollandlastest usub, et haridus on oluline teema ja et EL peab selles valdkonnas sekkuma. Noorte, kultuuri ja spordi puhul on see näitaja vastavalt 39 %, 23 % ja 19 %.

1. Julgustada õpilasi õppima välismaal arukalt

Paljud hollandlased usuvad, et välismaal õppimisel on noortele positiivne mõju. See aitab kaasaisiklikule arengule. Lisaks võib välismaal õppimine aidata eurooplastel üksteist paremini mõista. Samuti võib see aidata kaasa paremale integratsioonile. Seetõttu peavad paljud hollandlased positiivseks, et on olemas Erasmus programm, mis julgustab välismaal õppima. Kuid me usume ka, et EL peaks seda küsimust jätkuvalt kriitiliselt käsitlema. Praktikas näiteks tundub, et välisüliõpilased jäävad enamasti omavahel ja ei saa alati palju teada riigi kohta, kus nad asuvad. Samuti peab EL vältima seda, et madalama teadmiste tasemega riigid ei lõpetaks oma tegevust, sest kõik andekad inimesed lähevad välismaale õppima.

„Töötada välja ka kutsekeskharidusevahetusprogrammid.”

2. Selliste küsimuste nagu kultuur ja sport eelisjärjekorras liikmesriikidele jätmise

58% hollandlastest usub, et EL peaks Euroopa kultuuripärandit paremini kaitsma. Me mõtleme näiteks Kreekatemplitele. Teisest küljest leiame, et kohalik kultuur on eelkõige riikide endi vastutus. Sama kehtib näiteks kuritarvitamise kohta spordis. Peame seda oluliseks küsimuseks, kuid mitte ELi põhiülesandeks. Euroopa peab tingimata seadma prioriteedid ja muude küsimuste jaoks on vaja märkimisväärsed rahalisi vahendeid. Mõnikord saame anda rahalise panuse, kuid mõnikord saame teha koostööd ka muul viisil, näiteks vahetades teadmisi ja ideid.

„Kultuurikaitsmine on riikide endi ülesanne. Kuid kui ülemaailmne pärand jäetakse tähelepanuta, siis arvan, et EL peab sekkuma.”

3. Tagada, et eurooplased õpiksid üksteist paremini tundma ja austaksid üksteist

Hollandiinimestele meeldib, kui teised eurooplased räägivad head inglise keelt. See lihtsustab olukorda, kui oleme välismaal. Samuti siis, kui tahame näiteks suhelda võõrtöötajatega Madalmaades. Samal ajal peavad paljud hollandlased väga oluliseks, et me jätkaksime oma keele rääkimist ja väärtustamist. Seetõttu soovime, et austataks ka teisi Euroopa-siseseid erinevusi. Kas see on kultuur, haridus või sport, iga inimene peab tundma end vabalt ja suutma olla ise. Erinevused võivad mõnikord põhjustada pingeid, kuid need teevad ka Euroopa maailmajao rikkaks. Paljud hollandlased usuvad seetõttu, et riikidele tuleks anda aega oma harjumuste ja ideedega tutvumiseks.

„Minu jaoks on EL nagu sõprade rühm. Me austame oma erinevusi ja ma võin paluda abi, kui ma seda vajan.”

Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal

IDEA: „Lisaks kohalikule õppekavale tuleks kõigil haridustasemetel kasutusele võtta ühine Euroopa õppekava.”

IDEA: Lisaks kultuuripealinnale peaksite igal aastal valima ka haridus-, noorte- ja spordivaldkonna pealinna (või riigi).

„ELis ühendab meid just see, et meil kõigil on oma rahvuskultuur. Ja seetõttu ei saa neid koguda ühe kultuuri lipu alla.”

„Negatiivsete asjade esiletõstmise asemel on parem püüda edendada sporti.“

„Ma olen siin integreerunud, maksan makse, kuid ma olen ja jään Ladina-Ameerikaks. Ma armastan oma keelt, muusikat ja toitu. Asi ei ole Euroopas.“

„Me räägime liiga palju Euroopa majandusest. Liiga vähe heaolu.“

Leideni ülikooli üliõpilased: „Keel on oluline, kuid see peab jääma vabaks valikuks“

Leideni ülikoolis vestlesid omavahel ajalootudengid. Nad usuvad, et on oluline, et l'esgens räägiks mitut keelt. Mitme keele oskus on nende arvatessuurepärase isiklikuks arenguksning hea kaubandus- ja poliitilistele suhetele ELis. Nad usuvad siiski, et keeli tuleks pakkuda koolis ja neid ei tohiks muuta kohustuslikuks. Samuti usuvad nad, et teine keel ei pea tingimata olema Euroopa keel. "Kui elate Ida-Euroopas ja otsustate õppida vene keelt, on see teie õigus," ütles üks osalejatest.

SchiedamiTürgi kogukond: "Õiglaste töövõimaluste tagamine kõigile noortele" Schiedamis asuvas Hakderi fondisarutas kohalik Türgi kogukond, kui olulised on õiglaste töövõimalused kõigile. Kõik osalejad nõustusid, et EL peaks kohustama ettevõtteid pakkuma praktika- või töökohti piiratud võimalustega noortele. Nad märkisid, et eelkõige noortel rändajatel on raskusi praktika- või töökoha leidmisega. „Mõnikord ei julge nad isegi perearsti juurde minna, sest kardavad, et peavad visiidi eest ise maksma. Rääkimata julgusest kandideerida praktikale või tööle," ütles üks osalejatest. „Ettevõtted peavad pöörama rohkem tähelepanu ja EL saab neid julgustada seda tegema.“

Uuringus kasutatud metoodika kirjeldus

Visioonitsimine Euroopast koosneb erinevatest omavahel seotud dialoogi vormidest, et koguda Madalmaade kodanike seisukohtjaid Euroopa ja ELi tuleviku kohta. Käesolevas peatükis kirjeldatakse metoodikat, mida kasutatakse tagamaks, et asjaomased dialoogivormid on kooskõlas Euroopa tuleviku konverentsi raames riigisiseste kodanike paneelarutelude suhtes kohaldatavate suunistega.

Cseotud dialoogivormide loomine Kasutatakse järgmisi dialoogivorme:

4. Paneeluuring

Madalmaade elanikkonna representatiivse valimi uuring.

5. Temaatilised põhjalikud veebipõhised dialoogid

Iga kord korraldati Madalmaade elanike rühmaga dialooge, et süvendada esimese vahearuande „Meie visioon Euroopast“ (8.oktoober 2021) järeldusi, andes esimese ülevaate tulemustest ja täiendavatest küsimustest.

6. Dialoogid konkreetsete rühmadega

Kohtumised hollandlastega, kes ei ole harjunud osalema (veebipõhistes) uuringutes ja paneelaruteludes.

7. Dialoogid noortega

Kohtumised, kus keskendutakse noortele kõige olulisematele Euroopa teemadele.

8. Veebipõhine avalik küsitlus: Küsimustik ja "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future)

Paneeluuringu küsimustikku võiksid täita ka kõik Madalmaade kodanikud, sealhulgas need, kes elavad välismaal. Küsimustik oli kättesaadav 1. septembrist 2021 kuni 14. novembrini 2021. Lisaks sai iga hollandlane samal ajavahemikul osaleda 20kinnitusega veebivahendis "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future).

1. Paneeluuring

Madalmaadekodanikega peetav dialoog „Visioon Euroopast“ algas 1. septembrilmitme kodaniku seas korraldatud küsitlusega. Käesolevas küsitluses kasutatud metoodika kirjelduses selgitame lühidalt paneeluuringu ülesehitust ja rakendamist.

Eesmärk ja sihtkogum

Kampaania „Visioon Euroopast“ algas veebipõhise küsimustikuga selle kohta, kuidas Madalmaade elanikud näevad Euroopatulevikku. Küsimustik esitati esinduslikule paneelarutelule ja see on avatud ka kõigile Madalmaadekodanikele (sealhulgas neile, kes elavad välismaal). In outre, iga inimene sai osaleda tegevus "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future) suunas tulevikku), online vahend, mis esitab 20 kinnitust. Paneeluuringu tulemusi kasutati mitmes temaatilises dialoogis, mis korraldati kodanike dialoogiprotsessi „Visioon Euroopast“ järelmeetmena.

Paneeluuringusihtpopulatsioon hõlmab kõiki vähemalt 18-aastaseid Hollandi elanikke, kes olid välitööde alustamise ajal rahvastikuregistrielanikenaregistreeritud. Madalmaade riikliku statistikaameti (Centraal Bureau voor de Statistiek – CBS) andmetel oli 1. jaanuari 2021. aasta seisuga selles sihtrühmas 14 190 874 inimest. 18 aasta alampiir vastab valijate enamusele. Me nimetame seda paneeluuringu populatsiooniks.

Kohapealne töö

Üle 100 000 osalejagapaneeli üle kogu riigi (ISO sertifitseeritud, Research Keurmerk groep, Nederlandse Marktonderzoek Associatie) kasutati "keskmise hollandi" digitaalse pildi saamiseks. Need osalejad registreerusid küsitluspaneelarutelule, et esitada korrapäraselt oma seisukohti mitmesugustel teemadel. Lisaks nende sisemisele motiveeritusele anda oma panus, makstakse neile ka küsimustikele vastamise eest. Mitmed teadusuuringud näitavad, et vastajad, kes saavad küsimustiku täitmise eest hüvitist, ei anna märkimisväärselt erinevaid vastuseid (allikas: Kas uuringustiimulite kasutamine halvendab andmete kvaliteeti?, Cole, J. S., Sarraf, S. A., Wang, X., 2015).

Välitööd algasid 11. augustil 2021 ja lõppesid 19. septembril 2021. Rakendamiseks kasutati ainult ühte andmekogumismeetodit, st internetiküsitlust. Küsitluskomisjoni liikmed said e-kirja isikliku lingiga veebipõhisele küsimustikule. Kahe nädala pärast said paneeldiskussioonis osalejad meeldetuletuse. Osalemiskutsed saadeti partiidenä ja stratifitseeritult (tagades alarühmade võrdse jaotuse) kuni vajaliku arvu vastajateni jõudmiseni.

Proovide võtmine ja jaotamine

Uuringu ülesehitusealuseks on põhimõte, et hea statistilise usaldusväärsusetagamiseks peabuuringus osalemavähemalt 3600 vastajat. Lisaks võimaldab see arv head jaotustpopulatsiooni erinevate üldomadustevahel. Pole olemas ainult ühte tüüpi hollandlast. Seetõttu tagasime eelnevalt, et valim oliteatava arvu näitajate vahel hästi jaotunud. Madalmaad on suhteliselt väike riik, kuid arvamusel võivad piirkonniti erineda. Teemade asetuse ja neile omistatud tähtsuse võib (osaliselt) kindlaks määrata piirkond, kus inimene elab. Näiteks võivad maapiirkondade inimesed mõista sellist teemat nagu julgeolek teisiti kui linnapiirkondades. Madalmaade sotsiaal- ja kultuuriplaneerimise ameti tehtud uuringud näitavad ka, et kõrgema haridustasemega inimesed toetavad ELi sagedamini kui madalama haridustasemega inimesed ning et noored pooldavad ELi sagedamini kui eakad (allikas: Wat willen Nederlanders van de Europese Unie?, Madalmaade sotsiaal- ja kultuuriplaneerimise amet, Haag, 2019).

Seetõttu jaotasime valimirepresentatiivsuse tagamiseks proportsionaalselt järgmised kolm tunnust: 1) elukoht COROPi piirkondade kaudu, 2) vanus ja 3) haridustase. Samuti esitati valimi jaotus vastavalt järgmistele üldistele näitajatele: sugu, päritolu, peamine amet, poliitiline orientatsioon.

OROPCpiirkonnad töötati välja sõlmpunkti põhimõttel (süda, millel on atraktsioon või regional funktsioon), mis põhineb pendelrändajate voogudel. Teatavaid sõlmpunkti põhimõtte rikkumisi on tunnistatud nii, et piirkonnad järgivad provintsiipiire. Pärast kohalike omavalitsuste ümberkorraldamist üle COROPi piirmäärade kohandati jaotust (allikas: Madalmaade riiklik statistikaamet). COROPi piirkondades oleme taganud hea jaotuse vanuserühmade vahel järgmise jaotusega: 18-34 aastat, 35-54 aastat, 55-75 aastat ja üle 75 aasta.

Lõpuks oleme taganud haridustasemete esindusliku jaotuse. Valimis vastab vastajateasendamine kõrgeima haridustaseme jaotusele riigi tasandil, mis on järgmine:

Kõrgeim haridustase

Väike: algharidus, ettevalmistav kutseharidus, üldkeskhariduse / ülikoolieelse hariduse 1.–3. aasta, kutsekeskhariduse 1. tase	32,1 %
Keskmine: teise taseme ülemise astme üldkeskharidus / ülikoolieelne haridus, kutsekeskharidus, 2.–4. tase	44,6 %
suur: kõrgem kutseharidus või ülikooliharidus	22,9 %
Teadmata	0,4 %

Ravivastuse määr

Paneeluuringus osales kokku 4086 inimest. Seega on täidetud 3600 täielikult täidetud küsimustikku.

COROPi piirkondade ja vanuse vastused	18–34 aastat	35–54 aastat	55–75 aastat	üle 75-aastased
--	---------------------	---------------------	---------------------	------------------------

Drenthest põhja pool	11	14	17	5
Drenthe kaguosa	10	12	14	4
Drenthe edelaosa	7	10	11	3
Flevoland	29	33	28	6
Põhja-Friisimaa	20	22	25	8
Kagu-Friisimaa	12	13	14	3
Edela-Friisimaa	8	11	11	4
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
Edela-Gelderland	16	18	20	5
Grand Delfzijl	2	4	5	1
Ida-Groningeni	7	10	12	3
Ülejäänud Groningen	36	26	28	8
Kesk-Limburg	13	17	21	7

Põhja-Limburg	17	20	23	7
Lõuna-Limburg	38	40	52	17
Põhja-Brabanti keskus	34	35	35	11

COROPi piirkondade ja vanuse vastused

18–34 aastat 35–54 aastat 55–75 aastat üle 75-aastased

Kirde-Põhja-Brabant	41	43	51	14
Põhja-Brabanti lääneosa	40	47	49	15
Põhja-Brabanti kaguosa	55	56	58	18
Haarlemi linnastu	13	18	18	7
Alkmaar ja ümbruskond	14	19	19	6
Suur-Amsterdam	116	104	88	23
Gooi ja Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
Põhja-Hollandi punkt	22	27	30	9
Zaani piirkond	11	13	12	3
Põhja-Overijssel	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Edela-Overijssel	10	11	12	3
Utrecht	96	100	89	27
Ülejäänud Zeeland	16	21	23	8
Zeeland Flandria	6	8	9	3
Leideni linnastu ja sibulapiirkond	30	31	31	10
Kategooria:Haagi linnad	63	70	57	18
Delft ja Westland	19	15	15	4
Suur Rijnmond	103	107	99	31

Lõuna-Hollandi idaosa	22	24	25	8
Lõuna-Hollandi kaguosa	24	26	26	9

Vastused haridustasemete kaupa

Väike	1382	34 %
Keskmine	1747	43 %
Kõrge	915	22 %
Teadmata	42	1 %

Usaldusväarsus ja representatiivsus

4086 vastajat võimaldab teha tähelepanekuid kogu andmekogumi kohta, kus kaasusaldusetase on 95 % ja veamäär 1,53 %. Tulemuste usaldusnivoo ja veamäär määrab valimi suurus. Mida suurem on valim, seda usaldusväärsemaid ja täpsemaid tulemusi saab ekstrapoleerida kogu andmekogumile.

Usaldusväarsuse tasemeks on määratud 1 (100 %), millest on lahutatud olulisuse tase. On tavaline, et olulisus on 5%. Seda nimetatakse 95% usaldusnivooks. Teisisõnu, kui uuringut korrata samal viisil ja samadel tingimustel, oleksid tulemused 95% juhtudest identsed.

Täpsus (väljendatud veamäärana) näitab väärtuste vahemikku, milles andmekogumi tegelikväärtus asub. Teisisõnu: milline oleks suurim erinevus stiliseeritud ja kogu populatsioonilt saadavate tulemuste vahel? 1,53 % veamäärtähendab, et tegelik väärtus kogu andmekogumis võib olla valimi väärtusest maksimaalselt 1,53 % suurem või väiksem. Näiteks kui üksikisikute valimi uuring näitab, et 50 % vastanutest peab konkreetset teemat oluliseks, on tegelik osakaal 1,53 % suurem või väiksem kui 50 %, st vahemikus 48,47–51,53 %. Kvantitatiivsetes (statistilistes) uuringutes on üldine ja üldtunnustatud veamäär kuni 5%.

Lisaks usaldusväarsusele on oluline ka valimi representatiivsus. Kuna osalemiskutsed saadeti välja partiidenä ja stratifitseeritud kujul, esindavad tulemused COROPi piirkonna omadusi ja vanuserühmi COROPi piirkondade kaupa. Vastused on representatiivsed ka riiklikul tasandil saavutatud kõrgeima haridustaseme suhtes.

Muud üldomadused

Paneelarutelul osalejatele esitati mitu täiendavat kontekstipõhist küsimust. Nende hulka kuuluvad sugu, positsioon ELi suhtes, päritolu, põhiline tegevusala ja erakond, mille poolt isik valimistel hääletaks.

49% vastanutest on mehed, 50% naised ja 1% eelistab sellele küsimusele mitte vastata.

51% vastanutest arvab, et on hea, et Madalmaad on ELi liige, 13% arvab, et see on halb ja 36% on neutraalsed või neil puudub arvamus.

95% vastanutest on sündinud Madalmaades. 89 % vastanutest teatas, et mõlemad vanemad on sündinud Madalmaades. 5% on sündinud kahele vanemale, kes ise on sündinud välismaal.

Vastajate praegune poliitiline suunitlus

Erakond %

VVD (Vabaduse ja Demokraatia Rahvapartei)	14 %
PVV (Vabaduse Partei)	13 %
SP (Sotsialistlik Partei)	8 %
D66 (demokraadid 66)	6 %
Kristlik-Demokraatlik Apellatsioon (CDA)	6 %
PvdA (Tööpartei)	6 %
Partij voor de Dieren (Loomade partei)	4 %
GroenLinks (rohelistes vasakpoolsed)	4 %
ChristenUnie (Kristlik Liit)	3 %
JA21	3 %
BoerBurgerBeweging (põllumajandustootjate ja kodanike liikumine)	2 %
Demokraatia foorum (Forum for Democracy)	2 %
Stabiilsuse ja kasvu pakt (reformeeritud erakond)	2 %
Volt	2 %
DENK	1 %
Groep Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Fractie Den Haan	0 %
Muud	2 %

Valge hääletus	3 %
Ma eelistan mitte vastata	13 %
Ma ei hääleta	5 %

Milline on teie praegune peamine tegevusala?

Amet	%
Õpilane/üliõpilane	6 %
Osalise tööajaga töötaja	16 %
Täistööajaga töötaja	31 %
Sõltumatu töövõtja	3 %
Koduperenaine	5 %
Tööotsija	2 %
Vabatahtlik	2 %
Töövõimetu	6 %
Pensionile jäänud	27 %
Muud	1 %
Ma eelistan mitte vastata	1 %

Küsimustik

Küsimustikuja käesoleva aruande koostas välisministeeriumipalvetsõltumatu välisorganisatsioon. Küsimustik on modulaarse ülesehitusega ja sisaldab järgmisi küsimuste rühmi, mis on kooskõlas Euroopa tuleviku konverentsi jaoks kindlaks määratud teemadega: Olulised teemad ja Euroopa roll

Kliimamuutused ja keskkond

Tervishoid

Majandus ja tööhõive

Euroopa Liidu roll maailmas

Julgeolek ja õigusriik

Virtuaalmaailm

Euroopa demokraatia

Ränne ja pagulased

Haridus / kultuur / noored / sport

Küsimustiku väljatöötamisel pöörati suurt tähelepanu küsimuste kvaliteedile, usaldusväärsusele jakehtivusele. Seetõttu otsiti küsimuste, kinnituste ja vastusevariantide neutraalset ja mittedirektiivlist sõnastust ning kontrolliti, kas küsimused on sõnastatud arusaadavas keeles (tase B1).

Küsimustiku kvaliteeti kontrolliti silmast silma intervjuude abil sihtrühma kuuluvate osaliste testidega. See võimaldas meil uurida, kuidas eri liiki vastajad küsimusi mõistavad. Kui küsimus tundus esindavat liiga suurt (liiga keerulist) kognitiivset koormust, kohandati seda.

Analüüsimetodid

Uuringus kasutati kahte analüüsimetodit:

Ühemõõtmelised analüüsid

Uuringu muutujate kirjeldamiseks kasutatakse kirjeldavat statistikat. Uuringus kasutatakse sagedusi ja keskmisi näitajaid.

Kahemõõtmelised analüüsid

Kahemõõtmelistes analüüsides uuritakse kahe muutuja vahelist seost, st seost eri teemadeimpordija sellevahel, kas EL peaks selles valdkonnas sekkuma, ning üldist vanuselist tunnust. Tehti uuring, et teha kindlaks, kas eri vanuserühmad omistavad teemale erinevat tähtsust ja kas arvamused lahknevad selles osas, mil määral on need teemad, millesse EL peab sekkuma.

Teabe avaldamine ja täielikkus

See aruanne sisaldab (visuaalset) ülevaadet kõigi paneeluuringule vastajate esitatud küsimuste tulemustest. Mõne küsimuse puhul anti vastajale võimalus anda avatud (st eelnevalt kindlaksmääramata) vastuseid. Avatud vastused kategoriseeriti ja lisatväljaandesse. Ideid, mida vastajad tasuta kommentaarides jagasid, kasutatakse mitmesugustes temaatilistes dialoogides, mis korraldatakse kodanikega peetud dialoogi „Visioon Euroopast“ järelmeetmete raames.

2. Temaatilised põhjalikud veebipõhised dialoogid

Euroopatuleviku konverentsi keskseid teemasidsüvendati kaheksastemaatilises veebidialoogis. Dialoogide eesmärk oli välja selgitada väljendatud arvamuste põhjused ning nende aluseks olevad motiivid ja tunded. Millised on tajutavad probleemid ja võimalused? Arutelusessioonid võimaldasid osalejatel teha nendel teemadel ettepanekuid ja ideid ning tõstatada küsimusi, mis ei ole konverentsi osa, kuid on neile siiski olulised.

Temaatilised dialoogid toimusid 12.–14. oktoobril ja 9.–11. novembril. Oktoobris korraldati neli temaatilist veebidialoogi teemadel „Majandus“ ja „Demokraatia“. Novembriskorraldati neli temaatilist veebidialoogi teemadel „Kliima“ ja „EL maailmas“. Kokku osales igal arutelusessioonil 29 inimest (kokku 231). Osalejad värvati paneelarutelu liikmete hulgast (vt punkt 1) ja sotsiaalmeedia kaudu.

3. Dialoogid konkreetsete rühmadega

Mõned Hollandi inimeste rühmad teavad, et nad on vähem harjunud osalema küsitlustes ja (veebipõhistes) paneelides. Madalmaadehäälerepresentatiivse kuvandi saamiseks oli oluline, et ka need kodanikud saaksid oma ideid ja arvamusi väljendada. Seepärast oleme korraldanud ka mitmeid kohapealseid dialooge Euroopa visiooni uuringu jaoks. Arvamusi ja ideid, mida suutsime koguda, kasutati (muu hulgas) soovitude sõnastamiseks.

Sihtrühmad

Raskesti ligipääsetavaid sihtrühmiei saa üheselt määratleda. Uuringud ja kogemused võimaldavad meil teada, et **mitte-läänepäritolu** Hollandi inimesed on oma uuringutes ja aruteludes palju vähem kaasatud. Kuna tegemist on olulise rühmaga (14 % Madalmaade¹rühmast), on nad valitud osalema dialoogis „Visioon Euroopast“. Sama arutluskäiku järgiti **ka madala haridustasemega töötajate puhul**. Samuti on tegemist suure rühmaga (2,5 miljonit hollandlast²), mis osaliselt kattub rändajate rühmaga (39%). Lõpuks peeti dialoogi rühma inimestega, keda uuringutes ja aruteludes sageli ei leita, **kes on Euroopa suhtes kriitilised, kuid kelle jaoks Euroopal on oluline ametialane roll**. Valiti välja põllumajandussektori ettevõtjad.

Eespool nimetatud rühmade poole on pöördutud organisatsioonide kaudu, mille liikmed nad on, näiteks sisserändajate organisatsioonid, toetusühendused ja professionaalsed organisatsioonid. Kuna me piirasime dialoogide arvu kaheksani, ei saanud me olla täielikult ammendavad. See muudab osalejate valiku mõnevõrra meelevaldseks. Selle valiku tegemisel võtsime arvesse ka entusiasmi osaleda ja aidata mobiliseerida oma baasi, samuti praktilisi küsimusi, nagu kättesaadavus põhineb kuupäeval ja asukohal.

Kohapeal peeti dialooge järgmiste organisatsioonide liikmetega:

- Hakderi sihtasutus, Alevi kogukond, Schiedam
- Asha Foundation, Hindu kogukond, Utrecht (kaks arutelusessiooni)
- Piëzo, kodanikuühiskonna organisatsioon, Zoetermeer
- Taal doet Meer, madala haridustasemega inimeste organisatsioon, Utrecht
- BoerenNatuur, põllumajanduskontsernide liit
- Marokkanen Dialoog Overvecht, Maroko kogukond, Utrecht
- Naised vabaduse eest, rändetaustaga naiste toetusorganisatsioon, Haag

Aruteludel osales kokku 110 inimest.

4. Dialoogid noortega

Noored on Euroopa tuleviku konverentsi prioriteetne sihtrühm. Selleks et aktiivselt julgustada neid osalema kodanikega peetavas dialoogis „Visioon Euroopast“ ning tehaselle rühma arvamused ja ideed kuuldavaks, korraldati spetsiaalselt noortele viisfüüsilist arutelukoosolekut. Kavandatavat kuuendat kohtumist jeunesiga ei olnud koroonaviirusega seotud piiravate meetmete tõttu võimalik korraldada.

Koosolekud toimusid järgmistes institutsioonides:

Leideni Ülikooli ajalooüliõpilaste ühendus

Dr Knippenbergi kolledž, keskharidus, Helmond

Coalitie-Y, majandus- ja sotsiaalnõukogu noorteplatvorm

Graafschap College, kutsekeskharidus, Doetinchem

CSG Jan Arentsz, keskharidus, mis keskendub tehnoloogilistele ainetele, Alkmaar

Arutelukoosolekutel osales kokku 95 noort.

Kasutatud hooldustehnikad

Veebipõhised temaatilised dialoogid, dialoogid konkreetsete rühmadega ja dialoogid noortega toimusid nn sokraatliku intervjuu meetodil. Seda meetodit on aastaid kasutatud dialoogipäeval, kus inimesed kogu Madalmaadest suhtlevad neid puudutavates küsimustes. Sokratese hooldusmeetodis võtab moderaator arvesse järgmisi põhimõtteid:

- Las teine räägib oma loo
- Ärge vastake kohe teise looga
- Kohtle ennast austusega
- Rääkides oma vaatenurgast ("ma leian", mitte "nad ütlevad")
- Küsige täiendavaid selgitusi, kui esitatud seisukohad piirduvad üldsõnaliste märkustega.
- Vältige kohtuotsuseid ja analüüsige neid
- Andke hetki vaikust, kui inimestel on vaja hetkeks mõelda

Dialoogide ajal kasutatakse järgmist rütmi: kõrvalekaldumine – lähenemine – kõrvalekaldumine. Põhimõte on see, et peate kõigepealt lahknema (väljendage individuaalseid tundeid ja arvamusi otse), enne kui saate läheneda (rääkige võimalikest müügivihjetest) ja seejärel lõpuks jälle lahknema (näiteks koguge individuaalseid soovitusi). Kogemused ja teooria näitavad, et see rütm tagab optimaalse dialoogivoo.

Kõiki dialooge viisid läbi professionaalsed vahendajad.

5. Veebipõhine avalik küsitlus: Küsimustik ja "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future)

Paneeluuringuküsimustik oli avatud ka kõigile Madalmaade elanikele, sealhulgas neile, kes elavad välismaal. See questionnaire oli kättesaadav 1. septembrist 2021 kuni 14. novembrini 2021. Lisaks sai iga hollandlane samal ajavahemikul osaleda 20kinnitusega veebivahendis "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future).

Vastused ja kasutamine

Küsimustiku täitis 1 967 osalejat ja ekraaniskanneri täitis 6 968 osalejat. Nii küsimustik kui ka ekraaniskanneri tööriist olid avatud kõigile: osalemiseks ei olnud sobivaidtingimusi ega valikukriteeriume. Küsimustikus oli vastamise määra maksimeerimiseks võimalik esitada küsimusi (kohustuslikke küsimusi ei olnud). Osalejad valisid „Ma eelistan mitte vastata“ palju sagedamini kui esinduslikus paneeluuringus.

Avatud küsimustikus ja ekraaniskanneri töövahendis osalejate üldised omadused erinevadsuuremas osas esinduspaneelis osalejate omadest. Erinevalt paneeluuringust ei ole avatud küsimustiku ja ekraani skaneerimise vahendi tulemused representatiivsed. Paneeluuringu lõpuleviimiseks kasutati veebipõhise avatud küsitluse tulemusi. Need annavad ülevaate Madalmaades ringlevatest tunnetest ja ideedest. Sisendväljadel nimetatud parandusettepanekuid kasutati rubriigis „Arutelu ja ideed veebis ja kohapeal“. Ekraaniskaneerimise vahendit kasutati selleks, et paremini mõista teatavaid Madalmaades ringlevaid tundeid. Neid tulemusi võeti soovitude koostamisel arvesse. Esindavuse nõude tõttu on käesolevas aruandes veebiküsitluse tulemusi piiratud määral arvesse võetud.

Käesoleva aruande avaldab välisministeerium. www.kijkopeuropa.nl

Madalmaade valitsus

Meie visioon Euroopast

2022. aasta jaanuari aruanne

Arvamused, ideed ja soovitused

Teemad

- Kliimamuutused ja keskkond
- Ränne
- Tervishoid
- EL maailmas
-

- 14. jaanuar 2022

•

- Käesolev dokument on aruande "Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen" ("Meie visioon Euroopast: Arvamused, ideed ja soovitused"), mis avaldati hollandi keeles 14. jaanuaril 2022 aadressil www.kijkopeuropa.nl. Käesolev tõlge on aruande lihtsustatud versioon, mille originaalesitlust (illustratsioonid ja muud graafilised elemendid) on tõlkimise eesmärgil muudetud.

Meie nägemus...

Aruande kokkuvõte: Kõik soovitud lühidalt

Kodanikega peetud dialoogi „Visioon Euroopast“ kaudu kogusime Madalmaade kodanike arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta. Selle tulemusena esitati Euroopa Liidule järgmised soovitud viimase nelja teema kohta (kokku üheksast teemast).

Kliimamuutused ja keskkond

- 1. Kliimamuutusi käsitleva Euroopa lähenemisviisi selge suuna valimine**
- 2. Tagada, et riigid ja ettevõtjad teeksid sihipäraste lahenduste leidmiseks tihedamat koostööd**
- 3. Õiglase ja praktikas toimiva CO2-süsteemi loomine**
- 4. Teavitada selgemalt ja positiivsemalt kliimaalasest lähenemisviisist**

Madalmaad usuvad, et EL peab etendama kliimamuutuste vastases võitluses juhtivat rolli. Liikmesriikidel peab olema võimalus teha ise oma valikuid, kuid nad peavad siiski tegema koostööd samade eesmärkide saavutamiseks. Selle asemel, et üksteisele näpuga näidata, peaksid ELi riigid pühendama rohkem energiat teadmiste vahetamisele ja ühiste lahenduste leidmisele. Süsinikdioksiidi heitkoguste maksustamise süsteem võib olla tõhus, kuid see peab olema ka õiglane, praktiline ja selge. Üldiselt usuvad Madalmaad, et EL peaks kliimaküsimustes tõhusamalt ja positiivsemalt suhtlema.

Ränne

- 1. Pagulasküsimust käsitlevate arutelude vähem nüansirohkeks muutumise vältimine**
- 2. Pagulaste õiglase ja praktilise jaotamise määratlemine**
- 3. Teadmiste ja kogemuste võimendamine, et aidata piirkondi, kust pagulased tulevad**

Hollandlased usuvad, et on oluline teha vahetohtlikest piirkondadest põgenevate inimeste ja majanduspõgenike vahel. Arutelud rände ja integratsiooni üle on sageli nüansivabad. Selleks et saavutada pagulaste õiglane jaotus Euroopas, tuleb ELis kokku leppida selged kriteeriumid, võttes arvesse nii liikmesriike kui ka põgenenud inimesi. Lõpetuseks teevad Madalmaad ettepaneku, et EL toetaks piirkondi, kust pagulased tulevad, mitte ainult rahaliselt, vaid ka teadmiste kaudu.

Tervishoid

- 1. Parema kontrolli pandeemia ohjamise üle**
- 2. Tagada taskukohaste ja usaldusväärsete ravimite kättesaadavus kõigile**
- 3. Eelkõige peavad riigid püüdma parandada oma tervishoiusüsteeme ja muuta need õiglasemaks.**

Madalmaad usuvad, et ELi riigid peavad pandeemia vastu võitlemiseks rohkem koostööd tegema. Koroonaviiruse kriisiga tegelemise viis tekitab mõnikord segadust. Eeskirjad peaksid olema üksteisega sidusamad, ilma et need peaksid olema kõikjal ühesugused. Vaktsiinide või ravimite puhul soovivad hollandlased, et hinnad jääksid võimalikult madalaks, kuid soovivad, et nad saaksid tugineda kvaliteetsele ja vastutustundlikule tootmisele. Lisaks peame oluliseks, et suurettevõtted ei kuritarvitaks oma võimu ja usume, et tervishoid peaks jääma peamiselt riiklikule tasandile.

ELi roll maailmas

1. ELi tugevuse võimendamine peamistes rahvusvahelistes küsimustes peamiselt

2. Euroopas ja väljaspool Euroopat valikoostöö võitluse asemel

3. Pakkuda konflikti korral läbimõeldult abi

Madalmaad usuvad, et Euroopa koostöö peaks keskenduma peamiselt peamiste ühistele huvidele. Selles valguses tuleb vaadelda ka ELi koostööd kolmandate riikidega. Lisaks kliimamuutustele ja koroonaviiruse pandeemiale hõlmab see näiteks rahvusvahelist julgeolekut ja Euroopa majanduse kaitsmist ebaausate kaubandustavade eest. Nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat eelistavad hollandlased koostööd. Mis puudutab lähenemisviisi konfliktidele, siis on alati eelistatav lahendada need vägivallata.

Sissejuhatus

Kodanikega peetud dialoog „Visioon Euroopast”, mis toimus 1. septembrist novembri keskpaigani, võimaldaskõigil hollandlastel jagada oma arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta. Madalmaad esitavad Euroopa Liidule (EL) soovitusel, mille põhjal dialoog on lõppenud, ning väljendatud ideed ja seisukohad. Käesolevas aruandes käsitleme nelja viimast teemat (kokku üheksast). Esimest viit teemat on juba käsitletud 3. detsembril 2021 avaldatud aruandes.

„Visioon Euroopast”

Euroopa Liit tahab, et tema kodanikud ütleksid talle, mida nad Euroopast arvavad. Seepärast korraldab EL Euroopa tuleviku konverentsi. Kogu Euroopa Liidu kodanike arvamusi ja ideid võetakse seejärel arvesse Euroopa tuleviku kavades. Konverentsi raames korraldasid Madalmaad riiklikul tasandil kodanikega peetava dialoogi „Visioon Euroopast”.

Dialoog „Visioon Euroopast” algas 1. septembril arvamuste ja ideede veebipõhise kogumisega esinduslikupaneeluuringukaudu. Paneeluuringu esialgsete tulemuste süvendamiseks ja konkreetsete soovitusete andmiseks korraldasime veebipõhiseid temaatilisi dialooge. Igaüks, kes soovib osaleda, võib seda teha. Reisisime riiki ka aruteludeks noorte ja teiste (raskesti ligipääsetavate) rühmadega.

Kooliõpilastest, kutsekeskastme õpilastest ja üliõpilastest ministri, põllumajandustootjate ja sissekäijateni

Oktoobris ja novembris toimus kokku kaheksa temaatilist veebidialoogi, millest võttis osa 30 inimest kohtumise kohta. Korraldasime ka veebipõhise temaatilise dialoogi ja seitse kohapealset temaatilist dialoogi Madalmaade kodanike eri rühmadega. Meil oli Schiedami türgi kogukonnadialoog jameid kutsusid Zoetermeeris asuva Piëzo fondi vabatahtlikud. Viimasel korral oli dialoogi lõpus kohal ka välisminister Ben Knapen. Minister arutas osalejatega dialoogi ja Euroopa tuleviku kohta väljendatud seisukohti. Lisaks korraldasime kuus kohtumist erinevate noorterühmadega. Näiteks võeti meid vastu Helmondi keskkoolis, Doetinchemi kutsekeskkoolis ja Leideni ülikoolis.

„See puudutab meielaste tulevikku. Sellepärast ma arvan, et on oluline osaleda.

Temaatilises dialoogis osaleja

Käesoleva aruande kohta

Viimastel kuudel kogutud ideede ja arvamuste põhjal oleme koostanud rea soovitusi, mida Madalmaade kodanikud Euroopa Liidule saadavad. Madalmaade kodanike vaheliste arutelude käigus toimus huvitavarvamuste vahetus ning esitati uuenduslikke ideid ja ettepanekuid. Mõned neist ideedest ja ettepanekutest on lisatud käesolevasse raportisse. Käesoleva aruande sisu on seega Madalmaade hääl: Meie nägemus Euroopast.

Kuna Euroopa riikide ja kodanike arvamused on erinevad, eiole me loomulikultalati ühel meelel ka Madalmaades. Need eriarvamused on väga väärtuslikud: Need on demokraatia oluline tunnusjoon. Soovitused põhinevad ideedel ja arvamustel, mida uuringus „Vision of Europe“ osalejad kõige sagedamini väljendasid. Samuti kirjeldame muresid, ideid ja tundeid, mis võivad olla vähem levinud, kuid on pälvinud meie tähelepanu dialoogide ja veebiküsitluse käigus.

„Mulle meeldis, et sain avaldada arvamust teemadel, mis on minu arvates olulised. Mul oli tunne, et mind kuulatakse.“

Temaatilises dialoogis osaleja

Euroopa tuleviku konverentsi jaoks määrati kindlaks üheksa teemat. Need teemad on ka Madalmaade kodanikega peetava Euroopa visiooniteemalise dialoogi keskmes. Oktoobris avaldasime vahearuande, milles anti esialgne ülevaade paneeluuringu tulemustest ja lisaküsimustest. Detsembri alguses avaldati uus aruanne, mis sisaldas arvamusi, ideid ja soovitusi esimese viie teema kohta. Käesolevas aruandes käsitletakse ülejäänud nelja teemat.

Elmine aruanne – detsember 2021

Väärtused ja õigused, õigusriik ja julgeolek

Tugevamamajanduse, sotsiaalse õigluse ja tööhõive puudumine Euroopa demokraatia

Digiüleminek

Haridus, kultuur, noored ja sport

Jooksev sissemakse – jaanuar 2022

Kliimamuutused ja keskkond

Ränne

Tervishoid

EL maailmas

Järgmised sammud

Euroopa tuleviku konverents koondab kõigi ELi kodanike ideid, arvamusi ja soovitusi. Kohtumistel ei keskenduta mitte ainult kõigi kodanikega riiklikul tasandil peetavate dialoogide tulemustele, vaid ka konverentsi raames käivitatud muude algatuste tulemustele. Näiteks korraldatakse ka Euroopa kodanike paneelarutelusid ja kõigil ELi kodanikel (seega ka Madalmaade kodanikel) on juurdepääs Euroopa digiplatvormile.

„Loodan, et ELi juhid võtavad minu seisukohti arvesse. See aitab neil teha õigeid valikuid.

Temaatilises dialoogis osaleja

Järeldus c lõpeb 2022. aasta kevadel. Seejärel koostavad Madalmaad lõpparuande kodanikega peetava dialoogikohta: kokkuvõtte käesolevast ja eelmisest aruandest, sealhulgas soovitusel kõigi üheksa teema kohta. Konverentsi lõpus esitatakse konverentsi eesistujale soovitusel: Euroopa Parlamendi president, Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni president. Nad lubasid uurida võimalusi soovitusel rakendamiseks. Madalmaade valitsuse jaoks on tulemused ka väärtuslik panus Madalmaade Euroopa poliitika kujundamisse.

Kokkuvõttes korraldatakse 2022. aasta kevadeni kestev protsess järgmisel:

Ajakava

Visioon Euroopast

1. september	12. oktoober	22.–23. oktoober	15. november	3. detsember	14. jaanuar	21.–22. jaanuar	veebruar	18.–19. veebruar	11.–12. märts	24. aprill		
Ideede kogumine veebis												
	Temaatilised dialoogid											
		Vahetulemused (vahearuanne)		Vahearuanne „Majandus“ ja „Demokraatia“	Vahearuanne „Kliima“ ja „EL maailmas“		Lõpparuanne „Meie visioon Euroopast“					
		↓			↓		↓	↓	↓			
		Konverentsi koosolek				Konverentsi koosolek		Konverentsi koosolek	(võimaluse korral) konverentsi koosolek	Konverentsi lõppüritus	→	Soovitused eesistujatele • Euroopa Parlament • Euroopa Komisjon • Ministrite Nõukogu
						Λ		Λ		Λ		
				Rohkem arvamusi ja ideid Euroopa tuleviku kohta:								
Kodanikega peetavad dialoogid					Euroopa kodanike paneelarutelud			Euroopa digiplatvorm (ka Madalmaade kodanikele)				

Selgitused lugemise lihtsustamiseks

Käesolevas raportis oleme uurinud nelja teemat. Iga teema kohta oleme järjest loetlenud:

soovitused, mis põhinevad kodanikega peetava dialoogi kõigil suundadel;

veebipõhised ja kohapealsed arutelud ja ideed: ülevaadetemaatiliste dialoogide käigus (veebis ja füüsiliselt) vahetatud arvamustest, ideedest ja seisukohtadest.

Uuringus kasutatud meetoodika kirjeldus on esitatud käesoleva aruande lõpus.

Kliimamuutused ja keskkond

Soovitused – meie visioon kliimamuutustest ja keskkonnast

71 % hollandlastest usub, et kliimamuutused ja keskkond on olulised küsimused ning et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. 68% Uus-Meremaa elanikest usub, et ELil peab olema kliimamuutuste vastases võitluses juhtroll.

Kliimamuutuse probleem ja ükski riik ei suuda seda üksi lahendada. Isegi kui Madalmaade iole kõik sama arvamus kliimamuutuste kohta, usume, et ELil peab igal juhul olema selgem tulevikunägemus. Hoolimata rohelisest kokkuleppes näeme praegu, et liikmesriigid ei ole sageli sellega kooskõlas. Kuigi riigid peavad saama jätkata oma valikute tegemist, peavad nad tegema koostööd samade eesmärkide saavutamiseks. Samuti usume, et kodanikena on meil ka oma osa vastutusest, näiteks oma tarbimisharjumuste kohandamisel.

„Madalmaad soovivad maagaasist loobuda, samal ajal kui Saksamaal soodustatakse konkreetselt maagaasi kasutamist. Mõnikord sa ei saa sellest enam aru.

2. Tagada, et riigid ja ettevõtjad teeksid sihipäraste lahenduste leidmiseks tihedamat koostööd

Kliimamuutuste ja keskkonna osas leiavad hollandlased, et riigid näitavad sageli näpuga. Sageli keskendutakse erinevustele, näiteks ELi vaeste ja rikaste riikide vahel. Või väga industrialiseeritud või nõrgalt industrialiseeritud riikide vahel. Eelistame jõuda kokkuleppele. Sarnased ettevõtted erinevates riikides võiksid näiteks vahetada teadmisi ja mõelda koos lahendustele. Sel viisil tegutsedes võiksid vaesemad riigid olla rohkem kaasatud kliimamuutustega seotud lähenemisviisi. Nad võiksid arutelu osaleda ja saada kasu ka ühistest lahendustest.

„Järgmisesamm kliimamuutuste valdkonnas ei tohi olla võidujooks, vaid koostöö.“

3. Õiglase ja praktilise toimiva CO₂-süsteemi loomine

ELi lähenemisviis kliimamuutustele pööratakse suurt tähelepanu CO₂-heite vähendamisele. Madalmaad usuvad, et selleks on vaja paremat süsteemi, mis võimaldaks nii tootjate kui ka tarbijate õiglast maksustamist. Hollandlased on eriarvamusel küsimuses, kas kõige suurema elanike arvuga riikidel on õigus tekitada rohkem CO₂. Mõnes riigis on näiteks väga saastav tööstus. Teisest küljest on teistel riikidel palju võimalusi rohelise energia tootmiseks. Neid erinevusi tuleks arvesse võtta. Ilma et see muutuks liiga keeruliseks, sest süsteem peab olema kõigile arusaadav.

„Tööstusriigid ekspordivad palju. Kas nad peavad CO₂ maksu üksi maksma? Minu arvates peaks maksma ka tarbija.“

4. Kliimaalase lähenemisviisi selgem ja positiivsem tutvustamine Néerlandais kuuleb kliimamuutustest palju ja loeb selle kohta palju. Sellest hoolimata on see paljude inimeste jaoks abstraktne ja keeruline teema. Sageli nähakse seda kui midagi, mis maksab palju raha, samal ajal kui lähenemisviis kliimamuutustele loob ka võimalusi. Me mõtleme näiteks kohaliku toidutootmise stimuleerimisele ning uute ja jätkusuutlike tehnoloogiate arendamisele. EL võiks seda aspekti sagedamini ja tõhusamalt esile tuua. Samuti usume, et liikmesriikide valitsusjuhid võiksid ise olla paremaks eeskujuks. Vähem reisimist – näiteks Brüsseli ja Strasbourgi vahel – ja sagedasemad kohtumised internetis võivad näiteks aidata toetada kestlikkust.

„Jätkusuutlikkust peetakse endiselt liiga sageli kuluks. Seda tuleks pidada võimaluseks, mitte ohuks.“

Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal

„Me ei peaks käsitlema CO₂-heidet kui õigust, vaid kui ebamugavat tagajärge.“

„Mulle tundub, et Euroopas kulutame kliimamuutustest rääkimisele rohkem aega, kui võtame nendega tegelemiseks reaalseid meetmeid.“

„Kergemad kliimaeeskirjad võivad lõppkokkuvõttes olla kasulikud ka meile. Kaubandusega tegeleva kontinendina peame püüdma näha võimalusi.

„Me ei saa oodata teisi kontinente. Meil pole aega oodata.

IDEA: „*Riikide rahaline premeerimine, kui nad näitavad, et nende loodus ja bioloogiline mitmekesisus suurenevad.*”

IDEA: „*Loodussõbraliku turismi edendamine ELi vaestes piirkondades.*”

Doetinchemi kutsekeskkooli õpilased: „Pikamaareisid peavad jäämakõigile kättesaadavaks.”

Doetinchemi Graafschap College'itüdengitele esitati väitekiri, et ELi-sisesed lennud peaksid kallinema. Mõned õpilased nõustusi, uskudes, et kallimad piletid julgustaksid inimesi otsima odavamaid alternatiive. Lisaks juhiti tähelepanu sellele, et EL peaks seejärel pakkuma keskkonnasõbralikumaid võimalusi, näiteks paremaid raudteeühendusi. Teised osalejad märkisid, et nad ei poolda kõrgemaid lennuhindu. "Rikkuslikud inimesed on need, kes reisivad täna kõige rohkem ja nad saavad selle eest kergesti maksta," ütles üks osaleja. „Kõrged hinnad eitakista neid reisimast. Kuigi kauge puhkus muutub siis võimatuks "tavalised" kodanikud.

Loodussõbralikud põllumajandustootjad: „EL võiks aidata levitada teadmisikestlike lahenduste kohta.”

BoerenNatuur on põllumajandustootjate ühenduste ühendus. Temaatilise dialoogi käigus keskenduti vestluses eelkõige kliimamuutuste ja keskkonna teemale.

Osalejate sõnul paraneks tõenäoliselt ELi õigusaktide ja määruste kohaldamine eri riikides. Näitena toodi lämmastiku toimik. ELi õigusaktides on ainult sätestatud, et looduslik ala ei tohi halveneda. Kuid Lõuna-Euroopas tõlgendatakse seda mõistet hoopis teisiti kui Madalmaades." Enamik kohalolijaid nõustus, et Euroopal peab olema kliimamuutuste vastases võitluses juhtiv roll. Ja me ei tohi kõnedega rahul olla, me peame saavutama tulemusi. Eriti teadmiste vahetamise kaudu, ütlevad põllumajandustootjad. „Põllumajandussektoris töötame välja lahendusipuhutama põllumajandusesaavutamiseks. Me peab aitama kiiresti levitada teadmisi selles valdkonnas.”

Migratsioon (ränne ja pagulased)

ELiliikmesriikide vahelised piirid on avatud. Seetõttu tehakse ELis koostööd näiteks välispiiride haldamisella rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastases võitluses. Arutlusel on ka pagulaste õiglane jaotamine ELi eri liikmesriikide vahel. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused – meie visioon rändest ja pagulastest

65% hollandlastest usub, et ränne ja pagulased on olulised küsimused ning et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. Liiga väikeste nüansside vältimine pagulasküsimusi käsitlevates aruteludes

70 % Madalmaade elanikest usub, et Euroopa välispiire tuleb paremini kaitsta. Neist 72% usub ka, et see tähendab rohkemate pagulaste tagasisaatmist eaturvalistesse riikidesse. Hollandlased usuvad, et rohkem tähelepanu tuleks pöörata põhjustele, mis sunnivad inimesi ebakindlast riigist põgenema. Need põhjused on mõnikord seotud kliimamuutustega, mõnikord sõdadega. Neid kontekste mainitakse pagulasküsimust käsitlevates aruteludes sageli vaid piiratud ulatuses. Samuti arutatakse harva lisaväärtust, mida need pagulased riigile annavad. Lõpetuseks usume, et EL peab selgemalt eristama ebakindlatest piirkondadest pärit inimesi, kes tulevad piiridele, ja majanduspõgenikke. Kokkuvõttes leiame, et rände- ja pagulasteemalistel aruteludel puudub üldiselt kontekst ja nüansid. Euroopa poliitikud võiksid seda olukorda parandada, näidates eeskuju.

„Peame jätkuvalt nägema pagulasi eelkõige omakaasinimestena. Sest peaaegu keegi ei hülga hättasattunud inimest.“

2. Pagulaste õiglase ja praktilise jaotamise määratlemine

Euroopa sisserändeteenistus peaks tagama pagulaste õiglase jaotamise ELiliikmesriikide vahel. Samuti leiavad hollandlased, et õiglase jaotamise määratlemiseks tuleks kehtestada selged kriteeriumid. Hea sotsiaalsüsteem võib näiteks muuta riigi kodanikele atraktiivseks, kuid nii pagulaste kui ka asjaomaste inimeste jaoks on olulised ka muud tegurid. Madalmaades on meil eluasemenappus, samas kui mõned riigid või sektorid vajavad lihtsalt rohkem võõrtöötajaid. Peame oluliseks, et EL võtaks seda pagulaste jaotamisel arvesse. Selged mehhanismid tagavad mitte ainult läbipaistvuse, vaid ka vähem vaidlusi, mis on lõppkokkuvõttes kõigi huvides.

„Pagulastel peab olema võimalik väljendada oma andeid ka sihtriigis.“

3. Teadmiste ja kogemuste võimendamine, et aidata pagulaste päritolupiirkondi

67 % Madalmaade elanikest usub, et EL peab tegema rohkem, et aidata ebakindlatel piirkondadel pagulasvoogepidurdada. Me mõistame, et pagulased ei lahku oma riigist omal valikul. Seega peame uurima põhjuseid, nagu kliimamuutused või konfliktid, mis muudavad piirkonnad eaturvalisteks või eluvõimetuteks. EL saab pagulaspiirkondi aidata mitte ainult rahalise toetuse, vaid ka teadmiste kaudu. Näiteks Hollandis on meil tugevad põllumajanduslikud oskused. Tänu kaasaegsetele põllumajandustehnikatele saame aidata teistel riikidel paremini toime tulla põudade ja sooldumisega. Euroopas varjupaika leidnud inimesed saavad õppida mõnes Euroopa riigis ja seejärel ise oma päritoluriiki aidata.

Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal

„EL peab kehtestama kiiremad varjupaigamenetlused. See annab rohkem ruumiinimestele, kes seda tõesti vajavad.

„Ma tean paljusid mind ümbritsevaid noori, kes soovivad osta maja, kuid ei leia midagi abordable, samal ajal kui pagulastele pakutakse eluaset. Mul on seda raske aktsepteerida.

„Kliimamuutused põhjustavad niikuinii jätkuvalt ümberasumist. Me ei saaneid voogusid peatada, kuid tõenäoliselt saame neid paremini reguleerida.

„Ma elan Betuwes. Pirnide ja õunte hooajal vajame lihtsalt palju võõrtöölisi.

„Ohutud piirkonnad ei ole asjata ohtlikud, avaliku sektori asutused on sageli ebausaldusväärsed. Kuidas me teame, kuhu läheb meie abi ja raha?

IDEA: *„Võtke arvesse ka kohalikke strateegiaid, nagu kodanike osaleminepagulaste vastuvõtmisel kohalikul tasandil ja kohalike integratsioonialgatuste rahastamine.”*

IDEA: *„Ehitada linnadesse minimajad, kus pagulased saaksid saabumisel elada. See leevendaks survet eluasemeturule ja suurendaks üldsuse toetust nende inimeste vastuvõtmisele.”*

Vabatahtlikud, kes on ise olnud pagulased: „Euroopas hoiavad inimesed sageli üksteisest eemale.”

Taal Doet Meer ("Keel teeb asjad lihtsamaks") on vabatahtlik organisatsioon, mis tagab, et Utrechti uued allofonielanikud saavad ühiskonnas osaleda. Teemaatiline dialoogselle organisatsiooniga ei keskendunud mitte ainult rändele, vaid eelkõige integratsioonile. Mitmed osalejad saabusid Madalmaadesse pagulastena, sealhulgas üks Süüriast. „Pärast seitset aastat ei tunne ma end ikka veel hollandlasena. Samuti ei leidnud ma tööd, kuigi omandasin magistrikraadi. Märgin, et Euroopa riigid on peamiselt mures iseenda pärast ega ole väga avatud teistele riikidele ja kultuuridele." Üks teine osaleja märkis, et eurooplased jäävad sageli üksteisest kaugeks. „Enamik inimesi on ükski; Kõik jäävad oma nurka. Ma arvan, et me peame üksteisega rääkima ja me saame üksteiselt õppida.

Riikliku noortenõukogu noored: „Inimesed tuleks sisse lubada ainult siis, kui nende eest saab hoolitseda.”

Utrechtispidasid arutelu riikliku noortenõukogu (CNJ) eri tööühmade liikmed. Osalejad (16–23aastased) leidsid, et pagulaste jaotamisel Euroopas tuleks arvesse võtta mitmeid aspekte, nagu elanike arv, riigi suurus, jõukus ja varjupaigataotlejate keskuste arv. "Pagulasi tuleks riiki lubada ainult siis, kui neid saab siis korralikult käsitleda," ütles üks.

Noored usuvad ka, et kui riigid ei täida omapagulastega seotud kohustusi, peavad sellel olema tagajärjed. Neid tuleb näiteks trahvida. "Ja põgenikel peab olema ka oma arvamus selle kohta, kuhu nad lähevad," ütles keegi. Näiteks, kui neil on juba perekond kusagil, ei saa me neid mujale saata.

Tervishoid

(Tervishoid)

Kuigi tervishoid kuulub peamiselt üksikute riikide vastutusalasse, saab seda toetada ja tugevdada Euroopa poliitikaga, näiteks COVID-19 pandeemia või muudele (tulevastele) tervisekriisidele reageerimisel või raskeid haigusi käsitlevate partnerlusuuringute kaudu. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused - meie nägemus tervishoiust

64% hollandlastest usub, et tervishoid on oluline teema ja et EL peabselles valdkonnas sekkuma.

1. Parem kontroll pandeemia ohjamise üle

83 % hollandlastest usub, et ELi riigid peavad tegema rohkem koostööd, et vältida nakkushaiguse levikut kogu maailmas. Sest viirus ei tunne piire. Seda on näha praeguse pandeemia ajal. ELi poliitika on mõnikord segaduses. See ei ole reeglite hea. Usume, et eeskirjad, mille eesmärk on võidelda viiruse leviku vastu Euroopas, peavad olema paremini kooskõlastatud, ilma et need oleksid igal pool ühesugused. Kohalike valikute jaoks peab olema ruumi. Mitte ainult seetõttu, et saastatuse näitajad võivad erineda, vaid ka seetõttu, et Euroopas on paljupõllukultuure. Mõned meetmed toimivad mõnes riigis paremini kui teised.

„Elan Madalmaades, Saksamaa piiril. Erinevad meetmed, mida need kaks riiki on koroonaviiruse vastu võitlemiseks võtnud, ajavad mind hulluks.“

2. Tagada taskukohaste ja usaldusväärsete ravimite kättesaadavus kõigile

71 % Madalmaade elanikest usub, et EL peab tagama, et meil on vähem vajadust kolmandate riikide järele ravimite väljatöötamiseks, tootmiseks ja tarnimiseks. Aga kui see tähendab narkootikumide saamiseks kauem ootamist, jagunevad arvamused. Madalmaad usuvad, et ravimite tootmine ja turustamine on seega keeruline küsimus. Ühest küljest kasvavad tervishoiukulud Madalmaades järsult, mistõttu peame oluliseks hoida need võimalikult madalal. Teisest küljest tahame, et meil oleks usaldus ravimite vastu, isegi kui need tulevad kaugelt. Need ei pea olema mitte ainult kvaliteetsed, vaid neid tuleb toota ka kestlikul ja eetilisel vastutustundlikul viisil. Üldiselt usume, et olulised ravimid peaksid olema kõigile kättesaadavad, sealhulgas vaesemates riikides.

„Tervishoiukulud ei ole juba praegu taskukohased. Seetõttu peame ka püüdma osta uusi ravimeid võimalikult madala hinnaga.“

3. Riigid peavad tegemakõik endast oleneva, et parandada oma tervishoiusüsteeme ja muuta need õiglasemaks.

Madalmaades hoolitakse palju tervishoiust ja see hooldus ulatub COVID-19 pandeemia mõjust kaugemale. Oleme teadlikud näiteks haiglate struktuursetest suutlikkusega seotud probleemidest. Mõned Neerlandais ei usu mõju turujõudude tervishoiusektoris. Me mõistame, et farmaatsiaettevõtted peavad oma investeeringud tagasi teenima ja et ravikindlustusfondid soovivad odavat tervishoidu, kuid suured ettevõtted ei tohiks oma võimu kuritarvitada. EL peaks võtma vastu sellekohased eeskirjad. Samuti usume, et tervishoid on peamiselt riiklik küsimus. Riigid teavad paremini, millised on probleemid ja prioriteedid kohalikul tasandil. Siiski peame oluliseks, et Euroopa riigid saaksid üksteiselt õppida, et parandada tervishoidu.

Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal

„Mis puudutab ravimite kättesaadavust Euroopas, siis võiksime olla ka veidi kulutõhusamad. Me viskame täna liiga palju.“

„On väga hea, et Saksamaa on võtnud vastu Madalmaade patsiente, kellel on COVID-19. Sooviksin näha Euroopas rohkem sellist solidaarsust.“

„Olenemata sellest, kas elate ELis või olete rikas või vaene, on igaühel õigus kvaliteetsele hooldusele.“

„Ravimite ostmisel tuleb arvesse võtta mitte ainult kulusid, vaid ka eetikat. See tähendab näiteks, et lapstööjõudu ei tohiks kasutada.“

IDEA: *„Parandada eurooplaste tervist, tagades, et nad on vähem stressis. Vähendage näitektöönädala pikkust.“*

IDEA: *„Võimaldada noortel teha tervislikumaid valikuid tõsiste liitreaalsuse mängude kaudu.“*

Maroko päritolu Utrechti elanikud: „Tervisel võib olla oma hind.“

"Marokkaans Dialog Overvecht" (MDO) Foundation (Moroccan Dialogue in Overvecht) on pühendatud Maroko kogukonnaosalemisele Utrechti Overvechti piirkonnas. Sel eesmärgil julgustab EL dialoogi naabruskonnas ja võitleb seega ebavõrdsuse vastu. Teematilises dialoogis „Visioon Euroopast“ osalejad leiavad, et Euroopa koostöö on väga kasulik. Mitmed neist leiavad siiski, et Madalmaad on mõnikord teistest riikidest liiga sõltuvad. Sellega seoses toodi näitena välja COVID-19 kriisi ohjamine. Osalejate sõnul oli Euroopas toimunud arvukate konsultatsioonide tulemus see, et Madalmaad alustasid COVID-19 vastu vaktsineerimist liiga hilja. "Võib-olla läheb see rohkem maksma, kui Holland tahab ise rohkem otsustada," ütles keegi. Kuid see on seotud tervisega, see võib maksta veidi rohkem.

Don Helmondi õpilased: „Parem on üksteiselt arukalt õppida, kui kasutada sama lähenemisviisi.“

Helmondis asuvas dr Knippenbergi kolledžis arutasid ligikaudu 16-aastased õpilased COVID-19 pandeemiahaldamist Euroopas. Mõned usuvad, et ELi liikmesriigid oleksid pidanud vaktsineerimisprogrammi koos määratlema. Enamik osalejaid arvas, et riikidel endil on parem ettekujutus sellest, mida on vaja ja mis toimib. Seetõttu on nende arvates parem otsustada, mis on elanikkonnale sobiv. Näiteks teavad nad paremini, millised sektorid vajavad kõigepealt vaktsineerimist ja millised võivad oodata. "Loomulikult on väga hea, kui riigid omavahel konsulteerivad," ütles üks tudeng. „Kui mitmel riigil on oma lähenemisviis, saavad nad jälgida, mida teised teevad, ja üksteiselt õppida.“

ELi roll maailmas

Maailmseisab silmitsi suurte väljakutsetega. EL on veendunud, et selliseid küsimusi nagu kliimamuutused ja pandeemiad saab lahendada üksnes ülemaailmse koostöö kaudu. EL soovib teha oma hääle selles küsimuses maailmaareenil selgeks koos näiteks USA ja Hiinaga. Milline on Madalmaade seisukoht selles küsimuses?

Soovitused – meie visioon ELi rollist maailmas

56 % hollandlastest usub, et ELi roll maailmas on oluline teema ja et EL peab selles valdkonnas sekkuma.

1. ELi mõjuvõimu võimendamine peamiselt oluliste rahvusvaheliste teemade kontekstis

Paljud hollandlased peavad ELi peamiseks lisaväärtuseks asjaolu, et selle loomine on aidanud eurooplastel elada rahus üle 75 aasta. Samuti usuvad hollandlased, et ELi võim seisneb suurte rahvusvaheliste probleemide ühisel lahendamises. Sellega seoses mõtleme näiteks kliimamuutustele, COVID-19 pandeemiale ja pagulaskriisile. ELi liikmesriigid võivad avaldada suuremat mõju ka kolmandatele riikidele, sõlmides ühiselt ELi rahvusvahelisi lepinguid. Me usume, et meie riik on liiga väike, etnendesvaldkondades ise midagi muuta. Samas soovivad hollandlased, et Holland saaks jätkata oma valikute tegemist, mis põhinevad tema enda kultuuril ja huvidel. Koostöö Euroopas peab seega eelkõige tagama ka tõhususe ja tegutsemispädevuse.

„Koostöölepinguid on lihtsam sõlmida ELi raames kui ühe riigina.”

2. Euroopas ja väljaspool Euroopat vali koostöö võitluse asemel

66 % Madalmaade elanikest usub, et EL peaks moodustama teiste rahvusvaheliste blokkidega võrreldes tugevama bloki. Me seisame silmitsi maailma tasakaalunõrgenemisega. Sellised riigid nagu Hiina ja Venemaa laiendavad pidevalt oma võimu erinevates valdkondades. Me oleme selle pärast väga mures. Seetõttu peab EL pöörama rohkem tähelepanu näiteks rahvusvahelisele julgeolekule ja Euroopa majanduse kaitsmisele ebaausate kaubandustavade eest. Sellega seoses peame oluliseks, et liikmesriigid kooskõlastaksid oma tegevust paremini ja kiiremini. See võimaldab meil oma häält selgemalt kuuldavaks teha. Asjaolu, et me oleme koos Euroopa riikidena tugevamad, ei tähenda, et me tahame konflikti minna. Samuti soovime võimalikult head koostööd kolmandate riikidega.

„Sisevaidluste ja -konfliktide vähendamine suurendab ELi mainet ja mõju maailmaareenil.”

3. Pakkuda konflikti korral läbimõeldult abi

Seoses ELi rolli tugevdamisega rahvusvahelisel areenil usub 50 % hollandlastest, et konfliktidega tegelemine kogu maailmas on oluline küsimus. Parim viis reageerida konfliktidele on nende arvates raske kindlaks määrata. Varasemad kogemused on näidanud, et sõjaline sekkumine riigiseioleolati kasulik. Näiteks võib see kaasa tuua ootamatult suuri kulusid ja tekitada täiendavaid pagulasi. Seda kohalikku mõju arvestades peaksid riigid ise otsustama, kas sõjas osaleda. Üldiselt oleme huvitatud tihedamast koostööst Euroopa armeede vahel: peame oluliseks, et Euroopa suudaks end hästi kaitsta. Kuid me eelistame alati konflikte lahendada ilma vägivallata.

„Kui Afganistan evakueeriti, tegutses iga riik oma nurgas. Me oleksime võinud paremini teha, kas pole?”

Arutelud ja ideed veebis ja kohapeal

„EL peab kõigepealt oma asjad korda seadma, enne kui teistele vastu astub.”

„Ostes massiliselt Hiina tooteid eurooplastena, toetame me Hiinat ennast.”

„USA-l on Euroopa kaitsmisel jätkuvalt väga oluline roll.”

„ELi liikmeks olemine tähendab ka läbirääkimislaua taga istumist. See võimaldab arutada olulisi otsuseid.”

„EL peab lõpetama enda käsitamise isoleeritud üksusena, sest see nii ei ole. See on Euroopa liikmesriikide ühendus ja peaks sellisena käituma.”

IDEA: „Nagu korraline ülemaailmne kliimakonverents, tuleks korraldada ka inimõiguste konverents.”

IDEA: „Euroopa armeede tõhustamine, näiteks kasutades rohkem ära varustuse kollektiivset ostmist.”

Hollandi ja Maroko naised: „Inimõiguste edendamine”.

"Naised vabaduse eest" Hollandi sihtasutus, mis võitleb kahekultuurilise taustaga tüdrukute ja naiste sundabielude, seksuaalse rõhumise ja rahalise kuritarvitamise vastu. Koostöös selle sihtasutusega korraldati kohtumine Hollandi-Maroko naiste rühmaga. Osalejad leidsid, et EL on praegu liiga sõltuv Venemaast ja Hiinast. "Me näeme, et EL üldiselt ei julge sanktsioonide kartuses midagi välja pakkuda," ütles üks neist. Näitenatoodi ravimite tootmine, mis võib sageli olla väga kallis. "Konflikti korral võib Hiina kraani välja lülitada ja meil ei ole midagi," ütles üks osaleja. Samuti tõstatati inimõiguste küsimus. "Me kõik käitume, nagu me arvaksime, et see on väga oluline, kuid me pigistame silma kinni selle suhtes, mida Hiina uiguuridega teeb," ütles ta.

Alkmaari tehnikaüliõpilased: "Ühist armeed ei ole."

Alkmaari Jan Arentzi tehnikaülikooli tudengid arutasid oma temaatilise dialoogi käigus ühise Euroopa armee eeliseid ja puudusi. Osalejad märkisid, et nad ei oletajad. „Kui ELi riik tulitseb kolmanda riigiga, peaks meil olema võimalik automaatselt sõjas osaleda. Ma arvan, et riigid peavad saama iseotsustada," ütles keegi. Kolmanda maailmasõja võimalikkusest on loobunud. Õpilased ei pea seda võimalust väga suureks, kuid nad arvavad, et kui me sinna jõuame, on lahendus siiski kiiresti leitav. „Armies võib samuti hästi koos töötada. Minu arvates ei ole Euroopa armeed vaja.”

Uuringus kasutatud metoodika

Vision de l'Europe'i täiendavad mitmesugused tihedalt seotud dialoogid, mis võimaldavad koguda Madalmaade kodanike seisukohti ja ideid Euroopa ja ELi tuleviku kohta. Käesolevas peatükis kirjeldatakse, kuidas neid tihedalt seotud dialooge peetakse kooskõlas Euroopa tuleviku konverentsi raames korraldatavate riiklike kodanike paneelarutelude suunistega.

Tihedalt seotud dialoogide struktuur

Korraldatakse järgmisi dialoogivorme:

6. Paneeluuring

Madalmaade elanikkonna representatiivse osa veebiküsitlus.

7. Teemaatilised põhjalikud veebipõhised dialoogid

Dialoogid, kus esimese vahearuande „Meie visioon Euroopast: arvamused, ideed ja soovitused“ (8. oktoober 2021) arutati põhjalikult Madalmaade elanike rühmaga.

8. Dialoogid konkreetsete rühmadega

Kohtumised Hollandi inimestega, kes ei ole harjunud osalema küsitlustes või (veebipõhistes) paneelides.

9. Dialoogid noortega

Kohtumised, kus arutatakse noortele kõige huvipakkuvamaid Euroopa teemasid.

10. Veebipõhine avalik küsitlus: Küsimustik ja "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future)

Paneeluuringu küsimustikku võiksid täita ka kõik Madalmaade elanikud, sealhulgas need, kes elavad välismaal. Küsimustik oli kättesaadav 1. septembrist 2021 kuni 14. novembrini 2021. Lisaks sai iga hollandlane samal ajavahemikul osaleda 20 kinnitusega veebivahendis "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future).

1. Paneeluuring

Madalmaade kodanikega peetav dialoog „Visioon Euroopast“ algas 1. septembril mitme kodaniku seas korraldatud küsitlusega. Käesolevas küsitluses kasutatud metoodika kirjelduses selgitame lühidalt paneeluuringu ülesehitust ja rakendamist.

Eesmärk ja sihtkogum

Uuring „Visioon Euroopast“ algas veebipõhise küsimustikuga selle kohta, kuidas Madalmaade elanikud näevad Euroopa tulevikku. Küsimustik esitati esinduskogule ja see on avatud ka kõigile Madalmaade elanikele (sealhulgas neile, kes elavad välismaal). Lisaks sai iga inimene osaleda 20 kinnitusega veebivahendis "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future). Paneeluuringu tulemusi kasutati mitmes teemaatilises dialoogis, mis korraldati kodanike dialoogi protsessi „Visioon Euroopast“ järelmeetmena.

Paneeluuringu sihtpopulatsioon hõlmab kõiki vähemalt 18-aastaseid Hollandi elanikke, kes olid välitööde alustamise ajal rahvastikuregistri elanikenaregistreeritud. Madalmaade riikliku statistikaameti (Centraal Bureau voor de Statistiek – CBS) andmetel oli 1. jaanuari 2021. aasta seisuga selles sihtrühmas 14 190 874 inimest. 18 aasta alampiir vastab valijate enamusele. Me nimetame seda paneeluuringu populatsiooniks.

Kohapealne töö

Üle 100 000 osalejagapaneeli üle kogu riigi (ISO sertifitseeritud, Research Keurmerk groep, Nederlandse Marktonderzoek Associatie) kasutati "keskmise hollandi" digitaalse pildi saamiseks. Need osalejad registreerusid küsitluspaneelarutelule, et esitada korrapäraselt oma seisukohti mitmesugustel teemadel. Lisaks nende sisemisele motiveeritusele anda oma panus, makstakse neile ka küsimustikele vastamise eest. Mitmed teadusuuringud näitavad, et vastajad, kes saavad küsimustiku täitmise eest hüvitist, ei anna märkimisväärselt erinevaid vastuseid (allikas: *Kas uuringustiimulite kasutamine halvendab andmete kvaliteeti?*, Cole, J. S., Sarraf, S. A., Wang, X., 2015).

Välitööd algasid 11. augustil 2021 ja lõppesid 19. septembril 2021. Rakendamiseks kasutati ainult ühte andmekogumismeetodit, st internetiküsitlust. Küsitluskomisjoni liikmed said e-kirja isikliku lingiga veebipõhisele küsimustikule. Kahe nädala pärast said paneeldiskussioonis osalejad meeldetuletuse. Osalemiskutsed saadeti partiidenä ja stratifitseeritud (tagades alarühmade võrdse jaotuse) kuni vajaliku arvu vastajateni jõudmiseni.

Proovide võtmine ja jaotamine

Uuringu ülesehitusealuseks on põhimõte, et hea statistilise usaldusväärsusetagamiseks peabuuringus osalemavähemalt 3600 vastajat. Lisaks võimaldab see arv head jaotustpopulatsiooni erinevate üldomadustevahel. Pole olemas ainult ühte tüüpi hollandlast. Seetõttu tagasime eelnevalt, et valim olivatava arvu näitajate vahel hästi jaotunud. Madalmaad on suhteliselt väike riik, kuid arvamused võivad piirkonniti erineda. Teemade asetuse ja neile omistatud tähtsuse võib (osaliselt) kindlaks määrata piirkond, kus inimene elab. Näiteks võivad maapiirkondade inimesed mõista sellist teemat nagu julgeolek teisiti kui linnapiirkondades. Madalmaade sotsiaal- ja kultuuriplaneerimise ameti tehtud uuringud näitavad ka, et kõrgema haridustasemega inimesed toetavad ELi sagedamini kui madalama haridustasemega inimesed ning et noored pooldavad ELi sagedamini kui eakad (allikas: *Wat willen Nederlanders van de Europese Unie?*, Madalmaade sotsiaal- ja kultuuriplaneerimise amet, Haag, 2019).

Seetõttu jaotasime valimirepresentatiivsuse tagamiseks proportsionaalselt järgmised kolm tunnust: 1) elukoht COROPi piirkondade kaudu, 2) vanus ja 3) haridustase. Samuti esitati valimi jaotus vastavalt järgmistele üldistele näitajatele: sugu, päritolu, peamine amet, poliitiline orientatsioon.

OROPCpiirkonnad töötati välja sõlmpunkti põhimõttel (süda, millel on atraktsioon või regional funktsioon), mis põhineb pendelrändajate voogudel. Teatavaid sõlmpunkti põhimõtte rikkumisi on tunnustatud nii, et piirkonnad järgivad provintsiipiire. Pärast kohalike omavalitsuste ümberkorraldamist üle COROPi piirmäärade kohandati jaotust (allikas: Madalmaade riiklik statistikaamet). COROPi piirkondades oleme taganud hea jaotuse vanuserühmade vahel järgmise jaotusega: 18-34 aastat, 35-54 aastat, 55-75 aastat ja üle 75 aasta.

Lõpuks oleme taganud haridustasemete esindusliku jaotuse. Valimi vastajate jaotus vastab kõrgeima haridustaseme jaotusele riigi tasandil, mis on järgmine:

Kõrgeim haridustase

Väike: algharidus, ettevalmistav kutseharidus, üldkeskhariduse / ülikoolieelse hariduse 1.–3. aasta, kutsekeskhariduse 1. tase	32,1 %
Keskmine: teise taseme ülemise astme üldkeskharidus / ülikoolieelne haridus, kutsekeskharidus, 2.–4. tase	44,6 %
suur: kõrgem kutseharidus või ülikooliharidus	22,9 %
Teadmata	0,4 %

Ravivastuse määr

Paneeluuringus osales kokku 4086 inimest. Seega on täidetud 3600 täielikult täidetud küsimustikku.

COROPi piirkondade ja vanuse vastused	18–34 aastat	35–54 aastat	55–75 aastat	üle 75-aastased
Drenthest põhja pool	11	14	17	5
Drenthe kaguosa	10	12	14	4
Drenthe edelaosa	7	10	11	3
Flevoland	29	33	28	6
Põhja-Friisimaa	20	22	25	8
Kagu-Friisimaa	12	13	14	3
Edela-Friisimaa	8	11	11	4
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
Edela-Gelderland	16	18	20	5
Grand Delfzijl	2	4	5	1
Ida-Groningeni	7	10	12	3
Ülejäänud Groningen	36	26	28	8

Kesk-Limburg	13	17	21	7
Põhja-Limburg	17	20	23	7
Lõuna-Limburg	38	40	52	17
Põhja-Brabanti keskus	34	35	35	11
Kirde-Põhja-Brabant	41	43	51	14
Põhja-Brabanti lääneosa	40	47	49	15
Põhja-Brabanti kaguosa	55	56	58	18
Haarlemi linnastu	13	18	18	7
Alkmaar ja ümbruskond	14	19	19	6
Suur-Amsterdam	116	104	88	23
Gooi ja Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
Põhja-Hollandi punkt	22	27	30	9
Zaani piirkond	11	13	12	3
Põhja-Overijssel	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Edela-Overijssel	10	11	12	3
Utrecht	96	100	89	27
Ülejäänud Zeeland	16	21	23	8
Zeeland Flandria	6	8	9	3
Leideni linnastu ja sibulapiirkond	30	31	31	10
Kategooria:Haagi linnad	63	70	57	18
Delft ja Westland	19	15	15	4
Suur Rijnmond	103	107	99	31

Lõuna-Hollandi idaosa	22	24	25	8
Lõuna-Hollandi kaguosa	24	26	26	9

Vastused haridustasemete kaupa

Väike	1382	34 %
Keskmine	1747	43 %
Kõrge	915	22 %
Teadmata	42	1 %

Usaldusväärsus ja representatiivsus

4086 vastajat võimaldab teha tähelepanekuid kogu andmekogumi kohta, kus kaasusaldusetase on 95 % ja veamäär 1,53 %. Tulemuste usaldusnivoo ja veamäära määrab valimi suurus. Mida suurem on valim, seda usaldusväärsemaid ja täpsemaid tulemusi saab ekstrapoleerida kogu andmekogumile.

Usaldusväärsuse tasemeks on määratud 1 (100 %), millest on lahutatud olulisuse tase. On tavaline, et olulisus on 5%. Seda nimetatakse 95% usaldusnivooks. Teisisõnu, kui uuringut korrata samal viisil ja samadel tingimustel, oleksid tulemused 95% juhtudest identsed.

Täpsus (väljendatud veamäärana) näitab väärtuste vahemikku, milles andmekogumi tegelikväärtus asub. Teisisõnu: milline oleks suurim erinevus stiliseeritud ja kogu populatsioonilt saadavate tulemuste vahel? 1,53 % veamäärtähendab, et tegelik väärtus kogu andmekogumis võib olla valimi väärtusest maksimaalselt 1,53 % suurem või väiksem. Näiteks kui üksikisikute valimi uuring näitab, et 50 % vastanutest peab konkreetset teemat oluliseks, on tegelik osakaal 1,53 % suurem või väiksem kui 50 %, st vahemikus 48,47–51,53 %. Kvantitatiivsetes (statistilistes) uuringutes on üldine ja üldtunnustatud veamäär kuni 5%.

Lisaks usaldusväärsusele on oluline ka valimi representatiivsus. Kuna osalemiskutsed saadeti partiidenä ja stratifitseeritud kujul, on tulemused COROPi piirkonna omaduste ja vanuserühmade suhtes COROPi piirkondade kaupa representatiivsed. Vastused on representatiivsed ka riiklikultasandil saavutatud kõrgeima haridustasemesuhtes.

Muud üldomadused

Paneelarutelul osalejatele esitati mitu täiendavat kontekstipõhist küsimust. Nende hulka kuuluvad sugu, positsioon ELi suhtes, päritolu, põhiline tegevusala ja erakond, mille poolt isik valimistel hääletaks.

49% vastanutest on mehed, 50% naised ja 1% eelistab sellele küsimusele mitte vastata.

51% vastanutest arvab, et on hea, et Madalmaad on ELi liige, 13% arvab, et see on halb ja 36% on neutraalsed või neil puudub arvamus.

95% vastanutest on sündinud Madalmaades. 89 % vastanutest teatas, et mõlemad vanemad on sündinud Madalmaades. 5% on sündinud kahele vanemale, kes ise on sündinud välismaal.

Vastajate praegune poliitiline suunitlus

Erakond	%
VVD (Vabaduse ja Demokraatia Rahvapartei)	14 %
PVV (Vabaduse Partei)	13 %
SP (Sotsialistlik Partei)	8 %
D66 (demokraadid 66)	6 %
Kristlik-Demokraatlik Apellatsioon (CDA)	6 %
PvdA (Tööpartei)	6 %
Partij voor de Dieren (Loomade partei)	4 %
GroenLinks (rohelistes vasakpoolsed)	4 %
ChristenUnie (Kristlik Liit)	3 %
JA21	3 %
BoerBurgerBeweging (põllumajandustootjate ja kodanike liikumine)	2 %
Demokraatia foorum (Forum for Democracy)	2 %
Stabiilsuse ja kasvu pakt (reformeeritud erakond)	2 %
Volt	2 %
DENK	1 %
Groep Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Fractie Den Haan	0 %
Muud	2 %
Valge hääletus	3 %
Ma eelistan mitte vastata	13 %
Ma ei hääleta	5 %

Milline on teie praegune peamine tegevusala?

Amet	%
Õpilane/üliõpilane	6 %
Osalise tööajaga töötaja	16 %
Täistööajaga töötaja	31 %
Sõltumatu töövõtja	3 %
Koduperenaine	5 %
Tööotsija	2 %
Vabatahtlik	2 %
Töövõimetu	6 %
Pensionile jäänud	27 %
Muud	1 %
Ma eelistan mitte vastata	1 %

Küsimustik

Küsimustiku ja käesoleva aruande koostas välisministeeriumitaotlusel sõltumatu välisorganisatsioon. Küsimustik on modulaarse ülesehitusega ja sisaldab järgmisi küsimuste rühmi, mis on kooskõlas Euroopa tuleviku konverentsi jaoks kindlaks määratud teemadega:

- Olulised teemad ja Euroopa roll
- Kliimamuutused ja keskkond
- Tervishoid
- Majandus ja tööhõive
- Euroopa Liidu roll maailmas
- Julgeolek ja õigusriik
- Virtuaalmaailm
- Euroopa demokraatia
- Ränne ja pagulased
- Haridus / kultuur / noored / sport

Küsimustiku väljatöötamisel pöörati suurt tähelepanu küsimuste kvaliteedile, usaldusväärsusele jakehtivusele. Seetõttu otsiti küsimuste, kinnituste ja vastusevariantide neutraalset ja mittedirektiivilist sõnastust ning kontrolliti, kas küsimused on sõnastatud arusaadavas keeles (tase B1).

Küsimustiku kvaliteeti kontrolliti silmast silma intervjuude abil sihtrühma kuuluvate osaliste testidega. See võimaldas meil uurida, kuidas eri liiki vastajad küsimusi mõistavad. Kui küsimus tundus esindavat liiga suurt (liiga keerulist) kognitiivset koormust, kohandati seda.

Analüüsimetodid

Uuringus kasutati kahte analüüsimetodit:

Ühemõõtmelised analüüsid

Uuringu muutujate kirjeldamiseks kasutatakse kirjeldavat statistikat. Uuringus kasutatakse sagedusi ja keskmisi näitajaid.

Kahemõõtmelised analüüsid

Kahemõõtmelistes analüüsides uuritakse kahe muutuja vahelist seost, st seost eri teemadeimpordija sellevahel, kas EL peaks selles valdkonnas sekkuma, ning üldist vanuselist tunnust. Tehti uuring, et teha kindlaks, kas eri vanuserühmad omistavad teemale erinevat tähtsust ja kas arvamused lahknevad selles osas, mil määral on need teemad, millesse EL peab sekkuma.

Teabe avaldamine ja täielikkus

Käesolevaruanne sisaldab kõigi uurimiskomisjonile vastanute esitatud küsimuste tulemusi. Mõne küsimuse puhul anti vastajale võimalus anda avatud (st eelnevalt kindlaksmääramata) vastuseid. Avatud vastused kategoriseeriti ja lisati väljaandesse. Ideid, mida vastajad tasuta kommentaarides jagasid, kasutatakse mitmesugustes temaatilistes dialoogides, mis korraldatakse kodanikega peetud dialoogi „Visioon Euroopast“ järelmeetmete raames.

2. Temaatilised põhjalikud veebipõhised dialoogid

Euroopatuleviku konverentsi keskseid teemasidsüvendati kaheksastemaatilises veebidialoogis. Dialoogide eesmärk oli välja selgitada väljendatud *arvamuste põhjused* ning nende aluseks olevad motiivid ja tunded. Millised on tajutavad probleemid ja võimalused? Arutelusessioonid võimaldasid osalejatel teha nendel teemadel ettepanekuid ja ideid ning tõstatada küsimusi, mis ei ole konverentsi osa, kuid on neile siiski olulised.

Temaatilised dialoogid toimusid 12.–14. oktoobril ja 9.–11. novembril. Oktoobris korraldati neli temaatilist veebidialoogi teemadel „Majandus“ ja „Demokraatia“.

Novembris korraldati neli temaatilist veebidialoogi teemadel „Kliima“ ja „ELmonde'is“. Igal arutelusessioonil osales keskmiselt 29 inimest (kokku 231). Osalejad värvati paneelarutelu liikmete hulgast (vt punkt 1) ja sotsiaalmeedia kaudu.

3. Dialoogid konkreetsete rühmadega

Mõned Hollandi inimeste rühmad teavad, et nad on vähem harjunud osalema küsitlustes ja (veebipõhistes) paneelides. Madalmaadehäälerepresentatiivse kuvandi saamiseks oli oluline, et ka need kodanikud saaksid oma ideid jaarvamusi väljendada. Seepärast oleme korraldanud ka mitmeid kohapealseid dialooge Euroopa visiooni uuringu jaoks. Arvamusi ja ideid, mida suutsime koguda, kasutati (muu hulgas) soovitude sõnastamiseks.

Sihtrühmad

Raskesti ligipääsetavaid sihtrühmi ei saa üheselt määratleda. Uuringud ja kogemused võimaldavad meil teada, et **mitte-lääne** päritolu Hollandi inimesed on uuringutes ja aruteludes palju vähem kaasatud. Kuna tegemist on suure rühmaga (14 % Neerlandais¹), on nad valitud osalema dialoogis „Vision of Europe“. Sama arutluskäiku järgiti **ka madala haridustasemega töötajate puhul**. See on ka suur rühm (2,5 miljonit Madalmaadelövi 2), mis osaliselt kattub rändajate rühmaga (39%). Lõpuks peeti dialoogi rühma inimestega, keda uuringutes ja aruteludes sageli ei leita, **kes on Euroopa suhtes kriitilised, kuid kelle jaoks Euroopal on oluline ametialane roll**. Valiti välja põllumajandussektori ettevõtjad.

Eespool nimetatud rühmade poole on pöördunud organisatsioonide kaudu, mille liikmed nad on, näiteks siserändajate organisatsioonid, toetusühendused ja professionaalsed organisatsioonid. Kuna me piirasime dialoogide arvu kaheksani, ei saanud me olla täielikult ammendavad. See muudab osalejate valiku mõnevõrra meelevaldseks. Selle valiku tegemisel võtsime arvesse ka entusiasmi osaleda ja aidata mobiliseerida oma baasi, samuti praktilisi küsimusi, nagu kättesaadavus põhineb kuupäeval ja asukohal.

Kohapeal peeti dialooge järgmiste organisatsioonide liikmetega:

- Hakderi sihtasutus, Alevi kogukond, Schiedam
- Asha Foundation, Hindu kogukond, Utrecht (kaks arutelusessiooni)
- Piëzo, kodanikuühiskonna organisatsioon, Zoetermeer
- Taal doet Meer, madala haridustasemega inimeste organisatsioon, Utrecht
- BoerenNatuur, põllumajanduskontsernide liit
- Marokkanen Dialoog Overvecht, Maroko kogukond, Utrecht
- Naised vabaduse eest, rändetaustaga naiste toetusorganisatsioon, Haag

Aruteludel osales kokku 110 inimest.

4. Dialoogid noortega

Noored on Euroopa tuleviku konverentsi prioriteetne sihtrühm. Selleks et julgustadaneid osalema kodanikega peetavas dialoogis „Visioon Euroopast“ ning teha selle rühma arvamused ja ideed kuuldavaks, korraldati spetsiaalselt noortele kuus füüsilist arutelukoosolekut.

Koosolekud toimusid järgmistes institutsioonides:

- Leideni Ülikooli ajalooüliõpilaste ühendus
- Dr. Knippenbergi kolledž, keskharidus, Helmond
- Coalitie-Y, majandus- ja sotsiaalnõukogu noorteplatvorm

- Graafschap College, kutsekeskharidus, Doetinchem
- CSG Jan Arentsz, keskharidus, mis keskendub tehnoloogilistele ainetele, Alkmaar
- Riiklik noortenõukogu (koosolek toimus väljaspool Brüsselit)

Arutelukoosolekutel osales kokku 110 noort.

Kasutatud hooldustehnikad

Veebipõhised temaatilised dialoogid, dialoogid konkreetsete rühmadega ja dialoogid noortega toimusid nn sokraatliku intervjuu meetodil. Seda meetodit on aastaid kasutatud dialoogipäeval, kus inimesed kogu Madalmaadest suhtlevad neid puudutavates küsimustes. Sokratese hooldusmeetodis võtab moderaator arvesse järgmisi põhimõtteid:

- Las teine räägib oma loo
- Ärge vastake kohe teise looga
- Kohtle ennast austusega
- Rääkides oma vaatenurgast ("ma leian", mitte "nad ütlevad")
- Küsige täiendavaid selgitusi, kui esitatud seisukohad piirduvad üldsõnaliste märkustega.
- Vältige kohtuotsuseid ja analüüsige neid
- Andke hetki vaikust, kui inimestel on vaja hetkeks mõelda

Dialoogide ajal kasutatakse järgmist rütmi: kõrvalekaldumine – lähenemine – kõrvalekaldumine. Põhimõte on see, et peate kõigepealt lahknema (väljendage individuaalseid tundeid ja arvamusi otse), enne kui saate läheneda (rääkige võimalikest müügivihjetest) ja seejärel lõpuks jälle lahknema (näiteks koguge individuaalseid soovitusi). Kogemused ja teooria näitavad, et see rütm tagab optimaalse dialoogivoo.

Kõiki dialooge viisid läbi professionaalsed vahendajad.

5. Veebipõhine avalik küsitlus: Küsimustik ja "Swipen naar de toekomst" (Swiper the future)

Paneeluuringu küsimustik oli avatud ka kõigile Madalmaade elanikele, sealhulgas neile, kes elavad välismaal. Küsimustik oli kättesaadav¹ septembrist 2021 kuni 14. novembrini 2021. Lisaks sai iga hollandlane samal ajavahemikul osaleda 20kinnitusega veebivahendis "Swipen naar de toekomst" (Swiper to the future).

Vastused ja kasutamine

Küsimustiku täitis 1 967 osalejat ja ekraaniskanneri täitis 6 968 osalejat. Nii küsimustik kui ka ekraaniskanneri tööriist olid avatud kõigile: osalemiseks ei olnud sobivaidtingimusi egavalikukriteeriume. Küsimustikus oli vastamise määra maksimeerimiseks võimalik esitada küsimusi (kohustuslikke küsimusi ei olnud). Osalejad valisid „Ma eelistan mitte vastata“ palju sagedamini kui esinduslikus paneeluuringus.

Avatud küsimustikus ja ekraaniskanneri töövahendis osalejate üldised omadused erinevadsuuremas osas esinduspaneelis osalejate omadest. Erinevalt paneeluuringust ei ole avatud küsimustiku ja ekraani skaneerimise vahendi tulemused representatiivsed. Paneeluuringu lõpuleviimiseks kasutati veebipõhise avatud küsitluse tulemusi. Need annavad ülevaate Madalmaades ringlevatest tunnetest ja ideedest. Sisendväljadel nimetatud parandusettepanekuid kasutati rubriigis „Arutelu ja ideed veebis ja kohapeal“. Ekraaniskaneerimise vahendit kasutati selleks, et paremini mõista teatavaid Madalmaades ringlevaid tundeid. Neid tulemusi võeti soovitude koostamisel arvesse. Esindavuse nõude tõttu on käesolevas aruandes veebiküsitluse tulemusi piiratud määral arvesse võetud.

Käesoleva aruande avaldab välisministeerium. www.kijkopeuropa.nl

III – Viited riiklike ürituste tulemustele

- [Belgia](#)
- [Bulgaaria](#)
- [TšehhiVabariik](#)
- [Taani](#)
- [Llemagne'is](#)
- [Eesti](#)
- [Iirimaa](#)
- [Kreeka](#)
- [Hispaania](#)
- [Prantsusmaa](#)
- [Horvaatia](#)
- [Itaalia](#)
- [Küpros](#)
- [Läti](#)
- [Leedu](#)
- [Luksemburg](#)
- [Ungari](#)
- [Malta](#)
- [Madalmaad](#)
- [Austria](#)
- [Poola](#)
- [Portugal](#)
- [Rumeenia](#)
- [Sloveenia](#)
- [Slovakkia](#)
- [Soome](#)
- [Rootsi](#)

IV – Viide mitmekeelse digiplatvormi aruandele

[Euroopa tuleviku konverentsi mitmekeelne digiplatvorm–2022. aasta veebruari aruanne](#)

V – Euroopa tuleviku konverentsi kaasesimehed ja ühissekretariaadi liikmed

Euroopa Parlament	Euroopa Liidu Nõukogu	Euroopa Komisjon
Euroopa tuleviku konverentsi kaasesimehed		
VERHOFSTADT Mees	BEAUNE Clément (jaanuar–juuni 2022)	ŠUICA Dubravka
	DOVŽAN Gašper (juuli–detsember 2021)	
	ZACARIAS Ana Paula (märts–juuni 2021)	
Ühissekretariaadi liikmed		
MCLAUGHLIN Guillaume (kaasjuht)	ARPIO Marta (kaasjuhataja)	SCICLUNA Colin (kaasjuht)
CORBETT Richard	ELBELTAGY Dalia	BUSIA Clay
EVSTATIEVA-SHORE Vesela	JAANSALU Liis	GRASSI Mattia
HOFKAMP Jelmer	RHLALOU Rebecca	GYORFI Izabella
PIEROT Rémi	RICEPUTI Matteo	HOEKE Susanne
PIORUN Magdalena	STOYANOV Miroslav	NOWACZEK Krzysztof
RECHARD Danièle	VAN LAMSWEERDE Marie-Charlotte	PALOTAI Viktoria
RUHRMANN Katrin (endine kaasjuhataja)		RICARD-NIHOUL Gaëtane
POPTCHEVA Eva-Maria (endine liige)		BEREMLIYSKY Anguel (endine liige)

PDF ISBN 978-92-824-8655-9 doi:10.2860/25889 QC-05-22-131-EN-N Print ISBN 978-92-824-8729-7 doi:10.2860/533066 QC-05-22-131-EN-C

© Euroopa Liit, 2022 Lubatud taaskasutamine, keskmise tähtjaga allikateatis.